

Kelan tilastollinen vuosikirja 2024

60.
vuosi-
kirja

Suomen virallinen tilasto
Sosiaaliturva 2025

Kela[®]

Yhteystiedot

Yhteydenotot ja palaute: tilastojulkaisut@kela.fi

www.tietotarjotin.fi

Julkaisun pysyvä osoite: <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20251202113520>

Helsinki: Kela, 2025

ISSN 1796-0479 = Suomen virallinen tilasto

ISSN 1796-5667 = Kelan tilastollinen vuosikirja

Suomen virallinen tilasto

Alkusanat

Kelan tilastollinen vuosikirja on kattava tietopaketti Kelan hoitamasta sosiaaliturvasta. Julkaisu sisältää tilastot etuuksien saajista ja maksetuista euroista sekä kuvaukset etuuksien sisällöstä ja määräytymisperusteista. Lisäksi liitteissä kuvataan etuuksien muutokset vuosien varrella. Tämä julkaisu on 60. Kelan tilastollinen vuosikirja. Vuosikirjoista voit seurata Kelan hoitaman sosiaaliturvan kehitystä 1960-luvulta tähän päivään asti.

Yksityiskohtaisemmat tilastot Kelan etuuksista löydät aiheenmukaisista vuositilastoista. Keskeisimmät tilastot saat Taskutilastosta ja ajantasaisimmat tilastotietokanta Kelastosta. Nämä kaikki sekä lähes kolmenkymmenen viime vuoden tilastolliset vuosikirjat ovat saatavissa osoitteessa www.tietotarjotin.fi.

Saavutettavuuspalautetta sekä kysymyksiä ja kehittämisehdotuksia voit lähettää osoitteeseen tilastojulkaisut@kela.fi.

Vuosikirjan ovat toimittaneet Maini Tulokas (vastaava toimittaja), Marjut Rautiainen ja Miira Harpf. Julkaisun tuottamiseen on Kelassa heidän lisäksi osallistunut tilastoasiantuntijoita, kielenkääntäjiä sekä etuusasiantuntijoita.

Vuosikirja muilla kielillä Tietotarjottimella:

[FPA:s statistiska årsbok](#)

[Kela Statistical Yearbook](#)

Sisällys

Yhteystiedot	2	3 Vammaisetuudet	70	6 Työttömyysetuudet	136	10 Perustoimeentulotuki	199
Alkusanat	2	3.1 Vammaistuet	71	6.1 Peruspäiväraha	137	10.1 Perustoimeentulotuki	200
Sisällys	3	3.2 Vammaistuet alueittain ja sairauksittain	74	6.2 Työmarkkinatuki	138	10.2 Perustoimeentulotuki alueittain	203
Taulukkuuettelo	4	3.3 Vammaisten tulkkaukspalvelut	76	6.3 Liikkuvuusavustus, vuorottelukorvaus ja muutosturvaraha	139	11 Sotilasavustus	204
Kuvioluettelo	7	4 Sairausvakuutusetuudet	78	6.4 Työttömyysetuudet alueittain	152	11.1 Sotilasavustus	205
Käsitteet, lyhenteet ja symbolit	8	4.1 Sairauspäivärahat	79	7 Lapsiperhe-etuudet	153	12 Talous ja hallinto	207
Kela vuonna 2024	9	4.2 Erytishoitoraha	80	7.1 Äitiysavustus ja lapsilisä	154	12.1 Rahoitus	208
1 Suomen sosiaaliturva ja Kela	11	4.3 Vanhempainpäivärahat	81	7.2 Lastenhoidon tuet	158	12.2 Organisaatio ja etuuksien käsittely	222
1.1 Sosiaaliturva	12	4.4 Työnantajalle maksettavat korvaukset	82	7.3 Lapsilisä ja lastenhoidon tuet alueittain	165	Liitteet	237
1.2 Eläketurva	14	4.5 Sairaanhoidokorvaukset	82	7.4 Elatustuki	169	1. Eläke- ja vammaisetuuksien kehitys	238
1.3 Vammaisturva	26	4.6 Korvaukset alueittain	100	8 Asumistuet	172	2. Sairausvakuutusetuuksien kehitys	244
1.4 Terveysturva	26	4.7 Korvaukset sairauksittain	103	8.1 Yleinen asumistuki	173	3. Kuntoutusetuuksien kehitys	254
1.5 Kuntoutus	34	4.8 Korvaukset ammattiteittain	108	8.2 Eläkkeensaajan asumistuki	179	4. Työttömyysetuuksien kehitys	257
1.6 Työttömyysturva	34	4.9 Työterveyshuolto	111	8.3 Asumistuet alueittain	182	5. Lapsiperhe-etuuksien kehitys	263
1.7 Lapsiperheiden tuet	43	4.10 Rajat ylittävä terveydenhuolto	118	9 Opintoetuudet	184	6. Asumistukien kehitys	266
1.8 Asumisen tuet	46	5 Kuntoutusetuudet	124	9.1 Opintotuki	185	7. Opintoetuuksien kehitys	269
1.9 Opiskelijoiden toimeentuloturva	46	5.1 Kuntoutuspalvelut	125	9.2 Opiskeluterveydenhuolto	186	8. Toimeentulotuen kehitys	276
1.10 Toimeentulotuki	49	5.2 Taloudellinen tuki	126	9.3 Koulumatkatuki	195	9. Muiden etuuksien kehitys	278
2 Eläke-etuudet	51	5.3 Kuntoutus alueittain, sairauksittain ja ammattiteittain	133			10. Indeksitarkistukset	279
2.1 Oikeus eläke-etuuteen	52					11. Rahanarvon muuntokertoimet	280
2.2 Eläke-etuudet ja niiden määräytyminen	52					12. Kelan väestötilasto	281
2.3 Eläke-etuudet alueittain	69					13. Aluejako	283

Taulukkoluetelo

1 Suomen sosiaaliturva ja Kela

1. Väestö 2024–2050	12
2. Kokonaiseläkemenot suhteessa sosiaaliturvan menoihin ja bruttokansantuotteen 2010–2024	16
3. Kokonaiseläkemenot 2010–2024	17
4. Eläkkeensaajien kokonaislukumäärät 31.12. vuosina 2010–2024	19
5. Kansaneläkkeen ja työeläkkeen saajat iän mukaan 31.12.2024	20
6. Suomessa asuvat työkyvyttömyyseläkkeen saajat sairauden mukaan 31.12.2024	21
7. Kansaneläkkeelle ja työeläkkeelle siirtyneet 2010–2024	22
8. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen saajat eläkejärjestelmän mukaan 31.12. vuosina 2010–2024	24
9. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen saajat eläkejärjestelmän mukaan ikäryhmittäin 31.12.2024	24
10. Suomessa asuvat perhe-eläkkeen saajat 31.12. vuosina 2010–2024	25
11. Terveystuettomenot kansantaloudessa 2010–2023	27
12. Julkiset terveydenhuoltomenot 2010–2023	29

13. Sairausajan toimeentuloturvaetuuksia 2010–2024	32
14. Sairauspoissaolot ja korvatut sairauspäivät 2010–2024	33
15. Maksetut työttömyysetuudet 2013–2024	36
16. Työttömyysetuuksien saajat 31.12. vuosina 2013–2024	37
17. Työttömyysetuudet hyvinvointialueittain 2024	39
18. Soviteltu ansiopäiväraha, peruspäiväraha ja työmarkkinatuki vuonna 2024 saajan iän mukaan	41
19. Lapsiperheiden toimeentuloturvaetuuksia 2010–2024	44
20. Opiskelijoiden toimeentuloturvaetuuksia 2010–2024	47
21. Opiskelijoiden toimeentuloturvaetuuksien saajat 2010–2024	48
22. Maksetut toimeentulotuet 2010–2024	49
23. Toimeentulotuen saajakotitaloudet 2010–2024	50

2 Eläke-etuudet

24. Eläke-etuuden saajat 31.12. vuosina 2010–2024	56
---	----

25. Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen saajat 31.12. vuosina 2010–2024	57
26. Kansaneläkkeiden ja perhe-eläkkeiden saajat eläkelajeittain 31.12. vuosina 2010–2024	58
27. Eläke-etuuden saajat iän mukaan 31.12.2024	59
28. Takuueläkkeen saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2024	60
29. Kansaneläkkeen saajien muita etuuksia iän mukaan 31.12.2024	61
30. Täyden kansaneläkkeen saajien muita etuuksia iän mukaan 31.12.2024	61
31. Eläke-etuudet keskimäärin 2010–2024	62
32. Leskeneläkkeiden saajat eläkelajeittain 31.12.2024	63
33. Lapseneläkkeiden saajat eläkelajeittain 31.12.2024	63
34. Kansaneläkkeiden uudet myöntöratkaisut 2010–2024	64
35. Maksetut eläke-etuudet 2010–2024	65
36. Maksetut kansan- ja perhe-eläkkeet 2010–2024	66
37. Eläke-etuuden saajat ulkomailta 31.12. vuosina 2010–2024	67

38. Eläke-etuuden saajat ulkomailta asumaan mukaan 31.12.2024	68
39. Suomessa asuvat eläke-etuuden saajat maakunnittain 31.12.2024	69

3 Vammaisetuudet

40. Maksetut vammaistuet 2010–2024	72
41. Vammaistuen saajat 31.12. vuosina 2010–2024	72
42. Vammaistukien uudet myöntöratkaisut 2010–2024	73
43. Vammaistuen saajat maakunnittain 31.12.2024	74
44. Vammaistuen saajat sairauden mukaan 31.12.2024	75
45. Vammaisten tulkkaukspalveluihin oikeutetut henkilöt sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2024	77
46. Vammaisten tulkkaukspalveluihin oikeutetut henkilöt maakunnittain 31.12.2024	77

4 Sairausvakuutusetuudet

47. Sairausvakuutuskorvaukset 2010–2024	85
48. Sairausvakuutuskorvausten saajat 2010–2024	88
49. Erityishoitoraha 2010–2024	89

50. Sairauspäivärahakaudet ja -päivät 2010–2024	90	67. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto 2010–2023	114	6 Työttömyysetuudet		99. Lastenhoidon tukia saaneet perheet 2010–2024	163
51. Äitien vanhempainpäivärahat 2010–2024	91	68. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto korvausluokittain 2010–2023	115	82. Maksetut työttömyysetuudet 2013–2024	140	100. Lastenhoidon tukien lapsimäärät 31.12. vuosina 2010–2024	164
52. Isien vanhempainpäivärahat 2010–2024	92	69. Työnantajan järjestämän työterveys- huollon sisältö 2010–2023	116	83. Työttömyysetuuksien saajat vuoden aikana, 2013–2024	141	101. Lapsilisät maakunnittain 2024	166
53. Lääkekorvaukset 2010–2024	95	70. Yrittäjien työterveyshuolto 2010–2024	117	84. Työttömyysetuuksien saajat 31.12. vuosina 2013–2024	142	102. Maksetut lastenhoidon tuet ja tukea saaneet perheet maakunnittain 2024	167
54. Lääkekorvausten saajat 2010–2024	96	71. Kelan sairaanhoitokorvaukset Suomessa vakuutetuille ulkomailta annetusta hoidosta korvauslajin mukaan 2024	120	85. Maksetut työmarkkinatuet 2013–2024	143	103. Lapset, joista maksettu lastenhoidon tukea 31.12.2024, maakunnittain	168
55. Korvattu yksityinen tutkimus ja hoito toimenpiteittäin 2024	98	72. Kelan sairaanhoitokorvaukset Suomessa vakuutetuille ulkomailta annetusta hoidosta hoidon antajamaan mukaan 2024	121	86. Maksetut peruspäivärahat 2013–2024	144	104. Maksetut elatustuet 2010–2024	169
56. Sairaanhoitokorvaukset ja hoidon kustannukset 2024	98	73. Valtion korvaus julkisen terveydenhuollon yksiköille muualla kuin Suomessa vakuutetuille henkilöille antamien sairaus- ja äitiysetuuksien kustannuksista 2024	122	87. Työmarkkinatuen saajat 31.12. vuosina 2013–2024	145	105. Elatustuen saajat joulukuussa vuosina 2010–2024	170
57. Sairauspäivärahat hyvinvointialueittain 2024	100	74. Sairaanhoitokustannusten korvaaminen EU- ja Eta-maiden välillä 2010–2024	123	88. Peruspäivärahan saajat 31.12. vuosina 2013–2024	146	106. Elatusavun perintä elatusvelvollisilta 2010–2024	171
58. Vanhempainpäivärahat hyvinvointialueittain 2024	101	5 Kuntoutusetuudet		89. Työttömyyspäivät 2013–2024	147	8 Asumistuet	
59. Sairaanhoitokorvaukset hyvinvointialueittain 2024	102	75. Kuntoutuskustannukset 2010–2024	127	90. Työttömyyspäivien keskimääräiset päiväkorvaukset 2013–2024	148	107. Kelan maksamat asumisen tuet 2010–2024	175
60. Vuosina 2021–2024 alkaneet sairauspäivärahakaudet sairauden mukaan	104	76. Kuntoutujat 2010–2024	129	91. Peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat sukupuolen ja iän mukaan 2024	149	108. Keskimääräinen yleinen asumistuki ja keskimääräiset asumismenot 2010–2024	176
61. Sairauspäiväraha sairauden mukaan 2024	105	77. Kuntoutus sukupuolen ja iän mukaan 2023	130	92. Pitkäaikaisen työttömyyden perusteella maksettu työmarkkinatuki 2013–2024	151	109. Yleistä asumistukea saaneet ruokakunnat joulukuussa vuosina 2010–2024	177
62. Osasairauspäiväraha sairauden mukaan 2024	106	78. Kuntoutuspalvelut toimenpiteittäin 2024	132	93. Pitkäaikaisen työttömyyden perusteella työmarkkinatukea saaneet 31.12. vuosina 2013–2024	151	110. Yleistä asumistukea saaneiden ruokakuntien rakenne joulukuussa vuosina 2010–2024	178
63. Lääkekorvausten saajat ja korvattavien lääkkeiden kokonaiskustannukset lääkeryhmittäin 2024	107	79. Kuntoutus hyvinvointialueittain 2024	133	94. Työttömyysetuudet hyvinvointialueittain 2024	152	111. Keskimääräinen eläkkeensaajan asumistuki ja keskimääräiset asumismenot 2010–2024	180
64. Vuonna 2024 alkaneet sairauspäivärahakaudet ammattiryhmittäin	109	80. Kuntoutuspalvelujen saajat sairauden ja iän mukaan 2024	134	7 Lapsiperhe-etuudet		112. Eläkkeensaajan asumistuen saajat joulukuussa vuosina 2010–2024	181
65. Vuonna 2024 alkaneet osasairauspäivärahakaudet ammattiryhmittäin	110	81. Kuntoutuspalvelujen saajat ammattiryhmittäin 2024	135	95. Äitiysavustukset 2010–2024	155	113. Yleinen asumistuki maakunnittain 2024	183
66. Työterveyshuollon ja opiskeluterveydenhuollon korvaukset 2010–2024	112			96. Lapsilisät 2010–2024	156		
				97. Lapsilisään oikeuttaneet lapset joulukuussa vuosina 2010–2024	157		
				98. Maksetut lastenhoidon lakisääteiset tuet ja kuntalisät 2010–2024	161		

114. Eläkkeensaajan asumistuki maakunnittain 2024 183

9 Opintoetuudet

115. Maksetut opintotuet 2010–2024 187

116. Opintotuen saajat ja tuen osat lukuvuosi-na 2010/2011–2024/2025 189

117. Opintotuen saajat sukupuolen ja iän mukaan lukuvuonna 2024/2025 190

118. Opintotuen saajat oppilaitoksittain lukuvuosina 2010/2011–2024/2025 191

119. Opintotuki keskimäärin joulukuussa vuosina 2010–2024 192

120. Opintolaina keskimäärin 2010–2024 193

121. Aikuiskoulutustuen lainatakaus 2010–2024 194

122. Koulumatkatuki 2010–2024 196

123. Koulumatkatuen saajien ikä ja tuen suuruus lukuvuosina 2010/2011–2024/2025 197

124. Koulumatkatuen saajat koulutuksen maksuttomuuden ja matkapäivien mukaan lukuvuosina 2021/2022–2024/2025 198

10 Perustoimeentulotuki

125. Perustoimeentulotuen laskennallinen kohdentuminen eri menoihin 2017–2024 201

126. Perustoimeentulotuen saajat ja saajakotitaloudet kotitaloustyyppin mukaan 2017–2024 202

127. Perustoimeentulotuki hyvinvointialueittain 2024 203

11 Sotilasavustus

128. Sotilasavustuksen saajat 2014–2024 205

129. Maksetut sotilasavustukset 2010–2024 206

12 Talous ja hallinto

130. Kansaneläkevakuutuksen kulut ja rahoitus 2010–2024 211

131. Sairausvakuutuksen kulut ja rahoitus 2010–2024 212

132. Sairausvakuutuksen kulut 2010–2024 213

133. Sairausvakuutuksen rahoitus 2010–2024 214

134. Sosiaaliturvan yleisrahaston kulut ja rahoitus 2010–2024 215

135. Kelan tase 31.12. vuosina 2010–2024 216

136. Kelan sijoituskohteet 31.12. vuosina 2010–2024 220

137. Kelan henkilöstö 31.12. vuosina 2017–2024 224

138. Asioinnit 2012–2024 224

139. Palvelupiste-, puhelin- ja etäpalveluasiointien syyt 2024 225

140. Palvelupiste-, puhelin- ja etäpalveluasiointien etuudet 2024 225

141. Eläke- ja vammaisetuuksien käsittelytietoja ja 2010–2024 226

142. Sairausvakuutusetuuksien käsittelytietoja 2010–2024 227

143. Kuntoutuksen käsittelytietoja 2010–2024 228

144. Työttömyysturvan käsittelytietoja 2010–2024 229

145. Lapsiperhe-etuuksien käsittelytietoja 2010–2024 230

146. Yleisen asumistuen käsittelytietoja 2010–2024 231

147. Eläkkeensaajan asumistuen käsittelytietoja, Kelan tekemät ratkaisut 2010–2024 232

148. Opintoetuuksien käsittelytietoja 2010–2024 233

149. Kelan maksaman perustoimeentulotuen käsittelytietoja 2017–2024 234

150. Sotilasavustusten käsittelytietoja 2010–2024 235

151. Kelan etuuksien takaisinperintä 2010–2024 236

Kuvioluettelo

Suomen sosiaaliturva ja Kela

1. Sosiaaliturvan menot ja Kelan sosiaaliturva 2024	13
2. Kelan sosiaaliturva kansantaloudessa 2010–2024	13
3. Kelan etuudet asukasta kohti kunnittain 2024	14
4. Kokonaiseläkemenot 2024	18
5. 55–64-vuotiaat eläkkeensaajat eläkelajeittain 2010–2024	23
6. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen saajat 31.12.2024	23
7. Julkiset terveydenhuoltomenot 2010–2023	28
8. Terveystuon rahoitus 2010–2023	28
9. Eräiden sairauksien yleisyys etuuksien perusteena 2010–2024	30
10. Lääkkeiden kokonaismyynti 2024	31
11. Työttömyyspäivärahojen ja työmarkkinatuen rahoitus 2010–2024	35
12. Työttömyysetuuksien saajat ja työllistetyt 30.11.2024	38
13. Työttömyyspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat 2010–2024	38
14. Työttömyyspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2024	42

15. Työttömyysetuuksien saajat kunnittain 31.12.2024	42
16. Maksetut lapsiperheiden tuet 2010–2024	45
17. Alle kouluikäisten lasten hoitomuodot 31.12.2024	45

Vammaisetuudet

18. Uudet myönnetyt vammaisetuudet sairauden mukaan 2024	76
--	----

Sairausvakuutusetuudet

19. Sairausvakuutuskorvaukset 2010–2024	87
20. Sairaanhoidon korvaukset 2024	87
21. Sairaus- ja vanhempainpäivärahojen kehitys 2010–2024	93
22. Korvatut lääkärisäkäynnit ja muu sairaanhoito 2010–2024	94
23. Matkakorvaukset kulkuneuvoittain 2024	94
24. Korvattavien lääkkeiden kustannukset lääkärin erikoisalana mukaan 2024	96
25. Korvatut lääkärisäkäynnit erikoisaloittain 2024	97
26. Sairausvakuutuskorvausten osuus vakuutettujen sairaanhoitokustannuksista 2010–2024	97
27. Sairaanhoidon korvaukset asukasta kohti kunnittain 2024	99

28. Matkakorvaukset asukasta kohti kunnittain 2024	99
29. Sairauspäivärahan ja työkyvyttömyyseläkkeiden vertailu sairauden mukaan 2024	103
30. Sairauspäivärahojen ja kuntoutuksen vertailu ammattiryhmittäin 2024	108
31. Työterveyshuollon piiriin kuuluvat työntekijät palvelujen pääasiallisen tuottajan mukaan 2023	113
32. Työterveyshuollon korvaukset työterveyshuollon piiriin kuuluvaa työntekijää kohti 2023	113
33. Eurooppalaisen sairaanhoitokortin haltijat 31.12. vuosina 2013–2024	119

Kuntoutusetuudet

34. Kuntoutuskustannukset 2010–2024	128
35. Kuntoutusrahan saajat määrätymisperusteiden mukaan 2024	132

Lapsiperhe-etuudet

36. Lasten kotihoidon tuen saajat 2010–2024	162
37. Lastenhoidon tukia saavien perheiden lapsiluku 31.12.2024	165

Asumistuet

38. Yleinen asumistuki perhemuodon mukaan vuosina 2010–2024	178
39. Yleisen asumistuen saajien osuus väestöstä maakunnittain 31.12.2024	182

Opintoetuudet

40. Opintotukimenot 2010–2024	188
41. Opintotuen saajat lukuvuosina 2010/2011–2024/2025	190
42. Opintolainojen maksettujen takausvastuiden ja korkoavustusten osuus lainakanasta 2010–2024	193
43. Koulumatkatuen saajat kunnittain joulukuussa 2024	195

Perustoimeentulotuki

44. Perustoimeentulotuen laskennallinen kohdentuminen eri menoihin 2024	201
45. Perustoimeentulotuen saajakotitaloudet kotitaloustyyppin mukaan 2024	202

Talous ja hallinto

46. Kelan sosiaaliturvan rahoitus 2010–2024	209
---	-----

Käsitteet, lyhenteet ja symbolit

Taulukkojen rahamäärät = Kunkin vuoden käyvässä rahassa (ellei toisin ole mainittu)

Kuvioiden rahamäärät = Muunnettu kuvion tuoreimman vuoden rahanarvoon. Muuntokerroin perustuu elinkustannusindeksiin (katso liite 11).

SVT = Suomen virallinen tilasto

ETK = Eläketurvakeskus

STM = Sosiaali- ja terveysministeriö

THL = Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

TK = Tilastokeskus

TEM = Työ- ja elinkeinoministeriö

YM = Ympäristöministeriö

0 tai 0,0 = Luku pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä

– = Ei yhtään

.. = Tietoa ei ole saatu

. = Tieto epälooginen esitettäväksi

* = Arvio tai ennakkotieto

2 541 = Vaakaviiva taulukossa tarkoittaa, että luvut viivan eri puolilla eivät ole vertailukelpoisia.

2 675

Kela vuonna 2024

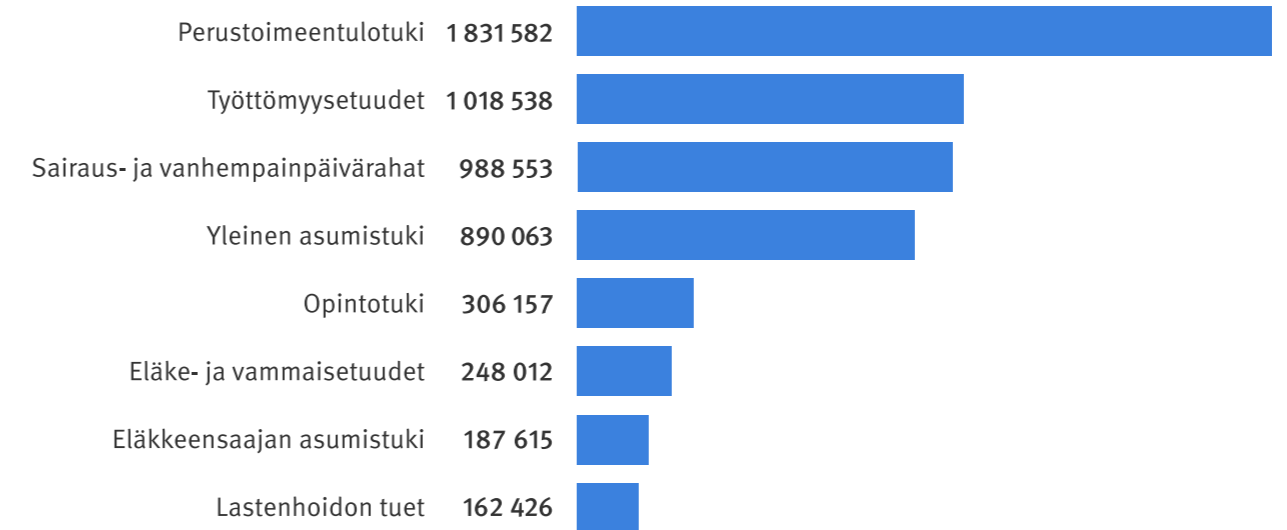
Etuuksien saajat

¹ 31.12.

² Ei sisällä pelkkää YEL-sairauspäivärahaa eikä pelkkää osasairauspäivärahaa saaneita.

Ratkaistuja hakemuksia

Menot

Etuusmenot,
miljoonaa euroa

17 268

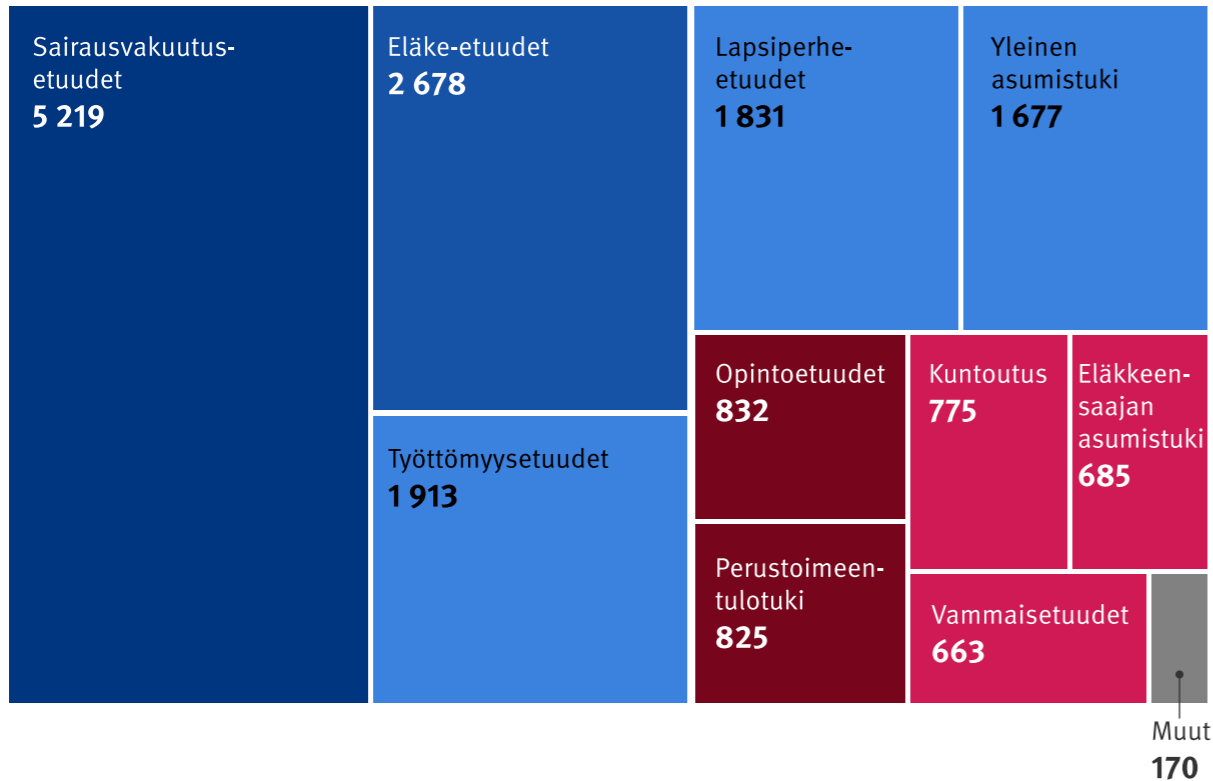
Toimintakulut,
miljoonaa euroa

639

Kokonaismenot,
miljoonaa euroa

17 907

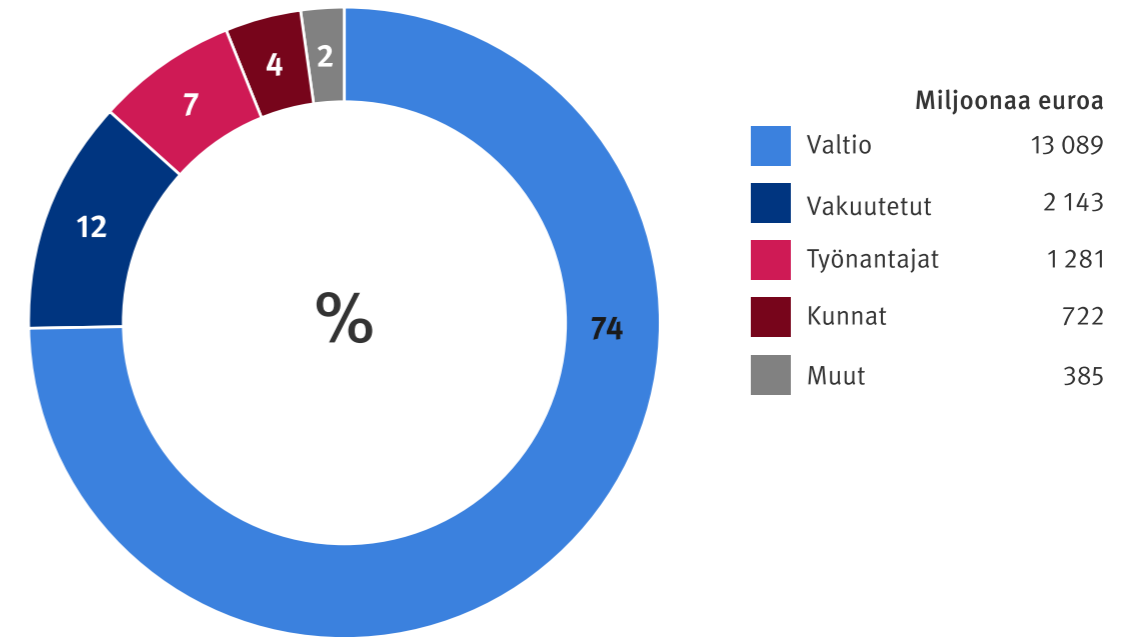
Etuusmenojen jakautuminen, miljoonaa euroa

Rahoitus

Rahoitus yhteensä,
miljoonaa euroa

17 620

1 Suomen sosiaaliturva ja Kela

1

Kansaneläkelaitos eli Kela on julkinen laitos, joka toimii eduskunnan valvonnassa. Kela huolehtii Suomessa asuvien ja monien ulkomailla asuvien suomalaisten sosiaaliturvasta eri elämäntilanteissa.

Tässä luvussa kuvataan Suomen sosiaaliturvaa ja Kelan osuutta yhtenä sosiaaliturvan toimeenpanijana.

1.1 Sosiaaliturva

Oikeus sosiaaliturvaan on määrätty perustuslaissa. Sosiaaliturvan avulla taataan kohtuullinen toimeentulo silloin, kun se on uhattuna työttömyyden, sairauden, työkyvyttömyyden ja vanhuuden aikana sekä lapsen syntymän tai huoltajan menetyksen takia. Sosiaaliturva koostuu palveluista ja toimeentuloa turvaavista rahallisista etuuksista.

Sosiaaliturva rahoitetaan veroilla, veroluonteisilla maksuilla, sosiaalivakuutusmaksuilla ja asiakasmaksuilla.

Kansaneläkelaitos eli Kela on yksi sosiaaliturvan toimeenpanijoista Suomessa. Se toimii eduskunnan valvonnassa. Kelan hoitamaan sosiaaliturvaan kuuluvat

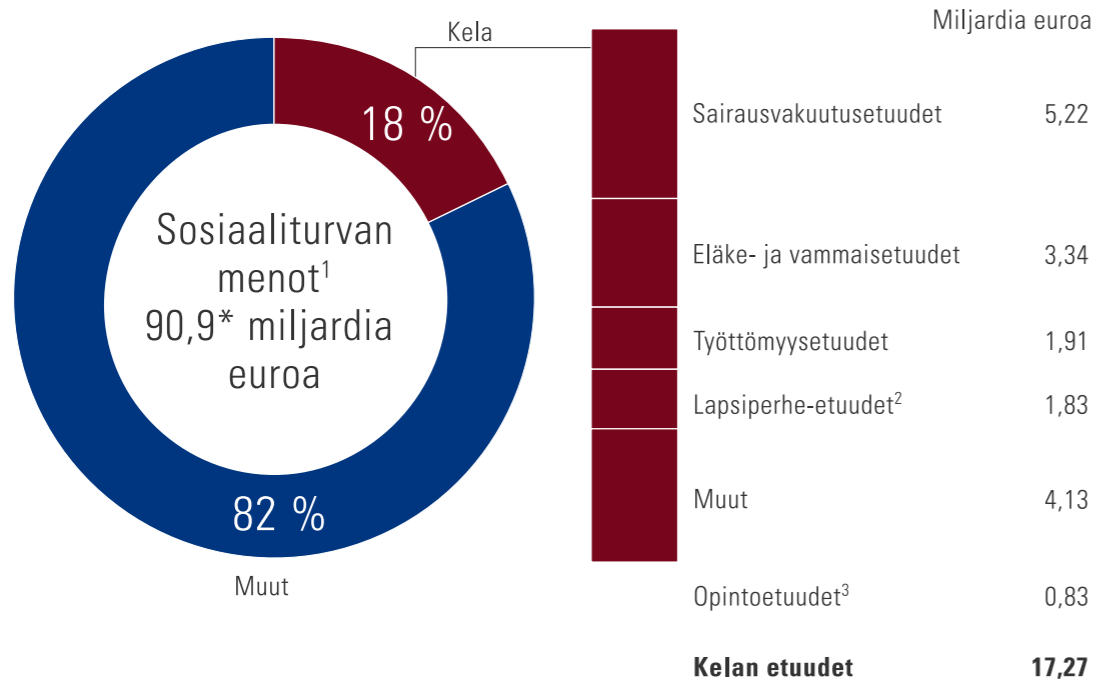
- vähimmäiseläkkeet
- vammaisetuudet
- sairausvakuutus
- kuntoutus
- työttömän perusturva
- lapsiperheiden tuet
- asumistuet
- opintoetuudet
- perustoimeentulotuki
- sotilasavustus.

Kirjan ensimmäisessä luvussa kuvataan Suomen sosiaaliturvaa ja Kelan osuutta yhtenä sosiaaliturvan toimeenpanijana. Muu osa vuosikirjasta käsittelee Kelan hoitamaa sosiaaliturvaa.

1. Väestö 2024–2050

Vuosi	Koko väestö	Miehet	Naiset	0–15-vuotiaat	16–64-vuotiaat	Yli 64-vuotiaat
2024	5 644 243	2 795 912	2 848 331	885 730	3 429 659	1 328 854
2025	5 656 950	2 802 782	2 854 168	871 932	3 437 420	1 347 598
2030	5 702 502	2 831 917	2 870 585	799 963	3 472 800	1 429 739
2035	5 721 720	2 848 981	2 872 739	761 187	3 492 767	1 467 766
2040	5 724 972	2 860 442	2 864 530	748 342	3 514 028	1 462 602
2045	5 718 498	2 869 666	2 848 832	736 941	3 496 306	1 485 251
2050	5 704 948	2 875 504	2 829 444	723 751	3 442 971	1 538 226

Lähde: Kelan ennusteet; Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi.

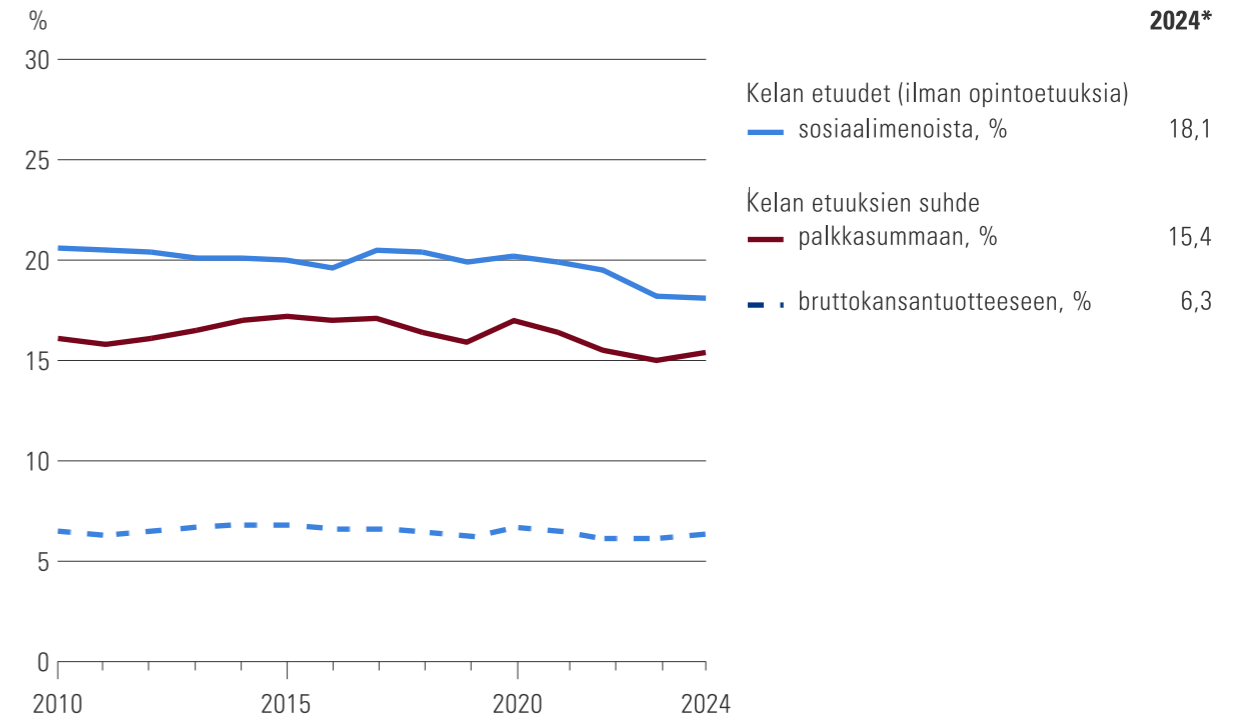
Kuvio 1. Sosiaaliturvan menot ja Kelan sosiaaliturva 2024

1 Sosiaaliturvan menoista suurimman osan muodostavat työeläkkeet 36,4 miljardia euroa sekä hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveystalot 24,8 miljardia euroa.

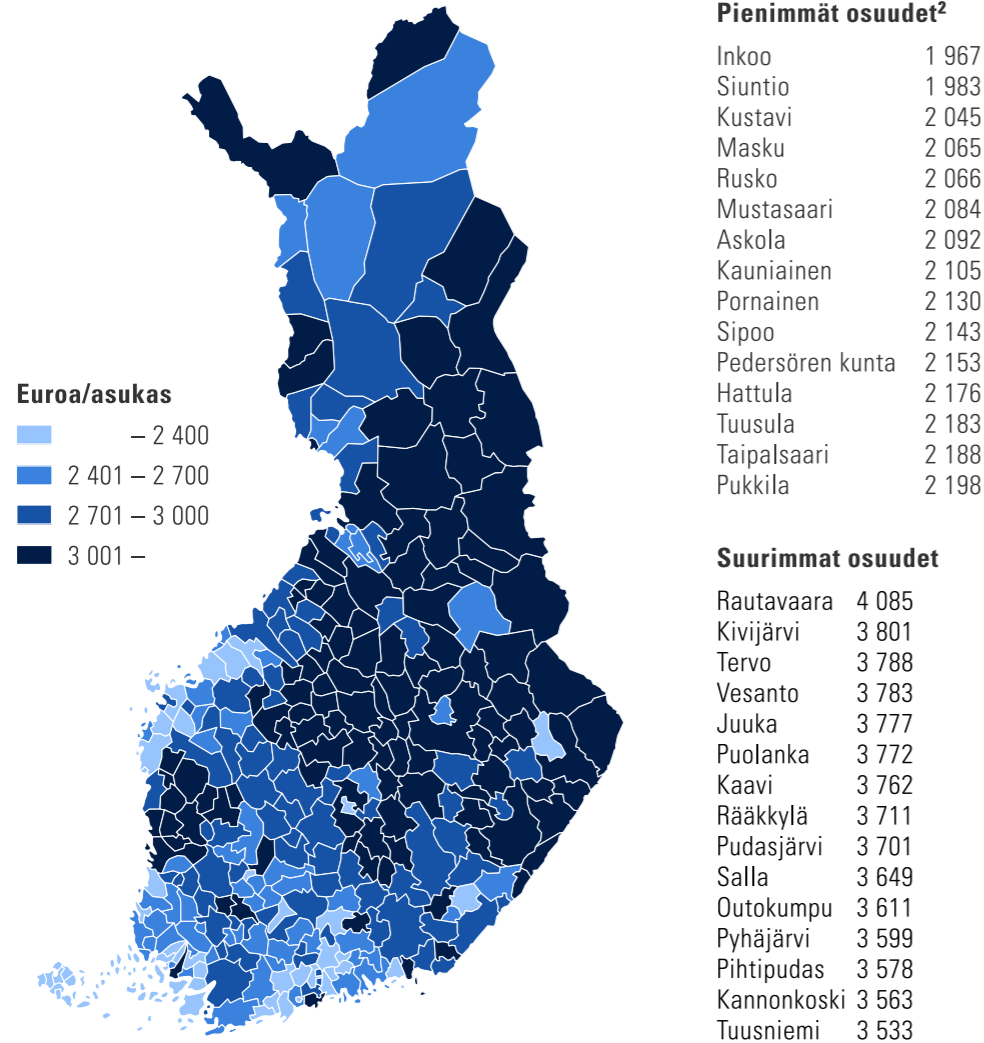
2 Vanhempainpäivärahat kuuluvat sairausvakuutusetuuksiin.

3 Opintoetuudet kuuluvat Kelan etuuksiin mutta eivät sisälly sosiaaliturvan menoihin.

Lähde: SVT. Kelan tilastot www.tietotarjotin.fi; THL.

Kuvio 2. Kelan sosiaaliturva kansantaloudessa 2010–2024

Lähde: TK, Kansantalouden tilinpito; STM; THL; Kela.

Kuvio 3. Kelan etuudet¹ asukasta kohti kunnittain 2024

¹ Etuuksista puuttuvat työnantajien järjestämän työterveyshuollon korvaukset.

² Ahvenanmaa ei ole mukana tarkastelussa, sillä siellä maakunta rahoittaa osan etuuksista.

Lähde: SVT. Kela: Kaikki tilastot www.tietotarjotin.fi.

1.2 Eläketurva

Eläkejärjestelmät

Suomen eläkejärjestelmä rakentuu kahdesta lakisääteisestä eläkejärjestelmästä, työeläkejärjestelmästä ja takuueläkkeellä täydennetystä kansaneläkejärjestelmästä. Ne yhdessä takaavat eläketurvan vanhuuden, työkyvyttömyyden ja perheenhuoltajan kuoleman varalta. Lisäksi on joukko lakeja, jotka takaavat eläketurvan tiettyjen erityisriskien varalta.

Kelan eläkkeet

Kansaneläkkeen ja takuueläkkeen tarkoitus on turvata vähimmäistoimeentulo sellaiselle eläkkeensaajalle, jolla ei ole lainkaan muita eläketuloja tai jonka eläketulot jäävät pieniksi.

Kansaneläkkeenä maksetaan vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkettä ja perhe-eläkkeenä lesken- ja lapseneläkettä. Muita Kelan eläke-etuuksia ovat lapsikorotus, rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä.

Työeläketurva

Työeläkkeeseen ovat oikeutettuja ne henkilöt, joilla on ollut ansiotuloja työ- tai virkasuhteesta tai yrittäjätoiminnasta.

Työeläkkeen suuruuteen vaikuttavat työansiot. Jokaisesta eläketurvaan oikeuttavasta työ- ja

virkasuhteesta sekä yrittäjätoiminnasta karttuu työeläkettä. Työeläkettä karttuu myös ansiosidonnaisen päivärahojen ja lasten kotihoidon tuen ajalta sekä tutkintoon johtavasta opiskelusta.

Työeläkkeitä ei yhteensovitetä, mutta tapaturma- ja liikennevakuutuslain mukaiset eläkkeet ovat ensisijaisia ja vähentävät siten työeläkettä.

Työeläkejärjestelmä koostuu useista sekä yksityisen että julkisen sektorin järjestelmistä, joista säädetään useissa eri eläkelaeissa. Työeläkelakien perusteella maksetaan vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkettä sekä osittaista varhennettua vanhuuseläkettä. Lisäksi maksetaan työraueläkettä henkilöille, joilla on pitkä ura raskaassa työssä ja joiden työkyky on heikentynyt.

Erityisturva

Erityisturvan eläkkeitä myönnetään seuraavien lakien perusteella:

- työtapaturma- ja ammattitautilaki
- liikennevakuutuslaki
- sotilasvammalaki
- laki sotilastapaturman ja palvelussairaudesta korvaamisesta
- laki tapaturman ja palvelussairaudesta korvaamisesta kriisinhallintatehtävissä.

Erityisturvan eläkkeillä pyritään turvaamaan toimeentulo näissä laeissa mainittujen riskien varalta.

Maatalouden erityiseläkkeet ovat luopumistukia, joiden tarkoituksena on turvata tilansa hoidosta luopuneen maatalousyrittäjän toimeentulo ennen vanhuuseläkeikää. Luopumisjärjestelmistä maksetaan edelleen korvauksia, mutta uusia luopumistukia ei näiden järjestelmien perusteella enää myönnetä.

Rahoitus

Kelan eläkkeet rahoitettiin vuonna 2024 kokonaan valtion suorituksilla.

Työnantajat ja vakuutetut rahoittavat yksityissektorin työeläkkeet. Maatalousyrittäjät ja valtio rahoittavat maatalousyrittäjien eläkkeet, sen sijaan luopumiseläkkeet ja luopumistuet valtio rahoittaa kokonaan. Yrittäjät ja valtio rahoittavat yrittäjäeläkkeet. Vakuutetut, laivanvarustajat ja valtio rahoittavat merimieseläkkeet. Valtion, kuntien ja kirkon eläkkeet maksetaan vastaavista julkisista varoista, ja myös vakuutetut osallistuvat rahoitukseen. Valtio rahoittaa lasten kotihoidon ja opiskelun ajalta karttuvan eläkkeen.

Työnantajat kustantavat työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen, kun taas maatalousyrittäjien työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen rahoitukseen osallistuvat maatalousyrittäjät, valtio ja Kela. Liikennevakuutuksen kustantavat

moottoriajoneuvojen omistajat. Sotilasvamman ja sotilastapaturmakorvaukset maksaa valtio.

Tilastointi

Kukin eläkelaitos huolehtii omien eläkkeittensä tilastoinnista. Koska henkilö voi saada eläkettä samanaikaisesti usean eri lain perusteella, Kela ja Eläketurvakeskus (ETK) laativat myös yhteistyössä tilastoja eläkkeensaajien kokonaismääristä ja kokonaiseläkkeiden suuruuksista.

Kelan ja ETK:n eläkerekisterien tietoihin perustuva yhteistilastointi kattaa Kelan maksamat eläkkeet, työeläkkeet (TyEL, YEL, MYEL, MEL, JuEL, valtion ja kuntien vanhojen eläkesääntöjen mukaiset eläkkeet sekä ortodoksisen kirkon ja Ahvenanmaan maakuntahallinnon eläkesääntöjen mukaiset eläkkeet) ja maatalouden erityiseläkkeet (LUTUL, SPVEL, LUEL, LUKL).

Pelkkänä rintamalisänä tai lapsikorotuksena maksettavaa Kelan eläke-etuutta ei yhteistilastoinnissa lueta Kelan eläkkeeksi. Edellä mainittujen etuuksien rahamäärät sisältyvät työeläkkeiden rahamääriin silloin, kun etuuksien saajalla on työeläke.

Yhteistilastointi kattaa erityisturvan eläkkeiden sekä takuueläkkeen saajat, jos he samanaikaisesti saavat joko kansan- tai työeläkettä. Samoin erityisturvan eläkkeiden ja takuueläkkeen euromäärät sisältyvät kokonaiseläkkeiden euromääriin, jos kyseessä oleva etuudensaaja saa myös kansan- tai

työeläkettä. Pelkät erityisturvan eläkkeet ja takuueläkkeet ovat yhteistilastoinnin ulkopuolella. Yhteistilastoinnista puuttuu myös vapaaehtoinen eläketurva.

Eläkkeelle siirtyneiksi luetaan yhteistilastoinnissa ensimmäistä kertaa eläkkeelle siirtyvien lisäksi myös ne henkilöt, jotka eivät ole saaneet eläkettä ainakaan kahteen vuoteen.

Työkyvyttömyyseläkkeellä olleen tai työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneen henkilön sairaudella tarkoitetaan työkyvyttömyyseläkehakemuksen perusteena olevaa ICD-10-tautiluokituksen mukaista pääsairautta. Sairaustiedot perustuvat ensisijaisesti työeläkejärjestelmän rekisteröimiin sairausdiagnooseihin.

2. Kokonaiseläkemenot suhteessa sosiaaliturvan menoihin ja bruttokansantuotteeseen 2010–2024

Vuosi	Kokonaiseläkemenot yhteensä, miljoonaa euroa	Kelan eläke-etuudet, miljoonaa euroa ¹	Sosiaaliturvan menot, miljoonaa euroa	Markkinahintainen bruttokansantuote, miljoonaa euroa	Kokonaiseläkemenojen osuus sosiaaliturvan menoista, %	Kelan eläke-etuuksien osuus sosiaaliturvan menoista, %	Kokonaiseläkemenojen osuus bruttokansantuotteesta, %	Kelan eläke-etuuksien osuus bruttokansantuotteesta, % ¹
2010	23 078	2 495	54 832	188 147	42,1	4,6	12,3	1,3
2011	24 249	2 550	56 841	197 655	42,7	4,5	12,3	1,3
2012	25 712	2 595	60 156	200 378	42,7	4,3	12,8	1,3
2013	27 106	2 615	63 317	203 497	42,8	4,1	13,3	1,3
2014	28 136	2 560	65 553	205 855	42,9	3,9	13,7	1,2
2015	28 913	2 505	67 182	210 192	43,0	3,7	13,8	1,2
2016	29 660	2 470	68 837	215 717	43,1	3,6	13,7	1,1
2017	30 547	2 391	69 089	224 706	44,2	3,5	13,6	1,1
2018	31 298	2 357	70 229	231 905	44,6	3,4	13,5	1,0
2019	32 310	2 324	72 117	238 518	44,8	3,2	13,5	1,0
2020	33 271	2 515	75 891	236 387	43,8	3,3	14,1	1,1
2021	33 838	2 461	77 836	248 764	43,5	3,2	13,6	1,0
2022	34 956	2 477	80 048	266 135	43,7	3,1	13,1	0,9
2023	37 771	2 576	86 677*	272 848*	43,6*	3,0*	13,8*	0,9*
2024	40 168	2 677	90 874*	275 963*	44,2*	2,9*	14,6*	1,0*

¹ Sisältää vuodesta 2011 alkaen myös takuueläkkeen.

Huomautus. Bruttokansantuotteen laskentamenetelmiä on usein tarkennettu. Siksi bruttokansantuotteen luvut taulukossa voivat erota edellisten vuosikertojen luvuista.

Lähde: SVT. ETK: Kokonaiseläkemenot www.etk.fi/tilastot / Sosiaali- ja terveysministeriö / THL / TK, Kansantalouden tilinpito.

3. Kokonaiseläkemenot 2010–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Kelan eläke-etuudet ¹			Työeläkkeet					Erityisturvan eläkkeet					
	Kaikki eläkkeet	Kaikki	Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeet	Kaikki ²	Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeet ³	Yksityinen sektori			Julkinen sektori		Työtapaturma- ja ammattitauti- vakuutus	Liikenne- vakuutus ⁴	Sotilasvamman korvaukset	Vapaa- muotoiset eläkkeet ⁵
						Kaikki	Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeet	Sukupolven- vaihdos ja luopumiseläkkeet/- korvaukset/- tuet	Kaikki ²	Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeet ³				
2010	23 078	2 495	2 398	19 526	17 556	12 245	10 915	126	7 281	6 641	285	132	93	547
2011	24 249	2 550	2 341	20 538	18 557	12 895	11 557	111	7 642	6 700	288	140	83	650
2012	25 712	2 595	2 360	21 989	19 982	13 829	12 469	101	8 160	7 513	300	145	76	607
2013	27 106	2 615	2 382	23 363	21 351	14 715	13 345	94	8 648	8 006	301	147	68	612
2014	28 136	2 560	2 336	24 440	22 449	15 410	14 049	83	9 030	8 400	304	151	61	620
2015	28 913	2 505	2 280	25 265	23 326	15 944	14 612	76	9 321	8 714	303	146	53	642
2016	29 660	2 470	2 224	26 035	24 142	16 442	15 135	66	9 593	9 007	302	146	45	661
2017	30 547	2 391	2 150	27 034	25 155	17 086	15 787	58	9 947	9 369	292	141	39	650
2018	31 298	2 357	2 100	27 865	26 034	17 619	16 340	51	10 246	9 695	290	138	34	614
2019	32 310	2 324	2 054	28 858	27 044	18 246	16 967	46	10 612	10 076	284	141	29	673
2020	33 271	2 515	2 212	29 671	27 871	18 751	17 474	40	10 920	10 398	285	138	25	637
2021	33 838	2 461	2 158	30 309	28 510	19 142	17 860	33	11 167	10 650	279	136	22	631
2022	34 956	2 477	2 168	31 400	29 536	19 830	18 493	27	11 570	11 043	275	148	19	637
2023	37 771	2 576	2 249	34 088	32 096	21 563	20 131	22	12 524	11 965	287	158	18	645
2024	40 168	2 677	2 329	36 377	34 280	23 037	31 526	17	13 340	12 754	296	165	16	637

1 Sisältää vuodesta 2011 alkaen myös takuueläkkeen.

2 Sisältää kuntien ja kirkon vanhojen eläkesääntöjen mukaan maksetut eläkkeet.

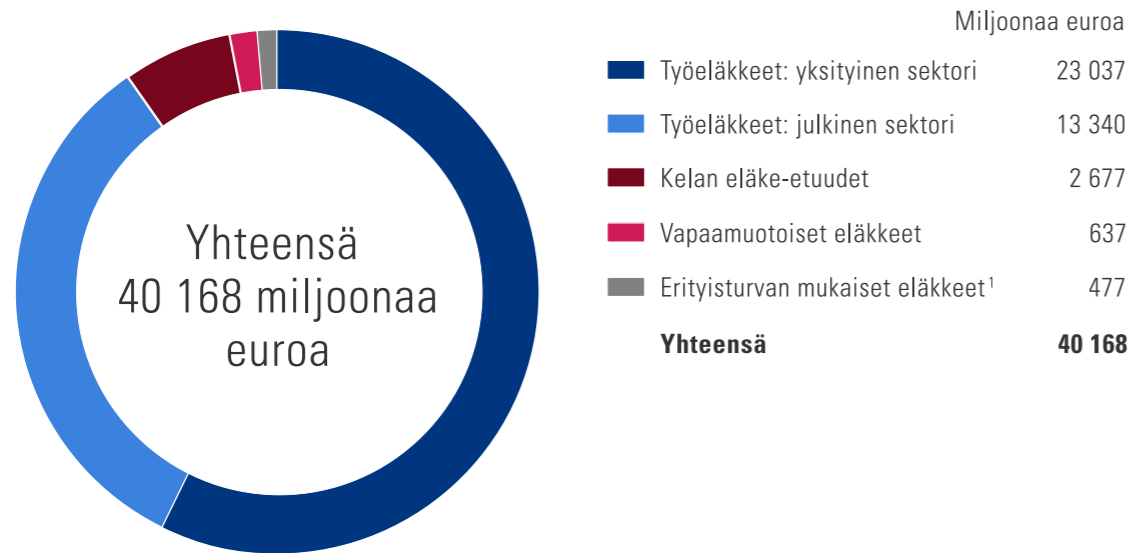
3 Ei sisällä kuntien ja kirkon vanhojen eläkesääntöjen mukaan maksettuja eläkkeitä.

4 Liikennevakuutuslain perusteella maksettujen eläkkeiden tilastointitapa muuttui vuonna 2016.

5 Eläkesäätiöiden ja -kassojen maksamat rekisteröimättömät lisäeläkkeet. Henkivakuutusyhtiöiden maksamat rekisteröimättömät lisäeläkkeet sisältyvät lukuihin.

Lähde: SVT. ETK: Kokonaiseläkemenot www.etk.fi/tilastot.

Kuvio 4. Kokonaiseläkemenot 2024

¹ Työtapaturma- ja ammattitautilaki, liikennevakuutuslaki, sotilasvammalaki, laki sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta ja laki tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävissä.

Lähde: Taulukko 3.

4. Eläkkeensaajien kokonaislukumäärät 31.12. vuosina 2010–2024

Vuosi	Kaikki eläkkeensaajat	Vanhuuseläkkeet	Työkyvyttömyyseläkkeet	Työttömyyseläkkeet	Leskeneläkkeet	Lapseneläkkeet	Erityiseläkkeet ¹
2010	1 463 835	1 093 267	267 248	33 938	263 176	22 503	53 094
2011	1 483 041	1 134 942	260 453	23 017	262 692	21 808	49 673
2012	1 494 425	1 174 470	250 703	10 956	261 135	21 147	43 666
2013	1 513 122	1 209 645	241 872	5 257	259 932	20 407	38 737
2014	1 525 317	1 237 541	232 475	380	258 354	19 638	32 868
2015	1 540 972	1 270 408	221 952	.	256 330	18 885	27 388
2016	1 558 900	1 299 958	214 046	.	254 437	18 310	24 003
2017	1 585 582	1 339 991	206 048	.	253 011	17 444	19 270
2018	1 600 225	1 365 039	201 216	.	250 617	16 795	14 037
2019	1 612 473	1 384 385	197 492	.	248 711	16 288	10 564
2020	1 617 561	1 397 155	193 629	.	220 395	15 994	8 700
2021	1 621 433	1 407 489	187 894	.	217 371	15 476	7 326
2022	1 648 018	1 439 497	182 586	.	214 447	15 993	6 034
2023	1 649 628	1 442 871	179 731	.	212 747	17 089	4 926
2024	1 660 923	1 456 307	177 331	.	210 722	16 995	4 008

¹ Luopumistuki, sukupolvenvaihdoseläke, luopumiseläke, luopumiskorvaus, osa-aikaeläke.

Huomautus. Sama henkilö voi saada usean eri eläkelajin mukaista eläkettä.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.tietotarjotin.fi.

5. Kansaneläkkeen ja työeläkkeen¹ saajat iän mukaan 31.12.2024

Ikäryhmä, vuotta	Kaikki eläkkeensaajat	Vanhuuseläkkeet	Työkyvyttömyyseläkkeet	Maatalouden erityiseläkkeet	Osa-aikaeläkkeet
Kaikki	1 628 391	1 456 307	177 331	4 008	–
16–19	1 932	–	1 932	–	–
20–29	13 894	–	13 894	–	–
30–39	20 766	2	20 764	–	–
40–49	27 929	46	27 884	–	–
50–54	18 829	65	18 765	–	–
55–59	34 618	1 731	32 913	–	–
60–64	153 396	97 653	60 623	383	–
65–69	337 749	337 532	556	14	–
70–74	338 393	338 393	–	–	–
75–79	319 313	319 313	–	85	–
80–84	182 125	182 125	–	467	–
85–89	116 336	116 336	–	1 401	–
90–	63 111	63 111	–	1 658	–

1 Pois lukien perhe-eläkkeet.

Huomautus. Henkilö voi saada useaa eläkettä samanaikaisesti.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.tietotarjotin.fi.

6. Suomessa asuvat työkyvyttömyyseläkkeen saajat sairauden mukaan 31.12.2024

Sairauspääryhmä ¹	Yhteensä		Työeläkettä saavat		Vain ² kansaneläkettä saavat	
	Lukumäärä	%	Lukumäärä	%	Lukumäärä	%
Kaikki sairaudet	175 669	100,0	113 476	100,0	62 193	100,0
A00–B99 Tartunta- ja loistaudit	239	0,1	182	0,2	57	0,1
C00–D49 Kasvaimet	4 785	2,7	4 368	3,8	417	0,7
D50–D99 Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet	288	0,2	243	0,2	45	0,1
E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet	2 087	1,2	1 606	1,4	481	0,8
F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	97 944	55,8	50 112	44,2	47 832	76,9
G00–G99 Hermoston sairaudet	15 465	8,8	11 143	9,8	4 322	6,9
H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet	1 790	1,0	1 192	1,1	598	1,0
H60–H99 Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet	386	0,2	288	0,3	98	0,2
I00–I99 Verenkierroelinten sairaudet	7 997	4,6	7 202	6,3	795	1,3
J00–J99 Hengityselinten sairaudet	1 249	0,7	1 111	1,0	138	0,2
K00–K99 Ruuansulatuselinten sairaudet	959	0,5	874	0,8	85	0,1
L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet	389	0,2	345	0,3	44	0,1
M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet	29 484	16,8	27 383	24,1	2 101	3,4
N00–N99 Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	461	0,3	399	0,4	62	0,1
Q00–Q99 Synnyttäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet	4 676	2,7	734	0,6	3 942	6,3
S00–T99 Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset	6 683	3,8	5 623	5,0	1 060	1,7
Muut pääryhmät	750	0,4	641	0,6	109	0,2
Tieto puuttuu	37	0,0	30	0,0	7	0,0

1 Kansainvälinen tautiluokitus (ICD-10).

2 Henkilö voi saada myös erityisturvan eläkettä ja/tai takuueläkettä.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.tietotarjotin.fi.

7. Kansaneläkkeelle ja työeläkkeelle¹ siirtyneet 2010–2024

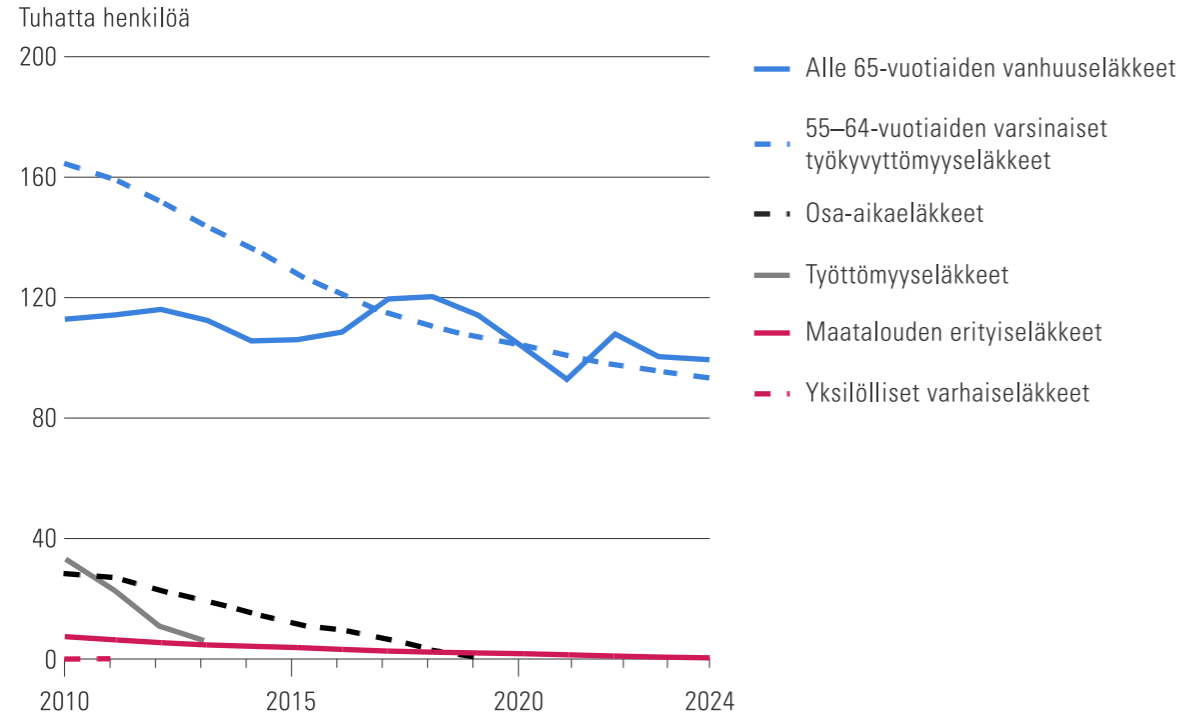
Vuosi	Kaikki	Vanhuuseläke	Työkyvyttömyyseläke ²	Työttömyyseläke	Maatalouden erityiseläke
2010	74 545	45 711	25 257	3 911	613
2011	75 041	47 863	25 429	2 098	687
2012	71 499	48 447	22 578	509	645
2013	76 615	53 248	22 960	180	647
2014	73 373	51 607	21 247	44	741
2015	76 961	55 377	21 197	.	627
2016	79 197	57 605	21 558	.	235
2017	77 874	56 898	20 935	.	191
2018	71 547	49 137	22 331	.	202
2019	67 639	44 759	22 781	.	211
2020	63 933	42 351	21 492	.	199
2021	63 508	44 094	19 427	.	66
2022	73 618	53 818	19 853	.	..
2023	60 046	40 151	19 973	.	..
2024	60 349	40 715	19 689	.	..

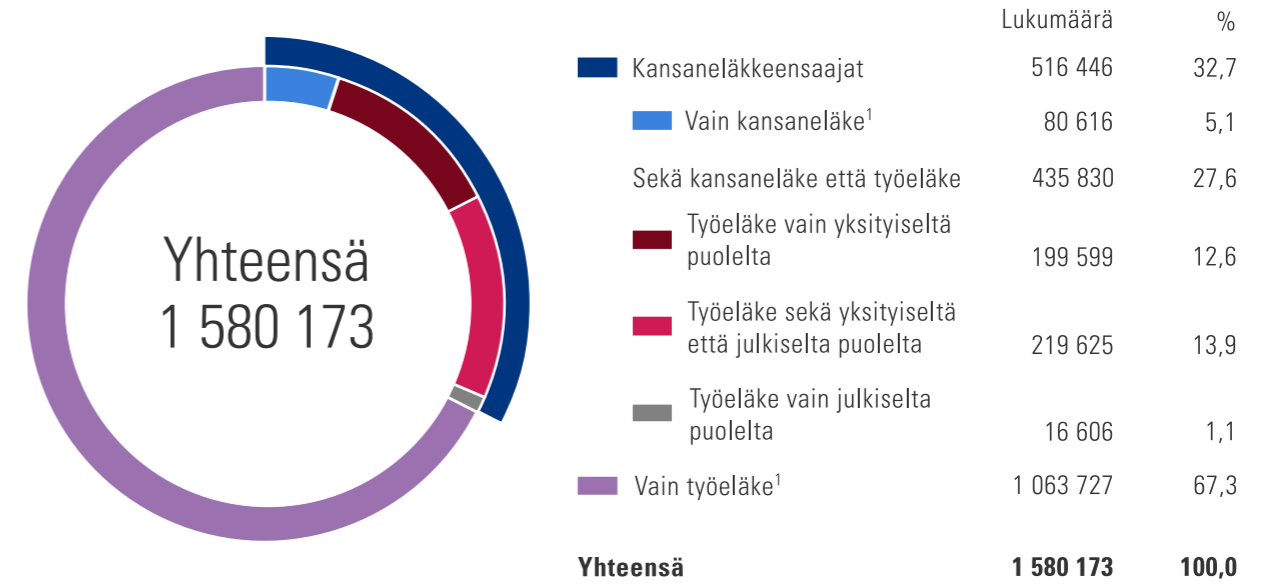
1 Pois lukien perhe-eläkkeet ja osa-aikaeläkkeet.

2 Sisältää yksilöllisen varhaiseläkkeen saajat.

Huomautus. Eläkkeelle siirtyneen määritelmä Kelan ja ETK:n yhteistilastossa eli tilastossa Suomen eläkkeensaajista poikkeaa Kelan eläkkeiden tilastoinnissa käytetystä (vertaa luku 1.2). Yhteistilastoinnissa eläkkeelle siirtyneiksi katsotaan ensimmäistä kertaa eläkkeelle siirtyvien lisäksi myös ne, jotka eivät ole saaneet eläkettä ainakaan kahteen vuoteen. Henkilö voi saada useaa eläkettä samanaikaisesti.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 5. 55–64-vuotiaat eläkkeensaajat eläkelajeittain 2010–2024

 Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 6. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen saajat 31.12.2024

1 Henkilö voi saada myös erityisturvan eläkettä ja/tai takuueläkettä. Heistä 15 133 henkilöä sai vuoden 2024 lopussa myös erityisturvan eläkettä.

 Lähde: SVT, Kela ja ETK: Suomen eläkkeensaajat www.tietotarjotin.fi.

8. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen¹ saajat eläkejärjestelmän mukaan 31.12. vuosina 2010–2024

Vuosi	Kaikki eläkkeensaajat	Sekä kansaneläke että työeläke	Vain kansaneläke ²	Vain työeläke ³
2010	1 315 968	545 258	80 040	690 670
2011	1 338 237	536 312	79 280	722 645
2012	1 357 040	527 997	78 248	750 795
2013	1 381 828	521 497	78 557	781 774
2014	1 401 547	511 407	78 579	811 561
2015	1 423 775	503 684	78 517	841 574
2016	1 446 507	500 657	78 564	867 286
2017	1 479 769	493 252	78 310	908 207
2018	1 501 511	484 971	78 613	937 927
2019	1 518 768	475 060	79 717	963 991
2020	1 529 656	468 638	80 588	980 430
2021	1 536 596	459 971	80 492	996 133
2022	1 565 558	450 001	79 955	1 035 602
2023	1 567 329	444 002	80 565	1 042 762
2024	1 580 173	435 830	80 616	1 063 727

1 Pois lukien perhe-eläkkeet, osa-aikaeläkkeet ja maatalouden erityiseläkkeet.

2 Henkilö voi saada myös erityisturvan eläkettä ja/tai takuueläkettä.

3 Heistä 15 133 henkilöä sai vuoden 2024 lopussa myös erityisturvan eläkettä.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.tietotarjotin.fi.

9. Suomessa asuvat kansaneläkkeen ja työeläkkeen¹ saajat eläkejärjestelmän mukaan ikäryhmittäin 31.12.2024

Ikäryhmä	Kaikki eläkkeensaajat	Sekä kansaneläke että työeläke	Vain kansaneläke ²	Vain työeläke ³
Kaikki	1 580 173	435 830	80 616	1 063 727
–34	25 894	2 544	21 749	1 601
35–44	23 416	5 320	13 127	4 969
45–54	33 502	10 871	11 687	10 944
55–64	186 003	37 474	10 848	137 681
65–74	659 940	179 662	13 298	466 980
75–79	309 198	87 329	4 478	217 391
80–	342 220	112 630	5 429	224 161

1 Pois lukien perhe-eläkkeet, osa-aikaeläkkeet ja maatalouden erityiseläkkeet.

2 Henkilö voi saada myös erityisturvan eläkettä ja/tai takuueläkettä.

3 Heistä 15 133 henkilöä sai vuoden 2024 lopussa myös erityisturvan eläkettä.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.tietotarjotin.fi.

10. Suomessa asuvat perhe-eläkkeen saajat 31.12. vuosina 2010–2024

Vuosi	Kaikki	Perhe-eläke sekä Kelasta että työeläkkeenä	Perhe-eläke vain Kelasta ¹	Perhe-eläke vain työeläkkeenä ²
2010	281 550	21 153	6 374	254 023
2011	280 317	20 325	6 305	253 687
2012	277 990	19 261	6 326	252 403
2013	275 920	18 550	6 001	251 369
2014	273 493	17 864	5 674	249 955
2015	270 616	17 235	5 461	247 920
2016	268 049	16 765	5 290	245 994
2017	265 713	16 263	4 800	244 650
2018	262 653	15 719	4 398	242 536
2019	260 178	15 222	4 179	240 777
2020	232 083	14 590	4 478	213 015
2021	228 565	14 221	4 198	210 146
2022	226 138	14 761	3 101	208 276
2023	225 449	15 010	2 636	207 803
2024	223 151	14 838	2 537	205 776

1 Heistä 192 henkilöä (lapsia 152, leskiä 40) sai 31.12.2024 myös erityisturvan eläkettä.

2 Heistä 4 256 henkilöä (lapsia 48, leskiä 4 208) sai 31.12.2024 myös erityisturvan eläkettä.

Lähde: SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.tietotarjotin.fi.

1.3 Vammaisturva

Vammaisturvan tarkoitus on tukea vammaisten henkilöiden suoriutumista jokapäiväisestä elämästä sekä edistää heidän yhteiskunnallista osallistumistaan. Vammaisturvaa voidaan toteuttaa taloudellisilla tuilla tai palveluilla.

Kelan vammaistukien tarkoitus on tukea vammaisten ja pitkäaikaissairaiden henkilöiden itsenäistä selviytymistä ja parantaa heidän elämänlaatuaan. Elämäntilanteen mukaan maksetaan alle 16-vuotiaan vammaistukea, 16 vuotta täyttäneen vammaistukea tai eläkettä saavan hoitotukea.

Erityisturvan lakien eli esimerkiksi työtapaturma- ja ammattitautilain, liikennevakuutuslain ja sotilasvammalain mukaan maksetaan vammautuneille hoitotukea tai muita korvauksia.

Vammaispalvelulain ja kehitysvammalain perusteella vammaisilla on oikeus saada hyvinvointialueelta korvauksia tiettyihin vammasta aiheutuviin kuluihin. Lisäksi hyvinvointialueet tukevat hoidon kotioloissa järjestämistä maksamalla omaishoidon tukea.

Hyvinvointialueilla on velvollisuus järjestää vammaisille heidän tarvitsemiaan palveluja. Vammaisten käytettävissä on muun muassa kotipalvelua,

asumispalvelua, henkilökohtaista apua, kuljetuspalvelua sekä päivä- ja työtoimintaa.

Kuntoutus- ja tulkkauspalvelujen järjestämisvastuu on osin Kelalla. Kelan lisäksi kuntoutuspalveluja järjestävät esimerkiksi työeläkelaitokset, hyvinvointialueet ja vakuutusyhtiöt.

1.4 Terveysturva

Vuosikirjassa käytetyn määrittelyn mukaan terveydenhuoltoon kuuluvat vuodeosastohoito, avohoito, avohoidon lääkkeet ja farmaseuttiset tuotteet, lääkinnälliset laitteet ja välineet, ympäristöterveydenhuolto, terveydenhuollon hallinto ja julkiset investoinnit sekä sairausvakuutuksen korvaamat matkat.

Terveydenhuollon rahoittavat pääasiassa valtio, sairausvakuutus ja kotitaloudet. Julkiset terveydenhuoltomenot käsittävät valtion ja sairausvakuutuksen rahoittaman osan terveydenhuollosta. Terveydenhuollon kokonaismenot sisältävät edellisten lisäksi myös yksityisesti kustannetun terveydenhuollon (muun muassa kotitalouksien menot).

Sairausvakuutus korvaa sairauden sekä raskauden ja synnytyksen aiheuttamia avosairaanhoidon kustannuksia. Niitä ovat esimerkiksi yksityislääkärin tai -hammaslääkärin palkkiot, lääkkeet sekä sairauden aiheuttamat matkakustannukset. Lisäksi sairausvakuutus korvaa työterveyshuollon kustannuksia.

Sairausvakuutus korvaa ansionmenetystä sairauden aiheuttaman lyhytaikaisen työkyvyttömyyden ajalta. Se korvaa myös vanhempien ansionmenetystä sairaan lapsen hoidon ja kuntoutuksen ajalta.

Työnantaja maksaa työsopimuslain perusteella täyden palkan sairastumispäivältä ja yhdeksältä sitä seuraavalta arkipäivältä. Työehtosopimuksissa on usein sovittu pidemmästä palkallisesta sairausajasta.

Yrittäjät (YEL-vakuutetut) voivat saada sairauspäivärahan omavastuujalta YEL-päivärahaa. YEL-päivärahan maksaa Kela. Maatalousyrittäjät (MYEL-vakuutetut) voivat saada omavastuujalta Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta Mela-päivärahaa.

Erityisturvan lakien perusteella maksetaan sairausajalta päivärahaa niiden piiriin kuuluvissa tapauksissa. Rikos-, potilas- ja lääkevahinkokorvaukset korvaavat työansion menetyksiä. Sairausajan toimeentulo voidaan turvata myös vapaaehtoisin vakuutuksin.

11. Terveydenhuoltomenot kansantaloudessa 2010–2023

Vuosi	Terveydenhuollon kokonaismenot, miljoonaa euroa	Terveydenhuollon kokonaismenojen osuus bruttokansantuotteesta, %	Julkiset terveydenhuoltomenot, miljoonaa euroa		Julkisten terveydenhuoltomenojen osuus sosiaaliturvan menoista, %		Julkisten terveydenhuoltomenojen osuus bruttokansantuotteesta, %	
			Yhteensä	Kelan maksamat ¹	Yhteensä	Kelan maksamat ¹	Yhteensä	Kelan maksamat ¹
2010	17 200	9,1	13 050	2 377	23,8	4,3	6,9	1,3
2011	18 261	9,2	13 957	2 485	24,6	4,4	7,1	1,3
2012	19 271	9,6	14 843	2 589	24,7	4,3	7,4	1,3
2013	20 034	9,8	15 376	2 574	24,3	4,1	7,6	1,3
2014	20 237	9,8	15 553	2 629	23,7	4,0	7,6	1,3
2015	20 389	9,7	15 448	2 703	23,0	4,0	7,3	1,3
2016	20 399	9,5	15 313	2 638	22,2	3,8	7,1	1,2
2017	20 654	9,2	15 548	2 601	22,5	3,8	6,9	1,2
2018	21 140	9,1	16 013	2 713	22,8	3,9	6,9	1,2
2019	21 969	9,2	16 903	2 826	23,4	3,9	7,1	1,2
2020	22 929	9,7	17 911	2 898	23,6	3,8	7,6	1,2
2021	24 652	9,9	19 266	3 082	24,8	4,0	7,7	1,2
2022*	25 926	9,7	20 389	3 180	25,5	4,0	7,7	1,2
2023

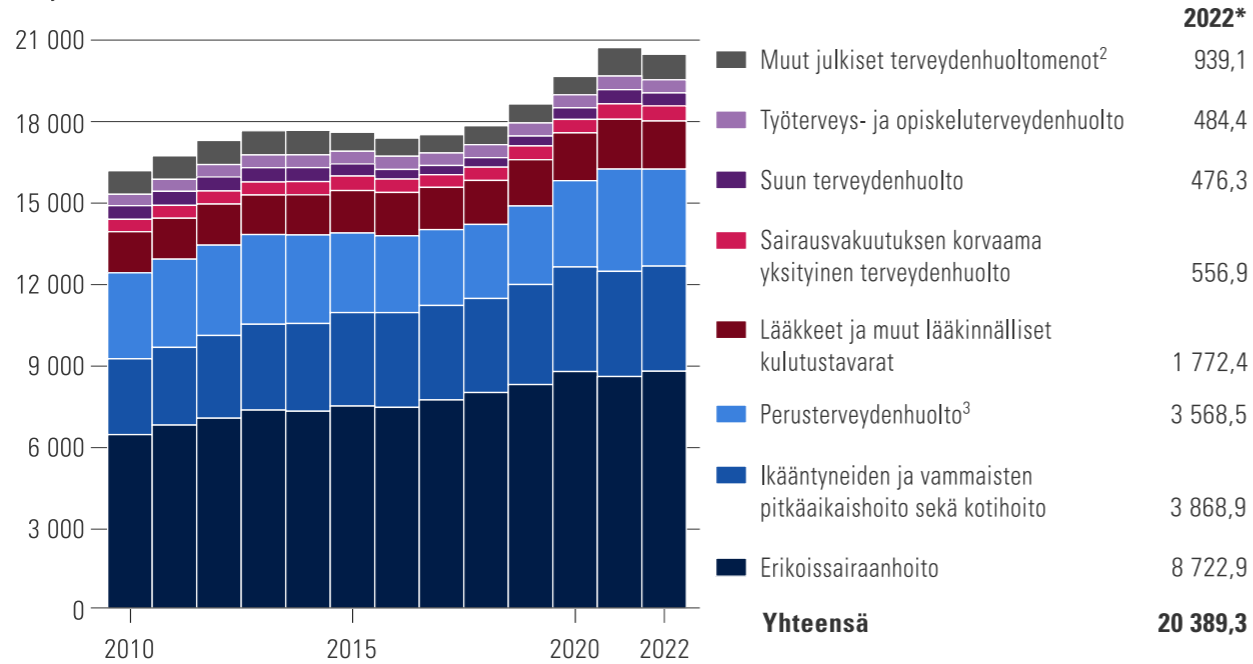
¹ Sisältää sairaanhoitokorvaukset, työterveyshuollon ja opiskeluterveydenhuollon, sairaaloiden vuodeosastohoidon (kuntoutus) sekä hallinnon.

Huomautus. Tilastoinnissa on siirrytty EU-asetusperusteisen SHA 2011 -tilastointijärjestelmän käyttöön 1.1.2016 alkaen. Terveydenhuoltomenoilla tarkoitetaan käyttömenoja, eli terveydenhuollon kokonaismenoista on vähennetty investointimenot. Tiedot on päivitetty takautuvasti vuoteen 2010 asti.

Lähde: TK, Kansantalouden tilinpito; THL; STM.

Kuvio 7. Julkiset terveydenhuoltomenot 2010–2023¹

Miljoonaa euroa (vuoden 2022 rahana)

1 Vuoden 2023 tietoja ei ole saatu.

2 Muu terveydenhuolto, hoitolaitteet ja muut lääkinälliset kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot sekä sairausvakuutuksen korvaamat matkat.

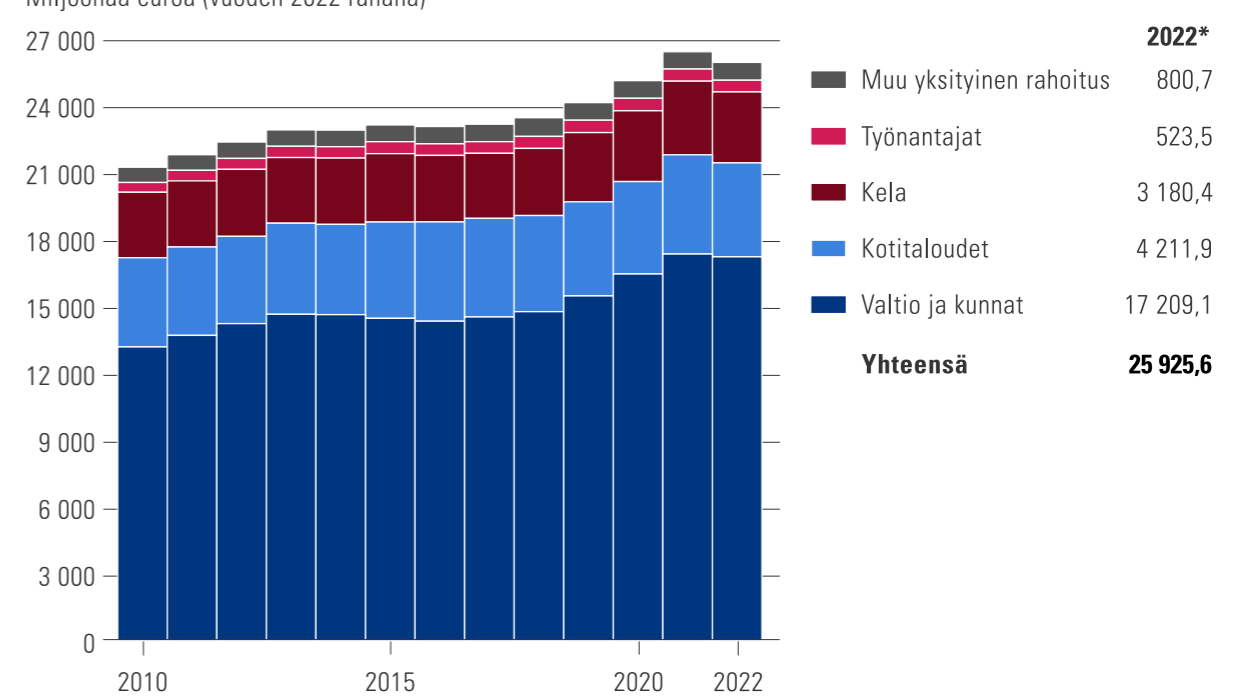
3 Pois lukien työterveyshuolto, opiskeluterveydenhuolto ja suun terveydenhuolto.

Huomautus. Tilastoinnissa on siirrytty EU-asetusperusteisen SHA 2011 -tilastointijärjestelmän käyttöön 1.1.2016 alkaen. Terveydenhuoltomenoilla tarkoitetaan käyttömenoja eli terveydenhuollon kokonaismenoista on vähennetty investointimenot. Tiedot on päivitetty takautuvasti vuoteen 2010 asti.

Lähde: THL.

Kuvio 8. Terveydenhuollon rahoitus 2010–2023¹

Miljoonaa euroa (vuoden 2022 rahana)

1 Vuoden 2023 tietoja ei ole saatu.

Huomautus. Tilastoinnissa on siirrytty EU-asetusperusteisen SHA 2011 -tilastointijärjestelmän käyttöön 1.1.2016 alkaen. Terveydenhuoltomenoilla tarkoitetaan käyttömenoja, eli terveydenhuollon kokonaismenoista on vähennetty investointimenot. Tiedot on päivitetty takautuvasti vuoteen 2010 asti.

Lähde: THL.

12. Julkiset terveydenhuoltomenot 2010–2023, miljoonaa euroa

Vuosi	Yhteensä	Erikois-sairaanhoito	Ikääntyneiden ja vammaisten pitkäaikais-hoito sekä kotihoito	Perus-terveydenhuolto ¹	Lääkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat	Sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveydenhuolto	Suun terveydenhuolto	Työterveys- ja opiskelu-terveydenhuolto	Muut julkiset terveydenhuoltomenot ²
2010	13 050	5 179	2 261	2 566	1 225	369	408	339	703
2011	13 957	5 650	2 397	2 722	1 262	397	433	370	725
2012	14 843	6 030	2 625	2 866	1 303	415	447	391	766
2013	15 376	6 380	2 764	2 889	1 273	418	461	411	780
2014	15 553	6 411	2 856	2 881	1 307	430	454	416	798
2015	15 448	6 562	3 034	2 583	1 378	471	395	409	617
2016	15 313	6 543	3 086	2 502	1 412	435	314	430	591
2017	15 548	6 839	3 102	2 490	1 387	415	303	411	601
2018	16 013	7 159	3 121	2 457	1 460	440	316	431	628
2019	16 903	7 498	3 354	2 632	1 551	462	332	438	637
2020	17 876	7 956	3 515	2 901	1 606	452	390	438	617
2021	19 266	7 963	3 613	3 515	1 711	530	488	467	978
2022*	20 389	8 723	3 869	3 569	1 772	557	476	484	939
2023

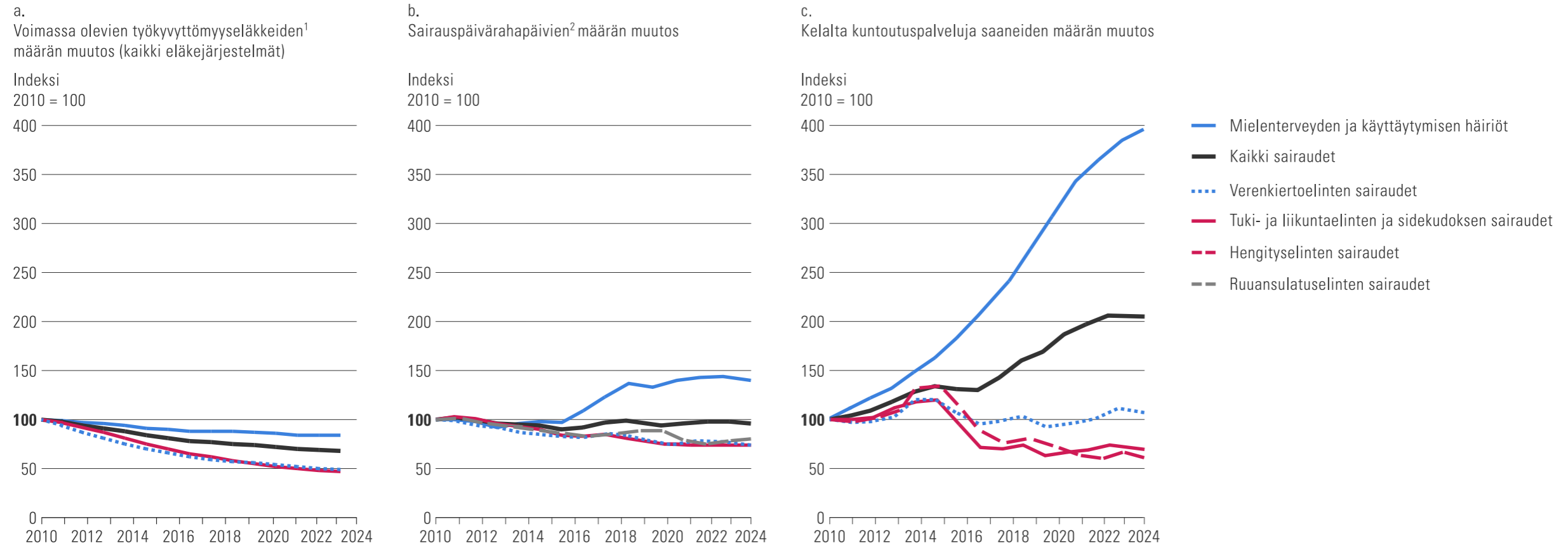
1 Pois lukien työterveyshuolto, opiskeluterveydenhuolto ja suun terveydenhuolto.

2 Muu terveydenhuolto, hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot sekä sairausvakuutuksen korvaamat matkat.

Huomautus. Tilastoinnissa on siirrytty EU-asetusperusteisen SHA 2011 -tilastointijärjestelmän käyttöön 1.1.2016 alkaen. Terveydenhuoltomenoilla tarkoitetaan käyttömenoja, eli terveydenhuollon kokonaismenoista on vähennetty investointimenot. Tiedot on päivitetty takautuvasti vuoteen 2010 asti.

Lähde: THL.

Kuvio 9. Eräiden sairauksien yleisyys etuuksien perusteena 2010–2024

1 Suomessa asuvien työkyvyttömyyseläkkeet.

2 Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.

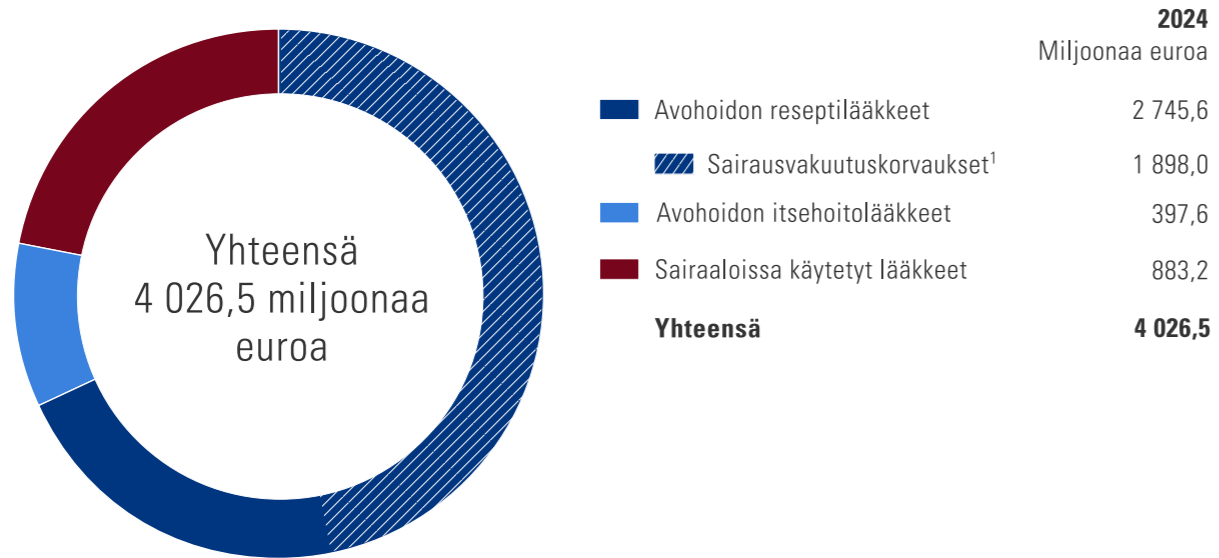
Lähde:

a SVT, Kela & ETK: Suomen eläkkeensaajat www.tietotarjotin.fi.

b SVT, Kela: Sairauspäiväraha www.tietotarjotin.fi.

c SVT, Kela: Kelan kuntoutus www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 10. Lääkkeiden kokonaismyynti 2024

¹ Näistä pieni osa on korvauksia avohoidon itsehoitolääkkeistä.

Huomautus. Avohoidon myynti on laskettu verollisin vähittäismyyntihinnoin ja sairaalamyynti tukkuhinnoin.

Vähittäismyyntihintaiset luvut eivät sisällä nikotiinivalmisteita. Fimean lääkemyntirekisteri on uudistettu vuonna 2024 ja kattaa tiedot vuosilta 2018–2024, joten luvut eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien julkaisujen lukujen kanssa.

Lähde: Suomen lääketilasto 2024. Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea ja Kela.

13. Sairausajan toimeentuloturvaetuuksia¹ 2010–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Sairausvakuutuksen sairauspäivärahat	Sairausvakuutuksen osasairauspäivärahat	Sairausvakuutuksen YEL-sairauspäivärahat	Sairausvakuutuksen erityishoitorahat	Mela-sairauspäivärahat
2010	813,4	7,2	5,1	3,7	3,2
2011	834,2	10,6	5,6	3,6	3,1
2012	842,8	13,5	6,3	4,0	3,2
2013	833,2	16,8	6,3	4,5	3,1
2014	833,8	26,1	6,3	5,2	3,0
2015	826,1	31,2	5,7	5,4	2,8
2016	773,8	33,6	5,2	5,5	2,7
2017	764,2	37,4	4,9	5,7	2,6
2018	786,7	40,8	8,0	5,5	2,6
2019	819,9	46,4	8,8	5,8	2,5
2020	818,7	50,3	8,6	5,9	2,2
2021	855,6	60,3	7,8	5,8	2,2
2022	883,9	62,0	9,6	6,0	2,3
2023	901,1	79,5	10,1	6,0	2,3
2024	924,0	86,9	10,7	6,0	2,4

1 Taulukko ei kata kaikkia etuuksia. Siitä puuttuvat muun muassa sairausajan palkat, rikos-, potilas- ja lääkevahinkokorvaukset sekä vapaaehtoisten vakuutusten korvaukset.
Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.tietotarjotin.fi; www.mela.fi/Vuosikertomus24/Toimintakertomus24.pdf [viitattu 21.5.2025].

14. Sairauspoissaolot ja korvatut sairauspäivät 2010–2024

Vuosi	Tehdyt työpäivät, miljoonaa ¹	Työllisten sairauspäivät ¹			Sairausvakuutuksen korvaamat sairauspäivät, miljoonaa arkipäivää (6 päivää viikossa) ²		
		Yhteensä, miljoonaa	Työllistä kohti	Osuus työ- ja sairauspäivien yhteismäärästä, %	Yhteensä	Miehet	Naiset
2010	499,9	22,2	9,1	4,3	15,3	7,1	8,2
2011	505,9	23,2	9,4	4,4	15,7	7,2	8,5
2012	506,9	23,0	9,2	4,3	15,4	7,1	8,3
2013	499,7	23,2	9,5	4,4	14,7	6,8	8,0
2014	500,6	21,7	8,9	4,2	14,5	6,6	7,9
2015	498,6	20,6	8,5	4,0	14,4	6,5	7,8
2016	505,0	22,7	9,3	4,3	13,8	6,2	7,6
2017	508,2	22,2	9,0	4,2	14,1	6,2	7,9
2018	519,7	24,6	9,7	4,5	14,9	6,6	8,3
2019	521,2	23,9	9,3	4,4	15,2	6,7	8,5
2020	515,1	23,0	9,1	4,3	14,5	6,4	8,1
2021	515,7	14,7	6,3	8,4
2022	516,1	34,3	13,1	6,2	15,1	6,6	8,5
2023	513,6	28,9	11,0	5,3	15,0	6,6	8,4
2024	510,1	27,9	10,7	5,2	14,8	6,5	8,3

1 Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen perusjoukkona on 15–89-vuotias väestö. Tiedot kerätään haastattelemalla kuukausittain noin 12 500 henkilöä. Työlliseksi luokitellaan henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä vähintään yhtenä päivänä ja vähintään yhden tunnin. Sairauspoissaolot ovat työvoimatutkimuksessa työllisiksi itsensä ilmoittamien henkilöiden sairauspoissaolopäiviä työstä. Työvoimatutkimuksen tiedonkeruuta, estimointimenetelmää ja tietosisältöä uudistettiin vuoden 2021 alussa.

Tiedot vuodesta 2021 alkaen on tuotettu uudella menetelmällä eivätkä ne ole täysin vertailukelpoisia aiempien tietojen kanssa.

2 Sairauspäivärahatilastot eivät sisällä osasairauspäivärahaa eivätkä YEL-sairauspäivärahaa. Lisäksi ne eivät sisällä sairauspäiviä päivärahauden omavastuuajalta (yleensä sairastumispäivä ja 9 seuraavaa arkipäivää). Myöskään päivät alle 9 arkipäivää kestäneen sairauden ajalta eivät sisälly sairauspäivärahatilastoon.

Toisaalta sairauspäivärahaan on oikeus muillakin kuin ansiotyössä olevilla (esim. työttömillä).

Lähde: Tilastokeskus / SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.tietotarjotin.fi.

1.5 Kuntoutus

Kuntoutuksen tavoite on väestön työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen tai parantaminen. Kuntoutus voi olla lääkinnällistä, ammatillista, sosiaalista tai kasvatuksellista. Se on yleensä kuntoutujalle maksutonta. Lisäksi kuntoutusajalta voidaan maksaa toimeentuloturva.

Suomen kuntoutusjärjestelmä on monien eri palveluntuottajien ja rahoittajien sekajärjestelmä. Kuntoutuksen järjestäminen ja kustannusvastuut jakaantuvat eri toimijoille, joita ovat julkinen terveydenhuolto, kuntien sosiaalipalvelut, työterveyshuolto, Kela, Valtiokonttori, työ- ja elinkeinotoimistot, työeläkelaitokset sekä tapaturma- ja liikennevakuutuslaitokset. Kuntoutuspalveluja tuottavat julkisen sektorin lisäksi vammais- ja kansanterveysjärjestöt, säätiöt ja muut kolmannen sektorin organisaatiot sekä yksityiset yritykset.

Kela on julkisen terveydenhuollon ohella merkittävintä kuntouttaja Suomessa. Kela järjestää ammatillista kuntoutusta, vaativaa lääkinnällistä kuntoutusta, kuntoutuspsykoterapiaa ja harkinnanvaraista kuntoutusta. Lisäksi Kela maksaa kuntoutuksen ajalta kuntoutusrahaa.

Jos henkilöllä on oikeus kuntoutukseen erityisturvan lakien eli esimerkiksi työtaturma- ja

ammattitautilain, liikennevakuutuslain tai sotilavammalain perusteella, hänellä ei ole oikeutta Kelan järjestämään ja korvaamaan kuntoutukseen. Työeläkevakuutus on ensisijainen ammatillisen kuntoutuksen järjestäjä henkilöille, jotka ovat työelämässä tai joiden yhteydet työelämään ovat vielä olemassa.

1.6 Työttömyysturva

Työttömän työnhakijan toimeentulo turvataan pääasiassa työttömyyspäivärahalla ja työmarkkinatuella. Työttömyyspäivärahaa ja työmarkkinatukea maksetaan työttömyysajan lisäksi työllistymistä edistävien palvelujen ajalta.

Työttömyysturvaan luetaan tässä julkaisussa myös liikkuvuusavustus, vuorottelukorvaus ja muutosturvaraha.

Työttömyyspäiväraha

Työttömyyspäivärahaa maksetaan kahden järjestelmän kautta. Työttömyyskassat maksavat jäsenilleen ansiopäivärahaa, muut voivat saada peruspäivärahaa Kelasta.

Työttömyyspäivärahaa maksetaan työttömille, jotka täyttävät työssäoloehdon. Työttömyyspäivärahauden enimmäiskesto määräytyy henkilön työhistorian ja iän perusteella.

Peruspäivärahan määrä tarkistetaan yleensä vuosittain kansaneläkeindeksillä, mutta vuosina 2024–2027 indeksitarkistusta ei tehdä. Ansiopäiväraha muodostuu peruspäivärahan suuruudesta perusosasta ja ansio-osasta, jonka suuruus määräytyy aiempien työtulojen perusteella. Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista maksettiin lapsikorotus 31.3.2024 saakka.

Yrittäjien työttömyyskassat voivat maksaa yrittäjälle ansiopäivärahaa. Kasaan kuulumattomat yrittäjät voivat saada peruspäivärahaa.

Työmarkkinatuki

Jos työttömyys jatkuu työttömyyspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen, voi henkilö saada työmarkkinatukea Kelasta. Työmarkkinatukea maksetaan myös työttömille, jotka eivät täytä työssäoloehdot. Täysimääräinen työmarkkinatuki on peruspäivärahan suuruinen. Myös työmarkkinatuki tarkistetaan yleensä vuosittain kansaneläkeindeksillä, mutta indeksitarkistusta ei tehdä vuosina 2024–2027.

Työmarkkinatuki on tarveharkintainen. Työttömän pääoma- ja muut tulot sekä vanhempiensa taloudessa asuvalla myös vanhempien tulot voivat vähentää työmarkkinatukea.

Liikkuvuusavustus, vuorottelukorvaus ja muutosturvaraha

Liikkuvuusavustuksella pyritään helpottamaan työn vastaanottamista. Se on tarkoitettu tueksi työmatkakuluihin tai kuluihin, jotka aiheutuvat muuttamisesta lähemmäs työpaikkaa.

Vuorotteluvapaajärjestelmä lakkautettiin 1.8.2024. Vuorotteluvapaan sai aloittaa vielä viimeistään

31.7.2024. Vuorottelukorvausta maksettiin ansio-työstä määräajaksi vapaalle jäävälle työntekijälle, jonka tilalle työnantaja palkkasi työttömän työnhakijan.

Muutosturvaraha on osa yli 55-vuotiaiden muutosturvakokonaisuutta, jolla tuetaan yli 55-vuotiaiden työllistymistä. Muutosturvaraha on kertamaksu, joka vastaa kuukauden palkkaa.

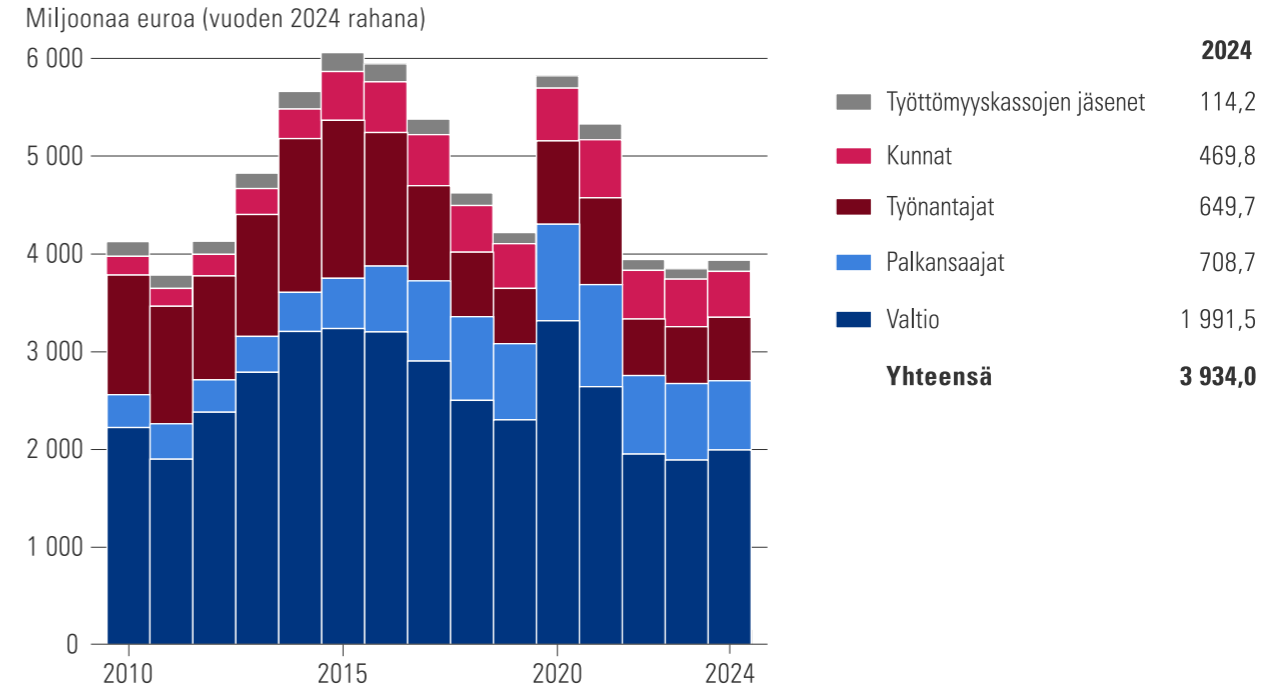
Sekä työttömyyskassat että Kela maksavat liikkuvuusavustuksia, vuorottelukorvauksia ja muutosturvarahaa.

Työttömyysturvan rahoitus

Valtio rahoittaa pääosan työttömien perusturvasta. Ansioon suhteutettu osuus rahoitetaan työnantajien ja palkansaajien työttömyysvakuutusmaksuilla sekä työttömyyskassojen jäsenmaksuilla. Peruspäivärahaa rahoitetaan valtion varojen lisäksi järjestäytymättömien palkansaajien työttömyysvakuutusmaksuilla.

Työttömyysturvan rahoitukseen osallistuu myös työttömän asuinkunta. Kunnat rahoittivat vuoden 2024 loppuun asti puolet vähintään 300 päivää ja 70 % vähintään 1 000 päivää työmarkkinatukea saaneiden tuesta silloin, kun työmarkkinatukea oli maksettu työttömyyden perusteella eikä esimerkiksi työllistymistä edistävän palvelun ajalta. Muutokset 1.1.2025 alkaen katso liite 4.

Kuvio 11. Työttömyyspäivärahojen ja työmarkkinatuen rahoitus 2010–2024

1 Kunnat osallistuvat pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen rahoittamiseen. Vuosina 2010–2014 kunnat rahoittivat työttömyysajan työmarkkinatukea, jos tuen saajan työttömyysajan tukipäivien kertymä oli vähintään 500 päivää. Vuoden 2015 alussa kuntien rahoitusvastuu laajeni 300 päivää työttömyysajan tukea saaneisiin.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.tietotarjotin.fi; Työttömyyspäivärahat, STM:n julkaisuja; Sosiaali- ja terveysministeriö; Finanssivalvonta.

15. Maksetut työttömyysetuudet 2013–2024, miljoonaa euroa

Perusturva

Vuosi	Yhteensä	Peruspäiväraha	Työmarkkinatuki ¹	Kotoutumistuki ¹	Liikkuvuusavustus	Vuorottelukorvaus	Muutosturvaraha
2013	1 682,8	254,3	1 299,7	128,5	.	0,41	.
2014	1 933,2	298,7	1 503,8	130,4	.	0,41	.
2015	2 091,1	341,9	1 742,6	6,5	.	0,26	.
2016	2 169,1	336,3	1 832,6	–	.	0,21	.
2017	2 124,9	284,3	1 839,1	–	1,45	0,06	.
2018	1 964,5	232,9	1 729,5	–	2,09	0,07	.
2019	1 869,9	209,9	1 658,5	–	1,41	0,07	.
2020	2 264,8	397,4	1 866,2	–	1,18	0,06	.
2021	2 154,7	377,2	1 776,2	–	1,35	0,05	.
2022	1 843,8	246,5	1 596,2	–	0,98	0,06	.
2023	1 932,1	266,5	1 664,5	–	0,97	0,07	0,07
2024	1 912,2	282,9	1 627,9	–	1,05	0,17	0,20

¹ Kotoutumistukea ei ole maksettu 1.1.2015 alkaen. Tuen saajat siirtyivät työmarkkinatuen saajiksi.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva / SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

Ansioturva

Vuosi	Yhteensä	Ansioapäiväraha	Liikkuvuusavustus	Vuorottelukorvaus	Muutosturvaraha
2013	2 471,4	2 356,4	.	115,06	.
2014	2 827,0	2 704,2	.	122,79	.
2015	2 973,2	2 863,6	.	109,58	.
2016	2 805,0	2 707,6	.	97,39	.
2017	2 366,3	2 321,5	2,16	42,56	.
2018	1 930,8	1 899,9	3,00	27,92	.
2019	1 720,8	1 690,4	2,67	27,68	.
2020	2 692,4	2 665,8	2,77	23,75	.
2021	2 482,5	2 456,5	3,57	22,42	.
2022	1 840,0	1 810,2	2,88	26,97	.
2023	1 888,3	1 855,1	2,87	25,26	5,04
2024	2 087,8	2 023,2	2,79	49,63	12,24

16. Työttömyysetuuksien saajat 31.12. vuosina 2013–2024

Perusturva

Vuosi	Yhteensä	Peruspäiväraha	Työmarkkinatuki ¹	Kotoutumistuki ¹	Liikkuvuusavustus	Vuorottelukorvaus	Muutosturvaraha
2013	199 622	31 324	156 365	11 869	.	64	.
2014	223 912	39 761	173 284	10 813	.	54	.
2015	238 508	42 681	195 801	–	.	26	.
2016	242 783	38 305	204 459	–	.	19	.
2017	228 052	31 460	196 452	–	129	11	.
2018	217 068	27 157	189 780	–	137	10	.
2019	208 570	29 576	178 902	–	89	10	.
2020	247 385	54 442	192 865	–	74	8	.
2021	199 581	35 000	164 490	–	87	11	.
2022	191 287	28 457	162 745	–	87	7	.
2023	196 894	35 213	161 591	–	89	9	2
2024	209 984	33 760	176 133	–	88	8	6

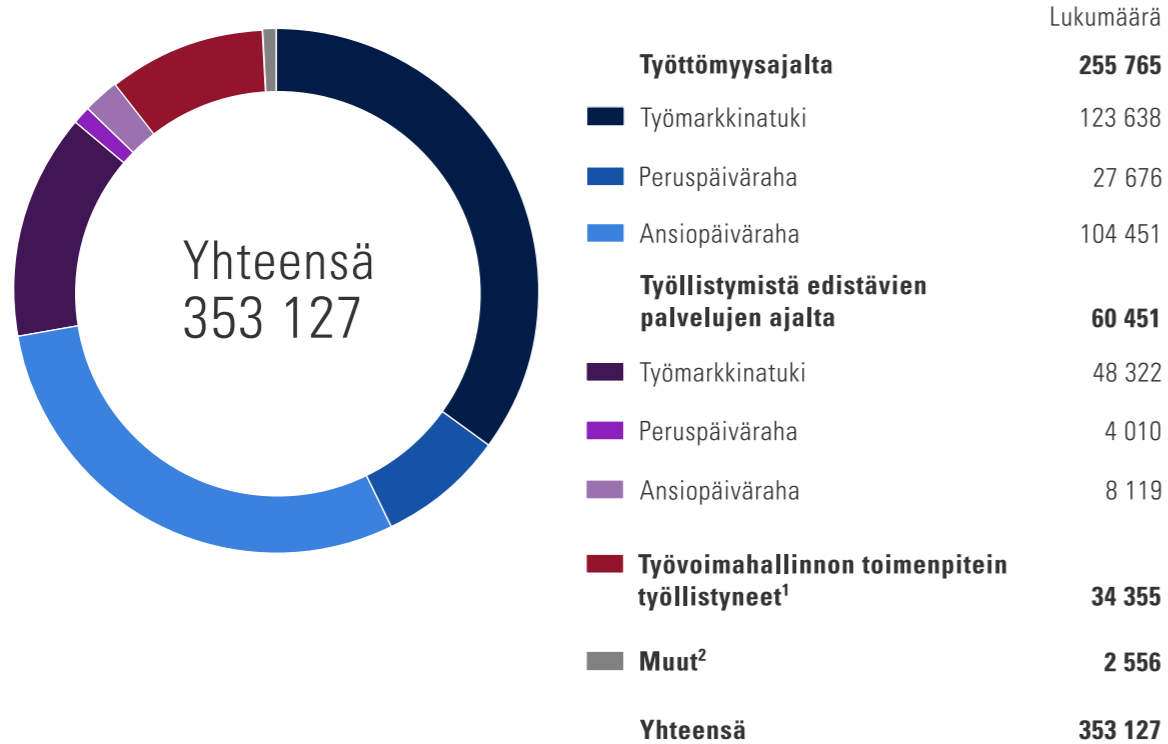
¹ Kotoutumistukea ei ole maksettu 1.1.2015 alkaen. Tuen saajat siirtyivät työmarkkinatuen saajiksi.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva / SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

Ansioturva

Vuosi	Yhteensä	Ansiopäiväraha	Liikkuvuusavustus	Vuorottelukorvaus	Muutosturvaraha
2013	165 399	158 615	.	6 784	.
2014	189 294	181 405	.	7 889	.
2015	189 880	184 632	.	5 248	.
2016	171 068	167 797	.	3 271	.
2017	141 013	138 946	176	1 891	.
2018	118 615	116 972	227	1 436	.
2019	121 367	119 693	185	1 502	.
2020	193 265	192 062	214	1 029	.
2021	128 593	127 110	193	1 317	.
2022	109 309	107 723	247	1 366	.
2023	130 869	129 148	259	1 486	4
2024	124 084	122 512	242	1 343	12

Kuvio 12. Työttömyysetuuksien saajat ja työllistetyt 30.11.2024

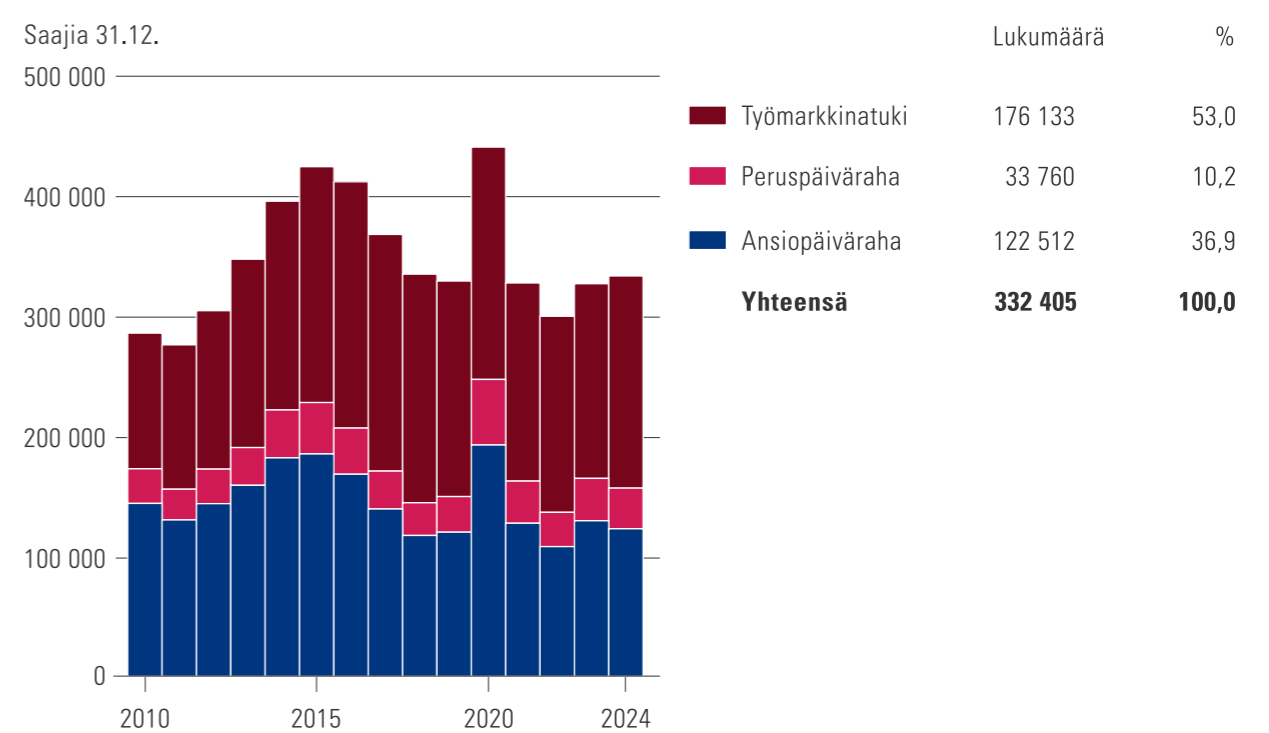

1 Palkkaperusteisilla toimenpiteillä työllistetyt.

2 Vuorottelukorvaus 2 136, liikkuvuusavustus 401 ja muutosturvaraha 19 saajaa.

 Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva; SVT. Kela ja Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.tietotarjotin.fi; SVT. TEM: Työnvälitystilasto, Työllisyyskatsaus 11/2024.

Kuvio 13. Työttömyyspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat 2010–2024

 Lähde: SVT. Kela ja Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

17. Työttömyysetuudet hyvinvointialueittain 2024

Maksetut etuudet¹

Hyvinvointialue ²	Miljoonaa euroa	Euroa 17–64-vuotiasta kohti	Perusturva, miljoonaa euroa	Ansioturva, miljoonaa euroa
Koko maa	4 000,1	1 189	1 912,2	2 087,8
Ahvenanmaa	3,8	216	–	3,7
Etelä-Karjala	98,9	1 397	41,6	57,3
Etelä-Pohjanmaa	102,3	980	43,0	59,3
Etelä-Savo	85,1	1 247	38,4	46,7
Helsinki	551,7	1 205	300,4	251,2
Itä-Uusimaa	59,3	1 021	27,3	32,0
Kainuu	48,3	1 290	18,7	29,7
Kanta-Häme	108,9	1 135	51,4	57,5
Keski-Pohjanmaa	37,2	1 000	17,1	20,2
Keski-Suomi	225,2	1 404	108,3	116,9
Keski-Uusimaa	125,4	1 005	57,4	68,0
Kymenlaakso	124,8	1 423	56,4	68,4
Lappi	122,1	1 232	41,4	80,7
Länsi-Uusimaa	334,3	1 066	174,3	160,1
Pirkanmaa	395,1	1 183	188,3	206,8
Pohjanmaa	80,0	774	43,0	37,0
Pohjois-Karjala	134,7	1 481	61,5	73,2
Pohjois-Pohjanmaa	304,0	1 239	130,1	173,9
Pohjois-Savo	166,3	1 174	72,8	93,4
Päijät-Häme	164,1	1 430	80,2	83,9
Satakunta	141,8	1 208	61,5	80,3
Vantaa ja Kerava	253,3	1 342	145,1	108,2
Varsinais-Suomi	322,3	1 088	148,6	173,7

1 Työttömyyspäivärahat, työmarkkinatuki, liikkuvuusavustukset ja vuorottelukorvaukset.

2 Hyvinvointialuejako katso kartta liitteessä 13.

Huomautus. Tiedot niistä henkilöistä, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan. Työttömyysajan perusturvan toteuttaminen Ahvenanmaan maakunnassa ei kuulu Kelan tehtäviin.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva / SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva; Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi.

jatkuu

jatkoa

Saajat¹ 31.12.

Hyvinvointialue ²	Yhteensä	% 17–64-vuotiaista	Perusturvan etuudet	Ansioturvan etuudet
Koko maa	334 068	9,9	209 984	124 084
Ahvenanmaa	198	–	–	198
Etelä-Karjala	8 429	11,9	4 738	3 691
Etelä-Pohjanmaa	9 094	8,7	4 927	4 167
Etelä-Savo	7 269	10,7	4 275	2 994
Helsinki	45 308	9,9	32 279	13 029
Itä-Uusimaa	4 846	8,3	3 005	1 841
Kainuu	4 081	10,9	2 085	1 996
Kanta-Häme	9 153	9,5	5 709	3 444
Keski-Pohjanmaa	3 192	8,6	1 911	1 281
Keski-Suomi	19 405	12,1	12 019	7 386
Keski-Uusimaa	10 071	8,1	6 353	3 718
Kymenlaakso	10 655	12,2	6 272	4 383
Lappi	8 535	8,6	4 389	4 146
Länsi-Uusimaa	26 787	8,5	18 523	8 264
Pirkanmaa	33 729	10,1	21 133	12 596
Pohjanmaa	7 076	6,8	4 652	2 424
Pohjois-Karjala	11 676	12,8	6 882	4 794
Pohjois-Pohjanmaa	25 132	10,2	14 654	10 478
Pohjois-Savo	14 161	10,0	8 085	6 076
Päijät-Häme	14 059	12,2	8 824	5 235
Satakunta	12 122	10,3	6 829	5 293
Vantaa ja Kerava	21 406	11,3	15 442	5 964
Varsinais-Suomi	27 128	9,2	16 726	10 402

1 Työttömyyspäivärahat, työmarkkinatuki, liikkuvuusavustukset ja vuorottelukorvaukset.

2 Hyvinvointialuejako katso kartta liitteessä 13.

Huomaus. Tiedot niistä henkilöistä, joiden asuinalue on tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan. Työttömyysajan perusturvan toteuttaminen Ahvenanmaan maakunnassa ei kuulu Kelan tehtäviin.

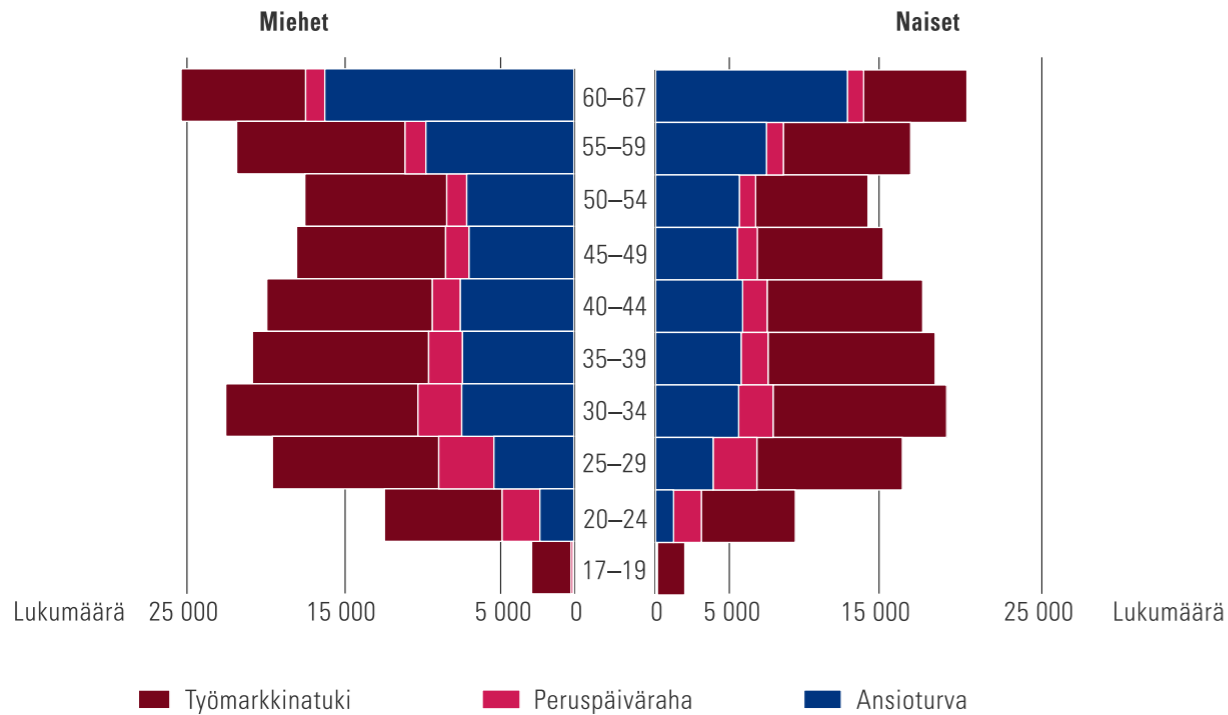
 Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva / SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva; Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi.

18. Soviteltu ansiopäiväraha, peruspäiväraha ja työmarkkinatuki vuonna 2024 saajan iän mukaan

Ikäryhmä	Ansiopäiväraha			Peruspäiväraha			Työmarkkinatuki		
	Saajat	Päivää/ saaja	Euroa/ päivä	Saajat	Päivää/ saaja	Euroa/ päivä	Saajat	Päivää/ saaja	Euroa/ päivä
Kaikki	107 422	67	45,04	31 991	72	19,63	47 514	83	24,73
17–19	37	27	45,47	172	39	20,89	1 680	44	18,61
20–24	3 496	54	38,56	5 109	55	19,22	6 147	62	21,49
25–29	8 990	56	42,77	6 183	62	19,98	6 007	71	24,52
30–34	12 915	59	45,52	5 028	70	20,25	6 843	78	25,35
35–39	13 071	62	45,02	3 846	74	20,38	6 316	83	25,95
40–44	13 288	64	45,15	3 319	81	20,10	5 671	90	26,16
45–49	12 652	64	45,29	2 618	83	19,92	4 490	94	25,58
50–54	11 985	65	43,57	2 098	89	18,54	3 826	99	24,80
55–59	13 962	72	42,21	1 960	87	18,15	3 862	104	24,16
60–64	15 791	92	48,35	1 544	96	18,36	2 576	109	24,42
65–67	1 235	66	55,91	114	72	19,13	96	67	26,65

Lähde: SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 14. Työttömyyspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2024

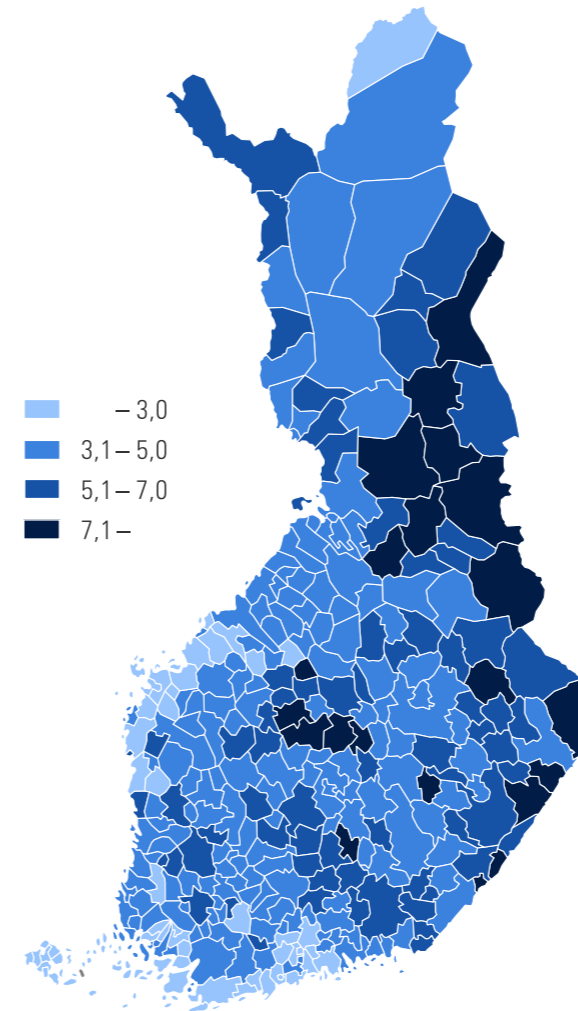

Lähde: SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 15. Työttömyysetuuksien saajat kunnittain 31.12.2024

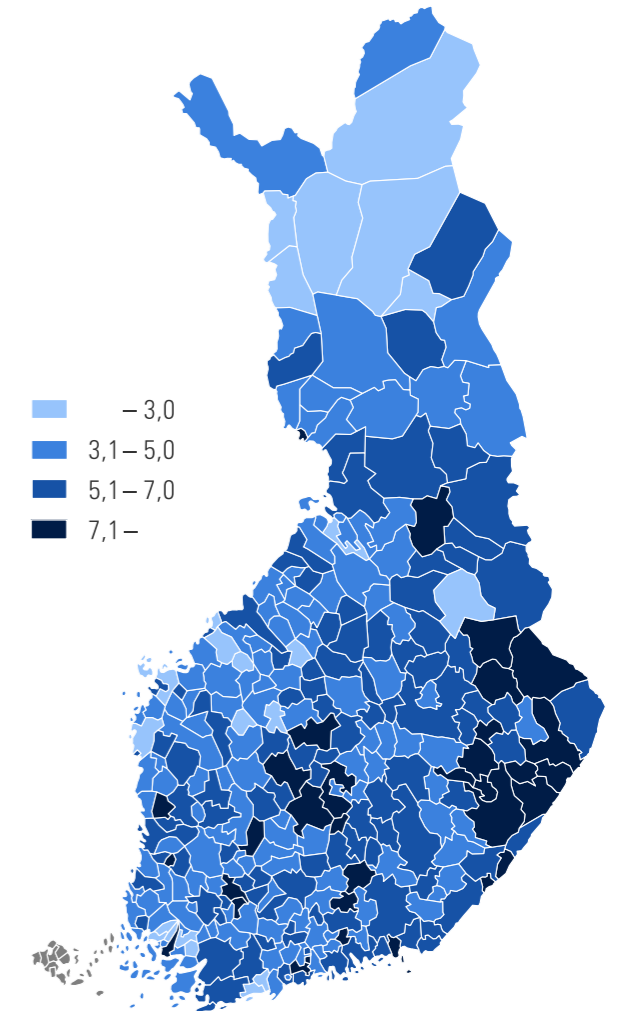
Ansioturva

Ansiopäivärahaa saaneiden osuus 17–64-vuotiaista, %

Perusturva¹

Peruspäivärahaa tai työmarkkinatukea saaneiden osuus 17–64-vuotiaista, %

¹ Ahvenanmaa ei ole mukana tarkastelussa, sillä työttömyysajan perusturvan toteuttaminen siellä ei kuulu Kelan tehtäviin.

Lähde: SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

1.7 Lapsiperheiden tuet

Lapsen elatuksen, huollon ja hoidon turvaamiseksi maksetaan

- äitiysavustusta
- vanhempainpäivärahaa
- lastenhoidon tukia
- lapsilisää
- lapseneläkettä
- elatustukea
- sosiaalivakuutuksiin liittyviä lapsikorotuksia
- vapaaehtoisten henkivakuutusten korvauksia.

Lisäksi myönnetään elatusvelvollisuusvähennysverotuksessa.

Äitiysavustuksen myöntää Kela avustuksen saajan valinnan mukaan äitiyspakkauksena tai rahana. Raskauden ja vanhempainvapaan ajalta vanhemmille maksetaan sairausvakuutuksen varoista vanhempainpäivärahaa. Työntekijällä on oikeus saada työstään vapaata päivärahan maksun ajalta. Työnantaja voi maksaa työntekijälleen palkkaa tämän vapaan aikana. Tällöin vanhempainpäiväraha maksetaan työnantajalle.

Kelan maksamia lastenhoidon tukia ovat

- kotihoidon tuki
- yksityisen hoidon tuki
- joustava hoitoraha
- osittainen hoitoraha.

Kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon tuki ovat vaihtoehtoja kunnan järjestämälle päivähoidolle. Lakisääteisten tukien lisäksi kunta voi maksaa perheelle kuntalisää. Alle 3-vuotiaan lapsen vanhemmalla on oikeus jäädä hoitamaan lastaan palkattomalle hoitovapaalle. Kela voi maksaa osittain työskennelevälle vanhemmalle joustavaa tai osittaista hoitorahaa.

Kela maksaa myös lapsilisän ja elatustuen. Jokaisesta alle 17-vuotiaasta lapsesta maksetaan lapsilisää. Sen suuruus on porrastettu perheen lapsiluvun mukaan. Lapsella on oikeus elatustukeen silloin, kun elatusvelvollinen on laiminlyönyt elatusavun maksamisen tai lapselle ei ole vahvistettu elatusvelvollista.

Kela turvaa lapsiperheiden toimeentuloa lisäksi asumiseen ja lapsen sairastamiseen tai vammautumiseen liittyvillä etuuksilla. Viimeksi mainituista alle 16-vuotiaan vammaistuki sekä erityishoitoraha esitetään myös vammais- ja terveysturvan taulukoissa.

Lapseneläkkeet ja eläkkeiden lapsikorotukset sisältyvät eläketurvan tilastoihin.

19. Lapsiperheiden toimeentuloturvaetuuksia¹ 2010–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Äitiysavustukset	Sairausvakuutuksen vanhempainpäivärahat	Sairausvakuutuksen erityishoitorahat	Lastenhoidon tuet ²	Lapsilisät	Elatustuet	Lapsikorotukset ³	Alle 16-vuotiaan vammaistuet
2010	11,06	957,5	3,69	352,6	1 433,1	163,3	165,8	69,7
2011	10,95	988,4	3,59	348,7	1 436,0	167,7	154,6	71,9
2012	10,79	1 008,9	4,01	360,8	1 489,8	176,5	162,2	75,2
2013	10,54	1 031,1	4,52	370,2	1 492,8	185,0	194,7	78,6
2014	10,55	1 033,6	5,16	371,3	1 495,2	193,6	224,5	82,6
2015	10,02	1 043,4	5,38	361,2	1 384,4	201,9	243,1	85,0
2016	9,50	993,5	5,48	346,7	1 381,7	204,5	244,6	81,9
2017	8,92	934,4	5,72	328,0	1 366,2	204,9	228,6	77,7
2018	9,31	908,9	5,54	304,6	1 369,3	207,0	204,4	77,3
2019	9,77	885,6	5,79	281,6	1 359,0	208,6	189,8	77,0
2020	10,56	931,4	5,92	264,3	1 375,1	215,6	222,9	79,9
2021	10,15	997,2	5,81	241,6	1 362,1	213,6	210,1	85,1
2022	9,66	999,9	6,05	239,1	1 460,3	210,1	177,8	92,2
2023	9,06	990,7	5,96	236,8	1 352,4	221,2	218,6	105,9
2024	9,25	1 150,7	5,96	202,8	1 385,7	229,5	49,5	117,4

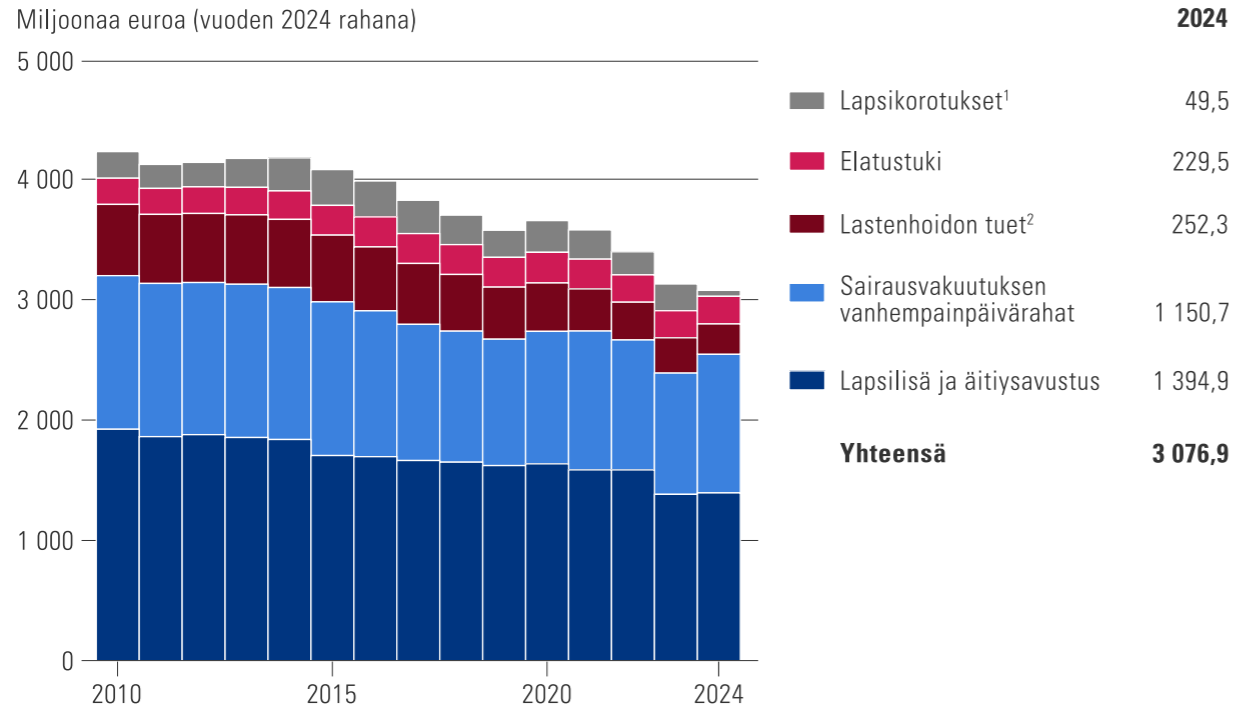
1 Taulukko ei kata kaikkia etuuksia. Siitä puuttuvat muun muassa asumiseen kohdistuvat etuudet, lapseneläkkeet, vapaaehtoisten henkivakuutusten korvaukset, kuntakohtaiset lasten hoidon tuet ja verotuksen elatusvelvollisuusvähennys.

2 Sisältää lakisääteiset tuet, ei kuntalisiä.

3 Seuraavien etuuksien lapsikorotukset: eläkkeet, eläketuet, ansiosidonnaiset työttömyysetuudet ja Kelan maksamat työttömyysetuudet.

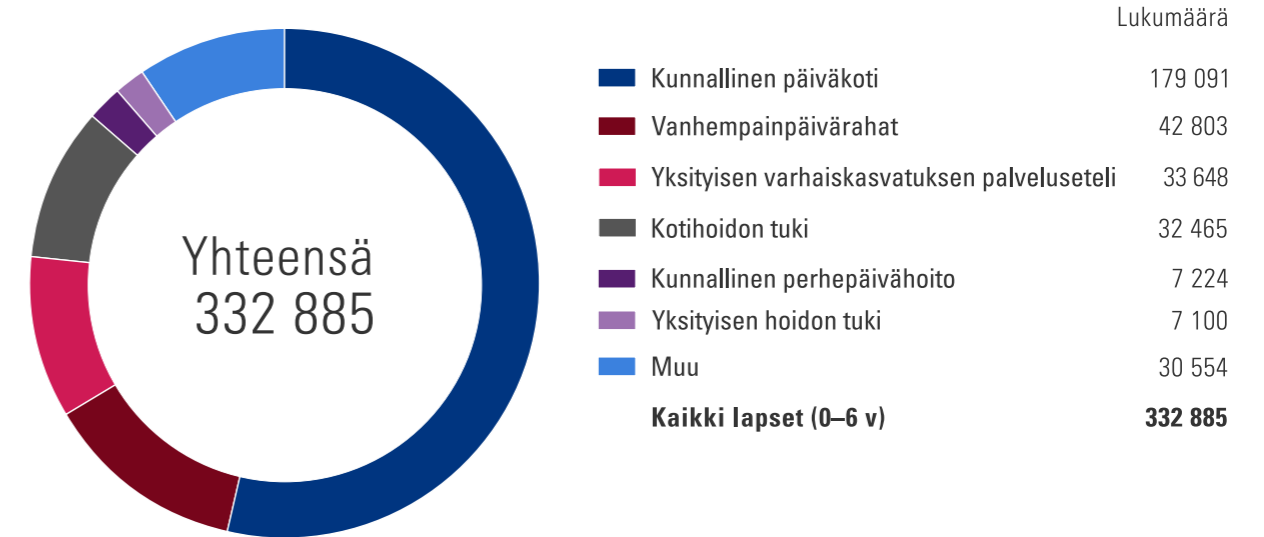
Lähde: SVT. Kela: Äitiysavustus / Vanhempainpäiväraha / Sairauspäiväraha / Lastenhoidon tuki / Lapsilisä / Elatustuki / Kelan vammaisetuudet / Kelan eläkkeet / Kelan työttömyysturva; SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.tietotarjotin.fi; THL

Kuvio 16. Maksetut lapsiperheiden tuet 2010–2024

1 Seuraavien etuuksien lapsikorotukset: eläkkeet, eläketuet, ansiosidonnaiset työttömyysetuudet ja Kelan maksamat työttömyysetuudet.
 2 Sisältää kuntakohtaiset lisät.
 Lähde: Taulukko 19.

Kuvio 17. Alle kouluikäisten lasten hoitomuodot 31.12.2024

Huomautus. Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen luvuista puuttuvat Ahvenanmaan maakunnan tiedot.
 Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha / Lastenhoidon tuki; Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi; Opetushallitus.

1.8 Asumisen tuet

Yhteiskunta tukee asumista sekä rahallisesti että palveluin. Asunnon hankkimista tai perusparantamista tuetaan myöntämällä lainaa tai lainaan korkotukea. Myös asunnon korjaamiseen ja kunnostukseen voi saada avustusta.

Asumista tuetaan myös suoraan asumismenoja pienentävillä tuilla. Niitä ovat yleinen asumistuki, eläkkeensaajan asumistuki, opintotuen asumislisä ja sotilasavustuksen osana maksettava asumisavustus. Näiden kaikkien toimeenpano kuuluu Kelalle.

Asumismenoihin voidaan myöntää toimeentulotukea silloin, kun edellä mainitut tukimuodot eivät riitä. Kela myöntää perustoimeentulotukea kohtuullisiin asumismenoihin. Hyvinvointialueet voivat myöntää täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea.

Palvelu- ja tukiasumista sekä perhe- ja laitoshoidon järjestetään henkilöille, jotka tarvitsevat eriasteista tukea asumisessaan (esimerkiksi vanhukset, vammat ja päihdeongelmaiset).

1.9 Opiskelijoiden toimeentuloturva

Yhteiskunta tukee opiskelijan toimeentuloa eri tavoin. Valtion rahoittama opintotuki on keskeisin päätoimisen opiskelun tukimuoto. Tuen toimeenpano kuuluu Kelan tehtäviin. Opintotuki koostuu opintorahasta, opintolainan valtiontakauksesta ja osalle opiskelijoista myönnettävästä asumislisästä. Muita opiskelun tukimuotoja ovat opintolainahyvitys, opintolainavähennys, korkoavustus ja ateriatuki.

Työllisyysrahasto myöntää aikuiskoulutustukea palkansaajien ja yrittäjien ammatilliseen kouluttautumiseen (muutokset 1.8.2024 alkaen katso liite 7). Työllisyysrahasto myöntää ammattitutkintostipendejä ammatillisen tutkinnon suorittaneille. Oppisopimustoimistot ja oppisopimuskoulutusta järjestävät oppilaitokset myöntävät oppisopimuskoulutuksen teoriajaksojen aikaiset taloudelliset etuudet.

Työttömillä on tietyissä tilanteissa mahdollisuus saada työttömyysetuutta työ- ja elinkeinotoimiston järjestämän työvoimakoulutuksen tai omaehtoisen opiskelun aikana. Työttömyyskassat maksavat jäsenilleen ja Kela kassoihin kuulumattomille opiskelun aikaisen työttömyysetuuden. Työttömien koulutuksenaikaisia etuuksia käsitellään luvussa 6.

Kela maksaa koulumatkatukea toisen asteen oppilaitoksissa opiskeleville.

Kela maksaa koululaiseläkettä 18–20-vuotiaalle orvolle, joka opiskelee päätoimisesti tai on ammatillisessa koulutuksessa. Koululaiseläkettä kuvataan luvussa 2.

Vajaakuntoisten ammatillisena kuntoutuksena järjestetään pohja-, ammatti- ja korkeakouluopiskelua. Kuntoutujalle voidaan maksaa opiskelun ajalta kuntoutusrahaa. Ammatillista kuntoutusta tukevat ja järjestävät Kelan lisäksi työeläkelaitokset, tapaturma- ja liikennevakuutus, työvoimaviranomaiset sekä ammatilliset oppilaitokset. Tilastot kuntoutusrahasta löytyvät luvusta 5.

20. Opiskelijoiden toimeentuloturvaetuuksia 2010–2024, miljoonaa euroa

Yleinen opiskeluaajan toimeentuloturva

Vuosi	Opintoraha	Aikuiskoulutus- tuki	Ammattitutkinto- stipendi	Koululaiseläke	Kuntoutusraha ¹	Koulumatkatuki
2010	510,3	42,6	8,7	2,7	19,3	39,2
2011	491,6	70,0	8,8	2,6	19,7	41,9
2012	478,8	94,7	8,5	2,6	21,1	47,9
2013	472,6	113,1	8,2	2,7	..	50,7
2014	486,7	136,5	9,3	2,5	..	51,2
2015	502,4	157,9	9,5	2,3	26,2	47,1
2016	507,6	188,8	9,7	2,2	29,4	49,9
2017	461,0	188,4	9,9	1,9	33,4	46,8
2018	408,2	173,5	12,2	1,7	36,0	45,7
2019	412,0	176,5	10,5	1,6	55,5	43,1
2020	437,9	186,9	10,6	1,6	74,1	34,0
2021	446,2	175,3	10,4	1,4	94,2	38,5
2022	454,6	177,9	11,5	1,4	104,4	56,8
2023	481,0	189,3	11,8	1,4	120,0	75,7
2024	502,8	202,7	9,6	1,6	105,0	90,6

1 Kuntoutusraha Kelan vajaakuntoisille antaman ammatillisen kuntoutuksen ajalta.

2 Koulutustuki, työvoimakoulutuksen ajalta maksettu ansio- ja peruspäiväraha sekä työmarkkinatuki ja kotoutumistuki.

3 Omaehtoisen opiskelun ajalta maksettu ansio- ja peruspäiväraha sekä työmarkkinatuki ja kotoutumistuki.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki / Kelan eläkkeet / Kelan kuntoutus / Koulumatkatuki / Kelan työttömyysturva www.tietotarjotin.fi; Finanssivalvonta;

Koulutusrahasto 2018 asti, Työllisyysrahasto 1.1.2019 alkaen: Vuosikertomus 2023 www.tyollisyysrahasto.fi;

SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

Työttömien koulutusajan toimeentuloturva

Vuosi	Työvoimakoulutus ²		Omaehtoinen opiskelu ³	
	Perusturva	Ansioturva	Perusturva	Ansioturva
2010	152,6	249,6	22,6	79,7
2011	167,7	178,6	61,3	132,9
2012	180,9	132,7	113,3	132,8
2013	171,2	134,2	136,0	143,2
2014	177,3	147,5	161,5	169,0
2015	159,8	118,6	192,2	186,8
2016	151,9	90,6	229,2	189,7
2017	157,5	74,0	246,8	157,8
2018	149,5	72,8	245,9	119,0
2019	155,8	77,6	238,3	83,0
2020	167,4	87,6	227,9	81,4
2021	165,5	111,9	193,4	100,2
2022	155,4	84,6	172,5	72,9
2023	176,8	86,3	168,8	48,7
2024	183,9	97,3	153,3	45,1

21. Opiskelijoiden toimeentuloturvaetuuksien saajat 2010–2024

Yleinen opiskeluaajan toimeentuloturva

Vuosi	Opintoraha ¹	Aikuiskoulutustuki		Ammattitutkinto- stipendi	Koululaiseläke ²	Kuntoutusraha ³	Koulumatkatuki ⁴
		Tuki	Lainatakaus				
2010	304 591	8 852	1 135	23 691	3 956	8 219	51 725
2011	300 280	11 104	1 389	24 113	3 803	8 375	52 393
2012	292 269	13 456	1 794	23 179	3 727	8 187	53 502
2013	288 390	15 362	2 133	22 030	3 637	..	54 347
2014	286 526	17 589	2 563	23 231	3 383	..	53 656
2015	288 057	20 459	3 283	23 372	3 193	9 779	52 365
2016	286 262	23 480	4 286	24 277	2 990	10 442	51 549
2017	280 271	24 356	5 310	24 588	2 630	10 992	49 985
2018	276 264	24 848	6 269	30 422	2 295	10 706	49 926
2019	273 582	25 701	7 297	26 187	2 220	14 890	48 987
2020	281 349	27 066	8 107	26 443	2 157	16 430	45 186
2021	293 575	28 322	9 117	25 949	1 965	19 807	42 080
2022	291 310	30 124	9 868	27 755	1 775	21 483	57 365
2023	290 057	32 518	9 074	28 485	1 762	22 130	70 834
2024	289 234	31 796	7 651	23 009	1 828	19 248	86 830

1 Lukuvuoden aikana opintotukea saaneet.

2 31.12.

3 Kuntoutusraha Kelan vajaakuntoisille antaman ammatillisen kuntoutuksen ajalta.

4 Lukuvuoden aikana tukea saaneet.

5 Koulutustuki, työvoimakoulutuksen ajalta maksettu ansio- ja peruspäiväraha sekä työmarkkinatuki ja kotoutumistuki.

6 Omaehtoisen opiskelun ajalta maksettu ansio- ja peruspäiväraha sekä työmarkkinatuki ja kotoutumistuki.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki / Kelan eläkkeet / Kelan kuntoutus / Koulumatkatuki / Kelan työttömyysturva www.tietotarjotin.fi; Finanssivalvonta;

Koulutusrahasto 2018 asti, Työllisyysrahasto 1.1.2019 alkaen: Vuosikertomus 2024 www.tyollisyysrahasto.fi;

SVT. Kela & Finanssivalvonta: Suomen työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

Työttömien koulutusajan toimeentuloturva

Vuosi	Työvoimakoulutus ⁵		Omaehtoinen opiskelu ⁶	
	Perusturva	Ansioturva	Perusturva	Ansioturva
2010	47 048	39 314	5 577	9 448
2011	51 818	31 658	12 581	13 462
2012	47 677	22 749	20 861	13 642
2013	39 947	20 176	23 853	14 009
2014	39 221	20 325	26 917	15 420
2015	35 767	17 379	32 052	17 455
2016	35 769	14 901	37 181	18 204
2017	37 994	14 453	42 511	17 050
2018	35 414	14 342	44 810	14 742
2019	36 886	14 248	43 103	11 005
2020	36 063	15 318	37 873	10 075
2021	35 266	17 902	33 619	11 009
2022	33 841	14 957	29 617	8 943
2023	35 392	14 518	26 746	6 159
2024	37 804	15 625	26 366	5 700

1.10 Toimeentulotuki

Toimeentulotuki on viimesijainen taloudellinen tuki, joka kattaa elämän perusmenoja. Toimeentulotuki on tarkoitettu lyhytaikaiseksi etuudeksi, ja sen tarkoitus on auttaa tilapäisten vaikeuksien yli, ehkäistä sellaisten syntymistä ja edistää itsenäistä selviytymistä.

Toimeentulotuessa on kolme osaa:

- perustoimeentulotuki
- täydentävä toimeentulotuki
- ehkäisevä toimeentulotuki.

Perustoimeentulotukea haetaan Kelasta.

Hyvinvointialueet vastaavat täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta.

22. Maksetut toimeentulotuet 2010–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Toimeentulotuki yhteensä	Perustoimeentulotuki	Täydentävä toimeentulotuki	Ehkäisevä toimeentulotuki	Kuntouttavaan työtoimintaan liittyvä toimeentulotuki
2010	628,8	565,1	47,0	13,0	3,7
2011	644,8	574,2	51,5	14,9	4,2
2012	690,9	618,1	53,4	14,7	4,7
2013	730,0	654,3	56,2	15,8	3,7
2014	738,7	661,6	56,9	16,1	4,1
2015	739,3	659,3	58,6	16,3	5,0
2016	733,3	651,4	58,8	17,2	6,0
2017	821,1	753,4	40,0	20,3	6,1
2018	810,6	740,5	39,6	24,1	6,4
2019	779,7	718,1	34,2	22,0	5,4
2020	816,8	758,5	33,0	20,9	4,4
2021	764,5	710,4	30,6	19,7	3,8
2022	758,8	701,6	30,7	22,3	4,2
2023	777,9	726,6	28,7	22,6	.. ¹
2024	803,6	756,6	26,2	20,8	.. ¹

¹ Vuodesta 2023 alkaen toimeentulotukirekisteriin ei ole kerätty kuntouttavan työtoiminnan tietoja.

Huomautus. 1.1.2017 alkaen perustoimeentulotuen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelan tehtäväksi. Pakolaisille, paluumuuttajille ja turvapaikanhakijoille myönnettyt valtion kokonaan korvaamat avustukset on rajattu rekisterin ulkopuolelle.

Lähde: THL.

23. Toimeentulotuen saajakotitaloudet 2010–2024

Vuosi	Yhteensä	Perustoimeentulotuki	Täydentävä toimeentulotuki	Ehkäisevä toimeentulotuki	Kuntouttavaan työtoimintaan liittyvä toimeentulotuki
2010	240 255	224 544	92 238	22 595	8 934
2011	239 212	222 451	94 816	24 511	9 854
2012	238 722	222 009	94 888	23 538	11 159
2013	245 760	228 286	98 744	24 379	11 857
2014	253 447	233 638	102 342	25 589	13 386
2015	259 008	236 970	105 978	26 089	16 432
2016	260 927	237 322	106 616	27 181	19 078
2017	303 821	278 172	80 078	32 508	19 558
2018	305 120	277 085	77 576	37 716	20 947
2019	296 797	271 107	72 518	36 846	17 483
2020	310 884	285 593	70 748	35 985	14 806
2021	288 223	265 054	64 961	35 249	12 562
2022	273 932	249 911	62 164	36 478	12 604
2023	263 355	244 395	56 703	35 721	.. ¹
2024	255 934	237 076	52 182	33 557	.. ¹

¹ Vuodesta 2023 alkaen toimeentulotukirekisteriin ei ole kerätty kuntouttavan työtoiminnan tietoja.

Huomautus. 1.1.2017 alkaen perustoimeentulotuen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelan tehtäväksi. Pakolaisille, paluumuuttajille ja turvapaikanhakijoille myönnetyt valtion kokonaan korvaamat avustukset on rajattu rekisterin ulkopuolelle.

Lähde: THL.

2 Eläke-etuudet

2

Kelan eläke-etuuksia ovat kansaneläke, takuueläke, perhe-eläke, lapsikorotus, rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä. Kansaneläke on vanhuuseläkettä tai työkyvyttömyyseläkettä. Perhe-eläkkeitä ovat lapseneläke ja leskeneläke.

Keskeisimmät Kelan eläke-etuuksia säätelevät lait ovat kansaneläkelaki (568/2007), laki takuueläkkeestä (703/2010) ja rintamasotilaseläkelaki (119/1977). Lainmuutoksia selostetaan liitteessä 1.

2.1 Oikeus eläke-etuuteen

Kansaneläkkeeseen ja takuueläkkeeseen on oikeus Suomessa asuvilla henkilöillä. Suomessa asuminen määrittellään laissa asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa (16/2019).

Suomessa asuvalla on oikeus kansaneläkkeeseen ja takuueläkkeeseen, jos hän on 16 vuotta täyttäneen asunut Suomessa vähintään kolme vuotta. Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää ilman kolmen vuoden asumisaikaa alle 19-vuotiaana Suomessa asuessaan työkyvyttömäksi tulleen tai henkilölle, joka on saanut alle 16-vuotiaan vammaistukea 16 vuotta täyttäessään.

Perhe-eläkkeeseen on oikeus Suomessa asuvalla leskellä ja lapsella, jos edunjättäjä asui kuollessaan Suomessa. Edunjättäjän ja lesken asumisaikavaatimukset ovat samat kuin kansaneläkkeissä. Lapsella asumisaikavaatimuksia ei ole.

Lapsikorotukseen on oikeus Suomessa asuvalla eläkkeensaajalla, jolla on huollettavanaan alle 16-vuotias Suomessa asuva lapsi.

Rintamalisä ja ylimääräinen rintamalisä myönnetään Suomessa asuvalle henkilölle, jolla on rintamalisään oikeuttava tunnus. Myös ulkomailla asuvalle henkilölle voidaan eri edellytyksin maksaa rintamalisää.

Jos kansan- tai perhe-eläkettä saava henkilö muuttaa ulkomaille, eläkettä maksetaan vuoden ajan muutosta, jos eläkkeensaaja on asunut Suomessa vähintään vuoden ajan ennen eläkkeen alkamista. Takuueläkettä maksetaan tilapäisesti eli alle vuoden ajan ulkomailla asuvalle.

EU-lainsäädäntö ja Suomen solmimat sosiaaliturvasopimukset aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuvaan eläketurvaan. Pohjoismainen sosiaaliturvasopimus koskee lähinnä niitä EU- ja Eta-maissa asuvia Pohjoismaiden kansalaisia, joihin ei sovelleta EU-lainsäädäntöä. Kahdenvälisillä sosiaaliturvasopimuksilla annetaan vastavuoroisesti oikeus toisen sopimusmaan eläkkeisiin.

2.2 Eläke-etuudet ja niiden määräytyminen

Kansaneläkkeet ja takuueläke

Kansaneläke maksetaan pienehköä työeläkettä saavalle tai täysin ilman työeläkettä olevalle.

Vanhuuseläke

Vanhuuseläke myönnetään

- varhennettuna 63 tai 64 vuoden iässä ennen vuotta 1962 syntyneelle. Eläke säilyy nimeltään ja suuruudeltaan varhennettuna vanhuuseläkkeenä henkilön täytettyä 65 vuotta.
- varsinaisena vanhuuseläkkeenä
 - 65 vuoden iässä
 - 62 tai 64 vuoden iässä ennen vuotta 1962 syntyneelle pitkäaikaistyöttömälle.
- lykättynä henkilön siirrettyä eläkkeensä alkamisajankohdan 65 vuoden ikää myöhemmäksi.

Työkyvyttömyyseläke

Työkyvyttömyyseläke myönnetään 16–64-vuotiaalle henkilölle, joka sairauden, vian tai vamman takia ei kykene tekemään tavallista työtään tai muuta siihen verrattavaa työtä. Pysyvästi sokea tai liikuntakyvytön henkilö on aina oikeutettu työkyvyttömyyseläkkeeseen.

Työkyvyttömyyseläke voidaan myöntää toistaiseksi tai kuntoutustukena määräajaksi. Työkyvyttömyyseläke voi alkaa yleensä vasta, kun henkilö on saanut sairauspäivärahaa 300 arkipäivältä.

Takuueläke

Takuueläkettä maksetaan niille, joiden muut eläkkeet Suomesta ja ulkomailta jäävät alle pienimpään takuueläkkeeseen oikeuttavan määrän (kaavio 1). Takuueläkettä voi saada 16 vuotta täyttänyt henkilö, joka saa

- vanhuuseläkettä
- työkyvyttömyyseläkettä
- liikennevahingon tai tapaturman perusteella maksettavaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä tai korvausta
- luopumistukea.

Maahan muuttaneella voi olla oikeus takuueläkkeeseen, kun hän on täyttänyt 65 vuotta tai on vähintään 16-vuotias ja kansaneläkelain mukaan työkyvytön. Takuueläkettä ei myönnetä pelkästään sokeuden tai liikuntakyvyttömyyden perusteella.

Perhe-eläkkeet

Leskeneläke

Leskeneläke myönnetään alle 65-vuotiaalle leskelle. Lisäksi edellytetään, että edunjättäjä oli alle 65-vuotias avo- tai avioliittoa solmittaessa. Avioliitossa olleella leskellä on eläkeoikeus, jos hänellä on tai on ollut yhteinen lapsi edunjättäjän kanssa.

Muilta avioliitossa olleilta leskiltä edellytetään, että

- leski oli edunjättäjän kuollessa täyttänyt 50 vuotta
- avioliitto oli kestänyt vähintään viisi vuotta
- avioliitto oli solmittu ennen kuin leski oli täyttänyt 50 vuotta.

Avoliitossa olleet voivat saada leskeneläkettä, jos

- edunjättäjä kuoli 1.1.2022 tai sen jälkeen
- avioliitto oli kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään 5 vuotta ennen edunjättäjän kuolemaa
- leskellä on yhteinen samassa taloudessa asunut alle 18-vuotias lapsi edunjättäjän kanssa.

Leskeneläke maksetaan avioliiton perusteella määräaikaikaisena vuonna 1975 tai myöhemmin syntyneille leskille, joiden puoliso kuolee vuonna 2022 tai myöhemmin. Heille maksetaan leskeneläkettä 10 vuoden ajan tai kunnes lesken luona asuva lapsi täyttää 18 vuotta. Avioliiton perusteella leskelle maksetaan leskeneläkettä siihen asti, kun lesken ja edunjättäjän nuorin yhteinen lapsi täyttää 18 vuotta.

Leskeneläkkeenä maksetaan vakiomääräistä alkueläkettä kuuden kuukauden ajalta edunjättäjän kuolemasta ja sen jälkeen jatkoeläkettä, joka koostuu perusmäärästä ja täydennysmäärästä. Perusmäärä maksetaan vain leskelle, jolla on huollettavanaan alle 18-vuotias lapsi (kaavio 2).

Kaavio 1. Eläkkeen osien määrät ja tulorajat 31.12.2024

Eläkelaji	Täysi määrä, euroa kuukaudessa	Kuukausitulo, jolla saa täyden määrän	Kuukausitulo, jolla ei saa lainkaan	Tulosidonnaisuus- prosentti
Kansaneläke				
Yksin asuva ¹	775,70	65,62	1 601,21	50
Parisuhteessa asuva ²	692,54	65,62	1 434,88	50
Takuueläke	976,59	0,00	968,70	100
Lesken alkueläke				
Lesken jatkoeläke				
Perusmäärä	120,06			
Täydennysmäärä, ei huollettavaa lasta				
Yksin asuva ¹	623,13	65,62	1 296,05	50
Parisuhteessa asuva ²	539,15	65,62	1 128,13	50
Täydennysmäärä, huollettava lapsi				
Yksin asuva ¹	623,13	65,62	1 311,80	50
Parisuhteessa asuva ²	539,15	65,62	1 143,88	50
Lapseneläke				
Perusmäärä	70,53			
Täydennysmäärä	106,68	65,62	278,96	50
Lapsikorotus	25,92			
Rintamalisä	200,01			
Ylimääräinen rintamalisä				
Yksin asuva ¹	300,97		.	.
Parisuhteessa asuva ²	263,55		.	.

¹ Myös eläkkeensaaja, jonka kansaneläke on suojattu 1.9.1991 lainmuutoksen yhteydessä. Suoja purkautuu perhesuhteiden tai tulojen muuttuessa.

² Avio-/avioliitto tai rekisteröity parisuhde.

Kaavio 2. Perhe-eläkkeen rakenne 31.12.2024

Eläkelaji	Vakiomäärä	Täydennysmäärä
Lesken alkueläke	aina	ei
Lesken jatkoeläke, huollettava lapsi	aina	tuloista riippuen
Lesken jatkoeläke, ei huollettavaa lasta	ei	tuloista riippuen
Lapseneläke, alle 18-vuotias lapsi (varsinainen lapseneläke)	aina	tuloista riippuen
Lapseneläke, 18–20-vuotias päätoiminen opiskelija (koululaiseläke)	aina	ei

Lapseneläke

Lapseneläkettä maksetaan alle 18-vuotiaalle lapselle, jonka toinen tai molemmat vanhemmat tai huoltajat ovat kuolleet. Myös 18–20-vuotias orpo on oikeutettu lapseneläkkeeseen, jos hän opiskelee päätoimisesti tai on ammatillisessa koulutuksessa (koululaiseläke). Täysorpo saa kaksi erillistä eläkettä, erikseen kummankin vanhemman jälkeen. Lapseneläkkeen osia ovat kaikille maksettava perusmäärä sekä muiden perhe-eläkkeiden perusteella määräytyvä täydennysmäärä (kaavio 2).

Muut eläke-etuudet

Lapsikorotusta maksetaan eläkkeensaajan kanssa samassa taloudessa asuvista alle 16-vuotiaista lapsista. Lapsikorotukseen oikeuttavat

kansaneläkkeen lisäksi työ- tai virkasuhteeseen perustuva työkyvyttömyyseläke, vanhuuseläke ja varhennettu vanhuuseläke. Korotukseen oikeuttaa myös työkyvyttömyyteen perustuva jatkuvasti maksettava erityisturvan eläke tai vastaava korvaus.

Rintamalisää maksetaan vuosien 1939–1945 sotiin osallistuneille henkilöille, jotka ovat saaneet rintamalisään oikeuttavan tunnuksen (rintamasotilas-, rintamapalvelus-, rintamatai veteraanitunnus), ja vuosina 1945–1952 miinanraivaukseen osallistuneille. Etuus voidaan maksaa eri edellytyksin myös ulkomaille.

Ylimääräiseen rintamalisään on oikeus niillä sotiin osallistuneilla rintamalisän saajilla, joille maksetaan kansaneläkettä.

Eri tekijöiden vaikutus etuuden määrään

Kansaneläke, takuueläke ja perhe-eläkkeet ovat verollista tuloa, rintamalisät ja lapsikorotus verottomia etuuksia. Eläkkeensaaja voi tehdä verotuksessa eläketulovähennyksen, jolla turvataan se, ettei pelkän kansaneläkkeen tai takuueläkkeen saaja joudu maksamaan eläkkeestään veroa. Eläke-etuudet tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaisesti.

Tulojen vaikutus

Kansaneläkkeen määrään vaikuttavat eläkkeensaajan omat työeläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat korvaukset. Ansiotulot, yrittäjä- ja pääomatulot tai omaisuus eivät vaikuta kansaneläkkeen määrään.

Takuueläkkeen määrästä vähennetään henkilön saamat muut eläkkeet. Ansiotulot, pääomatulot ja omaisuus eivät pienennä takuueläkettä, eivät myöskään eläkettä saavan hoitotuki, rintamalisät ja lapsikorotus. Takuueläkkeeseen tehdään varhensvähennys henkilölle, jotka saavat varhennettua vanhuuseläkettä takuueläkkeen alkaessa.

Leskeneläkkeen täydennysmäärässä tuloilla tarkoitetaan eläkkeensaajan eläkeaikaisia, jatkuvia (myös ulkomailta saatuja) tuloja. Leskeneläkkeen täydennysmäärää määritettäessä tuloksi luetaan vain osa lesken työtuloista (60 %).

Lapseneläkkeen täydennysmäärään vaikuttavat saajan muut perhe-eläkkeet. Täydennysmäärän voi saada alle 18-vuotias lapsi.

Tulojen vaikutusta kuvaavat käsitteet 2024

Tulojen mukaan määräytyviä eläke-etuuksia ovat kansaneläke, takuueläke, leskeneläkkeen täydennysmäärä, lapseneläkkeen täydennysmäärä ja ylimääräinen rintamalisä.

Tuloraja, tulosidonnaisuusprosentti ja tulokäsite määräävät, miten tulot vaikuttavat etuuden suuruuteen.

Tulorajalla tarkoitetaan suurinta vuosituloa, joka oikeuttaa täyteen etuuteen. Tulosidonnaisuusprosentti ilmaisee sen osuuden tulorajan ylittävästä vuositulon osasta, jolla etuuteen vaikuttavat tulot vähentävät kyseistä etuutta. Kaaviosta 1 käy ilmi kunkin etuuden täysi määrä, tuloraja ja tulosidonnaisuusprosentti.

Tulokäsite ilmaisee, mitkä tulot lasketaan mukaan, kun henkilölle määritetään tulojen mukaan määräytyvää etuutta.

Perhesuhteiden vaikutus

Perhesuhteet vaikuttavat tulojen mukaan määräytyvien etuuksien suuruuteen sen mukaan, onko etuudensaaja parisuhteessa (avio- tai avoliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa) vai ei ja onko etuudensaajalla yhteinen talous puolisonsa kanssa. Perhesuhteiden vaikutusta etuuksiin ja niihin liittyviin tulorajoihin vuonna 2023 kuvataan kaaviossa 1.

Muiden tekijöiden vaikutus

Varhennettua vanhuuseläkettä pienentää pysyvästi varhennusvähennys, joka on 0,4 % jokaiselta eläkkeen varhentamiskuukaudelta. Lykättyä vanhuuseläkettä suurentaa lykkäyskorotus, joka on 0,6 % jokaiselta kuukaudelta, jolla eläkkeen alkamista on lykätty yli 65 vuoden iän.

Kansaneläke ja leskeneläke suhteutetaan Suomessa asuttuun aikaan. Eläke suhteutetaan, jos eläkkeen hakija on 16 vuotta täytettyään asunut alle 80 % ajasta Suomessa. Suhteutuskerroin saadaan jakamalla Suomessa asuttu aika ajalla, joka on 80 % 16 vuoden iän ja eläkkeen alkamisen välisestä ajasta.

Kun työntekijä on Suomen lisäksi ollut vakuutettuna muussa EU- tai Eta-maassa tai Sveitsissä, eläkkeen määrä lasketaan EU-lainsäädännön mukaisesti. Jos eläkeoikeus syntyy Suomen lainsäädännön perusteella, lasketaan eläkkeen määrä sekä kansallisen että EU-lainsäädännön

perusteella ja myönnetään näistä suurempi. Jos eläkeoikeus syntyy vain EU-lainsäädännön perusteella, eläkkeen määrä lasketaan vain EU-lainsäädännön mukaan (pro rata -eläke).

Pro rata -eläkettä määrättäessä lasketaan ensin määrä, jonka hakija saisi, jos kaikkien jäsenvaltioiden vakuutusajat olisivat Suomen vakuutusaikaa. Pro rata -eläke lasketaan tästä määrästä kertomalla se Suomen vakuutusajan ja kaikkien jäsenvaltioiden vakuutusaikojen summan suhteella. Pro rata -eläkettä laskettaessa myös lapseneläke suhteutetaan.

Tilastointi

Eläke-etuustilastot kuvaavat joko kaikkia voimassa olevia tai vuoden aikana myönnettyjä etuuksia.

Vuoden aikana maksettujen etuuksien euromäärä on eri kuukausina maksettujen etuuksien kertymä, johon on luettu mukaan taannehtivat erät.

24. Eläke-etuuden saajat 31.12. vuosina 2010–2024

Vuosi	Kaikki	Kansaneläkkeet	Takuueläke	Perhe-eläkkeet		Lapsikorotukset ¹	Rintamalisät	Ylimääräiset rintamalisät ²
				Leskeneläkkeet	Lapseneläkkeet			
2010	722 593	668 667	.	6 891	21 111	13 274	51 832	26 460
2011	713 934	659 561	104 649	6 631	20 446	12 924	44 641	22 521
2012	699 417	648 316	103 840	6 224	19 813	12 744	37 973	18 792
2013	688 404	641 014	102 864	5 883	19 088	12 747	32 004	15 642
2014	673 109	629 218	101 521	5 650	18 304	12 560	26 590	12 786
2015	661 625	620 458	100 947	5 505	17 630	12 379	21 838	10 298
2016	654 691	615 751	101 647	5 373	17 149	12 139	17 482	8 113
2017	643 153	606 914	101 669	5 153	16 343	11 798	13 791	6 308
2018	630 538	596 986	103 122	4 849	15 671	11 228	10 582	4 759
2019	618 421	586 733	109 476	4 641	15 212	10 900	8 047	3 589
2020	609 814	579 366	113 967	4 520	14 988	10 464	6 054	2 651
2021	597 803	569 128	116 701	4 347	14 484	9 865	4 378	1 863
2022	584 097	556 806	115 553	4 225	14 071	9 213	2 985	1 212
2023	576 850	550 259	116 369	4 270	13 789	8 866	2 091	832
2024	565 976	540 555	116 478	4 239	13 584	8 332	1 430	563

¹ Lapsikorotuksen saajat.

² Kaikilla ylimääräisen rintamalisän saajilla on myös rintamalisä.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

25. Vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen saajat 31.12. vuosina 2010–2024

Vuosi	Vanhuuseläkkeet				Työkyvyttömyyseläkkeet				
	Kaikki	Alle 65-vuotiaiden			Kaikki	Varsinaiset			
		Kaikki	Ilman varhennusvähennystä ¹	65 vuotta täyttäneiden		Yhteensä	Toistaiseksi myönnetyt	Kuntoutustuet	Työttömyyseläkkeet
2010	482 687	8 138	1 599	474 549	165 686	165 686	150 489	15 197	20 294
2011	481 991	7 822	846	474 169	162 181	162 181	146 600	15 581	15 389
2012	481 470	7 964	1 044	473 506	156 800	156 800	141 660	15 140	10 046
2013	483 691	9 601	2 500	474 090	152 163	152 163	136 805	15 358	5 160
2014	482 079	11 563	4 133	470 516	146 764	146 764	131 424	15 340	375
2015	479 089	11 905	4 010	467 184	141 369	141 369	126 167	15 202	.
2016	478 870	12 837	4 212	466 033	136 881	136 881	121 666	15 215	.
2017	474 834	13 250	4 239	461 584	132 080	132 080	117 007	15 073	.
2018	467 554	12 627	4 589	454 927	129 432	129 432	113 710	15 722	.
2019	459 830	10 278	3 650	449 552	126 903	126 903	110 650	16 253	.
2020	455 040	7 812	2 411	447 228	124 326	124 326	107 964	16 362	.
2021	448 769	5 687	1 104	443 082	120 359	120 359	104 748	15 611	.
2022	440 283	4 934	631	435 349	116 523	116 523	101 744	14 779	.
2023	435 052	3 952	574	431 100	115 207	115 207	100 077	15 130	.
2024	427 340	2 194	324	425 146	113 214	113 214	98 069	15 145	.

¹ Pitkäaikaistyöttömät 62–64-vuotiaat.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

26. Kansaneläkkeiden ja perhe-eläkkeiden saajat eläkelajeittain 31.12. vuosina 2010–2024

Vuosi	Kansaneläkkeet		Leskeneläkkeet			Lapseneläkkeet		
	Kaikki	Täydet	Ilman täydennysmäärää	Sisältävät täydennysmäärän		Ilman täydennysmäärää	Sisältävät täydennysmäärän	
				Kaikki	Täydet		Kaikki	Täydet
2010	668 667	88 989	5 217	1 674	70	14 583	6 528	2 996
2011	659 561	87 446	5 009	1 622	71	14 113	6 333	2 966
2012	648 316	85 054	4 734	1 490	66	13 804	6 009	2 849
2013	641 014	83 444	4 498	1 385	56	13 348	5 740	2 778
2014	629 218	82 427	4 371	1 279	47	12 783	5 521	2 674
2015	620 458	81 855	4 301	1 204	40	12 419	5 211	2 563
2016	615 751	81 453	4 248	1 125	37	12 142	5 007	2 520
2017	606 914	81 171	4 144	1 009	32	11 593	4 750	2 452
2018	596 986	81 465	3 951	898	32	11 123	4 548	2 416
2019	586 733	81 945	3 808	833	44	10 876	4 336	2 349
2020	579 366	82 173	3 757	763	38	10 775	4 213	2 323
2021	569 128	81 559	3 654	693	36	10 469	4 015	2 266
2022	556 806	80 842	3 577	648	23	10 875	3 196	2 100
2023	550 259	81 086	3 656	614	27	10 599	3 190	2 031
2024	540 555	81 402	3 626	613	20	10 493	3 091	1 986

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

27. Eläke-etuuden¹ saajat iän mukaan 31.12.2024

Ikäryhmä, vuotta	Kaikki	Kansaneläkkeet			Perhe-eläkkeet			Ylimääräiset rintamalisät ³	
		Yhteensä	Vanhuus- eläkkeet	Työkyvyttömyys- eläkkeet	Leskeneläkkeet	Lapseneläkkeet	Lapsikorotukset ²		Rintamalisät
Kaikki	562 401	540 555	427 341	113 214	4 239	13 584	8 332	1 430	563
0–15	8 212	8 212	.	.	.
16–19	6 944	1 930	.	1 930	.	5 014	–	.	.
20–24	6 131	5 770	.	5 770	1	358	31	.	.
25–29	7 661	7 625	.	7 625	26	.	140	.	.
30–34	9 237	9 006	.	9 006	105	.	555	.	.
35–39	9 356	8 717	.	8 717	312	.	1 106	.	.
40–44	11 018	9 783	.	9 783	644	.	1 683	.	.
45–49	12 075	10 492	.	10 492	915	.	1 635	.	.
50–54	13 485	12 207	.	12 207	853	.	1 023	.	.
55–59	19 202	18 169	.	18 169	686	.	727	.	.
60–64	31 639	30 714	1 702	29 012	684	.	414	.	.
65–69	98 391	98 015	97 512	503	13	.	680	.	.
70–74	101 606	101 455	101 455	.	.	.	260	.	.
75–79	96 657	96 619	96 619	.	.	.	64	.	.
80–84	58 332	58 327	58 327	.	.	.	12	.	.
85–89	42 223	42 222	42 222	.	.	.	1	.	.
90–94	22 060	21 970	21 970	.	.	.	1	167	62
95–99	7 195	6 744	6 744	880	338
100–	977	790	790	383	163

1 Ei sisällä takuueläkettä.

2 Lapsikorotuksen saajat.

3 Kaikilla ylimääräisen rintamalisän saajilla on myös rintamalisä.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

28. Takuueläkkeen saajat sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2024

Ikäryhmä, vuotta	Yhteensä	Miehet	Naiset
Kaikki	116 478	53 546	62 932
16–19	1 753	1 065	688
20–24	5 444	2 985	2 459
25–29	7 024	3 926	3 098
30–34	7 746	4 495	3 251
35–39	6 768	3 826	2 942
40–44	6 930	3 948	2 982
45–49	6 516	3 725	2 791
50–54	6 491	3 645	2 846
55–59	8 001	4 319	3 682
60–64	9 058	4 648	4 410
65–69	16 470	7 063	9 407
70–74	13 984	5 121	8 863
75–79	10 150	2 842	7 308
80–84	4 936	1 069	3 867
85–89	3 269	589	2 680
90–94	1 417	229	1 188
95–99	443	49	394
100–	78	2	76

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

29. Kansaneläkkeen saajien muita etuuksia iän mukaan 31.12.2024

Ikäryhmä, vuotta	Kaikki	Eläkkeensaajan asumistuki	Eläkettä saavan hoitotuki	Takuueläke	Perustoimeentulotuki ¹	Lapsikorotus
Kaikki	540 555	169 480	112 465	112 876	21 346	5 000
16–34	24 331	14 569	12 062	21 864	3 525	588
35–54	41 199	24 509	15 449	26 609	5 010	3 410
55–64	48 883	24 202	12 807	16 942	4 556	545
65–74	199 470	56 912	19 292	29 074	5 761	424
75–84	154 946	32 549	24 159	14 014	2 002	33
85–	71 726	16 739	28 696	4 373	492	–

¹ Vuoden aikana perustoimeentulotukea saaneet henkilöt.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

30. Täyden kansaneläkkeen saajien muita etuuksia iän mukaan 31.12.2024

Ikäryhmä	Kaikki	Eläkkeensaajan asumistuki	Eläkettä saavan hoitotuki	Takuueläke	Perustoimeentulotuki ¹	Lapsikorotus
Kaikki	81 402	50 738	38 456	76 152	9 013	2 003
16–34	22 389	13 502	11 687	21 724	3 075	434
35–54	25 449	17 450	12 248	24 925	2 990	1 376
55–64	12 155	8 388	6 011	11 547	1 398	142
65–74	12 195	7 598	5 008	11 182	1 196	48
75–84	6 844	2 952	2 496	5 182	291	3
85–	2 370	848	1 006	1 592	63	–

¹ Vuoden aikana perustoimeentulotukea saaneet henkilöt.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

31. Eläke-etuudet keskimäärin 2010–2024, euroa kuukaudessa

Vuosi	Kansaneläke	Takuueläke	Leskeneläke	Lapseneläke	Lapsikorotus ¹	Rintamalisä ²
2010	293,12	.	172,53	74,78	31,77	83,30
2011	290,49	115,50	173,24	75,05	32,11	82,78
2012	297,52	121,58	173,86	77,46	33,26	84,84
2013	303,88	126,01	178,64	80,27	34,44	87,02
2014	303,13	128,03	177,75	80,62	35,09	86,78
2015	301,25	132,60	175,78	80,43	35,25	86,16
2016	295,80	156,60	172,90	79,93	35,12	85,01
2017	290,17	155,61	170,30	79,32	34,73	84,12
2018	288,05	170,71	166,70	79,58	34,71	83,25
2019	286,59	173,81	164,01	79,17	34,81	83,92
2020	312,04	188,61	164,07	79,69	35,30	160,88
2021	309,65	185,67	161,52	80,07	35,31	160,23
2022	324,33	197,14	167,83	82,07	37,20	167,05
2023	334,67	206,45	178,69	85,76	38,81	173,21
2024	352,54	221,42	187,35	90,48	40,76	235,92

1 Lapsikorotusten yhteismäärä saajaa kohti.

2 Sisältää myös ylimääräisen rintamalisän.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

32. Leskeneläkkeiden saajat eläkelajeittain 31.12.2024

Eläkelaji	Kaikki eläkkeensaajat	Ilman täydennysmäärää	Kaikki täydennysmäärän saajat	Vähennetty täydennysmäärä	Täysi täydennysmäärä
Kaikki leskeneläkkeet	4 239	3 626	613	593	20
Alkueläkkeet	804	804	–	–	–
Lasta huoltavan lesken jatkoeläkkeet	2 936	2 819	117	108	9
Yksinäisen lesken jatkoeläkkeet	499	3	496	485	11

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

33. Lapseneläkkeiden saajat eläkelajeittain 31.12.2024

Saajaryhmä	Kaikki lapseneläkkeensaajat	Varsinaiset lapseneläkkeet	Koululaiseläkkeet	Täydennysmäärän saajat
Saajat yhteensä	13 584	11 756	1 828	3 091
Puoliorvot	13 344	11 551	1 793	2 945
Täysorvot	240	205	35	146

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

34. Kansaneläkkeiden uudet myöntöratkaisut 2010–2024

Vuosi	Kaikki	Vanhuuseläkkeet				Työkyvyttömyyseläkkeet			
		Kaikki	Varsinaiset vanhuuseläkkeet	Varhennetut vanhuuseläkkeet	Lykätyt vanhuuseläkkeet	Kaikki	Toistaiseksi myönnetyt	Kuntoutustuet	Työttömyyseläkkeet
2010	30 486	13 004	8 042	3 515	1 447	15 719	7 171	8 548	1 763
2011	28 905	12 667	7 486	3 786	1 395	15 098	6 631	8 467	1 140
2012	27 361	14 471	7 852	3 630	2 989	12 382	5 179	7 203	508
2013	30 029	16 952	9 621	4 584	2 747	12 893	4 767	8 126	184
2014	26 183	14 578	8 519	4 254	1 805	11 558	4 564	6 994	47
2015	28 352	16 553	9 453	5 275	1 825	11 798	5 000	6 798	1
2016	32 522	20 810	9 534	5 652	5 624	11 710	4 952	6 758	2
2017	27 404	16 813	8 678	5 815	2 320	10 591	4 402	6 189	–
2018	25 746	14 859	8 122	4 721	2 016	10 887	4 620	6 267	–
2019	23 537	13 061	6 686	4 448	1 927	10 476	4 340	6 136	–
2020	28 118	17 949	7 202	4 401	6 346	10 169	4 246	5 923	–
2021	20 633	12 264	5 933	4 104	2 227	8 369	3 457	4 912	–
2022	24 282	15 846	7 542	5 433	2 871	8 436	3 651	4 785	–
2023	25 083	17 099	7 164	4 755	5 180	7 984	3 510	4 474	–
2024	22 019	13 453	6 722	3 887	2 844	8 566	3 797	4 769	–

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

35. Maksetut eläke-etuudet 2010–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Kaikki	Kansaneläkkeet yhteensä	Takuueläke	Perhe-eläkkeet	Lapsikorotukset	Rintamalisät
2010	2 494,8	2 398,3	.	35,3	5,6	55,6
2011	2 550,0	2 341,3	121,4	34,0	5,5	47,8
2012	2 595,5	2 360,4	154,2	33,4	5,6	42,0
2013	2 615,3	2 382,3	157,7	33,2	5,8	36,3
2014	2 560,2	2 335,9	156,6	31,6	5,8	30,4
2015	2 503,2	2 280,4	161,9	30,3	5,7	24,8
2016	2 470,3	2 223,3	192,4	29,2	5,6	19,8
2017	2 391,3	2 150,3	192,6	27,6	5,4	15,5
2018	2 357,2	2 099,5	214,1	26,5	5,1	11,9
2019	2 324,3	2 054,0	230,8	25,3	5,0	9,2
2020	2 514,6	2 211,4	262,1	24,5	4,9	11,7
2021	2 460,9	2 158,0	264,5	24,0	4,7	9,8
2022	2 476,6	2 168,0	273,2	23,9	4,5	7,0
2023	2 576,2	2 249,4	292,3	24,9	4,6	5,1
2024	2 677,1	2 329,4	312,7	26,1	4,5	4,4

Huomautus. Rahanarvon muutokset liitteessä 11.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

36. Maksetut kansan- ja perhe-eläkkeet 2010–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Kansaneläkkeet			Perhe-eläkkeet	
	Vanhuus-eläkkeet	Työkyvyttömyys-eläkkeet	Työttömyys-eläkkeet	Lesken-eläkkeet	Lapsen-eläkkeet
2010	1 610,8	738,7	48,8	15,5	19,8
2011	1 574,7	729,5	37,1	14,8	19,2
2012	1 590,5	743,2	26,7	14,3	19,1
2013	1 608,5	757,6	16,2	14,1	19,1
2014	1 586,0	744,3	5,6	13,3	18,3
2015	1 551,2	729,3	.	12,7	17,7
2016	1 511,7	711,6	.	12,3	17,0
2017	1 459,7	690,6	.	11,3	16,2
2018	1 419,8	679,7	.	10,9	15,5
2019	1 380,0	674,0	.	10,2	15,1
2020	1 497,4	714,1	.	9,8	14,7
2021	1 458,2	699,8	.	9,5	14,5
2022	1 459,5	708,5	.	9,7	14,2
2023	1 505,9	743,5	.	10,1	14,8
2024	1 548,8	780,6	.	10,8	15,3

Huomautus. Rahanarvon muuntokertoimet liitteessä 11.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

37. Eläke-etuuden saajat ulkomailla 31.12. vuosina 2010–2024

Vuosi	Kaikki	Vanhuuseläkkeet	Työkyvyttömyys- eläkkeet	Muut ¹	Keskimääräinen etuus, euroa kuukaudessa
2010	43 828	37 428	5 919	481	130,9
2011	44 410	38 710	5 243	457	126,6
2012	42 521	37 736	4 321	464	127,1
2013	41 378	37 229	3 722	427	127,3
2014	39 642	36 253	2 979	410	126,3
2015	38 699	35 715	2 542	442	125,4
2016	37 007	34 375	2 153	479	122,7
2017	35 789	33 458	1 894	437	119,8
2018	33 818	31 776	1 626	416	118,5
2019	32 421	30 548	1 408	465	117,2
2020	30 540	28 833	1 227	654	125,0
2021	29 117	27 557	1 108	598	122,4
2022	27 319	25 886	964	583	126,4
2023	26 151	24 814	877	548	131,7
2024	24 608	23 340	767	576	138,1

¹ Ne eläke-etuuden saajat, joilla ei ole vanhuus- eikä työkyvyttömyyseläkettä.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

38. Eläke-etuuden saajat ulkomailta asuinmaan mukaan 31.12.2024

Asuinmaa	Kaikki saajat ¹	Vanhuuseläkkeet	Työkyvyttömyyseläkkeet	Leskeneläkkeet	Lapseneläkkeet
Kaikki	24 608	23 340	767	131	317
Ruotsi	16 395	15 888	395	30	68
Viro	2 528	2 182	143	45	141
Saksa	1 508	1 457	34	5	10
Australia	1 037	1 037	–	–	–
Espanja	554	486	44	7	9
Britannia	313	284	12	5	11
Norja	289	259	23	1	6
Puola	243	206	9	11	16
Tanska	224	211	13	–	–
Ranska	196	183	6	1	4
Alankomaat	192	174	6	4	8
Italia	156	153	2	1	–
Sveitsi	124	102	12	2	5
Itävalta	93	85	4	1	3
Unkari	81	72	3	2	3
Kreikka	80	74	5	1	–
Yhdysvallat	80	68	7	–	5
Portugali	51	44	4	1	2
Slovakia	49	34	12	–	–
Latvia	40	23	2	3	12
Bulgaria	32	26	4	–	1
Liettua	31	27	3	1	–
Belgia	30	26	1	1	2
Kanada	29	24	4	–	1
Kroatia	24	23	–	1	–
Muut	133	114	5	7	7
Tieto puuttuu	96	78	14	1	3

1 Lapsikorotuksen ja rintamalisän saajat sisältyvät vain yhteissummaan.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

2.3 Eläke-etuudet alueittain

Eläke-etuuksien aluutilastot esitetään vuosikirjassa maakunnittain. Maakunta määräytyy etuuden-saajan kotikunnan mukaan.

39. Suomessa asuvat eläke-etuuden¹ saajat maakunnittain 31.12.2024

Maakunta ²	Kaikki	Vanhuus-eläkkeet	Työkyvyttömyys-eläkkeet	Lesken-eläkkeet	Lapsen-eläkkeet	Lapsi-korotukset ³	Rintamalisät
Koko maa	537 793	404 001	112 447	4 108	13 267	8 226	1 408
Ahvenanmaa	2 149	1 699	355	15	59	35	7
Etelä-Karjala	14 989	11 693	2 768	108	320	178	48
Etelä-Pohjanmaa	26 700	21 266	4 635	156	475	380	40
Etelä-Savo	20 233	16 246	3 446	104	335	217	26
Kainuu	10 828	8 384	2 094	71	214	141	59
Kanta-Häme	17 988	13 787	3 528	121	424	265	49
Keski-Pohjanmaa	8 316	6 579	1 473	61	149	118	17
Keski-Suomi	30 509	23 379	6 056	197	668	437	43
Kymenlaakso	19 321	14 405	4 228	137	386	289	86
Lappi	22 143	16 853	4 523	123	448	304	138
Pirkanmaa	50 569	38 163	10 479	409	1 219	758	77
Pohjanmaa	16 445	13 178	2 700	117	346	205	33
Pohjois-Karjala	23 244	18 628	3 972	126	391	268	60
Pohjois-Pohjanmaa	43 144	30 772	10 526	306	1 126	868	165
Pohjois-Savo	33 191	24 914	7 109	214	745	513	54
Päijät-Häme	24 854	19 421	4 673	156	474	273	61
Satakunta	26 897	20 953	4 995	199	588	362	39
Uusimaa	99 442	68 657	24 927	1 131	3 786	1 808	300
Varsinais-Suomi	46 831	35 024	9 960	357	1 114	807	106

¹ Ei sisällä takuueläkettä.

² Maakuntajako, katso kartta liitteessä 13.

³ Lapsikorotuksen saajat.

Lähde: SVT. Kela: Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

3 Vammaisetuudet

Kelan vammaisetuuksia ovat alle 16-vuotiaan vammaistuki, 16 vuotta täyttäneen vammaistuki, eläkettä saavan hoitotuki ja vammaisten tulkkauspalvelut. Lisäksi Kelan maksaa veteraanilisän, joka on osa eläkettä saavan hoitotukea.

3

Kelan vammaiseturkuksia säätelevät laki vammaiseturkuksista (570/2007) ja laki vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta (133/2010). Lainmuutoksia selostetaan liitteessä 1.

3.1 Vammaistuet

Alle 16-vuotiaan ja 16 vuotta täyttäneen vammaistuki sekä eläkettä saavan hoitotuki ovat samankaltaiset rakenteeltaan. Ne voidaan myöntää toistaiseksi tai määräajaksi, ja tukea voidaan maksaa perustukena, korotettuna tukena, ylimpänä tukena tai suojattuna tukena.

Vammais- ja hoitotuen myöntäminen edellyttää pääsääntöisesti, että tuen saaja asuu Suomessa vakinaisesti. EU:n sosiaaliturva-asetus mahdollistaa sen, että vammais- ja hoitotukea voidaan tietyissä tilanteissa myöntää myös EU- ja Eta-maassa tai Sveitsissä asuvalle henkilölle. Etuuden maksaminen myös muuhun maahan on tietyin edellytyksin mahdollista.

Vammais- ja hoitotukea maksetaan myös lyhyt- tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa olevalle henkilölle.

Alle 16-vuotiaan vammaistuki

Tukea voi saada alle 16-vuotias vammaisen tai sairas lapsi. Hänen edellytetään olevan vähintään kuuden kuukauden ajan siinä määrin sairauteen,

vikaan tai vammaan liittyvästi hoidon, huolenpidon ja kuntoutuksen tarpeessa, että siitä aiheutuu tavanomaista suurempaa rasitusta ja sidonnaisuutta tai erityiskustannuksia terveeseen lapseen verrattuna.

16 vuotta täyttäneen vammaistuki

Tuen tarkoitus on tukea taloudellisesti pääasiassa muiden kuin eläkkeellä olevien työkäisten vammaisten ja sairaiden henkilöiden selviytymistä jokapäiväisissä toimissa, työelämässä ja opiskelussa.

Tukea voi saada 16 vuotta täyttänyt henkilö, jonka toimintakyky on sairauden, vian tai vamman takia heikentynyt yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan. Lisäksi edellytetään, että sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuu haittaa, avuntarvetta, ohjauksen ja valvonnan tarvetta tai erityiskustannuksia.

Eläkettä saavan hoitotuki

Etuuden tarkoitus on tukea sairaan tai vammaisen eläkkeensaajan jokapäiväistä elämää, toimintakyvyn ylläpitämistä, kuntoutusta ja hoitoa. Eläkettä saavan hoitotukea voi saada 16 vuotta täyttänyt henkilö, joka saa tukeen oikeuttavaa eläkettä tai vastaavaa korvausta.

Hoitotukea voi saada henkilö, jonka toimintakyky on sairauden, vian tai vamman takia heikentynyt yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan. Lisäksi

edellytetään, että sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuu avuntarvetta, ohjauksen ja valvonnan tarvetta tai erityiskustannuksia.

Veteraaneille, jotka saavat Kelasta korotettua tai ylintä eläkettä saavan hoitotukea ja ylimääräistä rintamalisää, maksetaan veteraanilisää. Se on eläkettä saavan hoitotuen osa.

Vammaistuet 2024, euroa kuukaudessa:

Etuus	Perustuki	Korotettu tuki	Ylin tuki
Alle 16-vuotiaan vammaistuki	108,89	254,10	492,71
16 vuotta täyttäneen vammaistuki	108,89	254,10	492,71
Eläkettä saavan hoitotuki	83,34	181,56	383,92

Veteraanilisä oli 125,79 euroa kuukaudessa. Muutokset katso liite 1.

Vammaistuet eivät ole veronalaista tuloa eivätkä tulot tai varallisuus vaikuta niiden myöntämiseen. Vammaistukien määrä tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaisesti.

Tilastointi

Vammaistukia kuvaavia tilastoja esitetään sekä voimassa olevista että myönnettyistä tuista. Voimassaolotiedot kuvaavat vuoden lopun tilannetta ja

kattavat kaikki tuensaajat. Tilastot myönnettyistä tuista kertovat vuoden aikana tehtyjen uusien myöntöratkaisujen lukumäärän. Etuusmenot koostuvat koko vuoden aikana maksetuista vammaistuista.

40. Maksetut vammaistuet 2010–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Kaikki vammaistuet	Alle 16-vuotiaan vammaistuet	16 vuotta täyttäneen vammaistuet	Eläkettä saavan hoitotuet	Ruokavalio-korvaukset
2010	508,9	69,7	31,1	400,8	7,2
2011	531,5	71,9	31,2	420,9	7,5
2012	555,3	75,2	32,6	439,8	7,8
2013	592,7	78,6	34,3	470,7	9,1
2014	612,9	82,6	36,2	484,7	9,4
2015	619,6	85,0	37,2	487,6	9,7
2016	581,1	81,9	38,0	461,2	.
2017	554,9	77,7	36,5	440,7	.
2018	557,4	77,3	36,6	443,5	.
2019	551,4	77,0	36,4	437,9	.
2020	553,7	79,9	36,8	437,0	.
2021	557,6	85,1	37,7	434,9	.
2022	573,9	92,2	40,5	441,2	.
2023	622,0	105,9	43,8	472,3	.
2024	663,4	117,4	46,4	499,7	.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet www.tietotarjotin.fi.

41. Vammaistuen saajat 31.12. vuosina 2010–2024

Vuosi	Kaikki vammaistuet	Alle 16-vuotiaan vammaistuet	16 vuotta täyttäneen vammaistuet	Eläkettä saavan hoitotuet	Ruokavalio-korvaukset
2010	296 324	33 263	10 443	225 887	28 963
2011	302 780	34 955	10 441	229 693	30 021
2012	303 842	34 525	10 504	229 935	31 283
2013	307 809	34 821	10 599	232 418	32 447
2014	310 128	35 289	10 925	232 928	33 514
2015	314 114	36 833	12 280	233 084	34 520
2016	274 945	35 556	13 073	226 384	.
2017	268 537	34 931	12 997	220 667	.
2018	267 364	36 206	13 693	217 515	.
2019	264 714	36 595	13 911	214 246	.
2020	261 937	37 466	14 177	210 324	.
2021	261 538	40 089	14 770	206 704	.
2022	258 017	42 782	15 572	199 684	.
2023	261 888	47 324	16 003	198 577	.
2024	263 476	50 026	16 653	196 811	.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet www.tietotarjotin.fi.

42. Vammaistukien uudet myöntöratkaisut 2010–2024

Vuosi	Kaikki alkaneet vammaistuet	Alle 16-vuotiaan vammaistuet	16 vuotta täyttäneen vammaistuet	Eläkettä saavan hoitotuet	Ruokavaliokorvaukset
2010	47 751	9 455	2 676	34 068	1 552
2011	47 712	10 584	2 924	32 806	1 398
2012	46 189	10 156	3 042	31 359	1 632
2013	48 633	10 143	3 240	33 626	1 624
2014	42 255	8 248	3 283	29 219	1 505
2015	47 315	10 042	4 089	31 779	1 405
2016	37 431	8 471	3 981	24 941	38
2017	34 773	8 396	3 405	22 972	.
2018	36 318	8 892	3 669	23 757	.
2019	34 539	8 692	3 390	22 457	.
2020	34 300	8 969	3 392	21 939	.
2021	35 304	10 111	3 283	21 910	.
2022	35 392	10 611	3 496	21 285	.
2023	37 764	11 895	3 104	22 765	.
2024	35 568	11 310	3 215	21 043	.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet www.tietotarjotin.fi.

3.2 Vammaistuet alueittain ja sairauksittain

Vammaistukia koskevat alueittaiset tilastot esitetään maakunnittain tuensaajan kotikunnan mukaan.

Tilastot vammaistukia saaneiden sairauksista perustuvat päädiagnoosiin. Diagnoosit noudattavat kansainvälistä ICD-10-tautiluokitusta.

43. Vammaistuen saajat maakunnittain 31.12.2024

Maakunta ¹	Alle 16-vuotiaan vammaistuet	16 vuotta täyttäneen vammaistuet	Eläkettä saavan hoitotuet
Koko maa	50 026	16 653	196 811
Ahvenanmaa	244	104	795
Etelä-Karjala	824	266	4 897
Etelä-Pohjanmaa	1 584	527	9 208
Etelä-Savo	1 047	361	6 404
Kainuu	602	193	3 922
Kanta-Häme	1 434	449	6 595
Keski-Pohjanmaa	851	300	3 143
Keski-Suomi	2 472	901	10 833
Kymenlaakso	1 451	431	7 019
Lappi	1 832	605	8 383
Pirkanmaa	5 256	1 971	18 761
Pohjanmaa	1 269	405	6 093
Pohjois-Karjala	1 430	407	7 581
Pohjois-Pohjanmaa	4 953	1 792	17 854
Pohjois-Savo	2 453	763	11 711
Päijät-Häme	1 564	503	7 998
Satakunta	1 851	648	9 381
Uusimaa	13 783	4 296	37 921
Varsinais-Suomi	5 106	1 726	18 172

¹ Maakuntajako, katso kartta liitteessä 13.

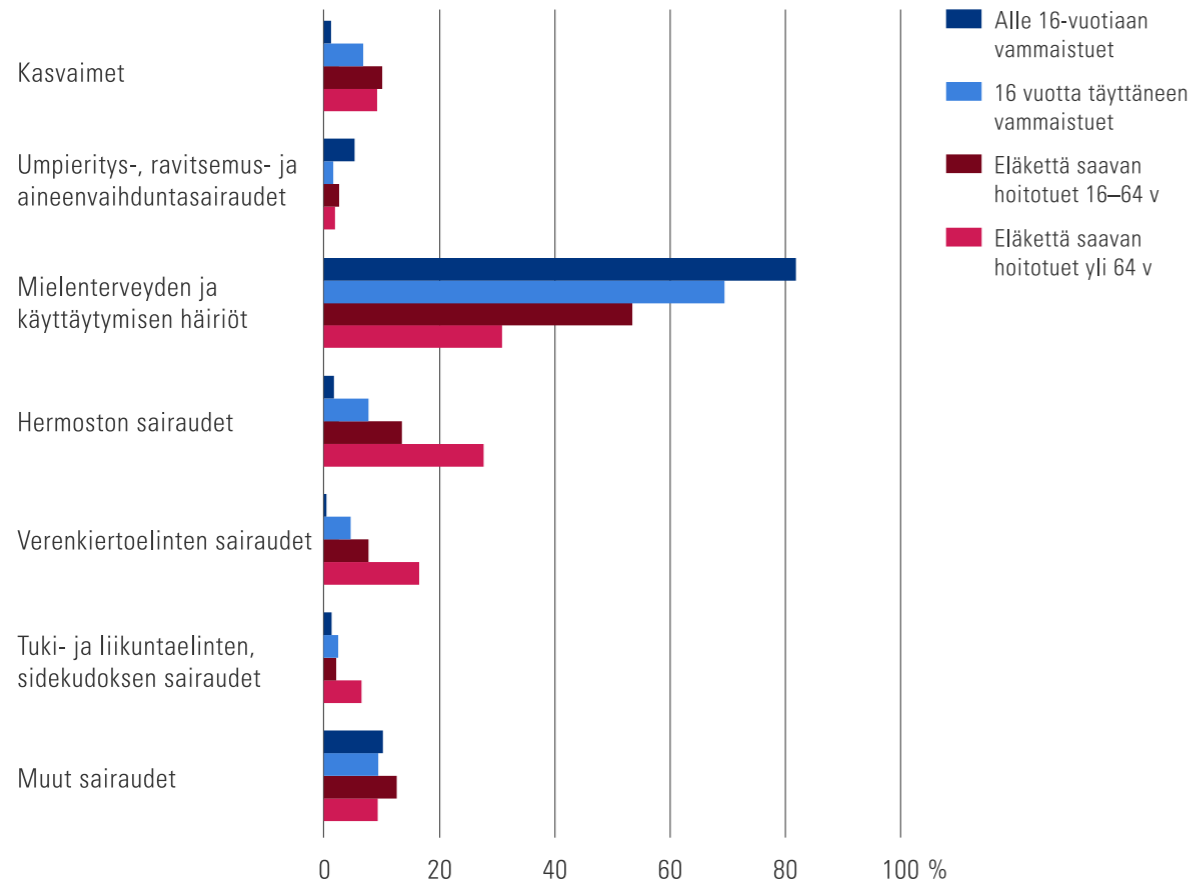
Huomautus. Vammaistuen saajat, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet www.tietotarjotin.fi.

44. Vammaistuen saajat sairauden mukaan 31.12.2024

Sairauspääryhmä	Alle 16-vuotiaan vammaistuet	16 vuotta täyttäneen vammaistuet	Eläkettä saavan hoitotuet, 16–64-vuotiaat	Eläkettä saavan hoitotuet, 65 vuotta täyttäneet
Kaikki	50 026	16 653	46 068	150 743
A00–B99 Tartunta- ja loistaudit	5	43	83	549
C00–D48 Kasvaimet	269	260	599	4 546
D50–D89 Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet	128	69	77	196
E00–E90 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet	4 585	391	922	3 345
F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	36 903	7 770	26 671	46 177
G00–G99 Hermoston sairaudet	1 296	1 810	6 804	40 572
H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet	142	893	1 123	4 586
H60–H95 Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet	563	1 496	179	1 050
I00–I99 Verenkierroelinten sairaudet	60	201	2 020	24 247
J00–J99 Hengityselinten sairaudet	287	73	117	2 016
K00–K93 Ruuansulatuselinten sairaudet	2 937	225	129	642
L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet	325	180	75	404
M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet	175	1 112	1 628	15 021
N00–N99 Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	39	163	207	996
Q00–Q99 Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet	2 128	1 131	3 784	558
S00–T98 Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset	32	496	1 388	3 619
Muut pääryhmät	152	134	239	1 761
Tieto puuttuu	3	206	23	476

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 18. Uudet myönnetyt vammaisetuudet sairauden mukaan 2024

 Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet / Kelan eläkkeet www.tietotarjotin.fi.

3.3 Vammaisten tulkkauspalvelut

Vammaisten tulkkauspalveluun on oikeus kuulo-, kuulonäkö- tai puhevammaisella henkilöllä, joka tarvitsee tulkkausta työssä käymiseen, opiskeluun, asiointiin, yhteiskunnalliseen osallistumiseen, harrastamiseen tai virkistykseen.

Vammaisten tulkkauspalveluun on oikeus Suomessa asuvalla henkilöllä. Tulkkauspalvelua voidaan myöntää myös ulkomaanmatkalle.

Kuulo- tai puhevammaisella on oikeus saada vähintään 180 tulkkaustuntia vuodessa. Kuulonäkövammaisilla on oikeus vähintään 360 tuntiin vuodessa. Ulkomaanmatkalle tulkkauspalvelua voi saada yleensä enintään kahden viikon ajalle. Opiskeluun liittyvänä tulkkauspalveluja järjestetään siinä laajuudessa kuin henkilö niitä tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin opintoihin. Perusopetukseen liittyvä tulkkaus on kuntien vastuulla.

45. Vammaisten tulkkauspalveluihin oikeutetut henkilöt sukupuolen ja iän mukaan 31.12.2024

Ikäryhmä, vuotta	Yhteensä	Miehet	Naiset	Kuulo- vammasiset	Puhe- vammasiset	Kuulonäkö- vammasiset
Kaikki	6 151	2 999	3 152	3 707	2 083	361
0–15	169	91	78	91	71	7
16–24	398	225	173	160	215	23
25–34	756	437	319	295	429	32
35–44	666	345	321	368	261	37
45–54	739	360	379	500	203	36
55–64	977	469	508	635	281	61
65–74	1 083	512	571	682	345	56
75–84	963	416	547	664	235	64
85–94	370	136	234	289	42	39
95–	30	8	22	23	1	6

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet www.tietotarjotin.fi.

46. Vammaisten tulkkauspalveluihin oikeutetut henkilöt maakunnittain 31.12.2024

Maakunta ¹	Yhteensä	Kuulo- vammasiset	Puhe- vammasiset	Kuulonäkö- vammasiset
Koko maa	6 151	3 707	2 083	361
Ahvenanmaa	9	5	3	1
Etelä-Karjala	164	122	38	4
Etelä-Pohjanmaa	257	160	85	12
Etelä-Savo	122	55	56	11
Kainuu	73	37	32	4
Kanta-Häme	202	127	69	6
Keski-Pohjanmaa	63	47	9	7
Keski-Suomi	396	246	119	31
Kymenlaakso	137	74	56	7
Lappi	200	102	83	15
Pirkanmaa	605	354	196	55
Pohjanmaa	123	93	24	6
Pohjois-Karjala	201	69	118	14
Pohjois-Pohjanmaa	368	259	90	19
Pohjois-Savo	242	114	108	20
Päijät-Häme	189	109	69	11
Satakunta	312	148	134	30
Uusimaa	1 729	1 142	510	77
Varsinais-Suomi	759	444	284	31

¹ Maakuntajako, katso kartta liitteessä 13.

Huomautus. Vammaisten tulkkauspalveluihin oikeutetut, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.

Lähde: SVT. Kela: Kelan vammaisetuudet www.tietotarjotin.fi.

4 Sairausvakuutusetuudet

4

Kelan sairausvakuutusetuuksia ovat sairaus- ja vanhempainpäivärahat, erityishoitoraha, sairaanhoitokorvaukset sekä työterveyshuolto.

Tässä luvussa käsitellään myös työnantajalle maksettava vuosilomakustannuskorvaus ja perhevapaakorvaus sekä rajat ylittävä terveydenhuolto.

Sairausvakuutuksesta säädetään sairausvakuutuslaissa (1224/2004). Kaikki Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt on vakuutettu sairausvakuutuslain mukaisesti. Lainmuutoksia selostetaan liitteessä 2.

Sairaus- ja vanhempainpäivärahoista, erityishoitorahasta sekä sairaanhoitokorvauksista käytetään vuosikirjassa yhteistä nimitystä sairausvakuutuskorvaukset.

4.1 Sairauspäivärahat

Kela turvaa työkyvyttömyydestä aiheutuvaa ansionmenetystä maksamalla erilaisia päivärahoja työstä poissaolon ajalta. Näitä päivärahoja ovat

- sairauspäiväraha
- osasairauspäiväraha
- tartuntatautipäiväraha
- luovutuspäiväraha.

Sairauspäiväraha

Sairauspäiväraha korvaa alle vuoden kestävästä sairaudesta johtuvaa ansionmenetystä. Sairauspäivärahaan on oikeus 16–67-vuotiaalla vakuutulla, joka sairauden vuoksi on kykenemätön tekemään tavallista työtään tai siihen läheisesti verrattavaa työtä. Päivärahaa maksetaan omavastuuajan jälkeiseltä ajalta. Omavastuuajaksi lasketaan sairastumispäivä ja sitä seuraavat yhdeksän arkipäivää. Työnantaja on velvollinen maksamaan työntekijälle omavastuuajalta palkkaa.

YEL-vakuutetut yrittäjät voivat saada sairauspäivärahan omavastuuajalta YEL-päivärahaa. Maatalousyrittäjät (MYEL-vakuutetut) voivat saada omavastuuajalta Maatalousyrittäjien eläkelaitokselta Mela-päivärahaa.

Sairauspäivärahaa maksetaan enintään 300 arkipäivältä. Enimmäisaikaan luetaan kaikki sairauspäivärahapäivät työkyvyttömyyttä edeltävän kahden vuoden ajalta. Työhön paluun jälkeen voi kuitenkin saada saman sairauden perusteella päivärahaa 50 lisäpäivältä. Enimmäisajan täyttymisestä huolimatta voi saada sairauspäivärahaa myös silloin, kun kysymyksessä on uusi sairaus.

Osasairauspäiväraha

Osasairauspäivärahan tarkoitus on tukea työkyvyttömän henkilön pysymistä työelämässä ja paluuta takaisin työhön. Osasairauspäiväraha voidaan myöntää 16–67-vuotiaalle työkyvyttömyyden alkaessa ja joka työkyvyttömyydestään huolimatta pystyy hoitamaan osan kokoaikatyön tehtävistään terveyttään ja toipumistaan vaarantamatta. Työntekijä tekee sopimuksen työnantajansa kanssa työajan vähentämisestä 40–60 %:lla. Yrittäjän töiden tulee vähetä samassa määrin.

Osasairauspäiväraha maksetaan samoin kuin sairauspäiväraha omavastuuajan jälkeiseltä ajalta. Omavastuuajaksi ei ole, kun osasairauspäivärahaa maksetaan välittömästi

sairauspäivärahan tai kuntoutusrahan jälkeen. Osasairauspäivärahaa voidaan maksaa enintään 150 arkipäivältä. Enimmäisaikaan lasketaan kaikki osasairauspäivärahapäivät kahden edeltäneen vuoden ajalta.

Tartuntatautipäiväraha

Tartuntatautipäivärahaa maksetaan henkilölle, joka tartuntatautilain perusteella on määrätty olemaan poissa ansiotyöstä. Sama oikeus on myös tartuntatautiin sairastuneen alle 16-vuotiaan lapsen huoltajalla, jos hän estyy tekemästä työtään. Tartuntatautipäiväraha on täysimääräinen korvaus ansionmenetyksestä ja se myönnetään koko työstäpoissaolo-, karanteeni- tai eristämispäätöksen ajalle ilman enimmäisaikaa.

Luovutuspäiväraha

Elimen, kudoksen tai solujen luovuttajalle maksetaan luovutuspäivärahaa ajalta, jona hän on estynyt tekemästä ansiotyötään.

Sairauspäivärahan määrä

Sairauspäiväraha määräytyy vuositulon perusteella. Vuositulo lasketaan 12 kalenterikuukauden tarkastelujaksolta, joka edeltää työkyvyttömyyden alkamista edeltävää kalenterikuukautta.

Vuosituloon huomioidaan

- palkkatulot
- vakuutuspalkka
- YEL- ja MYEL-työtulo

- tietyt etuudet
- tietyt ansionmenetykskorvaukset.

Päivärahan määrän laskennassa vuositulo jaetaan 300:lla. Vuonna 2024 sairauspäiväraha päivää kohti oli 70 % henkilön tulojen kolmassadasosasta 35 769 euron vuosituloihin saakka. Kun vuositulot ylittävät tulorajan, päiväraha jää alle 70 %:n. Päivärahalla ei ole ylärajaa. Päivärahaperusteiden euro-määrät tarkistetaan vuosittain työeläkejärjestelmän palkkakertoimella. Korotus oli 5,07 % vuonna 2024. (Kaavio 3.)

Sairauspäivärahaa voidaan maksaa, vaikka hakijalla ei olisi tuloja. Päivärahaa maksetaan aina vähintään vähimmäismäärä, joka vuoden 2024 lopussa oli 31,99 euroa päivässä.

Osasairauspäiväraha on suuruudeltaan puolet sitä edeltäneestä sairauspäivärahasta tai puolet sen sairauspäivärahan määrästä, johon henkilö olisi oikeutettu työkyvyttömyyden alkaessa.

Tartuntatautipäiväraha korvaa ansionmenetyksen kokonaan.

Luovutuspäivärahan määrä lasketaan samoin kuin sairauspäivärahan määrä.

Sairauspäivärahat ovat veronalaista tuloa.

Kaavio 3. Vuositulojen vaikutus sairauspäivärahaan 31.12.2024

Vuositulo	Päiväraha
Enintään 13 712 euroa	31,99 euroa
13 713–35 769 euroa	70 % vuositulon kolmasosasta (83,46 euroa 35 769 euron vuosituloilla)
Yli 35 769 euroa	83,46 euroa + 20 % vuositulon ja 35 769 euron erotuksen kolmasosasta

Huomautus. Vuosituloa laskettaessa palkkatulosta on vähennettävä ensin 8,95 % ja tulonhankkimiskulut.

Yhteensovitus muun sosiaaliturvan kanssa

Sairauspäiväraha on yleensä ensisijainen korvaus työeläkelakien mukaiseen työkyvyttömyyseläkkeeseen nähden mutta toissijainen tapaturma- ja liikennevahinkokorvauksiin nähden. Rikosvahinkolain mukaiseen korvaukseen nähden sairauspäiväraha on ensisijainen. Sen sijaan kuntoutusrahaan ja kuntoutuksen aikaiseen ansionmenetykskorvaukseen nähden sairauspäiväraha on toissijainen.

Jos vakuutettu on työkyvyttömyysajalta saanut ansioturvan työttömyyspäivärahaa, sairauspäiväraha maksetaan työttömyyskassalle siltä osin kuin se ei ylitä työttömyyspäivärahaa. Myös Kelan maksama työttömyyspäiväraha yhteensovitetään

eli sairauspäiväraha maksetaan takautuvalta ajalta työttömyysetuuden korvaamiseksi.

Sairauspäiväraha maksetaan Potilasvakuutuskeskukselle, jos keskus on maksanut potilasvahinkokorvauksen samalta työkyvyttömyysajalta.

4.2 Erityishoitoraha

Erityishoitorahaa maksetaan alle 16-vuotiaan sairaan lapsen vanhemmalle, joka

- osallistuu lapsensa hoitoon tai kuntoutukseen sairaalassa tai sairaalan poliklinikalla, sairaalatai poliklinikkahoitoon liittyvään kotihoitoon tai lakiin perustuville sopeutumisvalmennus- ja kuntoutuskursseille
- on hoitoon osallistumisen vuoksi estynyt tekemästä työtään eikä saa palkkaa tältä ajalta.

Kotihoidon ja 7 vuotta täyttäneen lapsen sairaala- ja poliklinikkahoidon ajalta maksetaan erityishoitorahaa vain, jos lapsen sairaus on vaikea.

Erityishoitorahaa maksetaan saman sairauden vuoksi yhteensä enintään 60 arkipäivältä. Kotihoidon ajalta erityishoitorahaa voidaan maksaa erityisestä hoidollisesta syystä vielä enintään 30 lisäarkipäivältä. Painavasta lääketieteellisestä syystä enimmäisajat voidaan ylittää.

Erityishoitoraha määräytyy sairauspäivärahan tavoin vuositulojen perusteella. Vuonna 2024 erityishoitoraha päivää kohti oli 70 % henkilön tulojen kolmasosasta 43 740 euron vuosituloihin saakka, tämän ylittävältä osalta 40 % 67 296 euron vuosituloihin saakka sekä tämän ylittävältä osalta

25 %. Erityishoitorahan vähimmäismäärä oli 31,99 euroa arkipäivältä vuoden 2024 lopussa.

Erityishoitoraha on veronalaista tuloa.

4.3 Vanhempainpäivärahat

Vanhempainpäivärahoja ovat

- erityisraskausraha
- raskausraha
- vanhempainraha
- osittainen vanhempainraha.

Vanhempainpäivärahaa maksetaan raskauden ja synnytyksen sekä lapsen, myös adoptiolapsen, hoidon perusteella. Jos vanhemmalla on työtuloja, vanhempainpäivärahalla korvataan ansionmenetyksiä. Tulottomat ja hyvin pienituloiset saavat vanhempainpäivärahan vähimmäismääräisenä. Työssä käyvällä on päivärahan maksun ajalta oikeus saada vapaata työstään.

Raskausraha

Raskausrahaa voi hakea, kun raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää. Maksaminen alkaa hakemuksen mukaisesti 14–30 arkipäivää ennen laskettua synnytysaikaa. Raskausrahaa maksetaan yhtäjaksoisesti 40 arkipäivältä. Riskialttiissa työssä työskentelevälle voidaan tietyin edellytyksin maksaa raskauden ajalta erityisraskausrahaa, jos hän joutuu olemaan pois työstä jo ennen varsinaisen raskausrahan alkua.

Vanhempainraha

Vanhempainrahaa maksetaan yhden lapsen perusteella yhteensä 320 arkipäivältä. Jos lapsella on

kaksi vanhempainrahaan oikeutettua vanhempaa, vanhempainrahapäivät jakautuvat tasan vanhempien kesken, eli molemmilla on käytettävissä 160 arkipäivää. Omasta 160 arkipäivän vanhempainrahakiintiöstä voi luovuttaa enintään 63 arkipäivää toiselle lasta hoitavalle henkilölle. Vanhempainrahapäiviä voi käyttää haluaminaan ajankohtina siihen saakka, kunnes lapsi täyttää kaksi vuotta. Vanhempainrahaa voidaan maksaa vanhemmille samaan aikaan enintään 18 arkipäivän ajan.

Jos perheeseen syntyy samalla kertaa kaksi tai useampia lapsia, perhe saa vanhempainrahaa lisää 84 arkipäivää yhtä useampaa lasta kohti.

Jos vanhempi hoitaa lasta osan päivästä ja on samanaikaisesti osa-aikatyössä, hän voi hakea osittaista vanhempainrahaa.

Vanhempainpäivärahan määrä

Vanhempainpäivärahan suuruus määräytyy vuositulon perusteella. Vuositulo lasketaan yleensä 12 kalenterikuukauden tarkastelujaksolta, joka edeltää päivärahoituksen alkamista edeltävää kalenterikuukautta.

Vuonna 2024 vanhempainpäiväraha oli 70 % vuositulosta 43 740 euron vuosituloon saakka. Raskausraha maksetaan korotettuna koko ajalta.

Perhevapaauudistuksen mukaista vanhempainrahaa maksetaan korotettuna 16 ensimmäistä arkipäivää. Korotettu päiväraha on enintään 90 % työtuloista. Vanhan lain mukainen äitiysraha maksetaan korotettuna ensimmäisiltä 56 arkipäivältä. Korotuksen sai vuonna 2024 täysimääräisenä 67 269 euron vuosituloon saakka ja ylittävältä

osalta pienempinä korotuksina. Vanhempainpäivärahaa maksetaan aina vähintään vähimmäismäärä, joka oli 31,99 euroa päivässä vuonna 2024. (Kaavio 4.)

Vanhempainpäiväraha on veronalaista tuloa.

Kaavio 4. Vuositulojen vaikutus vanhempainpäivärahoihin 31.12.2024

Vuositulo	Päiväraha
Enintään 13 712	31,99 euroa
13 713–43 740 euroa	70 % vuositulon kolmassadasosasta (102,06 euroa 43 740 euron vuosituloilla)
43 741–67 296 euroa	102,06 euroa + 40 % vuositulon ja 43 740 euron erotuksen kolmassadasosasta
Yli 67 296 euroa	133,47 euroa + 25 % vuositulon ja 67 296 euron erotuksen kolmassadasosasta

Huomautus. Vuosituloa laskettaessa palkkatulosta on vähennettävä ensin 8,95 % ja tulonhankkimiskulut. Korotus vanhempainpäivärahoihin: Raskausrahaa maksetaan korotettuna koko ajalta. Vanhempainrahaa maksetaan korotettuna 16 ensimmäistä arkipäivää. Korotettu päiväraha on 90 % vuositulojen kolmassadasosasta, jos vuositulot eivät ylitä 67 296 euroa (vuoden 2024 tasossa). Tämän ylittävästä osasta raskaus- ja vanhempainrahan määrä on 32,5 % vuositulon kolmassadasosasta.

4.4 Työnantajalle maksettavat korvaukset

Päiväraha

Päivärahaetuus maksetaan työnantajalle, jos työnantaja maksaa työsuhteen perusteella palkkaa tai sitä vastaavaa korvausta työstä poissaolon ajalta. Jos päivärahaetuus on suurempi kuin työnantajan maksama palkka, ylimenevä osuus maksetaan työntekijälle itselleen.

Vuosilomakustannuskorvaus

Jos työnantaja on maksanut työntekijälleen vuosilomapalkkaa tai -korvausta siltä ajalta, jolta tämä on saanut vanhempainpäivärahaa, työnantajalla on oikeus saada korvausta. Vuosilomakustannuskorvausta ei makseta työssä käyvistä vanhempainpäivärahan saajista. Korvaus maksetaan työnantajalle jälkikäteen vanhempainpäivärahakauden päättyttyä. Vuosilomakustannuskorvaus määräytyy työtulon perusteella ja se on enintään työnantajan maksaman lomapalkan tai lomakorvauksen määrä korotettuna kertoimella 1,21.

Perhevapaakorvaus

Työnantaja voi hakea Kelasta 2 500 euron kerta- korvauksen, kun naispuolinen työntekijä jää palkalliselle äitiysvapaalle. Perhevapaakorvaus voidaan myöntää työnantajalle, joka maksaa kokoaikaiselle työntekijälleen palkkaa vähintään kuukauden äitiysvapaan ajalta. Korvausta voi saada myös adoptioäidin työnantaja, joka maksaa

palkkaa vanhempainvapaan ajalta. Perhevapaakorvauksen edellytyksenä on, että työsuhde on kestänyt 3 kuukautta ennen äitiys- tai adoptioäidin vanhempainvapaan alkamista ja että työsuhde kestää vähintään vuoden.

4.5 Sairaanhoidokorvaukset

Sairaanhoidokorvauksia maksetaan sairaanhoidon sekä raskauden ja synnytyksen aiheuttamista tarpeellisista kustannuksista. Julkisen terveydenhuollon kustannuksia ei korvata.

Sairausvakuutus korvaa seuraavien sairaanhoitopalvelujen kustannuksia:

- lääkkeen määräämiseen oikeutetun terveydenhuollon ammattihenkilön lääkemääräyksellä määräämät lääkkeet ja perusvoiteet sekä lääkärin määräämät vaikean tai pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarkoitetut kliiniset ravintovalmisteet
- annosjakelupalkkio, jota apteekki perii lääkkeiden annostelusta kerta-annoksiksi
- yksityislääkärin palvelut
- yksityiset hammashoitopalvelut
- yksityislääkärin tai -hammaslääkärin määräämät tutkimukset ja hoidot yksityisessä tutkimus- tai hoitolaitoksessa
- sairauden aiheuttamat matkat ja yöpymiset.

Muutokset 2025 katso liite 2.

Lääkekorvaukset

Vuosikirjassa käsitte lääkkeet kattaa myös kliiniset ravintovalmisteet ja perusvoiteet, ellei toisin mainita.

Lääkkeiden korvaaminen edellyttää, että lääkkeiden hintalautakunta (Hila) on vahvistanut

niille kohtuullisen tukkuhinnan ja hyväksynyt korvattavuuden.

Reseptilääkkeet maksetaan kokonaan itse alkuomavastuun täyttymiseen asti. Alkuomavastuu on 50 euroa kalenterivuodessa. Se ei ole lääkekohtainen, vaan kaikki lääkemääräyksellä määrätty korvattavat lääkkeet kerryttävät sitä. Alkuomavastuu tulee voimaan sen vuoden alussa, jolloin henkilö täyttää 19 vuotta.

Lääkekorvaukset lasketaan prosentteina lääkkeen hinnasta tai viitehinnasta. Korvausluokkia on kolme:

- peruskorvaus 40 %
- alempi erityiskorvaus 65 %
- ylempi erityiskorvaus 100 %.

Ylempi erityiskorvaus maksetaan 4,50 euron omavastuun ylittävältä osalta. Omavastuu on lääkekohtainen, eli se peritään jokaisesta samalla kertaa ostetusta lääkkeestä.

Erityiskorvaus maksetaan eräiden vaikeiden ja pitkäaikaisten sairauksien hoitoon tarvittavista lääkkeistä, kun

- asiakkaalla on Kelan myöntämä korvausoikeus
- lääkkeiden hintalautakunta on hyväksynyt lääkevalmisteen erityiskorvattavaksi.

Lääkkeiden hintalautakunta voi rajoittaa lääkkeen perus- tai erityiskorvattavuuden tiettyyn käyttöaiheeseen tai sairauden vaikeusasteeseen (rajoitetusti peruskorvattavat tai rajoitetusti erityiskorvattavat lääkkeet). Erityiskorvaukseen oikeuttavista sairauksista päättää valtioneuvosto.

Jos potilaan vuoden aikana korvattavista lääkkeistä maksamat omavastuut (mukaan lukien alkuomavastuu) ylittävät vuosiomavastuun eli niin sanotun lääkekaton (626,94 euroa vuonna 2024), sairausvakuutus korvaa ylittymisen jälkeisistä ostoista lääkekohtaisen 2,50 euron omavastuun ylittävän osan kokonaan (lisäkorvaus).

Lääkkeiden hintalautakunta määrittelee toisiaan vastaaville rinnakkaisvalmisteille yhteisen korvauskaton.

Annosjakelupalkkio

Apteekki perii palkkion palvelusta, jossa apteekki toimittaa lääkkeet asiakkaalle valmiina kertaannoksina. Palkkiosta maksetaan korvausta 75 vuotta täyttäneille henkilöille, joilla on annosjakelun alkaessa käytössä vähintään kuusi annosjakeluun soveltuva korvattavaa lääkettä. Korvaus on 40 % apteekin perimästä palkkiosta. Korvausta voi kuitenkin saada enintään 1,26 euroa viikolta, ylimenevän osan asiakas maksaa itse. Asiakkaalle maksettavaksi jäävä omavastuu ei kerrytä alkuomavastuuta eikä vuosiomavastuuta. Siitä ei myöskään makseta lisäkorvausta.

Lääkäripalvelut, hammashoitopalvelut sekä tutkimus ja hoito

Yksityisestä lääkäripalvelusta sekä tutkimuksesta ja hoidosta maksetaan korvausta enintään korvaustaksan mukainen määrä.

- Korvattavia yksityisen hoidon kustannuksia ovat
- käynnit lääkärin vastaanotolla
 - hammaslääkärin palvelut
 - suuhygienistin palvelut, kun hoito perustuu yksityisessä terveydenhuollossa toimivan hammaslääkärin määräykseen
 - tutkimus- ja hoitotoimenpiteet, jotka koskevat mielenterveyden tai suun hoitoa ja jotka on määrännyt psykiatrian erikoislääkäri, suu- ja leukakirurgian erikoislääkäri tai hammaslääkäri
 - suu- ja leukakirurgian erikoislääkärin toimenpiteet
 - erikoishammasteknikon tekemät protetiikan kliinisen työn toimenpiteet rintamaveteraaneille sekä tekniset työt
 - mielenterveyden hoitoon liittyvät psykiatrian erikoislääkärin tai lääkärin toimenpiteet
 - psykologin tekemät tutkimukset
 - lääkärin tai psykiatrian erikoislääkärin antama psykoterapia.

Sairausvakuutus ei korvaa

- toimistokuluja
- leikkaussalimaksuja
- sairaaloiden hoitopäivämaksuja

- poliklinikkamaksuja
- laskutuslisiä
- Kanta-palvelumaksuja.

Hammaslääkärin tekemästä suun ja hampaiden tutkimuksesta maksetaan korvaus pääsääntöisesti vain joka toinen kalenterivuosi. Oikomishoitoa korvataan vain poikkeustapauksissa. Proteettisista toimenpiteistä ja hammasteknisistä kustannuksista voidaan maksaa korvaus vain rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille.

Matkakorvaukset

Sairausvakuutuksesta korvataan julkiseen tai yksityiseen terveydenhuoltoon tehdyt matkat, kun matkan syy on

- sairaus
- raskaus
- synnytys
- kuntoutus, joka perustuu Kelan tai julkisen terveydenhuollon kuntoutuspäätökseen.

Matkat yksityiseen sairaanhoitoon korvataan, jos annettu hoito on Kela-korvattavaa tai jos hyvinvointialue on antanut maksusitoumuksen tai palvelusetelin hoitoa varten.

Sairausvakuutuksesta korvataan myös korkeakouluopiskelijoiden matkoja opiskeluterveydenhuoltoon. Korkeakouluopiskelijat käyttävät Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön

(YTHS) palveluja ja voivat saada näistä perusterveydenhuollon matkoista korvausta.

Matkakustannukset korvataan yleensä sen mukaan, mitä matka olisi tullut maksamaan halvinta matkustustapaa käyttäen lähimpään hoitopaikkaan, josta hoidon voi saada. Jos hyvinvointialue on antanut maksusitoumuksen tai palvelusetelin hoitoa varten, Kela korvaa matkakulut hoitopaikkaan, josta hoito on saatu. Jos vakuutettu on terveydenhuollon valinnanvapauden perusteella valinnut hoitopaikan kauempaa, matkakustannukset korvataan sen mukaan, kuinka paljon matka olisi maksanut lähimpään julkisen terveydenhuollon hoitopaikkaan, josta hoidon voi saada.

Halvimmalla matkustustavalla tarkoitetaan yleensä julkista liikennettä. Erityisajoneuvon käytöstä aiheutuneet kustannukset korvataan, jos potilaan sairaus tai vamma tai liikenneolosuhteet edellyttävät erityisajoneuvon käyttöä.

Jos potilaan maksettaviksi jäävät matkakustannukset kalenterivuoden aikana ylittävät vuosiomavastuun (300 euroa), sairausvakuutus korvaa ylittävän osan kokonaan (lisäkorvaus). Vuosiomavastuuseen lasketaan sekä matkakohtaiset omavastuut että matkakustannukset, jotka jäävät alle omavastuun.

Sekä sairaanhoidon että kuntoutuksen matkakustannuksissa matkakohtainen kiinteä omavastuu on enintään 25 euroa yhdensuuntaiselta matkalta. Vuosiomavastuuseen lasketaan sairaanhoidon ja kuntoutuksen matkakustannukset. Taksimatkoista korvataan vain ne matkat, jotka on tilattu Kelan kanssa sopimuksen tehneestä alueellisesta tilausvälityskeskuksesta.

Yhteensovitus muun sosiaaliturvan kanssa

Sairaanhoitokorvaus on toissijainen, jos kyseessä on liikennevakuutusta koskevien lakien tai työtapa- turma- ja ammattitautilain perusteella maksettava korvaus. Jos asiakkaalle on maksettu korvausta sairaanhoitokustannuksista työtapa- turma- tai liikennevakuutusta koskevien lakien perusteella, hänellä on oikeus saada sairausvakuutuslain mukaista korvausta vain siltä osin kuin se ylittää muun lain mukaisen korvauksen.

Korvaus sairaanhoitokustannuksista maksetaan Potilasvakuutuskeskukselle, jos keskus on maksanut potilasvahinkokorvauksen samoista sairaanhoitokustannuksista.

Korvausmenettely

Asiakas saa lääkekorvauksen yleensä apteekin välityksellä suorakorvauksena. Tällöin asiakas maksaa lääkkeestä hinnan, josta on vähennetty sairausvakuutuskorvauksen osuus. Apteekki laskuttaa asiakkaan saaman korvauksen Kelalta

jälkikäteen. Asiakas voi myös hakea korvauksen jälkikäteen Kelasta, jos hän ei ole saanut sitä apteekissa.

Suorakorvauksen voi saada myös lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioista sekä tutkimusten ja hoitojen kustannuksista. Yksityinen palvelujen tuottaja voi Kelan kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella hakea asiakkaan sairaanhoito- korvauksen Kelalta. Jos palveluntarjoajalla ei ole sopimusta Kelan kanssa, asiakas hakee itse korvauksen Kelasta.

Matkakorvauksissa sovelletaan suorakorvaus- menettelyä ambulanssi- ja helikopterimatkoihin. Taksimatkoihin suorakorvausmenettelyä sovelletaan koko maassa lukuun ottamatta Ahvenan- maan maakuntaa, jossa on edelleen käytössä valtakirjamenettely.

Työterveyshuoltoa ja sen kustannusten korvaamista käsitellään luvussa 4.9.

Tilastointi

Sairausvakuutuksen korvaustiedot saadaan etuusjärjestelmien tietokannoista. Tilastot perustuvat kokonaisaineistoihin lukuun ottamatta osaa ammattia koskevista tilastoista (katso tarkemmin luku 4.8).

Sairaanhoitokorvausten kappalemääriä koskevissa tilastoissa käytetään seuraavia tilastoyksiköitä:

- lääkekorvauksissa samaan korvausluokkaan kuuluvien lääkkeiden ostokertaa tai reseptiä
- tutkimuksessa ja hoidossa ja lääkärinpalkkioiden ja hammashoidon korvauksissa käyntikertaa tai lääkemääräyksen antamiskertaa (uusintaa)
- matkakorvauksissa yhdensuuntaista matkaa (myös kustannuksiltaan alle omavastuun jääneet matkat, jotka kerryttävät vuosiomavastuuta).

Lääkekorvaustilastoissa reseptillä (lääkemääräyk- sellä) tarkoitetaan yhdellä ostokerralla samalle vakuutetulle apteekista toimitettua yhden lääke- valmisteen erää.

Rintamaveteraanien hammashuolto sisältyy sairausvakuutustilastoihin.

Tilastoyksikköinä sairauspäivärahoilla ovat alkanut kausi, saaja ja päivä, vanhempainpäivärahoilla saaja ja päivä sekä erityishoitorahalla saaja, päivä ja lapsi.

Sairauspäivärahojen tilastot sisältävät myös sairauspäivärahan lisäpäivät.

Sairaus- tai osasairauspäivärahakausi katsotaan alkaneeksi, kun vakuutettu alkaa omavastuuajan (sairastumispäivä ja yhdeksän sitä seuraavaa arkipäivää) jälkeen saada päivärahaa. Henkilölle voi vuoden aikana alkaa useita päivärahakausia. Osasairauspäivärahakausi voi alkaa myös välittömästi sitä edeltäneen

sairauspäivärahakauden jälkeen. Sairaus- ja osasairauspäivärahapäivien, YEL-päivärahapäivien, vanhempainpäivärahapäivien sekä erityishoitorahapäivien lukumäärä on niiden päivien määrä, joilta korvaus maksetaan. Korvaus maksetaan arkipäiviltä (6 päivää viikossa). Sairaanhoitokorvausten yhteensovituksista muun sosiaaliturvan kanssa seuraa, että kaikki sairauspäivät, joilta henkilö on oikeutettu päivärahakorvauksiin, eivät sisälly Kelan tilastoihin.

Lisäkorvaukset suurista lääke- ja matkakustannuk- sista sekä niihin liittyvät kokonaiskustannukset sisältyvät vastaaviin tilastoihin. Matkojen raha- määrätilastoihin sisältyvät myös yöpymisrahat ja -kustannukset.

47. Sairausvakuutuskorvaukset 2010–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Sairausvakuutus- korvaukset yhteensä ¹	Sairauspäivä- raha	Osasairauspäivä- raha	YEL- sairauspäiväraha	Tartuntatauti- päiväraha	Vanhempain- päiväraha	Erytyishoito- raha	Vuosilomakustannus- korvaus työnantajille	Perhevapaakorvaus työnantajille ²
2010	3 591,1	813,4	7,2	5,1	0,3	957,5	3,69	61,6	.
2011	3 717,4	834,2	10,6	5,6	0,3	988,4	3,59	63,1	.
2012	3 823,4	842,8	13,5	6,3	0,3	1 008,9	4,01	68,1	.
2013	3 791,5	833,2	16,8	6,3	0,2	1 031,1	4,52	68,9	.
2014	3 847,3	833,8	26,1	6,3	0,3	1 033,6	5,16	71,5	.
2015	3 891,7	826,1	31,2	5,7	0,2	1 043,4	5,38	71,5	.
2016	3 721,3	773,8	33,6	5,2	0,2	993,5	5,48	69,6	.
2017	3 629,5	764,2	37,4	4,9	0,3	934,4	5,72	51,5	15,7
2018	3 723,0	786,7	40,8	8,0	0,2	908,9	5,54	39,9	43,8
2019	3 829,2	819,9	46,4	8,8	0,3	885,6	5,79	39,0	44,9
2020	3 987,2	818,7	50,3	8,6	28,5	931,4	5,92	41,3	48,6
2021	4 330,0	855,6	60,3	7,8	115,4	997,2	5,81	43,7	54,2
2022	4 594,3	883,9	62,0	9,6	272,9	999,9	6,05	47,1	50,3
2023	4 318,5	901,1	79,5	10,1	45,3	990,7	5,96	48,8	52,1
2024	4 677,4	924,0	86,9	10,7	0,2	1 150,7	5,96	62,7	51,1

¹ Sisältää myös ansionmenetykskorvaukset sekä elimen tai kudoksen luovuttajalle maksetut päivärahat.

² Työnantajille alettiin maksaa perhevapaakorvausta 1.5.2017 alkaen.

³ Lääkekorvausjärjestelmä muuttui 1.1.2016. Sisältää lääkkeiden suorakorvaukset apteekeissa sekä jälkikäteen hakemuksen perusteella maksetut korvaukset.

Huomautus. Taulukon luvut eivät sisällä työterveyshuoltoa eivätkä opiskelijoiden terveydenhuoltoa (luvut 4.9 ja 9.2). Myös kuntoutustilastot julkaistaan omissa luvussaan (luku 5).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.tietotarjotin.fi.

jatkuu

jatkoa

Sairaanhoitokorvaukset							
Vuosi	Yhteensä	Lääkkeet (avohoito) ³	Yksityiset lääkäripalvelut ⁴	Yksityiset hammaslääkärin palvelut ⁴	Suuhygienistin palvelut ⁴	Yksityinen tutkimus ja hoito ⁴	Matkat
2010	1 742,2	1 225,4	73,4	113,1	7,4	72,2	250,7
2011	1 811,4	1 262,1	73,8	114,8	8,8	76,3	275,6
2012	1 879,6	1 303,1	72,9	116,0	10,2	79,1	298,2
2013	1 830,5	1 273,0	73,4	114,3	11,2	64,4	294,0
2014	1 870,4	1 306,5	72,6	111,3	11,7	63,3	305,0
2015	1 908,2	1 377,9	72,5	85,8	9,4	69,7	292,9
2016	1 839,7	1 412,0	58,7	50,1	5,6	43,3	270,0
2017	1 815,3	1 386,7	56,2	47,6	4,8	40,3	279,7
2018	1 889,0	1 460,1	55,8	44,4	4,9	39,8	283,9
2019	1 978,5	1 551,0	54,8	43,6	4,7	39,5	284,9
2020	2 053,9	1 634,9	49,4	39,5	4,5	40,6	285,1
2021	2 189,9	1 711,3	51,3	40,4	4,8	70,9	311,1
2022	2 262,4	1 772,4	55,6	39,7	5,0	82,5	307,0
2023	2 184,9	1 791,7	30,9	38,7	5,1	9,6	309,0
2024	2 385,2	1 898,0	89,1	44,8	5,3	4,0	343,9

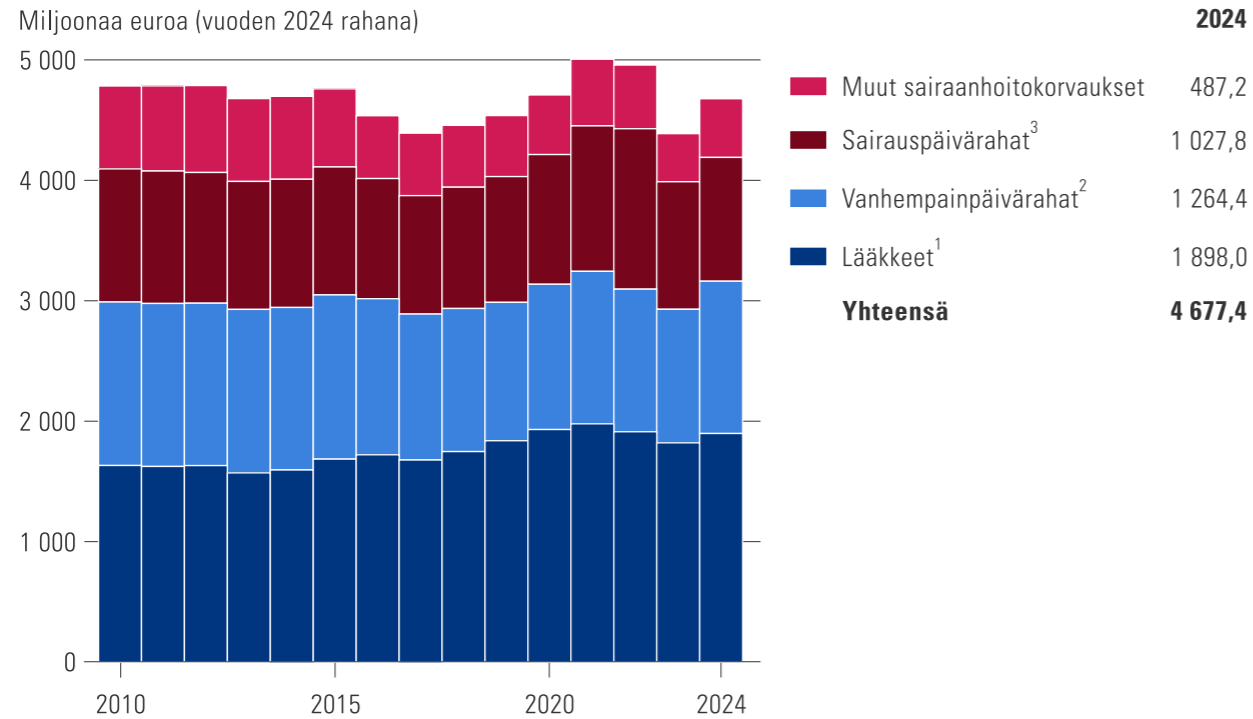
³ Lääkekorvausjärjestelmä muuttui 1.1.2016. Sisältää lääkkeiden suorakorvaukset apteekeissa sekä jälkikäteen hakemuksen perusteella maksetut korvaukset.

⁴ Sairaanhoidon kustannusten korvaaminen muuttui 1.1.2023.

Huomautus. Taulukon luvut eivät sisällä työterveyshuoltoa eivätkä opiskelijoiden terveydenhuoltoa (luvut 4.9 ja 9.2). Myös kuntoutustilastot julkaistaan omissa luvussaan (luku 5).

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 19. Sairausvakuutuskorvaukset 2010–2024

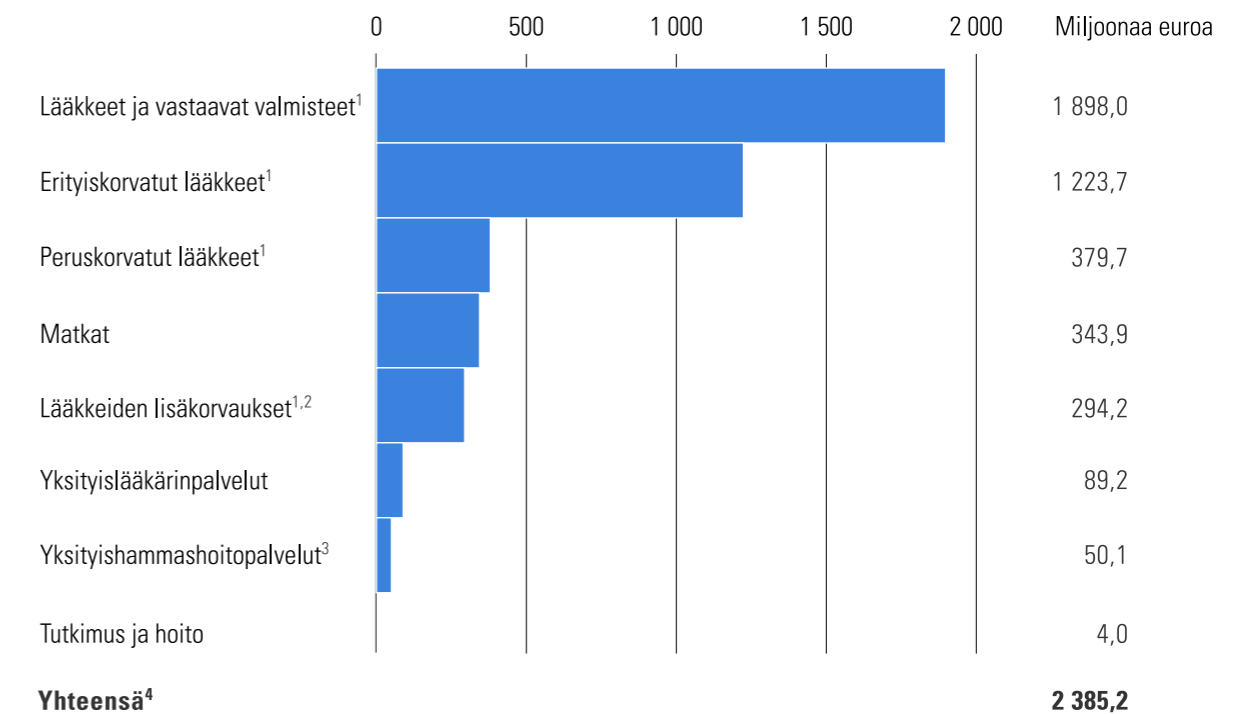
1 Sisältää lääkkeiden suorakorvaukset apteekeissa sekä jälkikäteen hakemuksen perusteella maksetut korvaukset.

2 Sisältää vuosilomakustannuskorvauksen sekä perhevapaakorvauksen työnantajille.

3 Sisältää sairauspäivärahan, osa- ja YEL-sairauspäivärahat, korvaukset tartuntatautilain perusteella, päivärahat kudoksen luovuttajalle ja erityishoitorahan.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha / Sairanhoitokorvaukset www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 20. Sairaanhoitokorvaukset 2024

1 Sisältää lääkkeiden suorakorvaukset apteekeissa sekä jälkikäteen hakemuksen perusteella maksetut korvaukset.

2 Jos henkilön itse maksamat lääke- tai matkakustannukset ylittävät vuosiomavastuun, ylittävä osa maksetaan kokonaan.

Vuosiomavastuu oli vuonna 2024 lääkkeille 626,94 euroa ja matkoille 300,00 euroa.

3 Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.

4 Sisältää korvaukset annosjakelupalkkioista (katso taulukko 53).

Lähde: SVT. Kela: Sairanhoitokorvaukset www.tietotarjotin.fi.

48. Sairausvakuutuskorvausten saajat 2010–2024

Vuosi	Sairauspääväraha ¹	Osasairauspääväraha ¹	YEL-sairauspääväraha ¹	Tartuntatautipääväraha	Vanhempainpäävärahat	Erityishoitoraha	Vuosilomakustannuskorvaus työntantajille	Perhevapaakorvaus työntantajille	Lääkkeet ²	Yksityislääkärinpalvelut ³	Yksityishammashoito- ja palvelut ^{3, 4}	Yksityinen tutkimus ja hoito ³	Matkat
2010	318 036	4 737	16 183	141	159 970	4 308	25 852	.	3 801 158	1 603 527	1 039 166	1 064 566	669 406
2011	320 668	6 907	17 308	152	161 653	4 587	26 799	.	3 855 200	1 623 563	1 061 279	1 094 654	694 266
2012	322 227	8 744	18 402	132	162 305	4 689	29 312	.	3 866 724	1 614 489	1 074 087	1 108 335	705 953
2013	308 391	10 798	17 969	124	160 164	4 802	29 255	.	3 829 177	1 608 923	1 090 606	1 182 474	673 752
2014	304 573	13 128	17 677	151	158 434	4 865	30 020	.	3 843 226	1 609 677	1 080 626	1 194 615	662 276
2015	292 706	15 528	15 783	107	162 921	5 183	30 856	.	3 811 748	1 606 914	1 079 176	1 227 184	643 248
2016	281 544	16 771	15 001	102	154 729	5 256	29 708	.	3 136 095	1 566 288	1 016 850	1 195 792	576 588
2017	286 630	19 071	14 780	127	149 092	4 904	30 441	6 275	3 036 110	1 542 388	997 680	1 179 336	573 479
2018	294 633	20 876	17 302	105	144 027	5 070	27 325	17 500	3 034 776	1 526 144	974 390	1 162 843	575 884
2019	304 146	23 538	17 979	120	138 476	4 961	26 107	17 947	3 042 434	1 507 391	966 313	1 151 615	567 033
2020	294 568	24 819	18 020	29 944	137 836	4 350	27 025	19 391	2 953 465	1 402 568	919 992	1 092 178	556 698
2021	304 974	28 617	16 915	126 860	143 396	4 427	28 648	21 638	2 956 849	1 425 241	936 403	1 255 621	582 628
2022	315 701	28 514	22 003	385 496	141 965	4 588	30 064	20 090	3 036 730	1 473 880	948 153	1 353 962	598 636
2023	306 170	33 855	22 198	72 884	137 295	4 992	31 279	20 808	3 107 755	1 461 360	940 104	570 883	592 448
2024	305 643	36 350	22 152	99	142 974	4 840	36 670	20 404	3 168 730	1 499 397	935 034	455 994	605 016

1 Sama henkilö voi saada yhtä tai useampaa erilaista sairauspäävärahaa.

2 Lääkekorvausjärjestelmä muuttui 1.1.2016. 1.1.2016 käyttöön otettu alkuomavastuu vähensi lääkekorvausta saaneiden määrää. Sisältää henkilöt, jotka saivat lääkekorvausta suoraan apteekissa tai jälkikäteen hakemuksen perusteella.

3 Sairaanhoidon kustannusten korvaaminen muuttui 1.1.2023.

4 Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot 1.1.2010 alkaen.

Huomautus. Taulukon luvut eivät sisällä työterveyshuoltoa eivätkä opiskeluterveydenhuoltoa (luvut 4.9 ja 9.2). Myös kuntoutustilastot julkaistaan omassa luvussaan (luku 5).

Lähde: SVT. Kela: Sairauspääväraha / Vanhempainpääväraha / Sairaanhoidokorvaukset www.tietotarjotin.fi.

49. Erityishoitoraha 2010–2024

Vuosi	Euroa	Euroa päivässä (2024 rahana)	Saajat			Lapset, joiden hoidosta etuutta maksettu		Päivät		
			Yhteensä	Naiset	Miehet	Yhteensä	Pojat, %	Lukumäärä	Sairaalahoidon ¹ ajalta, %	Sairaalahoitoon ¹ liittyvän kotihoitoajan ajalta, %
2010	3 688 471	72,56	4 308	2 836	1 472	4 019	57,2	67 711	40,5	57,9
2011	3 586 593	69,41	4 587	3 042	1 545	4 256	59,4	66 507	42,5	56,0
2012	4 006 873	70,00	4 689	3 058	1 631	4 348	58,4	71 669	42,9	55,5
2013	4 517 601	70,68	4 802	3 106	1 696	4 432	57,9	78 869	41,4	57,3
2014	5 157 810	71,27	4 865	3 125	1 740	4 467	58,3	88 367	37,2	61,4
2015	5 384 009	71,98	5 183	3 281	1 902	4 779	58,8	91 485	36,1	62,5
2016	5 483 121	71,27	5 256	3 270	1 986	4 855	58,1	93 778	37,3	61,2
2017	5 724 275	72,50	4 904	3 032	1 872	4 556	58,1	95 533	34,9	63,1
2018	5 537 700	70,59	5 070	3 083	1 987	4 691	58,3	93 908	34,2	63,7
2019	5 794 111	73,47	4 961	3 004	1 957	4 613	58,3	93 458	34,0	63,9
2020	5 924 767	78,54	4 350	2 509	1 841	4 079	56,8	89 093	34,8	63,7
2021	5 808 975	78,92	4 427	2 537	1 890	4 144	57,8	85 093	37,0	61,3
2022	6 045 803	76,78	4 588	2 583	2 005	4 314	56,2	84 959	38,6	59,5
2023	5 956 212	74,82	4 992	2 950	2 042	4 615	56,2	80 886	36,4	61,2
2024	5 962 126	76,25	4 840	2 704	2 136	4 446	56,5	78 194	39,6	57,2

¹ Hoito sairaalan poliklinikalla rinnastetaan sairaalahoitoon.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.tietotarjotin.fi.

50. Sairauspäivärahaudet ja -päivät 2010–2024

Sairauspäiväraha

Vuosi	Alkaneet kaudet	Päivät	Vähimmäismääräisten päivien osuus, % ¹	Euroa päivässä (2024 rahana)
2010	331 601	15 349 711	7,3	70,58
2011	331 964	15 698 941	9,0	68,39
2012	336 647	15 385 824	10,3	68,58
2013	316 315	14 714 453	7,4	69,87
2014	311 044	14 521 527	7,2	70,11
2015	294 067	14 368 284	7,1	70,32
2016	281 132	13 767 330	7,1	68,52
2017	288 259	14 136 048	7,1	65,41
2018	296 521	14 887 225	7,5	63,25
2019	308 530	15 232 272	12,1	63,79
2020	295 639	14 505 234	19,0	66,66
2021	310 987	14 746 838	16,0	67,07
2022	319 558	15 073 060	18,7	63,28
2023	308 034	15 012 886	20,8	60,98
2024	306 271	14 750 154	16,7	62,64

Osasairauspäiväraha

Vuosi	Alkaneet kaudet	Päivät	Euroa päivässä (2024 rahana)
2010	4 938	222 722	43,10
2011	7 134	322 545	42,11
2012	9 057	402 702	41,85
2013	11 234	487 390	42,45
2014	14 743	750 664	42,53
2015	16 926	891 755	42,76
2016	18 261	976 987	41,96
2017	21 004	1 117 297	40,46
2018	22 876	1 232 311	39,60
2019	26 434	1 381 640	39,83
2020	24 488	1 456 219	40,76
2021	27 378	1 697 659	41,03
2022	26 912	1 712 032	39,09
2023	33 632	2 159 781	37,39
2024	34 712	2 273 096	38,25

¹ Vuoteen 2018 saakka vähimmäismääräistä sairauspäivärahaa maksettiin tulottomille ja pienituloisille 55 kalenteripäivän jälkeen.

Huomautus. Tilastoyksiköitä on selostettu sivulla 81.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.tietotarjotin.fi.

51. Äitien vanhempainpäivärahat 2010–2024

Vuosi	Saajat	Miljoonaa euroa	Euroa päivässä (2024 rahana)	Päivät	Vähimmäismääräiset päivät	Vähimmäismääräisten päivien osuus, %
2010	103 577	866,4	74,50	15 491 660	2 216 915	14,3
2011	102 845	877,2	73,46	15 368 043	2 132 981	13,9
2012	101 835	890,7	73,48	15 175 199	2 080 735	13,7
2013	100 481	909,4	74,84	14 995 941	1 995 242	13,3
2014	99 645	920,5	75,46	14 894 341	1 782 203	12,0
2015	97 436	910,9	76,17	14 625 587	1 637 993	11,2
2016	92 912	869,6	76,11	13 925 495	1 502 311	10,8
2017	87 905	814,8	75,66	13 030 766	1 386 501	10,6
2018	84 387	793,1	75,52	12 571 375	1 400 957	11,1
2019	80 067	767,1	76,94	11 814 210	1 406 904	11,9
2020	79 666	807,6	79,36	12 016 770	1 711 248	14,2
2021	82 686	862,8	80,28	12 422 360	1 815 711	14,6
2022	80 310	850,4	77,09	11 901 447	1 666 548	14,0
2023	75 335	797,1	75,87	10 673 174	1 421 282	13,3
2024	77 882	860,9	78,31	10 993 636	1 368 832	12,5

Huomautus. Tilastoyksiköitä on selostettu sivulla 81.

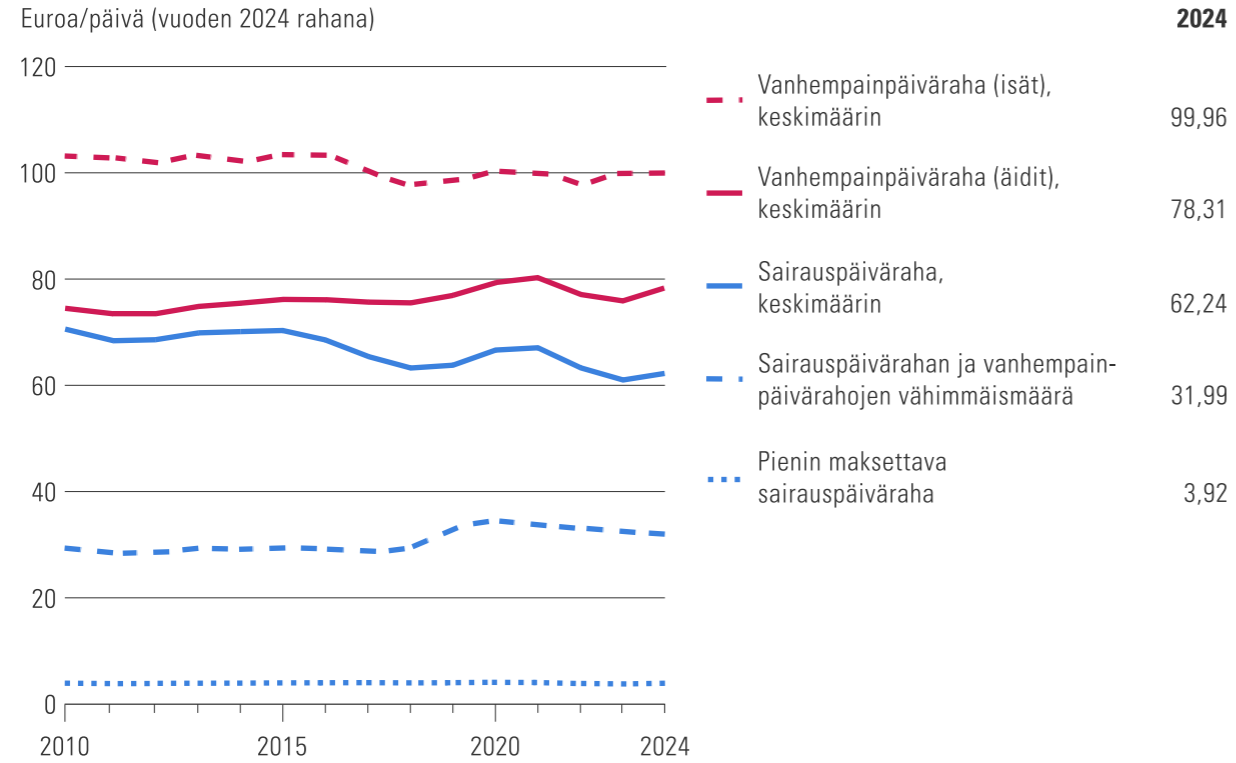
Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.tietotarjotin.fi.

52. Isien vanhempainpäivärahat 2010–2024

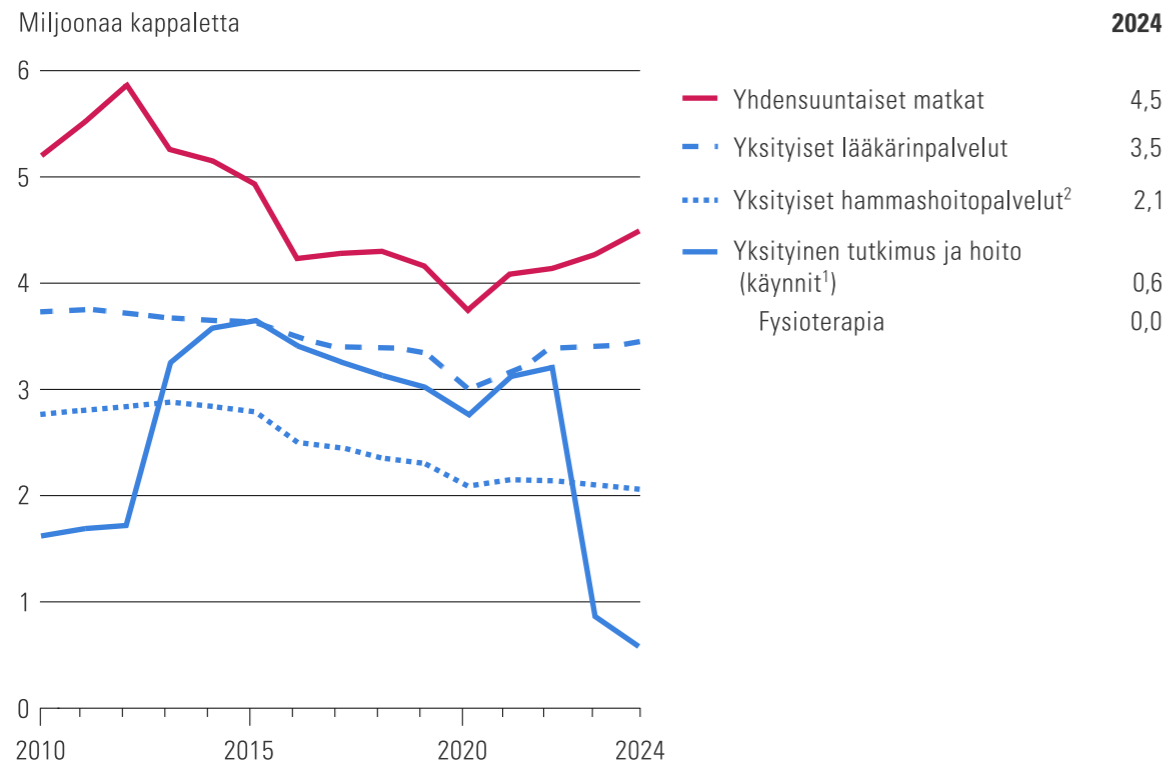
Vuosi	Saajat	Miljoonaa euroa	Euroa päivässä (2024 rahana)	Päivät	Päivää saajaa kohti	Isiä, jotka saivat vanhempainpäivärahaa yhtä aikaa lapsen äidin kanssa	Päivää saajaa kohti	Isiä, jotka saivat vanhempainpäivärahaa eri aikaa lapsen äidin kanssa	Päivää saajaa kohti
2010	56 393	91,1	103,15	1 175 937	20,9	49 085	15,2	12 309	11,7
2011	58 808	111,2	102,81	1 392 336	23,7	48 824	15,2	16 173	19,9
2012	60 470	118,2	101,90	1 452 163	24,0	49 330	15,2	17 580	20,7
2013	59 683	121,7	103,61	1 449 447	24,3	47 796	15,0	18 366	20,8
2014	58 789	113,1	102,08	1 352 485	23,0	44 633	14,9	19 299	27,5
2015	65 485	132,4	103,56	1 563 820	23,9	44 134	15,2	27 492	27,0
2016	61 817	124,0	103,47	1 460 414	23,6	40 907	15,0	26 293	26,5
2017	61 187	119,6	100,19	1 444 708	23,6	39 571	15,1	26 655	26,2
2018	59 640	115,8	97,34	1 424 017	23,9	38 120	15,0	26 490	26,3
2019	58 409	118,5	98,31	1 428 068	24,4	36 544	15,2	26 640	26,9
2020	58 170	123,8	100,31	1 457 694	25,1	37 486	15,5	25 547	27,7
2021	60 710	134,4	100,02	1 553 140	25,6	38 996	15,6	26 663	28,1
2022	61 655	149,6	97,27	1 659 000	26,9	36 280	15,6	32 770	33,4
2023	61 960	193,6	99,99	1 966 889	31,7	33 850	15,6	37 583	38,2
2024	65 092	289,8	99,96	2 899 164	44,5	33 035	15,7	41 974	56,7

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 21. Sairaus- ja vanhempainpäivärahojen kehitys 2010–2024

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha / Vanhempainpäiväraha www.tietotarjotin.fi.

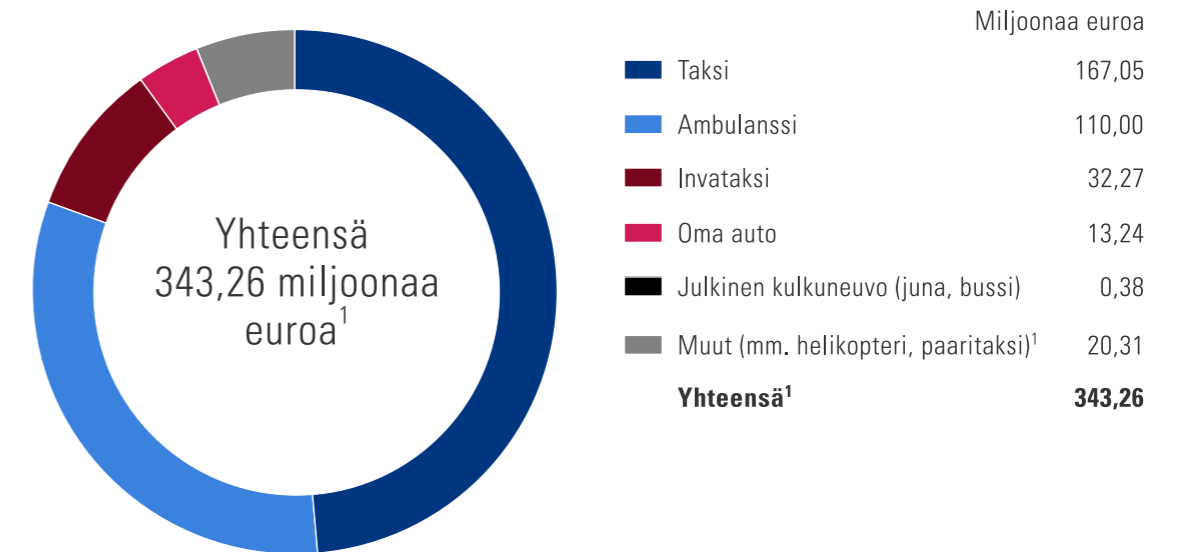
Kuvio 22. Korvatut lääkärisäkäynnit ja muu sairaanhoito 2010–2024

1 Ennen vuotta 2013 tilastoitiin omavastuukerrat eli lääkärin samalla kertaa määräämät tutkimus- ja hoitotoimenpiteet sekä fysioterapian hoitosarjat. Vuodesta 2013 lähtien on tilastoitu käyntikerrat.

2 Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.

Huomautus. Ei sisällä työterveyshuoltoa, opiskeluterveydenhuoltoa eikä kuntoutusta (lukuun ottamatta kuntoutusmatkoja). Sairaanhoidon kustannusten korvaaminen muuttui 1.1.2023.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 23. Matkakorvaukset kulkuneuvoittain 2024

1 Sisältää korvaukset, joissa kulkuvälinettä ei voida eritellä.

Huomautus. Luvut sisältävät myös kuntoutuspalveluiden käytöstä aiheutuneet matkat.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.tietotarjotin.fi.

53. Lääkekorvaukset 2010–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Kaikki lääkekorvaukset	Peruskorvatut lääkkeet ¹		Erityiskorvatut lääkkeet			Lääkkeiden lisäkorvaukset	Annosjakelupalkkiot
		Kaikki	Rajoitettu peruskorvaus	Yhteensä	Alempi erityiskorvaus ²	Ylempi erityiskorvaus		
2010	1 225,4	377,5	82,3	709,1	210,1	499,0	138,4	0,4
2011	1 262,1	357,1	64,8	782,2	230,1	552,0	122,2	0,5
2012	1 303,1	354,3	48,7	842,2	246,9	595,3	105,9	0,7
2013	1 273,0	297,7	39,1	844,2	233,7	610,4	130,4	0,8
2014	1 306,5	298,5	34,8	855,6	235,0	620,6	151,9	0,4
2015	1 377,9	310,1	33,7	909,4	243,6	665,8	158,2	0,2
2016	1 412,0	316,1	41,7	941,9	245,7	696,2	153,8	0,2
2017	1 386,7	318,1	50,1	910,2	305,6	604,7	158,1	0,2
2018	1 460,1	307,1	49,7	978,7	352,2	626,4	174,2	0,2
2019	1 551,0	316,4	65,5	1 029,4	376,2	653,2	205,0	0,2
2020	1 634,9	308,5	67,8	1 108,8	408,8	700,1	217,4	0,3
2021	1 711,3	311,1	75,6	1 171,7	431,5	740,2	228,3	0,3
2022	1 772,4	333,5	98,3	1 181,7	457,5	724,2	256,8	0,3
2023	1 791,7	349,5	109,5	1 167,9	477,1	690,8	274,0	0,3
2024	1 898,0	379,7	126,9	1 223,7	481,9	741,8	294,2	0,4

1 Korvausprosentti aleni 1.2.2013 alkaen 42:sta 35:een ja nousi 1.1.2016 alkaen 35:stä 40:een.

2 1.2.2013 alkaen korvausprosentti aleni 72:sta 65:een.

Huomautus. Luvut sisältävät lääkkeiden suorakorvaukset apteekeissa sekä jälkikäteen hakemuksen perusteella maksetut korvaukset.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.tietotarjotin.fi.

54. Lääkekorvausten saajat 2010–2024

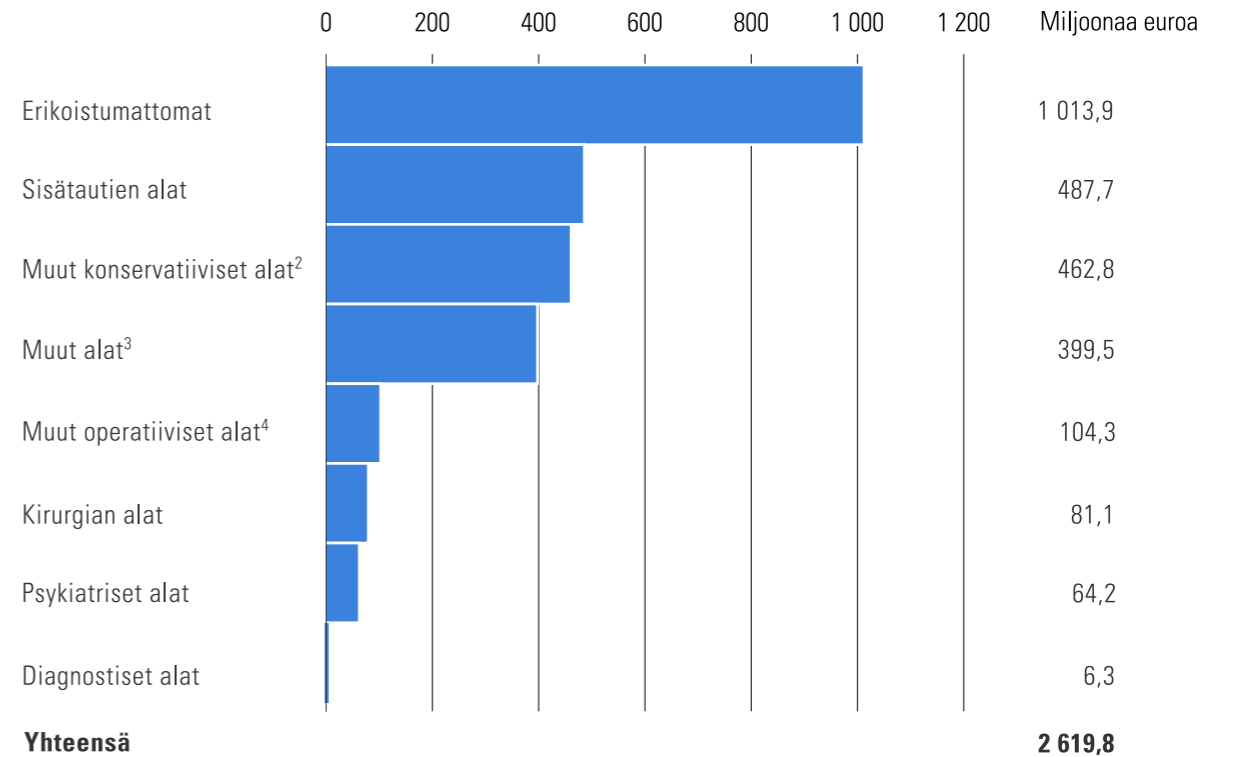
Vuosi	Yhteensä ¹	Peruskorvatut lääkkeet	Eryityskorvatut lääkkeet	Lisäkorvaukset suurista lääkekustannuksista
2010	3 801 158	3 705 816	1 151 925	146 986
2011	3 855 200	3 760 290	1 167 525	130 532
2012	3 866 724	3 771 227	1 179 426	129 031
2013	3 829 177	3 729 090	1 191 561	143 642
2014	3 843 226	3 740 015	1 199 064	176 445
2015	3 811 748	3 709 187	1 207 756	197 484
2016	3 136 095	3 022 273	1 198 002	209 655
2017	3 036 110	2 925 270	1 204 567	238 958
2018	3 034 776	2 925 818	1 223 764	253 892
2019	3 042 434	2 934 104	1 237 364	259 013
2020	2 953 465	2 839 771	1 251 804	294 598
2021	2 956 849	2 847 500	1 257 357	308 453
2022	3 036 730	2 934 286	1 261 498	317 138
2023	3 107 755	3 011 543	1 268 805	331 786
2024	3 168 730	3 077 484	1 275 471	333 558

¹ Lääkekorvausjärjestelmä muuttui 1.1.2016. 1.1.2016 käyttöön otettu alkuomavastuu vähensi lääkekorvausta saaneiden määrää.

Huomautus. Luvut sisältävät henkilöt, jotka saivat lääkekorvausta suoraan apteekissa tai jälkikäteen hakemuksen perusteella.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 24. Korvattavien lääkkeiden kustannukset¹ lääkärin erikoisalan mukaan 2024

¹ Kustannukset ennen sairausvakuutuskorvauksen vähentämistä. Tiedot lääkekustannuksista ovat niistä henkilöistä, jotka ovat ostaneet lääkkeitä vuonna 2024. Luvut sisältävät henkilöt, jotka saivat lääkekorvausta suoraan apteekissa tai jälkikäteen hakemuksen perusteella.

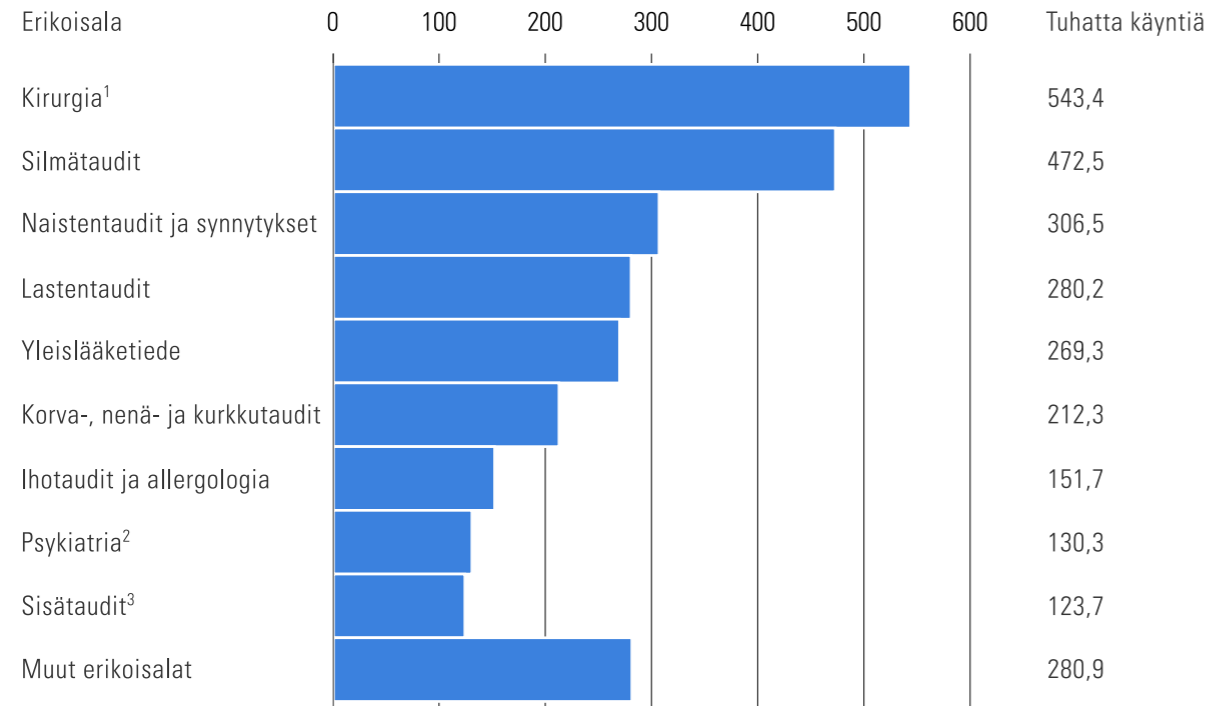
² Fysiatria, geriatria, ihotaudit ja allergologia, keuhkosairaudet ja allergologia, lastenneurologia, lastentaudit, neurologia sekä syöpätaudit.

³ Liikuntalääketiede, oikeuslääketiede, terveydenhuolto, työterveyshuolto sekä yleislääketiede.

⁴ Akuuttilääketiede, anesthesiologia ja tehohoito, foniatria, korva-, nenä- ja kurkkutaudit, naistentaudit ja synnytykset sekä silmätaudit.

Huomautus. Sisältää vain apteekissa suoraan korvatut sekä vastaavat ennen kalenterivuositaisen alkuomavastuun täyttymistä ostetut lääkkeet.

Lähde: SVT. Kela: Korvatut reseptit www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 25. Korvatut lääkärisäkäynnit erikoisaloittain 2024

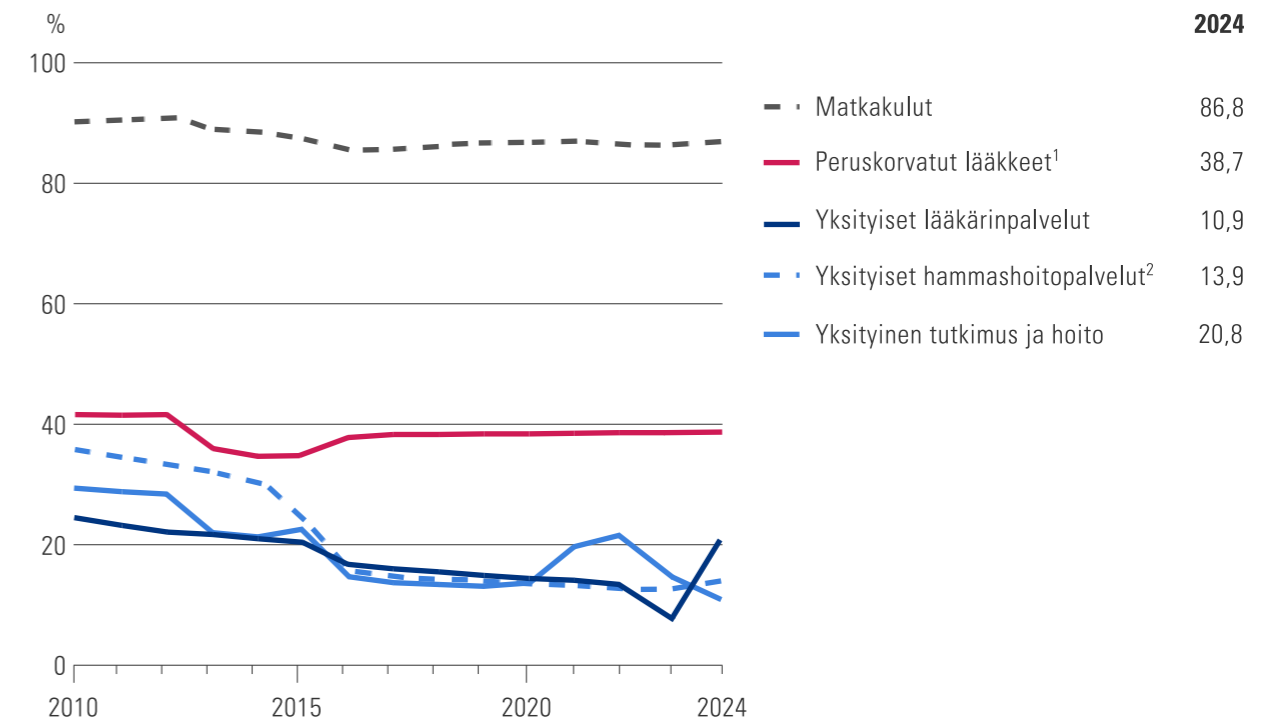
1 Sisältää yleiskirurgian, gastroenterologisen kirurgian, ortopedian ja traumatologian, urologian, sydän- ja rintakirurgian, verisuonikirurgian, lastenkirurgian, plastiikkakirurgian, käsikirurgian, suu- ja leukakirurgian ja neurokirurgian.

2 Sisältää psykiatrian lisäksi lasten-, nuorten- ja oikeuspsykiatrian.

3 Sisältää sisätaudit, endokrinologian, gastroenterologian, infektiosairaudet, kardiologian ja nefrologian.

Huomautus. Käynneiksi on laskettu myös etäpalvelut sekä puhelimitse annetut hoito-ohjeet ja reseptit.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 26. Sairausvakuutuskorvausten osuus vakuutettujen sairaanhoitokustannuksista 2010–2024

1 1.1.2016 käyttöön otettu alkuomavastuu kasvatti vakuutettujen omaa maksuosuutta.

2 Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.

Huomautus. Sairaanhoidon kustannusten korvaaminen muuttui 1.1.2023.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.tietotarjotin.fi.

55. Korvattu yksityinen tutkimus ja hoito toimenpiteittäin 2024

Toimenpide	Tutkimus- ja hoitotoimenpiteet, lukumäärä	Peritty maksu toimenpidettä kohti, euroa	Korvausten euromäärän ² jakauma, %
Yhteensä¹	830 085	44,38	100,0
Laboratoriotutkimukset	3 346	142,78	1,5
Sairaanhoitotoimenpiteet	6	19,77	0,0
Radiologiset tutkimukset	825 450	43,25	97,6
Sytostaattihoito	0	0,00	0,0
Fysioterapia	97	192,29	0,0
Psykologiset tutkimukset	1 180	541,15	0,9

1 Sisältää tutkimuksen ja hoidon, jossa toimenpide tuntematon.

2 Tutkimus- ja hoitokorvaukset olivat kaikkiaan 4,0 miljoonaa euroa.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.tietotarjotin.fi.

56. Sairaanhoitokorvaukset ja hoidon kustannukset 2024

Korvattava palvelu	Korvaukset, miljoonaa euroa	Kokonaiskustannukset ³ , miljoonaa euroa	Sairausvakuutuksen korvaama osuus, %	Osto- ja käyntikerrat	Korvaukset osto- tai käyntikertaa kohti, euroa	Kokonaiskustannukset ³ osto- tai käyntikertaa kohti, euroa
Kaikki¹	2 385,2	3 725,6	64,0	44 731 422	53,32	83,29
Lääkkeet (avohoito)	1 898,0	2 504,5	75,8	34 139 095	55,59	73,36
Yksityislääkäripalvelut	89,1	428,6	20,8	3 453 383	25,81	124,11
Yksityishammashoitopalvelut ²	50,1	359,5	13,9	2 069 519	24,21	173,69
Yksityinen tutkimus ja hoito	4,0	36,9	10,9	580 969	6,91	63,59
Matkat	343,9	396,1	86,8	4 488 456	76,63	88,25

1 Lisäkorvaukset suurista lääkekustannuksista ja korvaukset annosjakelupalkkioista sisältyvät vain yhteissummaan.

2 Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.

3 Kustannukset ennen sairausvakuutuskorvauksen maksamista.

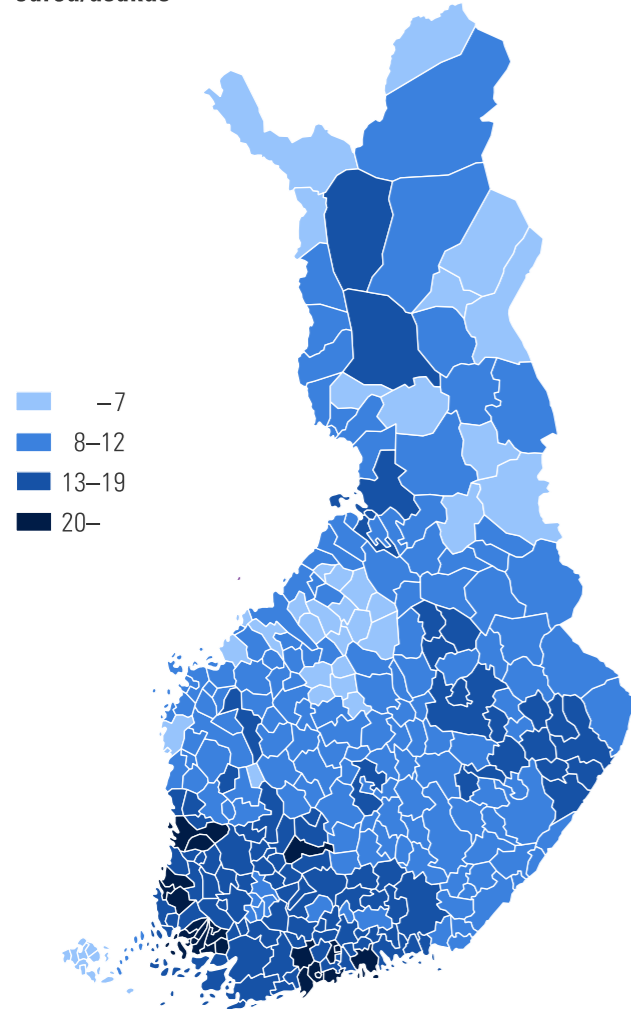
Huomaus. Tilastoyksiköitä on selostettu sivulla 81. Taulukon luvut eivät sisällä työterveyshuoltoa eivätkä opiskeluterveydenhuoltoa (luku 4.9).

Myös kuntoutustilastot julkaistaan omassa luvussaan (luku 5) lukuun ottamatta kuntoutusmatkoja, jotka sisältyvät ylläolevaan taulukkoon.

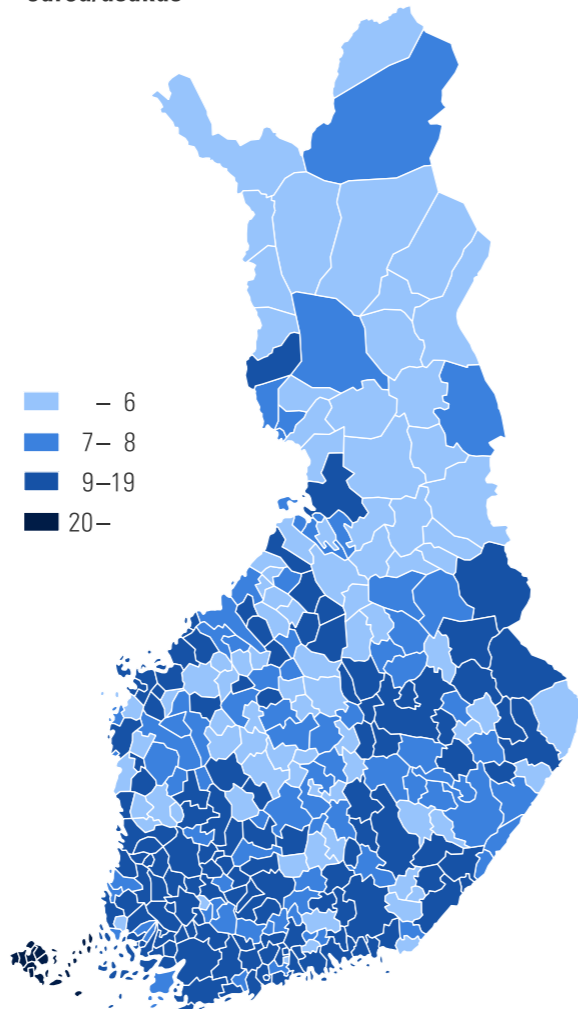
Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 27. Sairaanhoidokorvaukset asukasta kohti kunnittain 2024

Korvaukset yksityisistä lääkärinpalveluista, euroa/asukas

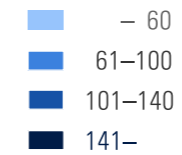
Korvaukset yksityisistä hammashoitopalveluista, euroa/asukas¹

¹ Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.
Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoidokorvaukset www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 28. Matkakorvaukset asukasta kohti kunnittain 2024

Matkakorvaukset, euroa/asukas

4.6 Korvaukset alueittain

Sairausvakuutuksen aluetilastot esitetään hyvinvointialueittain. Tilastointiperuste on sairausvakuutuskorvauksia saaneen henkilön kotikunta tilastointivuoden lopussa.

57. Sairauspäivärahat hyvinvointialueittain 2024

Hyvinvointialue ¹	Sairauspäiväraha				Osasairauspäiväraha				YEL-sairauspäiväraha	
	Miljoonaa euroa	Saajat	Päivät	Euroa päivässä	Euroa	Saajat	Päivät	Euroa päivässä	Euroa	Saajat
Koko maa	924,0	305 643	14 750 154	62,64	86 949 418,7	36 350	2 273 096	38,25	10 681 300,2	22 152
Ahvenanmaa	5,8	1 795	84 742	68,77	650 377,3	285	16 835	38,63	90 020,8	157
Etelä-Karjala	19,8	6 492	309 708	63,93	1 520 335,3	668	40 075	37,94	180 114,7	390
Etelä-Pohjanmaa	34,8	11 261	551 230	63,05	3 049 811,8	1 274	81 385	37,47	355 002,8	769
Etelä-Savo	22,5	7 122	360 343	62,45	1 671 984,3	698	43 749	38,22	263 888,9	546
Helsinki	79,6	28 770	1 248 862	63,75	8 589 032,1	3 656	210 881	40,73	1 107 671,3	2 395
Itä-Uusimaa	15,7	5 305	229 026	68,61	1 310 646,4	568	33 651	38,95	280 794,0	538
Kainuu	14,0	4 211	229 933	60,72	1 289 589,6	521	34 909	36,94	131 799,1	247
Kanta-Häme	30,6	9 698	490 082	62,40	2 496 520,2	1 060	65 843	37,92	334 471,6	708
Keski-Pohjanmaa	11,7	3 922	187 621	62,39	1 409 068,3	532	36 589	38,51	127 899,0	280
Keski-Suomi	45,1	15 578	748 080	60,30	5 438 562,1	2 193	143 886	37,80	517 312,4	1 034
Keski-Uusimaa	33,7	11 317	504 751	66,80	3 098 980,0	1 345	78 782	39,34	460 433,2	979
Kymenlaakso	31,1	9 801	478 559	64,99	2 085 744,7	870	55 494	37,59	293 419,6	584
Lappi	35,1	10 886	558 536	62,84	3 303 972,4	1 345	87 531	37,75	353 082,3	714
Länsi-Uusimaa	63,6	21 899	966 006	65,79	5 795 432,3	2 506	144 882	40,00	994 334,1	1 954
Pirkanmaa	92,1	31 831	1 508 683	61,04	9 732 187,6	4 104	258 951	37,58	962 667,7	2 157
Pohjanmaa	28,1	9 714	435 293	64,55	3 337 415,7	1 271	89 286	37,38	304 021,8	616
Pohjois-Karjala	27,9	8 769	452 849	61,56	2 436 525,2	1 024	64 656	37,68	273 494,0	564
Pohjois-Pohjanmaa	77,6	24 662	1 258 586	61,62	8 164 470,3	3 277	215 720	37,85	802 194,9	1 570
Pohjois-Savo	50,6	15 861	827 264	61,13	4 977 569,3	2 112	132 602	37,54	530 901,2	1 066
Päijät-Häme	34,6	10 811	568 299	60,85	2 375 127,7	984	62 652	37,91	397 199,8	803
Satakunta	38,9	12 421	628 120	61,92	3 180 147,0	1 247	85 028	37,40	383 311,6	861
Vantaa ja Kerava	40,6	14 104	643 958	63,00	3 440 330,5	1 562	88 025	39,08	501 536,5	1 035
Varsinais-Suomi	87,8	28 363	1 433 905	61,22	7 501 180,8	3 203	199 063	37,68	1 016 156,7	2 138

¹ Hyvinvointialueako, katso kartta liitteessä 13.

Huomautus. Niiden henkilöiden korvaukset, joiden asuinkunta on esimerkiksi ulkomailla asumisen vuoksi tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.tietotarjotin.fi.

58. Vanhempainpäivärahat hyvinvointialueittain 2024

Hyvinvointialue ¹	Miljoonaa euroa	Saajat		Päivät			Isille korvattujen päivien osuus kaikista päivistä, %	Euroa päivässä	
		Äidit	Isät	Yhteensä	Äidit	Isät		Äidit	Isät
Koko maa	1 150,7	77 882	65 092	13 892 800	10 993 636	2 899 164	20,9	78,31	99,96
Ahvenanmaa	6,8	408	403	76 220	56 630	19 590	25,7	86,47	95,06
Etelä-Karjala	17,5	1 255	1 129	221 866	171 768	50 098	22,6	74,49	94,75
Etelä-Pohjanmaa	34,8	2 474	2 115	442 659	357 095	85 564	19,3	75,20	92,38
Etelä-Savo	16,5	1 190	998	211 282	166 963	44 319	21,0	75,24	89,78
Helsinki	178,4	10 890	8 315	1 910 864	1 486 802	424 062	22,2	88,58	110,14
Itä-Uusimaa	20,5	1 276	1 086	230 781	183 854	46 927	20,3	85,17	104,15
Kainuu	9,8	697	604	125 776	99 914	25 862	20,6	73,38	94,40
Kanta-Häme	27,2	1 891	1 676	339 416	266 601	72 815	21,5	75,58	96,63
Keski-Pohjanmaa	14,2	1 049	913	185 198	150 784	34 414	18,6	72,67	94,32
Keski-Suomi	49,2	3 533	3 027	638 736	504 542	134 194	21,0	72,62	93,60
Keski-Uusimaa	47,8	3 104	2 657	559 053	443 511	115 542	20,7	80,80	103,17
Kymenlaakso	20,0	1 429	1 224	253 074	201 621	51 453	20,3	73,41	100,30
Lappi	31,8	2 200	1 907	400 771	314 855	85 916	21,4	75,31	94,36
Länsi-Uusimaa	133,2	8 270	6 612	1 465 607	1 162 707	302 900	20,7	85,49	111,52
Pirkanmaa	114,9	7 686	6 555	1 376 552	1 084 723	291 829	21,2	79,05	99,86
Pohjanmaa	38,7	2 765	2 570	499 913	394 180	105 733	21,2	72,87	94,48
Pohjois-Karjala	23,7	1 745	1 501	312 952	247 657	65 295	20,9	72,61	88,14
Pohjois-Pohjanmaa	90,0	6 449	5 711	1 160 706	923 727	236 979	20,4	72,65	96,65
Pohjois-Savo	43,4	3 027	2 612	541 109	427 399	113 710	21,0	75,96	96,27
Päijät-Häme	32,5	2 334	1 922	414 713	334 129	80 584	19,4	74,24	95,64
Satakunta	33,4	2 460	2 057	432 274	350 649	81 625	18,9	73,46	94,18
Vantaa ja Kerava	66,8	4 971	3 656	861 434	699 508	161 926	18,8	72,61	98,86
Varsinais-Suomi	95,8	6 566	5 567	1 183 519	936 428	247 091	20,9	77,27	95,05

¹ Hyvinvointialuejako, katso kartta liitteessä 13.

Huomaus. Niiden henkilöiden korvaukset, joiden asuinkunta on esimerkiksi ulkomailla asumisen vuoksi tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.

Lähde: SVT. Kela: Vanhempainpäiväraha www.tietotarjotin.fi.

59. Sairaanhoitokorvaukset hyvinvointialueittain 2024, miljonaa euroa

Hyvinvointialue ¹	Lääkkeet (avohoito) ^{2,3}	Yksityislääkäripalvelut	Yksityishammashoitopalvelut ⁴	Yksityinen tutkimus ja hoito	Matkat ²
Koko maa ⁵	1 898,0	89,15	50,10	4,02	343,94
Ahvenanmaa	7,7	0,16	0,74	0,06	2,11
Etelä-Karjala	45,6	1,37	1,06	0,07	8,97
Etelä-Pohjanmaa	69,6	2,09	1,24	0,09	20,92
Etelä-Savo	54,2	1,29	1,08	0,07	13,66
Helsinki	174,1	13,65	6,77	0,60	15,37
Itä-Uusimaa	31,2	1,85	0,93	0,07	5,36
Kainuu	26,9	0,71	0,41	0,03	10,16
Kanta-Häme	69,0	2,23	1,46	0,11	9,93
Keski-Pohjanmaa	23,7	0,57	0,48	0,03	5,77
Keski-Suomi	102,0	2,99	1,88	0,15	20,04
Keski-Uusimaa	62,0	3,98	1,85	0,15	9,19
Kymenlaakso	60,0	2,48	1,53	0,11	11,76
Lappi	66,0	1,99	1,07	0,08	24,89
Länsi-Uusimaa	133,0	10,30	4,96	0,44	16,70
Pirkanmaa	197,3	8,81	5,24	0,43	26,81
Pohjanmaa	60,9	1,53	1,90	0,14	12,15
Pohjois-Karjala	63,1	2,10	1,32	0,09	17,30
Pohjois-Pohjanmaa	140,0	5,85	3,11	0,21	37,10
Pohjois-Savo	98,7	3,51	2,09	0,16	18,84
Päijät-Häme	75,7	2,84	1,72	0,13	9,55
Satakunta	79,1	4,05	2,06	0,17	16,74
Vantaa ja Kerava	72,4	4,69	2,08	0,18	7,92
Varsinais-Suomi	184,4	10,01	5,04	0,41	22,36

1 Hyvinvointialuejako, katso kartta liitteessä 13.

4 Sisältää myös suuhygienistin antaman hoidon korvaustiedot.

2 Sisältää myös lisäkorvaukset suurista kustannuksista.

5 Niiden henkilöiden korvaukset, joiden asuinkunta on esimerkiksi ulkomailla asumisen vuoksi tuntematon, sisältyvät vain yhteissummaan.

3 Sisältää myös korvaukset annosjakelupalkkioista.

Huomautus. Taulukon luvut eivät sisällä työterveyshuoltoa eivätkä opiskeluterveydenhuoltoa (luku 4.9). Myös kuntoutustilastot julkaistaan omassa luvussaan (luku 5) lukuun ottamatta kuntoutusmatkoja, jotka sisältyvät ylläolevaan taulukkoon.

Lähde: SVT. Kela: Sairaanhoitokorvaukset www.tietotarjotin.fi.

4.7 Korvaukset sairauksittain

Sairausvakuutusjärjestelmästä saadaan sairauskohtaista tietoa sairauspäivärahoista, erityishoitorahoista, erityiskorvattavista lääkkeistä ja rajoitetusti korvattavista lääkkeistä.

Sairauspäivärahojen sairaustiedot perustuvat kokonaisaineistoon. Sairausdiagnoosit noudattavat kansainvälistä ICD-10-tautiluokitusta. Sairauspäivärahojen tiedot tilastoituvat sille diagnoosille, joka päivärahan saajalla on ollut työkyvyttömyyden alkaessa.

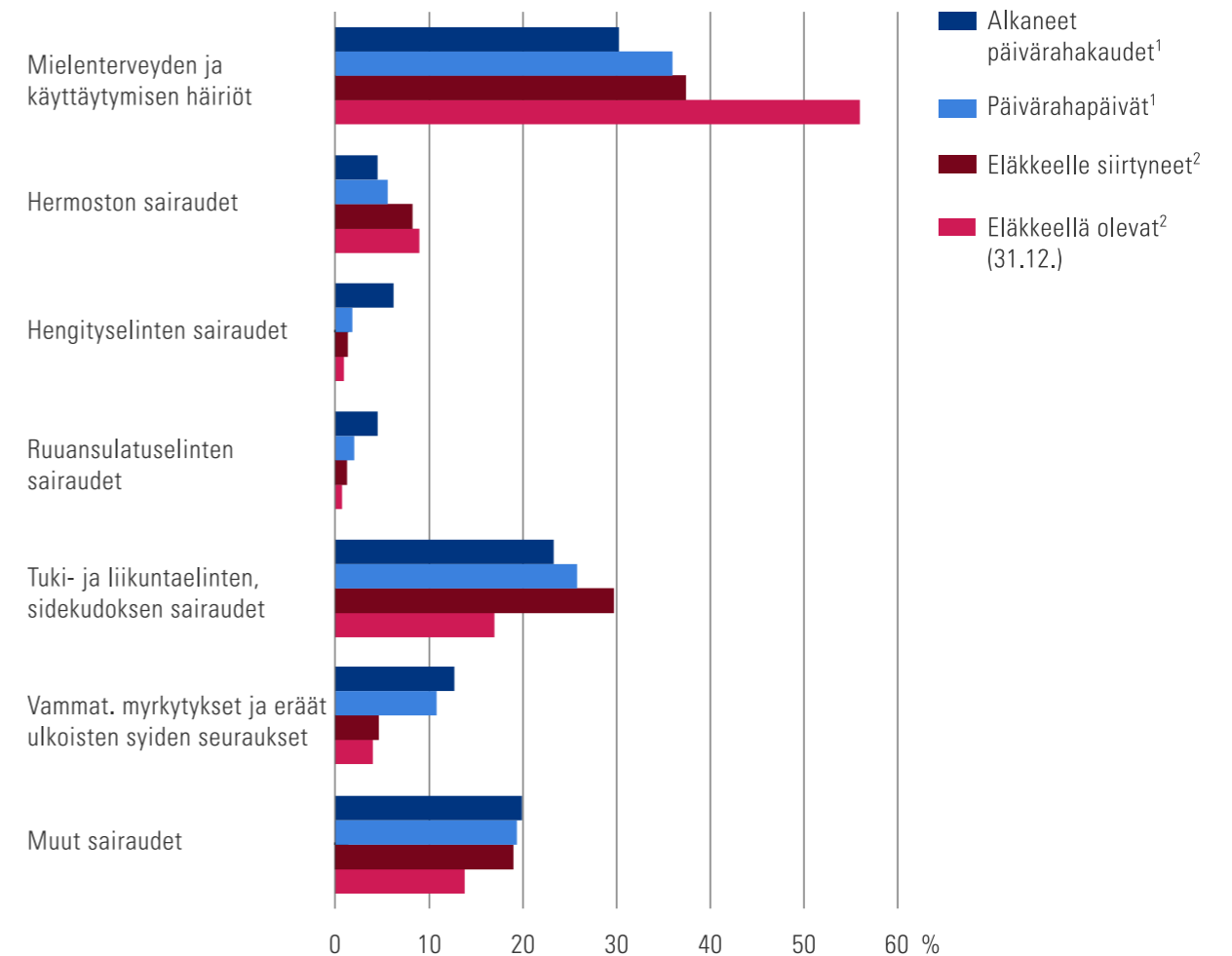
Vuoden 2024 lopussa vaikeiden ja pitkäaikaisten sairauksien lääkeshoidosta korvattiin joko 65 % (alempi erityiskorvaus) tai 100 % (ylempi erityiskorvaus, lääkekohtainen 4,50 euron omavastuu). Kliinisistä ravintovalmisteista, joita tarvitaan eräiden vaikeiden sairauksien hoitoon, korvattiin joko 40 % tai 65 %.

Tilastot erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeuttavista sairauksista esitetään vuoden lopussa voimassa olleista oikeuksista. Tilasto rajoitetusti peruskorvattavista lääkkeistä sisältää vuoden aikana tehtyjen lääkeostojen korvaustiedot.

Lääkkeiden ryhmittely noudattaa kansainvälistä ATC-luokitusta (Anatomical Therapeutic Chemical Classification System). Lääkkeet on ryhmitelty

sen mukaan, mihin elimeen tai elinjärjestelmään ne vaikuttavat, sekä niiden kemiallisten, farmakologisten ja terapeuttisten ominaisuuksien mukaan. Tilasto sisältää vuoden aikana ostetuista lääkkeistä korvausta saaneiden lukumäärät ja lääkkeiden kustannukset.

Kuvio 29. Sairauspäivärahan ja työkyvyttömyyseläkkeiden vertailu sairauden mukaan 2024

1 Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.
2 Ulkomailta asuvat eläkkeensaajat eivät sisälly kuvion lukuihin.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.tietotarjotin.fi; SVT. Kela ja ETK: Suomen eläkkeensaajat www.tietotarjotin.fi.

60. Vuosina 2021–2024 alkaneet sairauspäiväraha-kaudet¹ sairauden mukaan

Sairauspääryhmä	2021	2022	2023	2024	%
Kaikki	310 987	319 558	308 034	306 271	100,0
A00–B99 Tartunta- ja loistaudit	2 984	3 192	3 112	3 043	1,0
C00–D48 Kasvaimet	11 280	10 825	11 492	11 627	3,8
D50–D89 Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet	709	638	637	652	0,2
E00–E90 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet	3 205	2 913	3 227	3 372	1,1
F00–F99 Mielen terveyden ja käyttäytymisen häiriöt	87 835	88 457	91 982	92 154	30,1
G00–G99 Hermoston sairaudet	14 557	13 855	13 690	13 098	4,3
H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet	5 337	5 472	5 674	5 479	1,8
H60–H95 Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet	1 448	1 382	1 446	1 384	0,5
I00–I99 Verenkierroelinten sairaudet	9 412	9 300	8 907	8 513	2,8
J00–J99 Hengityselinten sairaudet	10 961	15 649	15 153	18 408	6,0
K00–K93 Ruuansulatuselinten sairaudet	13 237	12 021	12 511	13 104	4,3
L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet	3 168	2 940	2 919	2 914	1,0
M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet	80 557	73 691	72 485	70 827	23,1
N00–N99 Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	5 536	5 007	5 177	5 687	1,9
O00–O99 Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus	8 126	7 545	7 619	7 277	2,4
R00–R99 Muualla luokittelemattomat oireet	6 951	7 096	6 768	6 904	2,3
S00–T98 Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset	39 541	40 023	39 539	38 432	12,5
Muut pääryhmät	6 136	19 532	5 691	3 386	1,1
Tieto puuttuu	7	20	5	10	0,0

¹ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.tietotarjotin.fi.

61. Sairauspäiväraha¹ sairauden mukaan 2024

Sairauspääryhmä	Alkaneet kaudet		Korvatut päivät		Maksetut päivärahat	
	Lukumäärä	%	Lukumäärä	%	Miljoonaa euroa	%
Kaikki	306 271	100,0	14 750 154	100,0	923,98	100,0
A00–B99 Tartunta- ja loistaudit	3 043	1,0	65 225	0,4	4,44	0,5
C00–D48 Kasvaimet	11 627	3,8	951 573	6,5	67,17	7,3
D50–D89 Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet	652	0,2	34 644	0,2	2,13	0,2
E00–E90 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet	3 372	1,1	131 861	0,9	7,96	0,9
F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	92 154	30,1	5 277 822	35,8	298,83	32,3
G00–G99 Hermoston sairaudet	13 098	4,3	791 320	5,4	50,59	5,5
H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet	5 479	1,8	119 242	0,8	8,61	0,9
H60–H95 Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet	1 384	0,5	34 711	0,2	2,41	0,3
I00–I99 Verenkierroelinten sairaudet	8 513	2,8	624 557	4,2	42,09	4,6
J00–J99 Hengityselinten sairaudet	18 408	6,0	241 038	1,6	16,11	1,7
K00–K93 Ruuansulatuselinten sairaudet	13 104	4,3	270 990	1,8	18,45	2,0
L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet	2 914	1,0	100 672	0,7	6,11	0,7
M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet	70 827	23,1	3 780 061	25,6	250,26	27,1
N00–N99 Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	5 687	1,9	114 987	0,8	7,91	0,9
O00–O99 Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus	7 277	2,4	162 284	1,1	10,70	1,2
R00–R99 Muualla luokittelemattomat oireet	6 904	2,3	221 803	1,5	14,88	1,6
S00–T98 Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset	38 432	12,5	1 556 242	10,6	102,31	11,1
Muut pääryhmät	3 386	1,1	122 166	0,8	7,82	0,8
Tieto puuttuu	10	0,0	148 956	1,0	5,20	0,6

1 Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.tietotarjotin.fi.

62. Osasairauspäiväraha sairauden mukaan 2024

Sairauspääryhmä	Alkaneet kaudet		Korvatut päivät		Maksetut päivärahat	
	Lukumäärä	%	Lukumäärä	%	Euroa	%
Kaikki	34 712	100,0	2 273 096	100,0	86 949 419	100,0
A00–B99 Tartunta- ja loistaudit	89	0,3	5 397	0,2	205 517	0,2
C00–D48 Kasvaimet	1 303	3,8	96 951	4,3	3 876 691	4,5
D50–D89 Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet	88	0,3	4 897	0,2	191 206	0,2
E00–E90 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet	212	0,6	14 717	0,6	567 400	0,7
F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	16 989	48,9	1 127 079	49,6	43 833 063	50,4
G00–G99 Hermoston sairaudet	1 780	5,1	123 301	5,4	4 769 265	5,5
H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet	116	0,3	7 631	0,3	309 113	0,4
H60–H95 Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet	100	0,3	6 597	0,3	265 086	0,3
I00–I99 Verenkiertoelinten sairaudet	927	2,7	69 192	3,0	2 782 688	3,2
J00–J99 Hengityselinten sairaudet	209	0,6	12 729	0,6	491 115	0,6
K00–K93 Ruuansulatuselinten sairaudet	316	0,9	20 327	0,9	772 785	0,9
L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet	143	0,4	8 805	0,4	334 208	0,4
M00–M99 Tuki- ja liikuntaelinten, sidekudoksen sairaudet	9 208	26,5	594 276	26,1	22 402 559	25,8
N00–N99 Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	106	0,3	6 517	0,3	241 513	0,3
O00–O99 Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus	188	0,5	6 740	0,3	256 461	0,3
R00–R99 Muualla luokittelemattomat oireet	309	0,9	18 954	0,8	742 889	0,9
S00–T98 Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset	2 341	6,7	118 158	5,2	4 486 112	5,2
Muut pääryhmät	286	0,8	20 180	0,9	784 662	0,9
Tieto puuttuu	2	0,0	10 648	0,5	-362 915	-0,4

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.tietotarjotin.fi.

63. Lääkekorvausten saajat ja korvattavien lääkkeiden kokonaiskustannukset lääkeryhmittäin 2024 ¹

Lääkeryhmä (ATC-luokka)	Saajat	Kokonaiskustannukset ² , miljonaa euroa
Yhteensä	3 976 632	2 619,8
A Ruuansulatuselinten sairauksien ja aineenvaihduntasairauksien lääkkeet	1 281 514	406,2
B Veritautien lääkkeet	478 561	293,5
C Sydän- ja verisuonisairauksien lääkkeet	1 856 878	213,4
D Ihotautilääkkeet	496 668	46,1
G Sukupuoli- ja virtsaelinten sairauksien lääkkeet, sukupuolihormonit	733 916	91,8
H Systemisesti käytettävät hormonivalmisteet, lukuun ottamatta sukupuolihormoneja ja insuliineja	488 193	44,8
J Systemisesti vaikuttavat infektiolääkkeet	1 195 240	70,2
L Syöpälääkkeet ja immuunivasteen muuntajat	182 980	706,6
M Tuki- ja liikuntaelinten sairauksien lääkkeet	1 386 462	72,8
N Hermostoon vaikuttavat lääkkeet	1 925 868	407,5
P Loisten ja hyönteisten häätöön tarkoitetut valmisteet	87 411	3,8
R Hengityselinten sairauksien lääkkeet	1 224 593	177,6
S Silmä- ja korvatautien lääkkeet	354 145	44,9
Muut lääkkeet	5 868	5,7
Perusvoiteet	334 840	21,7
Ei tietoa	57 481	13,3

¹ Tilastointi ostoajankohdan mukaan.

² Ennen sairausvakuutuskorvauksen maksamista. Sisältää myös alle alkuomavastuun jääneiden korvattavien lääkeostojen kustannukset. Ei sisällä niiden lääkkeiden kustannuksia, joista maksettiin korvausta jälkikäteen hakemuksen perusteella.

Lähde: SVT. Kela: Korvatut reseptit www.tietotarjotin.fi.

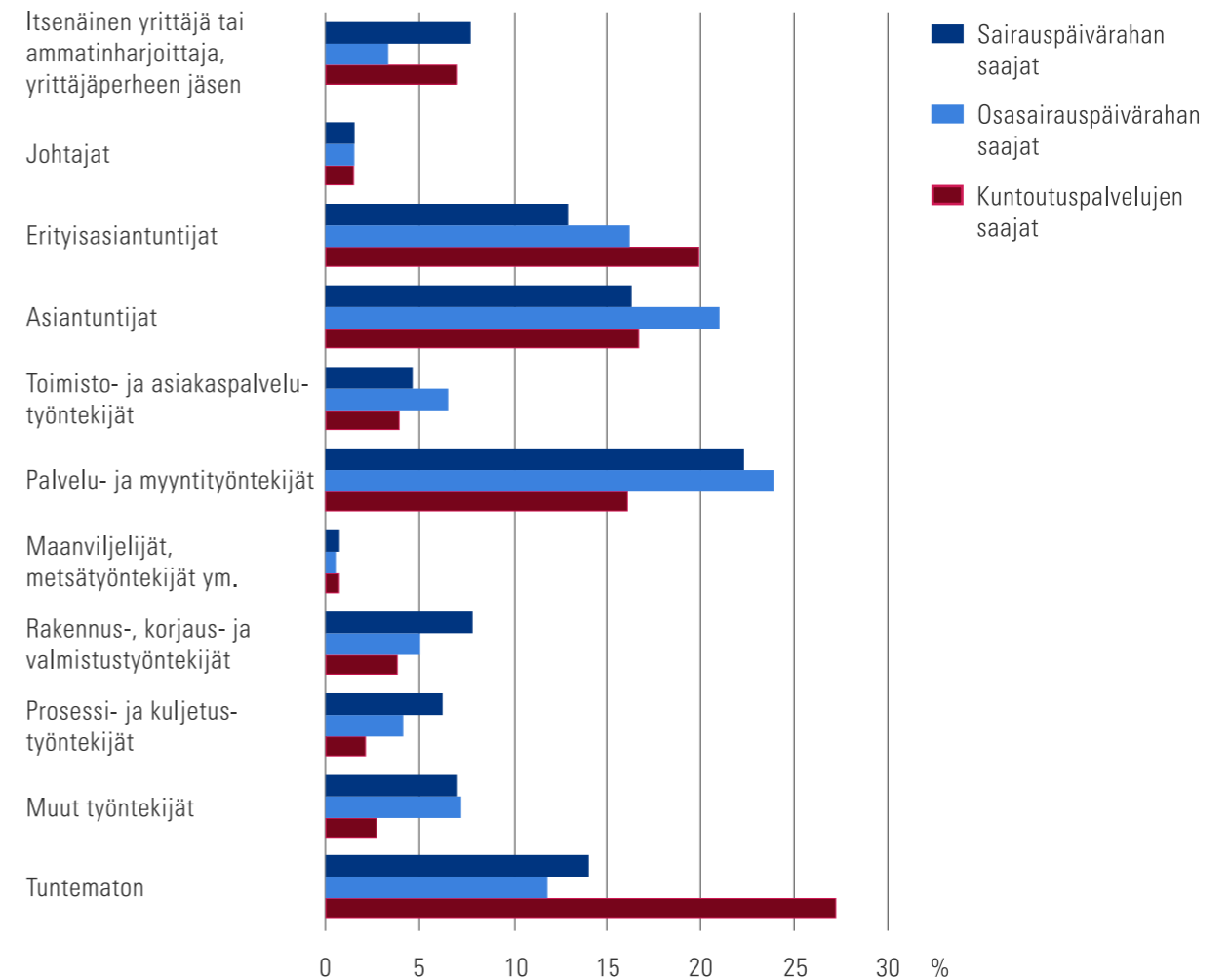
4.8 Korvaukset ammattiteittain

Sairauspäivärahaa hakevan henkilön ammatiksi merkitään henkilön viimeksi harjoittama ammatti.

Osasairauspäivärahan saajien ammattitieto perustuu kokonaisaineistoon. Sairauspäivärahan saajien ammattitiedot perustuvat otokseen. Otokseen kuuluvat kaikki jokaisen kuukauden kahtena tiettyinä päivänä syntyneet henkilöt eli noin 6,6 % väestöstä. Otokseen kuuluvan henkilön sairauspäiväraha hakemuksen tallentuminen järjestelmään edellyttää ammatin rekisteröintiä. Kokonaisaineiston ammattijakauma lasketaan otoksesta saatujen prosentiosuuksien mukaan.

Sairauspäivärahatilastoissa otettiin käyttöön Ammattiluokitus 2010 tilastovuoden 2014 alusta. Kansallinen Ammattiluokitus 2010 perustuu kansainvälisen työjärjestön (ILO) laatimaan ja YK:n vahvistamaan ISCO-08-ammattiluokitukseen.

Kuvio 30. Sairauspäivärahojen¹ ja kuntoutuksen vertailu ammattiryhmittäin 2024

¹ Ei sisällä YEL-sairauspäivärahaa.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus / Sairauspäiväraha www.tietotarjotin.fi.

64. Vuonna 2024 alkaneet sairauspäiväraha-kaudet ammattiryhmittäin ¹

Ammattiasema ja ammattipääryhmä	Alkaneet kaudet			Korvatut päivät		
	Lukumäärä	%	Miehet, %	Lukumäärä	%	Miehet, %
Yhteensä	306 271		37,6	14 750 154		43,7
Yrittäjät ja palkansaajat yhteensä	269 218	100,0	36,5	10 219 023	100,0	42,6
Itsenäinen yrittäjä tai ammatinharjoittaja, yrittäjäperheen jäsen	19 797	7,4	59,0	1 107 846	10,8	64,4
Palkansaajat	249 421	92,6	34,8	9 111 177	89,2	40,0
Johtajat	3 688	1,4	43,4	121 038	1,2	50,6
Erytisasiantuntijat	34 014	12,6	29,3	1 134 383	11,1	33,0
Asiantuntijat	45 460	16,9	23,1	1 500 870	14,7	26,0
Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	12 370	4,6	23,4	406 650	4,0	26,0
Palvelu- ja myyntityöntekijät	60 430	22,4	17,4	2 302 933	22,5	19,5
Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	1 685	0,6	45,2	77 796	0,8	57,3
Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	20 169	7,5	88,2	1 005 285	9,8	90,0
Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	16 076	6,0	75,8	779 841	7,6	80,7
Muut työntekijät	17 985	6,7	29,1	791 299	7,7	27,6
Tunteamaton	37 468	13,9	40,4	990 210	9,7	46,5
Muut²	37 053		44,9	4 531 131		46,3

¹ Ei sisällä osasairauspäivärahaa eikä YEL-sairauspäivärahaa.

² Sisältää ammatissa toimimattomat sekä ne, joiden ammattiasema ei ole tiedossa.

Huomautus. Tieto ammatista ja ammattiasemasta perustuu otantaan.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.tietotarjotin.fi.

65. Vuonna 2024 alkaneet osasairauspäiväraha-kaudet ammattiryhmittäin

Ammattiasema ja ammattipääryhmä	Alkaneet kaudet			Korvatut päivät		
	Lukumäärä	%	Miehet, %	Lukumäärä	%	Miehet, %
Yhteensä	34 712		24,9	2 273 096		24,0
Yrittäjät ja palkansaajat yhteensä	34 599	100,0	24,9	2 265 588	100,0	24,0
Itsenäinen yrittäjä tai ammatinharjoittaja, yrittäjäperheen jäsen	1 094	3,2	38,3	85 597	3,8	38,8
Palkansaajat	33 505	96,8	24,5	2 179 991	96,2	23,4
Johtajat	469	1,4	37,3	29 361	1,3	36,3
Erytisasiantuntijat	5 537	16,0	27,7	372 528	16,4	27,4
Asiantuntijat	7 261	21,0	15,1	503 604	22,2	14,1
Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 183	6,3	16,9	141 124	6,2	15,0
Palvelu- ja myyntityöntekijät	8 202	23,7	11,3	553 897	24,4	11,0
Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	149	0,4	40,9	10 927	0,5	47,0
Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	1 673	4,8	85,0	104 467	4,6	85,4
Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	1 402	4,1	63,2	87 680	3,9	62,9
Muut työntekijät	2 453	7,1	20,9	162 722	7,2	18,8
Tuntematon	4 172	12,1	29,4	213 516	9,4	29,6
Muut¹	113		27,4	7 508		23,2

1 Sisältää ne joiden ammattiasema ei ole tiedossa.

Lähde: SVT. Kela: Sairauspäiväraha www.tietotarjotin.fi.

4.9 Työterveyshuolto

Työnantaja voi saada sairausvakuutuslain nojalla korvauksia järjestämänsä työterveyshuollon kustannuksista. Yrittäjät ja maatalousyrittäjät voivat halutessaan järjestää itselleen työterveyshuollon ja saada siihen Kelasta korvauksia.

Työnantajan työterveyshuollosta sekä yrittäjien ja muiden omaa työtään tekevien työterveyshuollosta säädetään työterveyshuoltolaissa (1383/2001). Lisäksi valtioneuvoston asetuksessa 708/2013 säädetään hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta ja asetuksessa 1485/2001 terveystarkastuksista erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä. Lainmuutoksia selostetaan liitteessä 2.

Työnantajan järjestämä työterveyshuolto

Työnantajalla on työterveyshuoltolain perusteella velvollisuus järjestää työsopimus- ja virkasuhteessa oleville työntekijöilleen ehkäisevä työterveyshuolto. Lisäksi työnantaja voi järjestää yleislääkäritasoisista sairaanhoitoa. Näistä palveluista käytetään nimitystä työterveyshuolto. Työterveyshuoltolakia sovelletaan Suomessa tehtävään työhön, jota koskee työturvallisuuslaki.

Työnantaja voi järjestää työntekijöidensä työterveyshuollon omalla tai työnantajien yhteisellä työterveysasemalla, toisen työnantajan työterveysasemalla tai ostamalla palvelut kunnalliselta terveyskeskukselta tai liikelaitokselta, lääkärikeskukselta tai itsenäiseltä ammatinharjoittajalta.

Työnantajalla on oikeus saada korvausta järjestämänsä työterveyshuollon tarpeellisista ja kohtuullisista kustannuksista. Korvaus perustuu työntekijöiden määrään sekä työterveydenhuollon toimintaan ja kustannuksiin. Korvaus maksetaan työnantajalle tilikausittain jälkikäteen lähetetyn hakemuksen perusteella.

Korvausluokkia on kaksi. Lakisääteisen ehkäisevän työterveyshuollon kustannukset kuuluvat ensimmäiseen korvausluokkaan, ja niistä korvaus on 60 % hyväksyttävistä kustannuksista. Vapaaehtoisesti järjestetyn yleislääkäritasoisien sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon kustannukset kuuluvat toiseen korvausluokkaan, ja hyväksyttävistä kustannuksista korvataan 50 %.

Ensimmäisen ja toisen korvausluokan korvauksille määritellään vuosittain yksi yhteinen laskennallinen enimmäismäärä. Siitä korvataan ensisijaisesti ensimmäisen korvausluokan kustannukset. Enimmäismäärän voi käyttää kokonaan ehkäisevän

työterveyshuollon eli ensimmäisen korvausluokan mukaiseen toimintaan. Sairaanhoidon eli toisen korvausluokan kustannuksia voidaan korvata, jos enimmäismäärää on jäljellä ensimmäisen korvausluokan kustannusten jälkeen, kuitenkin enintään 40 % yhteisestä enimmäismäärästä.

Enimmäismäärät työntekijää kohti vuonna 2023, euroa vuodessa:

Korvausluokka	Kustannus	Korvaus
Ensimmäinen korvausluokka, 60 % (yhteinen enimmäismäärä)	470,50	282,30
Toinen korvausluokka, 50 % ¹	188,20	94,10

¹ Toisen korvausluokan kustannuksia korvataan enintään 40 % yhteisestä enimmäismäärästä.

Huomautus. Erityisestä syystä (esimerkiksi työpaikan pieni koko) korvauksen määrä voi olla taulukossa esitettyä suurempi.

Huomautus. Vuosikirjan taulukot ja kuviot työnantajan järjestämästä työterveyshuollosta koskevat hakemusten käsittelykautta 2023. Enimmäismäärät vuosilta 2010–2024 katso liite 2.

Yrittäjien työterveyshuolto

Yrittäjällä ja muulla omaa työtään tekevällä on oikeus saada korvausta itselleen järjestämästään työterveyshuollosta aiheutuneista tarpeellisista

ja kohtuullisista kustannuksista. Yrittäjälle oman työterveyshuollon järjestäminen on vapaaehtoista. Korvausta maksetaan palveluista, jotka kuuluvat lakisääteiseen ehkäisevään työterveyshuoltoon ja sen yhteydessä järjestettyyn sairaanhoitoon.

Ehkäisevän työterveyshuollon hyväksytyistä kustannuksista korvataan 60 % ja sairaanhoidon hyväksytyistä kustannuksista 50 %. Korvauksen määrä ei kuitenkaan voi ylittää vuotuista enimmäismäärää.

Enimmäismäärät yrittäjää kohti vuonna 2024, euroa vuodessa:

Palvelu ja korvauksen osuus	Kustannus	Korvaus
Työpaikkaselvitys tai tilakäynti, 60 %	980,00	588,00
Muu ehkäisevä työterveyshuolto, 60 %	490,00	294,00
Sairaanhoito, 50 %	348,50	174,25

Tilastointi

Työterveyshuoltoa koskevien tilastojen pohjana ovat työnantajien tilikausittain tekemät korvaushakemukset. Tiedot työnantajan järjestämästä työterveyshuollosta tilastoidaan sille

kalenterivuodelle, jolle pääosa työnantajan tilikaudesta ajoittuu. Jos tilikausi jakautuu tasan kahdelle vuodelle, tilikauden toiminta luetaan edelliseen vuoteen.

Työnantajan työterveyshuollon tilastoihin sisältyvät myös hylättyjen korvaushakemusten tiedot, jos hakemuksesta ilmenee työnantajan järjestäneen työterveyshuoltoa.

Palvelujen tuottajaksi on tilastoissa luokiteltu se organisaatio, jossa työnantaja on järjestänyt työterveyshuoltopalvelut suurimmalle osalle työntekijöistään.

Tiedot yrittäjien työterveyshuollosta tilastoidaan sille kalenterivuodelle, jona palvelut on annettu. Työnantajan asemassa oleva yrittäjä, joka on järjestänyt työntekijöilleen ja itselleen työterveyshuollon palveluja, on voinut hakea korvausta työnantajien korvaushakemuksella. Nämä yrittäjät sisältyvät työnantajan järjestämän työterveyshuollon tilastoihin.

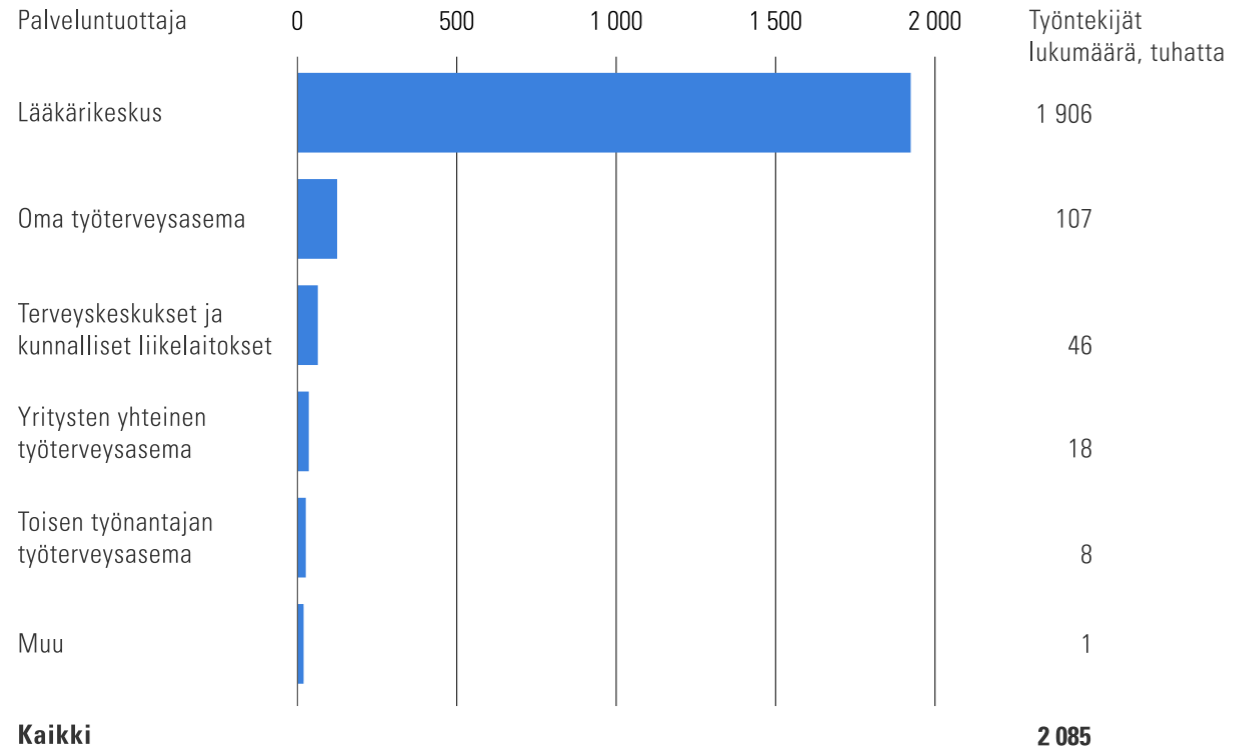
66. Työterveyshuollon ja opiskeluterveydenhuollon korvaukset 2010–2024, tuhatta euroa

Vuosi	Työterveyshuolto		Maatalousyrittäjien työterveyshuolto		
	Työnantajan järjestämä	Yrittäjät	Työolosuhdeselvitykset	Keskusyksikön (Mytky) menot	Opiskeluterveydenhuolto ¹
2010	284 819	3 068	826	349	21 781
2011	303 131	3 497	978	367	22 933
2012	320 835	3 311	1 054	333	23 021
2013	335 495	3 829	1 010	397	24 218
2014	335 698	3 878	985	461	24 369
2015	339 387	3 696	892	529	24 742
2016	347 386	3 424	810	497	24 204
2017	350 346	2 759	669	332	23 537
2018	359 735	2 762	660	460	22 376
2019	366 991	2 968	705	553	23 716
2020	371 123	2 760	652	370	21 874
2021	393 960	2 825	633	245	5 247
2022	423 726	3 150	745	429	.
2023	471 019	3 758	846	223	.
2024	509 020*	4 204	915	386	.

¹ Opiskeluterveydenhuolto siirtyi 2021 alkaen maksettavaksi sosiaaliturvan yleisrahastosta. Vuonna 2021 maksettiin vielä sairausvakuutusrahastosta yksi suoritus Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle.

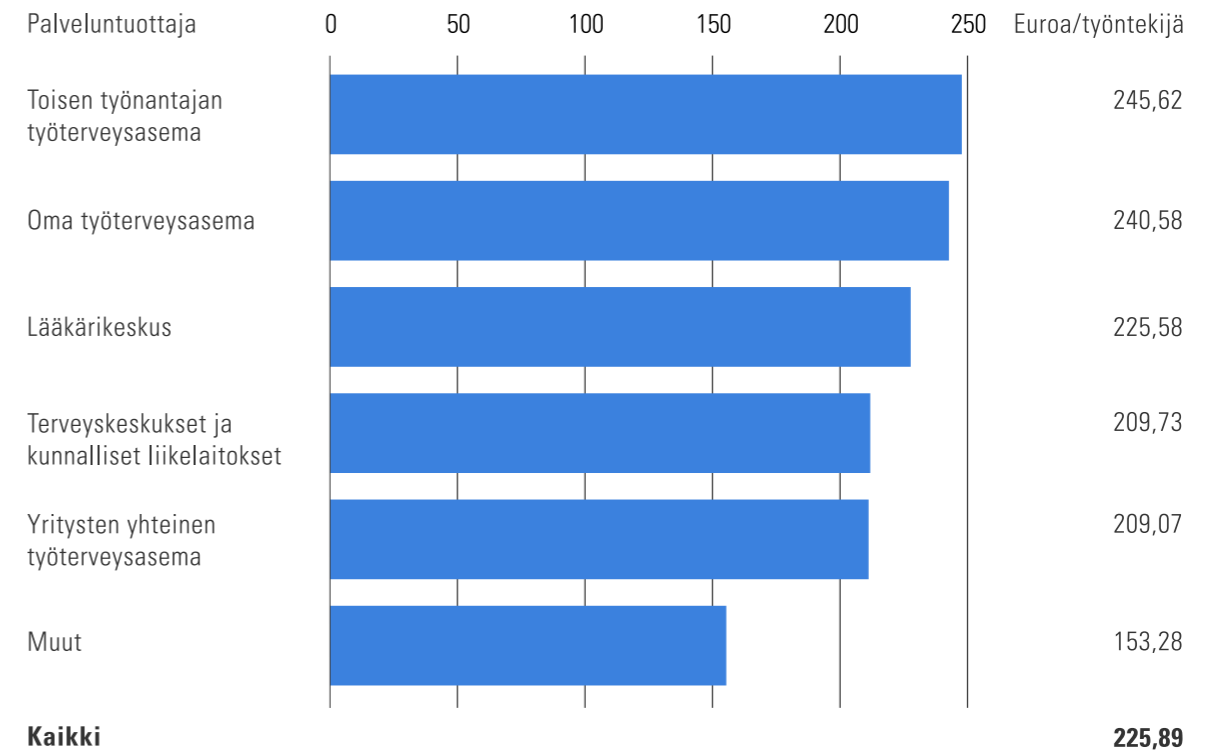
Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.tietotarjotin.fi; Kelan kirjanpito.

Kuvio 31. Työterveyshuollon piiriin kuuluvat työntekijät palvelujen pääasiallisen tuottajan mukaan 2023

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 32. Työterveyshuollon korvaukset työterveyshuollon piiriin kuuluvaa työntekijää kohti 2023

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.tietotarjotin.fi.

67. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto 2010–2023

Vuosi	Palkansaajia työterveyshuollon piirissä	Yrittäjiä työterveyshuollon piirissä	Kustannukset ¹		Korvaukset		
			Miljoonaa euroa	Euroa henkilöä kohti (2023 rahana)	Miljoonaa euroa	Euroa henkilöä kohti (2023 rahana)	% kustannuksista ²
2010	1 827 511	19 113	625,7	448,89	284,8	207,59	45,5
2011	1 835 282	22 178	684,2	472,33	303,1	212,57	44,3
2012	1 853 715	25 228	733,4	487,83	320,8	216,69	43,7
2013	1 858 377	28 737	775,7	507,17	335,5	222,77	43,2
2014	1 829 822	30 243	777,9	510,99	335,7	224,00	43,2
2015	1 812 848	33 920	782,1	519,84	339,4	225,59	43,4
2016	1 832 545	34 747	804,6	526,90	347,4	227,47	43,2
2017	1 854 934	33 693	814,5	522,97	350,3	224,94	43,0
2018	1 907 408	32 820	843,7	521,03	359,7	222,17	42,6
2019	1 936 995	31 755	875,2	527,29	367,0	221,10	41,9
2020	1 939 358	29 842	879,5	527,41	371,1	222,55	42,2
2021	1 975 970	28 687	899,2	517,84	394,0	226,89	43,8
2022	2 035 228	28 615	991,5	517,85	423,7	221,32	42,7
2023	2 085 130	28 270	1 137,4	545,00	471,0	226,00	41,4

¹ Kelan hyväksymät kustannukset.

² Pääsääntöisesti enintään 50 % hyväksytyistä kustannuksista (kustannuksilla työntekijäkohtaiset laskennalliset enimmäismäärät).

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.tietotarjotin.fi.

68. Työnantajan järjestämä työterveyshuolto korvausluokittain 2010–2023

Työterveyshuolto, 1. korvausluokka

Vuosi	Työntekijöitä huollon piirissä	Kustannukset ¹ , miljoonaa euroa	Korvaukset, miljoonaa euroa
2010	1 827 511	237,3	125,0
2011	1 835 282	265,2	133,8
2012	1 853 715	291,3	143,3
2013	1 857 660	320,4	152,9
2014	1 829 260	331,7	155,3
2015	1 811 871	341,7	159,1
2016	1 831 942	356,5	163,3
2017	1 854 162	370,9	166,9
2018	1 906 761	397,0	173,4
2019	1 936 508	423,8	178,9
2020	1 938 801	416,9	246,6
2021	1 975 470	465,0	273,2
2022	2 034 922	494,0	290,5
2023	2 084 580	580,6	337,9

Sairaanhoido ja muu terveydenhuolto, 2. korvausluokka

Vuosi	Työntekijöitä huollon piirissä	Kustannukset ¹ , miljoonaa euroa	Korvaukset, miljoonaa euroa
2010	1 708 835	388,5	159,8
2011	1 725 706	419,0	169,3
2012	1 746 335	442,1	177,5
2013	1 748 097	455,3	182,6
2014	1 729 060	446,2	180,4
2015	1 712 521	440,4	180,3
2016	1 728 728	448,1	184,1
2017	1 748 846	443,6	183,5
2018	1 795 444	446,6	186,4
2019	1 818 870	451,4	188,1
2020	1 823 811	462,6	124,5
2021	1 855 227	434,7	120,8
2022	1 912 192	497,5	133,2
2023	1 954 869	556,8	133,1

1 Kelan hyväksymät kustannukset.

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.tietotarjotin.fi.

69. Työnantajan järjestämän työterveyshuollon sisältö 2010–2023

Kohteena työympäristö

Vuosi	Työpaikkaselvitykset, tuhatta tuntia	Ryhmän neuvonta ja ohjaus, tuhatta tuntia ¹	Yksilön neuvonta- ja ohjauskäynnit, tuhatta kappaletta ¹
2010	361,6	.	.
2011	448,8	204,3	528,5
2012	486,7	229,5	632,4
2013	507,4	234,2	727,6
2014	513,1	232,5	791,3
2015	522,6	202,1	892,5
2016	572,9	191,1	977,1
2017	517,3	189,0	1 069,5
2018	539,1	194,8	1 134,3
2019	566,8	208,3	1 263,0
2020	477,1	184,7	1 243,2
2021	509,2	217,4	1 427,8
2022	577,2	233,5	1 248,5
2023	660,1	256,7	1 434,0

1 Työympäristöön kohdistuneessa toiminnassa tilastoitiin ennen vuotta 2011 tietojen antamiseen ja ohjaukseen käytetyt tunnit. Vuodesta 2011 lähtien on tilastoitu ryhmän neuvontaan ja ohjaukseen käytetyt tunnit sekä yksilön neuvonta- ja ohjauskäynnit.

2 Vuodesta 2011 lähtien sairaanhoitokäynnit ja muun terveydenhuollon käynnit on tilastoitu erikseen. Ennen vuotta 2011 muun terveydenhuollon käynnit sisältyivät sairaanhoitokäynteihin.

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.tietotarjotin.fi.

Kohteena työntekijä, tuhatta kappaletta

Vuosi	Terveystarkastukset	Sairaanhoitokäynnit	Muut terveydenhuollon käynnit ²	Laboratoriotutkimukset	Kuvantaminen
2010	973,7	5 072,0	.	6 388,6	479,3
2011	1 113,6	5 408,0	28,4	7 764,8	516,1
2012	1 113,5	5 194,8	27,4	7 027,6	530,4
2013	1 163,3	5 128,3	28,6	7 031,3	603,7
2014	1 213,0	4 881,0	28,0	6 720,4	500,5
2015	1 216,7	4 836,8	25,7	6 539,8	498,0
2016	1 232,5	4 722,2	31,5	6 466,1	504,9
2017	1 331,5	4 524,5	30,2	6 290,7	541,8
2018	1 441,3	4 514,9	35,8	6 474,3	461,4
2019	1 414,7	4 289,4	83,7	6 384,8	449,7
2020	1 315,4	3 364,4	25,6	5 073,0	388,7
2021	1 433,6	3 132,7	20,8	5 302,0	379,7
2022	1 423,5	3 735,3	22,6	5 638,8	410,2
2023	1 551,0	3 771,7	22,9	6 392,1	559,8

70. Yrittäjien työterveyshuolto 2010–2024

Vuosi	Henkilöt, joille maksettu korvauksia	Työpaikkaselvitykset, tuntia	Terveystarkastukset, lukumäärä	Sairaanhoitokäynnit, lukumäärä	Laboratoriotutkimukset, lukumäärä	Kuvantamistutkimukset, lukumäärä	Maatalousyrittäjien työolosuhde-selvitykset (tilakäynnit, tuntia)
2010	20 166	1 468	19 110	18 928	82 175	2 997	29 186
2011	21 805	2 494	18 267	20 343	84 334	3 199	33 409
2012	21 267	3 474	19 533	17 257	83 486	3 296	30 412
2013	21 415	3 370	17 413	20 908	90 919	3 666	32 368
2014	21 269	3 854	17 030	20 596	88 504	3 245	30 344
2015	20 201	4 566	16 075	19 782	82 642	3 157	27 558
2016	18 818	6 050	14 117	17 444	74 935	2 848	24 365
2017	14 660	7 336	11 712	13 469	59 400	2 321	16 797
2018	14 311	5 179	10 516	12 139	52 651	2 095	18 723
2019	14 410	4 456	10 935	10 996	50 264	1 805	20 885
2020	13 576	4 100	8 842	8 847	37 974	1 452	18 243
2021	12 969	4 247	8 570	8 635	36 789	1 423	17 240
2022	13 733	4 896	7 890	9 629	36 105	1 518	21 464
2023	14 246	6 398	8 071	10 586	37 805	1 720	21 015
2024	14 612	6 948	8 149	10 992	36 754	1 638	20 476

Lähde: SVT. Kela: Työterveyshuolto www.tietotarjotin.fi.

4.10 Rajat ylittävä terveydenhuolto

Rajat ylittävästä terveydenhuollosta on kyse silloin, kun henkilö saa terveydenhuoltopalveluita muualla kuin asuinmaassaan. Rajat ylittävää terveydenhuoltoa ovat myös ne tilanteet, joissa asuinmaassa määritellyn syyn (esimerkiksi työnteko) perusteella ei ole vastuussa henkilölle asuinmaassa annetun terveydenhuoltopalvelun kustannuksista. Näissä tilanteissa henkilö ei välttämättä itse liiku asuinvaltionsa rajojen ulkopuolelle.

Rajat ylittävää terveydenhuoltoa säädellään pääosin sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetuilla EU-asetuksilla sekä kansainvälisillä sosiaaliturva- ja sairaanhoitosopimuksilla. Kansallisesti alaa säädellään rajat ylittävää terveydenhuoltoa koskevalla lailla (1201/2013), sairausvakuutuslailla (1224/2004) sekä osittain myös lailla sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta (352/2010).

Kelassa rajat ylittävään terveydenhuoltoon kuuluvia etuuksia ovat hoitoon hakeutuminen, hoito-oikeudet, kansainväliset sairaanhoitokorvaukset, valtion korvaus ja kansainvälisten sairaanhoitokustannusten korvaaminen valtioiden välillä.

Hoitoon hakeutuminen ulkomaille

Hoitoon hakeutuminen tarkoittaa tilannetta, jossa henkilö varta vasten matkustaa saadakseen terveydenhuoltopalveluita toisesta EU- tai Eta-maasta, Sveitsistä, Isosta-Britanniasta tai Pohjois-Irlannista.

Henkilö voi hakea hoitoon hakeutumiseen luvan. Jos lupa myönnetään, henkilö maksaa hoidosta vain hoitoa antavan maan asiakasmaksun, ja hoitoa antava maa laskuttaa loput kustannuksista luvan myöntäneeltä maalta.

Omatoimisesta hoitoon hakeutumisesta aiheutuneita kustannuksia Kela korvaa enintään sen verran, mitä vastaava hoito olisi maksanut asiakkaan omalla hyvinvointialueella Suomessa. Hoidon pitää olla lääketieteellisesti tarpeellista ja kuulua Suomessa julkisen terveydenhuollon palveluvalikoimaan. Lisäksi sen pitää vastata hoitoa, jonka asiakas saisi Suomen julkisessa terveydenhuollossa. Jos kyseinen hoito edellyttää Suomessa lähetettä, asiakas tarvitsee lähetteen myös hakeutuessaan hoitoon ulkomaille. Omatoimisesti ilman ennakkolupaa hoitoon hakeutuva henkilö maksavaa aina hoidosta aiheutuneet kustannukset ensin itse ja hakee jälkikäteen korvauksia.

Hoito-oikeudet

Kela määrittelee rajat ylittävissä tilanteissa henkilön oikeuden saada terveydenhuollon palveluita Suomessa ja ulkomailla sekä myöntää asiakirjoja ja todistuksia, joita tarvitaan oikeuden osoittamiseen. Kela määrittelee myös henkilön oikeuden saada näissä tilanteissa Kelan maksamia sairaanhoitokorvauksia.

Kansainväliset sairaanhoitokorvaukset

Suomessa sairausvakuutetulla ja henkilöllä, jonka sairaanhoitokustannuksista Suomi on vastuussa, on oikeus saada sairaanhoitoa Suomen kustannuksella, kun hän asuu tai oleskelee tilapäisesti ulkomailla. Sairaanhoito-oikeuden laajuus, hoidosta asiakkaalle aiheutuvat kustannukset sekä asiakkaan jälkikäteen Kelalta saamat korvaukset riippuvat hoitoa antavasta maasta ja sen lainsäädännöstä, Suomen lainsäädännöstä, oleskelun kestosta ja oleskelun syystä.

Vastaavasti EU- ja Eta-maissa ja Sveitsissä sairausvakuutetut ja heidän perheenjäsenensä sekä tietyissä sosiaaliturvasopimusmaissa asuvat ovat oikeutettuja saamaan sairaanhoitoa ja korvauksia Suomessa oleskelunsa aikana.

Valtion korvaus

Julkisella terveydenhuollolla on oikeus saada valtiolta korvausta hoitokustannuksista, jos hoitoa saaneella henkilöllä ei ole Suomessa kotikuntaa mutta hänellä on oikeus saada terveydenhuoltopalveluita Suomessa. Valtion korvausta voidaan maksaa myös tilanteissa, jossa Suomessa asuvalla henkilöllä on Suomessa kotikunta, mutta hänen sairaanhoidostaan aiheutuneista kustannuksista vastaa toinen EU- tai Eta-maa, Sveitsi, Iso-Britannia tai Pohjois-Irlanti. Korvaus maksetaan valtion varoista julkisen terveydenhuollon ylläpitäjille eli hyvinvointialueille.

Lisäksi Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) voi saada Kelan maksamaa valtion korvausta. Kela maksaa valtion korvausta tilanteissa, joissa hoitoa saaneen korkeakouluopiskelijan sairaanhoidon kustannuksista vastaa toinen EU-maa, Eta-maa, Sveitsi, Iso-Britannia tai Pohjois-Irlanti.

Kansainvälisten sairaanhoitokustannusten korvaaminen valtioiden välillä

Kun henkilö on EU-lainsäädännön nojalla saanut sairaanhoitoa toisessa EU- tai Eta-maassa, Sveitsissä, Isossa-Britanniassa tai Pohjois-Irlannissa ja maksanut saamastaan hoidosta vain

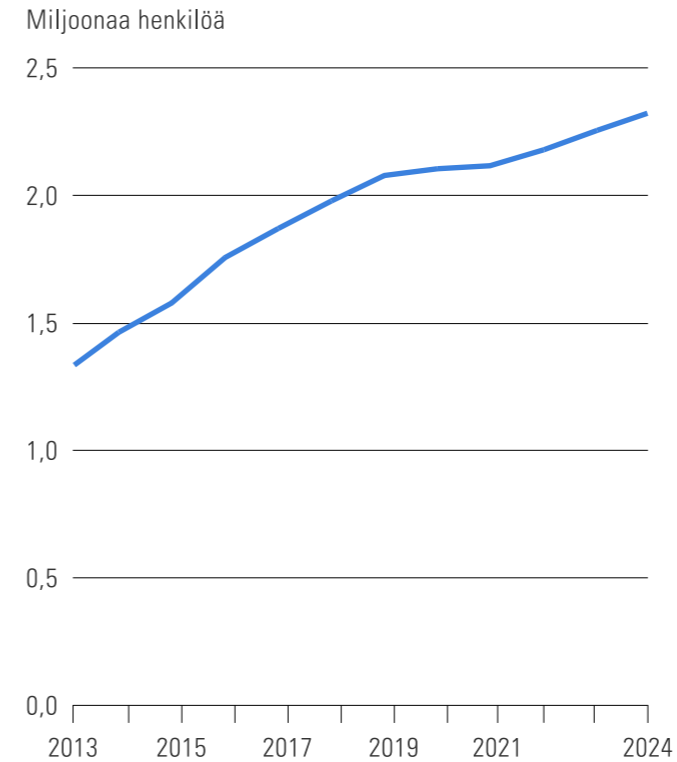
asiakasmaksun, on kyseisellä maalla oikeus veloittaa loput hoidosta aiheutuneet kustannukset sairaanhoidosta vastuussa olevalta maalta. Kustannusvastuussa oleva maa yleensä myöntää henkilölle myös hänen sairaanhoito-oikeuttaan osoittavan todistuksen. Valtiot korvaavat toisessa maassa aiheutuneita kustannuksia näiden hoito-oikeustodistusten perusteella.

Kustannuksia korvataan maiden välillä joko todellisina hoitokustannuksina tai kiinteämääräisinä summina. EU-lainsäädäntöä soveltavien valtioiden välillä korvataan hoidosta aiheutuneita kustannuksia yleensä todellisten kustannusten mukaan.

Kun kyse on eläkkeensaajista ja heidän perheenjäsenistään sekä sellaisista perheenjäsenistä, jotka asuvat muussa EU-lainsäädäntöä soveltavassa maassa kuin vakuutettu, voivat maat halutessaan veloittaa kustannukset myös kiinteämääräisinä summina. Tällöin hoitokustannukset laskutetaan toiselta maalta kerran vuodessa keskimääräisen kiinteän kuukausittaisen summan mukaan. Kuukausittainen summa laskutetaan riippumatta siitä, onko henkilö tosiasiallisesti saanut sairaanhoitoa vai ei.

EU-lainsäädäntöä soveltavat valtiot voivat myös erikseen sopia, että hoitokustannusten korvaamisesta niiden välillä luovutaan joko kokonaan tai osittain.

Kuvio 33. Eurooppalaisen sairaanhoitokortin haltijat 31.12. vuosina 2013–2024

Lähde: Kelan tilastot.

71. Kelan sairaanhoitokorvaukset Suomessa vakuutetuille ulkomailla annetusta hoidosta korvauslajin mukaan 2024

Korvauslaji	Ratkaisut	Kustannukset yhteensä, euroa	Hyväksytyt kustannukset, euroa ¹	Ei korvattavat kustannukset, euroa	Myönnetyt korvaukset, euroa ²
Yhteensä	12 330	13 225 020	8 846 041	4 378 979	5 901 046
Hammaslääkärin palkkiot	9	4 722	340	4 383	74
Lääkkeet	2 207	205 480	150 218	55 262	82 409
Tutkimus ja hoito	24	180 433	179 431	1 001	4 261
Lääkärinpalkkiot	36	196 608	122 444	74 164	5 004
Matkat	1 179	571 827	315 791	256 036	261 490
Fysioterapia	5	14 135	14 135	–	203
Välttämätön hoito ulkomailla	4 755	6 545 706	6 545 706	–	4 605 629
Hoitoon hakeutuminen ulkomaille	119	419 231	419 231	–	364 777
Ei korvattavat kustannukset	1 251	667 561	.	667 561	.

1 Asiakkaan maksamat korvattavuuden piiriin kuuluvat kustannukset.

2 Korvattavuuden piiriin kuuluvat kustannukset, joista on vähennetty asiakkaan maksettavaksi jäävät omavastuut.

Lähde: Kelan tilastot.

72. Kelan sairaanhoitokorvaukset Suomessa vakuutetuille ulkomailla annetusta hoidosta hoidon antajamaan mukaan 2024

Hoidon antajamaa	Ratkaisut	Kustannukset yhteensä, euroa	Hyväksytyt kustannukset, euroa ¹	Ei korvattavat kustannukset, euroa	Myönnetyt korvaukset, euroa ²
Yhteensä	12 330	13 225 020	8 846 041	4 378 979	5 901 046
Alankomaat	174	48 660	32 720	15 939	18 997
Belgia	104	28 807	21 208	7 599	14 999
Bulgaria	50	22 703	18 473	4 230	14 544
Espanja	5 295	6 804 541	5 593 912	1 210 629	3 875 810
Italia	139	106 677	74 328	32 349	43 153
Itävalta	144	212 057	171 082	40 975	98 946
Kreikka	481	768 575	580 561	188 014	446 162
Kroatia	44	31 109	10 258	20 851	7 725
Kypros	110	106 140	92 672	13 467	65 985
Latvia	65	34 440	8 787	25 652	5 554
Liettua	45	52 804	27 509	25 295	22 401
Luxemburg	66	12 959	10 552	2 407	6 602
Norja	11	3 261	2 067	1 194	875
Portugali	163	123 186	113 611	9 575	85 490
Puola	106	52 484	38 230	14 253	20 037
Ranska	348	171 915	96 029	75 886	75 356
Romania	15	14 225	12 205	2 020	10 573
Ruotsi	104	63 061	41 460	21 601	27 309
Saksa	369	494 626	261 303	233 323	203 155
Slovakia	10	1 976	1 626	350	1 152
Sveitsi	111	124 438	93 409	31 029	58 592
Tsekki	28	4 168	4 067	101	2 767
Unkari	50	63 008	11 977	51 031	7 035
Viro	4 071	2 926 685	1 145 002	1 781 683	736 987
Britannia	26	32 937	27 541	5 396	12 799
Muut	201	919 580	355 448	564 131	38 040

1 Asiakkaan maksamat korvattavuuden piiriin kuuluvat kustannukset.

2 Korvattavuuden piiriin kuuluvat kustannukset, joista on vähennetty asiakkaan maksettavaksi jäävät omavastuut.

Lähde: Kelan tilastot.

73. Valtion korvaus julkisen terveydenhuollon yksiköille muualla kuin Suomessa vakuutetuille henkilöille antamien sairaus- ja äitiysetuuksien kustannuksista 2024

Korvauksen saajayksikön hyvinvointialue	Hoitoa saaneet	Käynnit	Maksetut valtion korvaukset, euroa
Koko maa	15 782	39 415	31 322 666
Ahvenanmaa	1 289	4 670	2 584 087
Etelä-Karjala	233	742	475 918
Etelä-Pohjanmaa	278	683	381 792
Etelä-Savo	381	965	500 029
Helsingin kaupunki	5 533	12 356	14 607 298
Itä-Uusimaa	26	46	8 012
Kainuu	160	292	135 043
Kanta-Häme	179	386	233 985
Keski-Pohjanmaa	148	532	228 365
Keski-Suomi	528	1 003	712 910
Keski-Uusimaa	10	37	4 834
Kymenlaakso	221	555	376 567
Lappi	1 952	4 430	2 805 134
Länsi-Uusimaa	213	259	466 822
Pirkanmaa	590	1 575	1 270 129
Pohjanmaa	–	–	–
Pohjois-Karjala	312	1 036	294 998
Pohjois-Pohjanmaa	893	2 233	1 648 367
Pohjois-Savo	272	629	518 692
Päijät-Häme	279	866	428 969
Satakunta	550	1 404	725 940
Vantaa ja Kerava	183	394	328 646
Varsinais-Suomi	1 062	2 369	2 091 059
Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö	241	776	145 106

Lähde: Kelan tilastot.

74. Sairaanhoidokustannusten korvaaminen EU- ja Eta-maiden¹ välillä 2010–2024, miljoonaa euroa

Suomi saavana osapuolena (velkojana)

Vuosi	Kelan esittämät vaatimukset	Kelalle korvattiin	Saatavat 31.12.
2010	3,32	3,61	6,73
2011	7,12	6,19	7,61
2012	6,27	7,50	6,32
2013	6,01	7,80	4,48
2014	4,57	5,00	3,84
2015	4,96	3,74	4,94
2016	7,19	6,00	6,07
2017	8,55	4,79	9,70
2018	8,87	10,08	8,42
2019	8,03	9,49	6,87
2020	6,82	6,62	6,98
2021	6,73	5,99	7,67
2022	5,23	5,40	7,07
2023	8,80	8,53	7,27
2024	10,21	8,22	9,17

Suomi maksavana osapuolena (velallisena)

Vuosi	Kelalle esitetyt vaatimukset	Kela korvasi	Velat 31.12.
2010	11,26	12,42	3,43
2011	15,33	12,40	6,16
2012	15,53	17,18	4,46
2013	17,02	16,80	4,21
2014	15,47	10,90	8,65
2015	15,62	16,67	7,31
2016	18,72	13,42	12,24
2017	17,25	8,85	20,35
2018	18,37	18,08	19,91
2019	19,02	24,33	14,26
2020	17,05	24,56	6,53
2021	16,37	13,23	9,44
2022	19,21	10,41	17,35
2023	19,62	26,23	10,34
2024	23,91	21,62	12,17

¹ Mukaan lukien Sveitsi.

Huomautus. Suomi on tehnyt sopimuksen sairaanhoidokustannusten korvaamisesta luopumisesta osittain Pohjoismaiden kanssa.

Lähde: Kelan tilastot.

5 Kuntoutusetuudet

Kelan kuntoutusetuuksia ovat ammatillinen kuntoutus, vaativa lääkinällinen kuntoutus, kuntoutuspsykoterapia, harkinnanvarainen kuntoutus sekä kuntoutusraha.

5

Kelan kuntoutusta säätelee laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahetuuksista (566/2005). Kelan kuntoutusetuuksien kehitystä selostetaan liitteessä 3.

Kelan kuntoutusta tai kuntoutusrahaa voivat saada sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaisesti vakuutetut henkilöt. Vakuutettuja ovat Suomessa vakinaisesti asuvat henkilöt. Lisäksi Suomeen töihin tulevilla voi olla oikeus kuntoutusetuuksiin.

5.1 Kuntoutuspalvelut

Kelalla on velvollisuus järjestää ja korvata ammatillista ja vaativaa lääkinnällistä kuntoutusta sekä korvata kuntoutuspsykoterapiaa. Kelalla ei ole kuntoutusvelvoitetta, jos henkilöllä on oikeus kuntoutuspalveluihin erityisturvan lakien eli esimerkiksi työtapaturma- ja ammattitautilain, liikennevakuutuslain tai sotilasvammalain perusteella. Lakisääteisen kuntoutuksen lisäksi Kela voi järjestää ja korvata harkinnanvaraista kuntoutusta.

Kelan on selvitettävä henkilön kuntoutustarve viimeistään silloin, kun hänelle on maksettu sairauspäivärahaa yli 60 päivää. Myös ennen työkyvyttömyyseläkepäätöstä on varmistettava, että kuntoutusmahdollisuudet on selvitetty. Jo työ- tai opiskelukyvyn olennainen heikentyminen velvoittaa selvittämään henkilön ammatillisen

kuntoutuksen tarpeen ja mahdollisuudet sekä järjestämään tarkoituksenmukaisen kuntoutuksen.

Kelan on aina selvitettävä alle 20-vuotiaan työkyvyttömyyseläkkeen hakijan ammatillisen kuntoutumisen mahdollisuudet. Nuoren kuntoutusraha tai ammatillinen kuntoutus ja sen ajalta maksettava kuntoutusraha ovat ensisijaisia työkyvyttömyyseläkkeeseen nähden.

Kuntoutuspalvelu- ja matkakustannusten korvaaminen

Kuntoutujalle tai kuntoutuspalvelun tuottajalle korvataan kuntoutuksesta aiheutuneet tarpeelliset ja kohtuulliset kustannukset. Lisäksi kuntoutujalle korvataan kuntoutuksesta aiheutuneet tarpeelliset ja kohtuulliset matkakustannukset. Kuntoutujan omaisen kuntoutukseen osallistumisesta aiheutuneet kustannukset voidaan tietyin edellytyksin korvata. (Katso luku 4.) Myös ulkomailla annetusta kuntoutuksesta voi saada korvausta.

Ammatillinen kuntoutus

Ammatillinen kuntoutus on tarkoitettu henkilöille, joiden työ- tai opiskelukyky on olennaisesti heikentynyt tai on vaarassa heikentyä lähivuosina.

Ammatillisena kuntoutuksena voidaan järjestää muun muassa työkokeiluja ja erilaisia valmennuksia, ammatillisia kuntoutuspalveluita sekä ammattikoulutusta.

Lisäksi voidaan myöntää elinkeinotukea ja sairauden tai vamman vuoksi tarpeelliset vaativat ja kalliit apuvälineet opiskelusta tai työstä selviytymiseksi.

Kelalla ei ole velvollisuutta järjestää ammatillista kuntoutusta, jos kuntoutus on järjestetty työeläkelakien tai erityisopetusta koskevien säännösten perusteella. Työeläkelaitokset ovat ensisijaisia ammatillisen kuntoutuksen järjestäjiä henkilöille, jotka ovat työelämässä tai joiden yhteys työelämään ei ole katkennut.

Vaativa lääkinnällinen kuntoutus

Vaativa lääkinnällinen kuntoutus on tarkoitettu alle 65-vuotiaille henkilöille, joille sairaus tai vamma aiheuttaa huomattavia vaikeuksia suoritua arjen toiminnoista. Kuntoutusta järjestetään terapioina, kursseina sekä moniammatillisina yksilöllisinä jaksoina.

Kuntoutuspsykoterapia

Kuntoutuspsykoterapiaa voidaan myöntää ja korvata henkilöille, joilla on todettu työ- tai opiskelukykyä uhkaava mielenterveyden häiriö. Kuntoutujat jaetaan iän perusteella nuoriin (16–25-vuotiaat) ja aikuisiin (26–67-vuotiaat).

Harkinnanvarainen kuntoutus

Kela voi myöntää harkinnanvaraista kuntoutusta sen rahamäärän puitteissa, jonka se saa vuosittain

eduskunnalta. Harkinnanvarainen kuntoutus on tarkoitettu pääasiassa työikäisille, joilla sairaus tai vamma haittaa työkykyä. Sitä voivat saada yksilöllisen tarpeen mukaan myös työelämän ulkopuolella olevat, eri ikäryhmiin kuuluvat asiakkaat, joiden toimintakyky ja elämänlaatua voidaan parantaa kuntoutuksella. Harkinnanvaraisena kuntoutuksena järjestetään muun muassa moniammatillista yksilökuntoutusta, sopeutumisvalmennusta ja kuntoutuskursseja.

5.2 Taloudellinen tuki

Kela voi maksaa kuntoutusajan toimeentuloturvana

- kuntoutusrahaa
- nuoren kuntoutusrahaa
- ylläpitokorvausta
- harkinnanvaraista kuntoutusavustusta kuntoutuksen jälkeiseltä ajalta.

Kuntoutusraha

Kuntoutusrahaa voi saada 16–67-vuotias henkilö ajalta, jolloin kuntoutus estää työnteon. Kuntoutusraha maksetaan osakuntoutusrahana, jos henkilö työskentelee kuntoutuksen aikana ja hänen työaikaansa on lyhennetty kuntoutuksen takia vähintään 40 %.

Kuntoutusrahaa voidaan maksaa Kelan järjestämän tai muun lakiin perustuvan kuntoutuksen ajalta sekä sopeutumisvalmennuksen tai oppisopimus-koulutuksen ajalta.

Myös ulkomailla annettavan kuntoutuksen ajalta voidaan tietyin edellytyksin maksaa kuntoutusrahaa.

Kuntoutukseen osallistuvalla kuntoutujan omalle tai muulle läheiselle voidaan myös maksaa kuntoutusrahaa.

Kela voi maksaa kuntoutusrahan tai osakuntoutusrahan kuntoutujan työnantajalle, jos tämä maksaa kuntoutuksen ajalta palkkaa.

Nuoren kuntoutusraha

Nuoren kuntoutusrahaa voidaan maksaa opiskelun tai muun työelämään tähtäävän kuntoutuksen ajalta 16–19-vuotiaalle henkilölle, jonka työ- tai opiskelukyky ja ansiomahdollisuudet ovat olennaisesti heikentyneet vamman tai sairauden takia.

Kuntoutusrahan kesto ja omavastuu-aika

Kuntoutusrahaa maksetaan omavastuuajan jälkeen jokaiselta arkipäivältä, jona henkilö osallistuu kuntoutukseen. Yleisin omavastuu-aika on kuntoutuksen alkamispäivä.

Ammatillisen kuntoutuksen etenemisen ja kuntoutujan toimeentulon turvaamiseksi kuntoutusrahaa voidaan maksaa kuntoutuksen odotus- ja väliajoilta.

Kuntoutusrahan määrä

Kuntoutusraha on yhtä suuri kuin sairausvakuutuslain mukainen sairauspäiväraha, jonka kuntoutuja sairastuessaan saisi. Vuonna 2024 kuntoutusrahan

vähimmäismäärä oli 31,99 euroa arkipäivältä. Myös nuoren kuntoutusrahan ja ammatillisen kuntoutuksen ajalta maksettavan kuntoutusrahan vähimmäismäärä oli 31,99 euroa arkipäivältä.

Osakuntoutusrahan määrä on puolet täydestä kuntoutusrahasta. Eläkkeensaajalle kuntoutusrahan määrä on 10 % eläkkeestä. Se maksetaan eläkkeen lisäksi.

Kuntoutusraha on veronalaista tuloa.

Ylläpitokorvaus

Harkinnanvaraista ylläpitokorvausta (9,00 euroa päivässä) voi saada kuntoutuja, jonka kuntoutusraha on enintään ammatillisen kuntoutuksen vähimmäismäärän suuruinen. Ylläpitokorvausta maksetaan kuntoutuksesta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten korvaamiseksi ja kuntoutukseen osallistumisen varmistamiseksi, ei kuitenkaan pitkäaikaisen kuntoutuksen ajalta.

Ylläpitokorvaus on veroton etuus.

Kuntoutusavustus

Harkinnanvaraista kuntoutusavustusta voidaan maksaa Kelan maksaman kuntoutusrahan päättymisen jälkeen. Avustuksen tarkoitus on

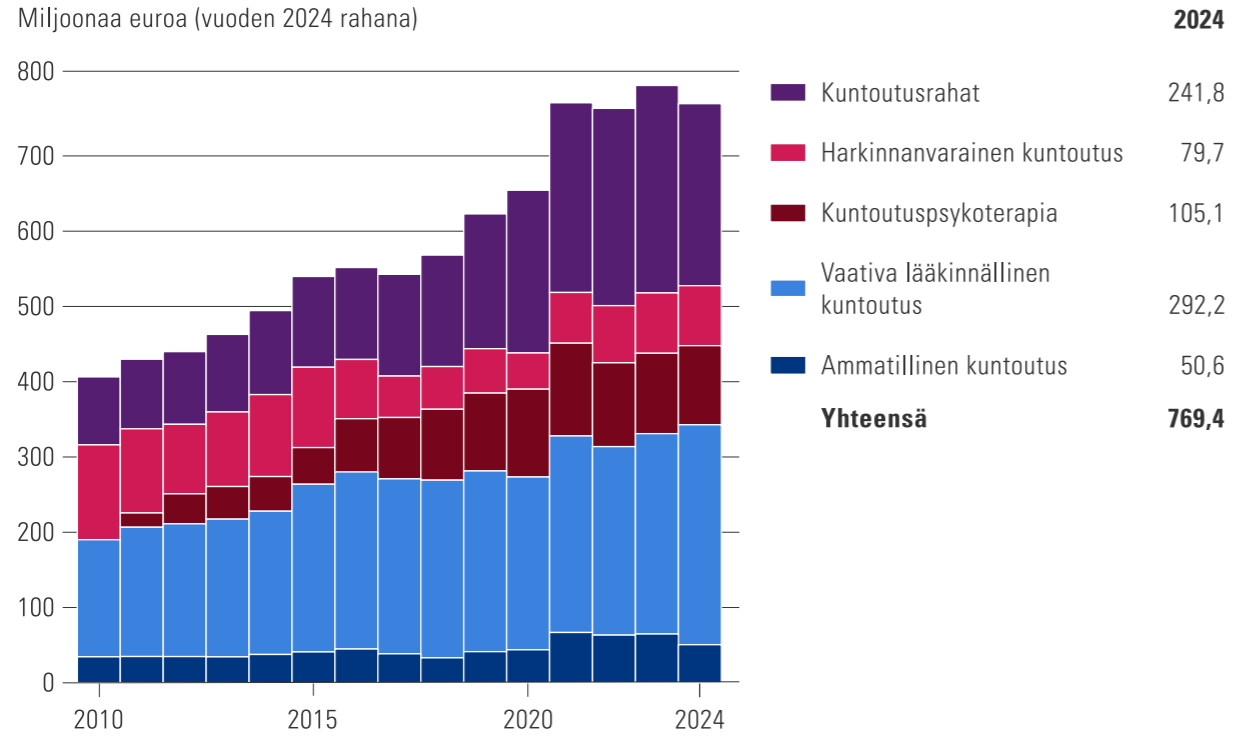
tukea kuntoutujan työllistymistä kuntoutusjakson päätyttyä. Kuntoutusavustusta maksetaan enintään edeltävän kuuden kuukauden ajalta maksettua kuntoutusrahaa vastaava määrä. Avustusta maksetaan vuosittain vain harvoille kuntoutujille.

75. Kuntoutuskustannukset 2010–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Yhteensä	Kuntoutuspalvelut					Kuntoutusrahat	
		Yhteensä	Ammatillinen kuntoutus	Vaativa lääkinällinen kuntoutus	Kuntoutus-psykoterapia	Harkinnanvarainen kuntoutus	Yhteensä	Maksettu Kelan kuntoutuspalvelujen saajille
2010	305,1	237,3	25,9	116,8	.	94,6	67,8	37,0
2011	334,0	262,2	27,1	133,5	14,7	86,9	71,8	38,0
2012	351,5	274,3	27,8	140,9	31,8	73,8	77,1	40,2
2013	375,0	291,5	27,9	148,3	35,1	80,3	83,5	43,4
2014	404,7	313,3	30,8	155,9	37,7	89,2	91,4	47,4
2015	441,2	342,5	33,5	182,2	39,8	87,3	98,6	50,6
2016	452,6	352,3	36,8	193,0	58,0	64,6	100,2	48,0
2017	448,4	336,7	31,8	192,1	67,4	45,5	111,7	45,0
2018	474,6	350,9	27,7	197,2	78,7	47,4	123,7	47,8
2019	525,6	374,5	34,9	202,6	87,3	49,8	151,1	66,9
2020	554,0	370,9	37,1	194,4	98,8	40,7	183,1	82,1
2021	666,4	448,4	57,8	225,9	106,6	58,3	218,0	103,4
2022	707,1	464,2	58,7	232,1	103,2	70,4	242,9	113,5
2023	780,9	509,5	63,8	262,0	105,1	78,9	271,3	129,6
2024	769,3	527,5	50,6	292,2	105,1	79,7	241,8	114,5

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 34. Kuntoutuskustannukset 2010–2024

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.tietotarjotin.fi.

76. Kuntoutujat 2010–2024

Vuosi	Kuntoutujat yhteensä	Kuntoutuspalvelujen saajat	Kuntoutusrahan saajat			
			Yhteensä	Kuntoutuspalvelut Kelalta	Kuntoutuspalvelut muualta	Ei kuntoutuspalveluja
2010	98 808	83 709	52 352	36 763	11 142	4 678
2011	101 948	87 318	52 336	36 788	10 722	5 105
2012	105 031	91 148	53 133	38 158	9 541	5 653
2013	112 238	98 863	55 521	41 017	8 552	6 666
2014	119 944	107 107	56 731	42 071	7 900	7 533
2015	124 777	112 212	57 292	42 489	7 284	8 307
2016	121 769	109 743	49 187	34 402	6 603	8 872
2017	120 165	108 670	40 735	25 956	5 921	9 483
2018	131 174	120 081	40 338	25 017	5 545	11 081
2019	145 226	134 010	45 586	29 644	5 241	13 099
2020	150 091	141 128	43 394	28 114	3 330	14 403
2021	166 176	156 139	48 397	32 332	2 781	15 987
2022	177 559	165 183	51 900	34 537	3 100	16 832
2023	187 565	172 581	54 751	36 507	3 215	17 627
2024	187 769	171 945	50 923	33 565	3 158	16 428

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.tietotarjotin.fi.

77. Kuntoutus sukupuolen ja iän mukaan 2023

Molemmat sukupuolet

Ikäryhmä, vuotta	Kuntoutuspalvelujen saajat	Uudet kuntoutuspalvelujen saajat ¹	Kuntoutuspalvelukustannukset, miljoonaa euroa	Kuntoutusrahan saajat ²	Kuntoutusraha, korvatut päivät
Kaikki	171 945	56 880	527,5	50 923	6 335 003
0–15	30 517	8 978	189,7	–	–
16–24	27 448	9 245	65,1	22 042	4 610 142
25–34	36 442	11 332	83,2	7 381	1 069 331
35–44	25 564	8 004	59,6	6 041	337 829
45–54	20 511	7 141	52,2	6 619	184 525
55–64	22 113	8 013	59,3	8 685	132 000
65–	9 350	4 167	18,4	155	1 176

1 Uusi kuntoutuja on henkilö, joka ei ole saanut kyseisen kuntoutuksen lakiperusteen (ammattillinen kuntoutus, vaativa lääkinällinen kuntoutus, kuntoutuspsykoterapia tai harkinnanvarainen kuntoutus) mukaista kuntoutusta kahteen vuoteen.

2 Kuntoutusrahaa sai 14 900 vajaakuntoista nuorta (16–19 vuotta) ammatillisen kuntoutumisen varmistamiseksi. Ylläpitokorvausta ammatillisen kuntoutuksen ajalta maksettiin 1 694 henkilölle. Edellä mainitut henkilöt sisältyvät sarakkeen lukuihin.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.tietotarjotin.fi.

jatkuu

jatkoa

Miehet

Ikäryhmä, vuotta	Kuntoutuspalvelujen saajat	Uudet kuntoutuspalvelujen saajat ¹	Kuntoutuspalvelukustannukset, miljoonaa euroa	Kuntoutusrahan saajat ²	Kuntoutusraha, korvatut päivät
Kaikki	64 634	20 983	247,1	20 027	2 776 700
0–15	21 001	6 046	130,8	–	–
16–24	9 006	2 719	23,1	9 992	2 068 031
25–34	10 092	3 279	25,9	3 203	455 648
35–44	7 582	2 516	19,4	2 360	140 691
45–54	6 187	2 187	17,7	2 097	66 673
55–64	7 108	2 537	22,9	2 332	45 313
65–	3 658	1 699	7,3	43	344

Naiset

Ikäryhmä, vuotta	Kuntoutuspalvelujen saajat	Uudet kuntoutuspalvelujen saajat ¹	Kuntoutuspalvelukustannukset, miljoonaa euroa	Kuntoutusrahan saajat ²	Kuntoutusraha, korvatut päivät
Kaikki	107 311	35 897	280,4	30 896	3 558 303
0–15	9 516	2 932	58,9	–	–
16–24	18 442	6 526	42,0	12 050	2 542 111
25–34	26 350	8 053	57,2	4 178	613 683
35–44	17 982	5 488	40,2	3 681	197 138
45–54	14 324	4 954	34,5	4 522	117 852
55–64	15 005	5 476	36,4	6 353	86 687
65–	5 692	2 468	11,1	112	832

1 Uusi kuntoutuja on henkilö, joka ei ole saanut kyseisen kuntoutuksen lakiperusteen (ammattillinen kuntoutus, vaativa lääkinällinen kuntoutus, kuntoutuspsykoterapia tai harkinnanvarainen kuntoutus) mukaista kuntoutusta kahteen vuoteen.

2 Kuntoutusrahaa sai 14 900 vajaakuntoista nuorta (16–19 vuotta) ammatillisen kuntoutumisen varmistamiseksi. Ylläpitokorvausta ammatillisen kuntoutuksen ajalta maksettiin 1 694 henkilölle. Edellä mainitut henkilöt sisältyvät sarakkeen lukuihin.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.tietotarjotin.fi.

78. Kuntoutuspalvelut toimenpiteittäin 2024

Kuntoutuspalvelu Toimenpide	Kuntoutujat ¹	Kuntoutuspalvelu- kustannukset
Kaikki	171 945	527 511 093
Ammatillinen kuntoutus	27 357	50 613 523
Ammatillinen kuntoutusselvitys	4 388	13 174 778
KIILA-kuntoutus ²	3 553	5 935 307
Koulutus	11 212	2 513 417
Muut toimenpiteet	10 277	28 990 020
Vaativa lääkinällinen kuntoutus	48 537	292 193 152
Fysioterapia	16 572	75 514 947
Moniammatillinen yksilökuntoutus	985	5 667 191
Psykoterapia	5 756	26 363 250
Puheterapia	17 465	97 089 767
Sairausryhmäkohtaiset kurssit ³	1 527	5 261 576
Toimintaterapia	17 186	68 153 793
Muut toimenpiteet	3 496	14 142 628
Kuntoutuspsykoterapia	65 945	105 098 577
Aikuisten psykoterapia	47 948	75 807 332
Nuorten psykoterapia	18 068	29 291 245
Harkinnanvarainen kuntoutus	37 313	79 716 721
Kehittämistoiminta	202	435 154
Kuntoutuskurssit	16 822	23 749 214
Moniammatillinen yksilökuntoutus	3 914	9 735 493
Neuropsykologinen kuntoutus	525	547 213
Sopeutumisvalmennuskurssit	4 571	10 720 059
Muut toimenpiteet	11 590	34 529 588

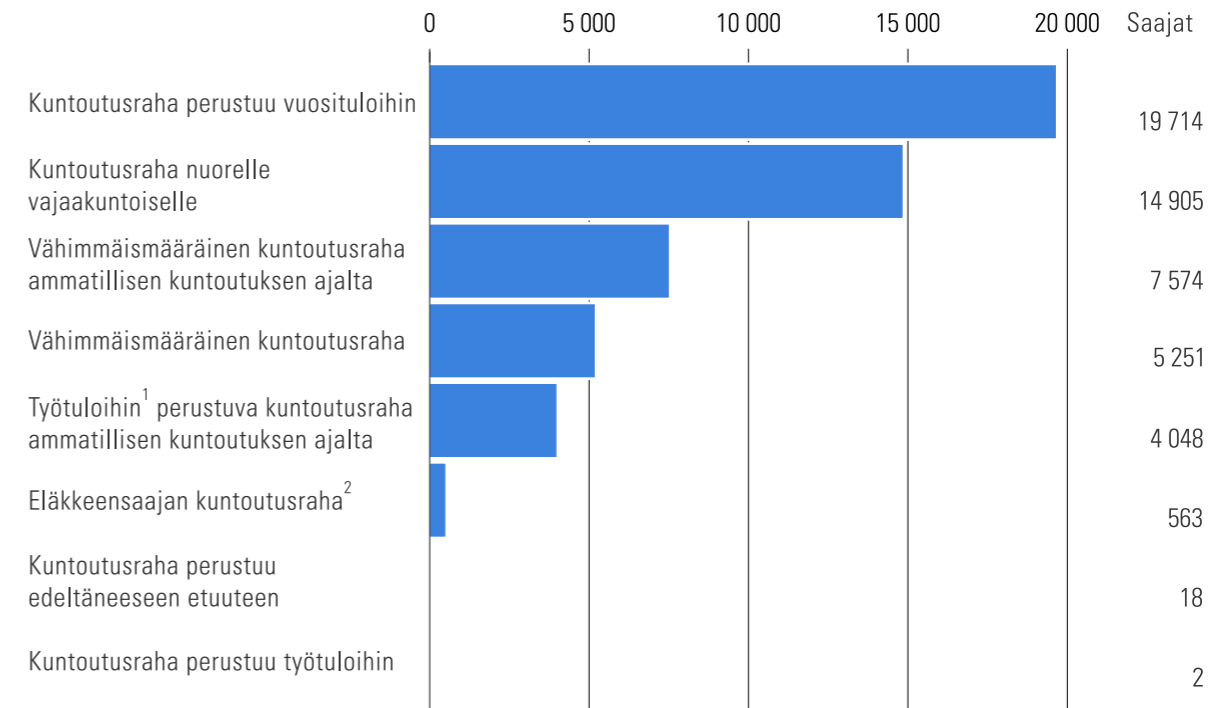
1 Kuntoutuja on voinut vuoden aikana osallistua useaan toimenpiteeseen.

2 Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit.

3 Ammatillista työkykyä tukeva kuntoutus.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 35. Kuntoutusrahan saajat määräytymisperusteen mukaan 2024

1 Kaikissa tuloluokissa 75 % työtuloista.

2 Maksetaan eläkkeen lisäksi.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.tietotarjotin.fi.

5.3 Kuntoutus alueittain, sairauksittain ja ammateittain

Kuntoutuksen alueittaiset tilastot esitetään vuosikirjassa hyvinvointialueittain kuntoutujan kotikunnan mukaan.

Sairaudella tarkoitetaan kuntoutuspalvelu- tai kuntoutusrahahakemuksen perusteena olevaa sairautta. Tieto sairaudesta saadaan henkilöistä, jotka ovat saaneet Kelalta kuntoutuspalveluja, nuoren kuntoutusrahaa tai kuntoutusrahaa oppisopimuskoulutuksen ajalta.

Sairausdiagnoosit merkitään kansainvälisen tautiluokituksen (ICD-10) mukaisesti.

Ammatiksi merkitään viimeisin pääasiallinen ammatti. Tieto ammatista tallennetaan 16 vuotta täyttäneistä kuntoutujista, jotka saavat kuntoutuspalveluja Kelalta.

Kuntoutustilastoissa otettiin käyttöön Ammatti- luokitus 2010 tilastovuoden 2015 alusta. Kansallinen Ammatti- luokitus 2010 perustuu kansainvälisen työjärjestön (ILO) laatimaan ja YK:n vahvistamaan ISCO-08-ammatti- luokitukseen.

79. Kuntoutus hyvinvointialueittain 2024

Hyvinvointialue ¹	Kuntoutuspalvelujen saajat	Kuntoutusrahan saajat	Kuntoutuspalvelut ja -rahat, miljoonaa euroa
Koko maa	171 945	50 923	769,3
Ahvenanmaa	401	118	1,2
Etelä-Karjala	2 810	856	10,8
Etelä-Pohjanmaa	5 693	2 005	26,0
Etelä-Savo	3 907	1 537	18,2
Helsinki	22 641	3 552	78,4
Itä-Uusimaa	2 058	469	7,7
Kainuu	2 291	788	10,4
Kanta-Häme	4 331	1 453	21,2
Keski-Pohjanmaa	2 151	937	11,3
Keski-Suomi	9 883	3 393	48,2
Keski-Uusimaa	4 896	1 710	22,0
Kymenlaakso	3 404	1 053	15,6
Lappi	5 444	1 683	28,0
Länsi-Uusimaa	11 496	2 338	46,9
Pirkanmaa	21 287	6 840	103,0
Pohjanmaa	4 205	1 447	17,5
Pohjois-Karjala	5 608	2 382	28,4
Pohjois-Pohjanmaa	16 124	4 868	79,5
Pohjois-Savo	8 490	3 404	40,1
Päijät-Häme	4 680	1 318	20,0
Satakunta	6 301	2 205	27,4
Vantaa ja Kerava	6 665	1 775	29,6
Varsinais-Suomi	16 947	4 761	77,6

¹ Hyvinvointialuejako, katso kartta liitteessä 13.

Huomautus. Ulkomailta asuvia koskevat tiedot eivät sisälly hyvinvointialuejaon erittelyyn.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.tietotarjotin.fi.

80. Kuntoutuspalvelujen saajat sairauden ja iän mukaan 2024

Sairauspääryhmä ¹	Kaikki	0–15-vuotiaat	16–24-vuotiaat	25–44-vuotiaat	45–64-vuotiaat	Yli 64-vuotiaat
Kaikki	171 945	30 517	27 448	62 006	42 624	9 350
C00–D48 Kasvaimet	1 340	54	54	158	561	513
E00–E99 Umpieritys-, ravitsemus- ja aineenvaihduntasairaudet	1 546	209	111	224	707	295
F00–F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	123 661	27 486	23 730	53 974	18 045	426
G00–G99 Hermoston sairaudet	11 328	1 027	655	2 332	5 398	1 916
H00–H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet	772	51	81	181	237	222
I00–I99 Verenkiertoelinten sairaudet	4 906	24	36	350	2 690	1 806
J00–J99 Hengityselinten sairaudet	571	9	10	82	278	192
L00–L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet	246	5	16	91	112	22
M00–M99 Tuki- ja liikuntauelinten, sidekudoksen sairaudet	16 949	71	170	2 043	12 161	2 504
Q00–Q99 Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet	2 672	1 195	373	636	434	34
S00–T99 Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset	1 659	11	71	477	959	141
Muut pääryhmät	1 986	363	200	352	831	240
Tieto puuttuu	4 309	12	1 941	1 106	211	1 039

¹ Sairaustieto tilastoitu kuntoutujan viimeisimmässä hakemuksessa olevan sairausdiagnoosin mukaan.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.tietotarjotin.fi.

81. Kuntoutuspalvelujen saajat ammattiryhmittäin 2024

Ammattiasema ja ammattipääryhmä	Kaikki	Miehet	Naiset
Yhteensä	141 428	43 633	97 795
Yrittäjät ja palkansaajat yhteensä	70 503	17 930	52 573
Itsenäinen yrittäjä tai ammatinharjoittaja, yrittäjäperheen jäsen	4 922	1 844	3 078
Palkansaajat	65 581	16 086	49 495
Johtajat	1 092	382	710
Erityisasiantuntijat	14 016	3 370	10 646
Asiantuntijat	11 750	1 868	9 882
Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät	2 783	424	2 359
Palvelu- ja myyntityöntekijät	11 327	1 478	9 849
Maanviljelijät, metsätyöntekijät ym.	463	161	302
Rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijät	2 698	2 005	693
Prosessi- ja kuljetustyöntekijät	1 449	960	489
Muut työntekijät	1 914	403	1 511
Sotilaat	82	63	19
Tunteamaton	19 153	5 192	13 961
Muut¹	74 642	26 598	48 044

1 Sisältää ammatissa toimimattomat sekä ne, joiden ammattiasema ei ole tiedossa.

Huomautus. Taulukko sisältää 16 vuotta täyttäneet kuntoutujat.

Lähde: SVT. Kela: Kelan kuntoutus www.tietotarjotin.fi.

6 Työttömyysetuudet

6

Kelan työttömyysetuuksia ovat peruspäiväraha ja työmarkkinatuki. Tässä julkaisussa työttömyysturvaan luetaan myös liikkuvuusavustus, vuorottelukorvaus ja muutosturvaraha.

Kela maksaa työttömyysetuudet niille työttömille, jotka eivät kuulu työttömyyskassaan.

Työttömyysturvalaissa (1290/2002) säädetään työttömyyspäivärahasta, työmarkkinatuesta ja liikkuvuusavustuksesta. Vuorottelukorvauksesta säädetään vuorotteluvapaalaissa (1305/2002). Lainmuutoksia selostetaan liitteessä 4.

Työttömyysetuuksiin ovat oikeutettuja Suomessa asuvat henkilöt, myös Suomessa työskentelevät EU- ja Eta-maiden kansalaiset. Lisäksi työttömyyspäivärahan saaja voi hakea työtä kolmen kuukauden ajan toisen EU- tai Eta-maan alueelta menettämättä suomalaista päivärahaansa. Työmarkkinatukeen on oikeus vain Suomessa asuvilla henkilöillä.

6.1 Peruspäiväraha

Oikeus peruspäivärahaan

Työttömyysturvan peruspäivärahaan on oikeus työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoittautuneella 18–64-vuotiaalla kokoaikatyötä hakevalla työttömällä työnhakijalla, joka täyttää työssäoloehdon ja on työmarkkinoiden käytettävissä.

Palkansaajan työssäoloehto muuttui 2.9.2024 alkaen. Ennen muutosta palkansaaja täytti työssäoloehdon, jos

- hän oli ollut 28 edellisen kuukauden aikana 26 kalenteriviikkoa työssäoloehdoton luettavassa työssä

- työaika oli ollut vähintään 18 tuntia viikossa
- työstä maksettu palkka oli ollut vähintään työehtosopimuksen mukainen.

Jos alalla ei ollut työehtosopimusta, palkan piti olla vähintään 1 399 euroa kuukaudessa.

Muutoksen jälkeen palkansaaja täyttää työssäoloehdon, jos

- hänelle on 28 edellisen kuukauden aikana kertynyt työssäoloehto 12 kuukautta
- työstä maksettu palkka on vähintään työehtosopimuksen mukainen.

Jos alalla ei ole työehtosopimusta, palkan pitää olla vähintään 1 399 euroa kuukaudessa.

Työssäoloehto kertyy

- yksi kuukausi, jos henkilö saa kalenterikuukauden aikana palkkaa vähintään 930 euroa
- puolikas kuukausi, jos henkilö saa kalenterikuukauden aikana palkkaa vähintään 465 euroa.

Yrittäjä täyttää työssäoloehdon, jos

- hän on toiminut yrittäjänä vähintään 15 kuukautta työttömyyttä edeltäneen neljän vuoden aikana
- yritystoiminta on ollut riittävän laajaa.

Ammatillista koulutusta vailla olevalla 18–24-vuotiaalla nuorella on oikeus peruspäivärahaan, jos hän on hakenut soveltuvaan ammatilliseen koulutukseen.

Peruspäivärahan enimmäisaika määräytyy henkilön työhistorian ja iän perusteella. Peruspäivärahan enimmäiskesto on 300, 400 tai 500 päivää. (Kaavio 5.)

Ikääntyneille työttömille peruspäivärahaa voidaan maksaa enimmäisajan jälkeenkin lisäpäiviltä.

Peruspäivärahaa maksetaan viittä täyttä työpäivää vastaavan omavastuuajan jälkeen. Työstä, työllistymistä edistävästä palvelusta tai koulutuksesta kieltäytyminen saattaa johtaa peruspäivärahan menettämiseen määräajaksi. Työ- ja elinkeinotoimisto voi evätä työnhakijan oikeuden peruspäivärahaan myös toistaiseksi asettamalla hänelle työssäolovelvoitteen. Velvoite voidaan antaa, jos työnhakija on toistuvasti ilman pätevää syytä menetellyt työvoimapolitiittisesti arvioituna moitittavasti.

Peruspäivärahan määrä

Peruspäivärahan määrä tarkistetaan yleensä vuosittain kansaneläkeindeksillä, mutta vuosina 2024–2027 peruspäivärahaan ei tehdä indeksitarkistusta. Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista maksettiin lapsikorotusta vuoden 2024 huhtikuuhun saakka. Päivärahaa maksetaan viideltä päivältä viikossa, ja se on veronalaista tuloa.

Peruspäiväraha 2024, euroa päivässä:

Etuus	Määrä
Peruspäiväraha	37,21
Lapsikorotus (1.4.2024 saakka)	
1 lapsi	7,01
2 lasta	10,29
3 tai useampia lapsia	13,26
Korotusosa/muutosturvalisä	5,29

Peruspäivärahaa maksetaan työttömyysajan lisäksi työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Näitä palveluja ovat muun muassa työvoimakoulutus, omaehtoinen opiskelu ja työkokeilu. Palvelujen ajalta maksetaan lisäksi kulukorvauksia ja enintään 200 päivältä korotusosaa. Omaehtoisen opiskelun ajalta ei makseta kulukorvauksia. Kulukorvaukset ovat verotonta tuloa.

Työttömyysturvan 300 euron kuukausittainen suojaosa poistui 1.4.2024. Huhtikuuhun saakka peruspäivärahaa voitiin maksaa esimerkiksi osa-aikaista työtä tekeväälle työnhakijalle soviteltuna. Sovitellun päivärahan saaja sai ansaita suojaosan verran eli 300 euroa kuukaudessa tai 279 euroa neljässä viikossa ilman että ansiot vähensivät peruspäivärahan määrää.

Osa sosiaalietuuksista voi pienentää peruspäivärahaa.

Muutokset 2025 katso liite 4.

6.2 Työmarkkinatuki

Oikeus työmarkkinatukeen

Työmarkkinatukeen on oikeus työttömällä, joka ei täytä työssäoloehdtoa tai joka on saanut perus- tai ansiopäivärahaa enimmäisajan.

Työmarkkinatukea saa 18–64-vuotias työ- ja elinkeinotoimistoon ilmoittautunut kokoaikatyötä hakeva työtön, joka on työmarkkinoiden käytettävissä.

Ammatillista koulutusta vailla olevien nuorten oikeutta työmarkkinatukeen on rajoitettu.

Työmarkkinatukea maksetaan omavastuuajan täyttymisen jälkeen vastaavin määräajoin kuin peruspäivärahaa. Omavastuuajaa ei edellytetä, jos henkilön oikeus työmarkkinatukeen alkaa välittömästi työttömyyspäivärahan enimmäisajan täytyttyä. Työmarkkinatuen kestolla ei ole rajoituksia. (Kaavio 5.)

Jos työttömällä ei ole ammatillista koulutusta, hän voi saada työmarkkinatukea vasta 21 viikon odotusajan jälkeen. Muun muassa aiempi työskentely, työttömyysetuuden saaminen tai osallistuminen työllistymistä edistävän palvelun voi vähentää odotusaikaa tai poistaa sen.

Työstä, työllistymistä edistävästä palvelusta tai koulutuksesta kieltäytyminen saattaa johtaa työmarkkinatuen menettämiseen määräajaksi. Työ- ja

elinkeinoimisto voi evätä työnhakijan oikeuden työmarkkinatukeen myös toistaiseksi asettamalla hänelle työssäolovelvoitteen samoin ehdoin kuin peruspäivärahassa.

Työmarkkinatuen määrä

Myös työmarkkinatuki tarkistetaan yleensä vuosittain kansaneläkeindeksillä, mutta indeksitarkistusta ei tehdä vuosina 2024–2027.

Täysimääräinen työmarkkinatuki on peruspäivärahan suuruinen ja se on veronalaista tuloa. Työmarkkinatukea maksetaan myös soviteltuna samoin ehdoin kuin soviteltua peruspäivärahaa.

Työmarkkinatukea maksetaan sekä työttömyysajalta että työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Palvelujen ajalta maksetaan kulukorvauksia sekä enintään 200 päivältä korotusosaa.

Työmarkkinatuki on pääsääntöisesti tarveharkintainen. Työttömän omat pääoma- ja muut tulot voivat vähentää työmarkkinatukea. Jos työtön asuu vanhempiansa taloudessa, myös vanhempien tulot voivat vähentää maksettavan tuen määrää. Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta työmarkkinatuki maksetaan ilman tarveharkintaa.

Kaikkia tuloja ei oteta huomioon tarveharkinnassa. Näitä tuloja ovat esimerkiksi lapsilisä, asumistuki ja toimeentulotuki.

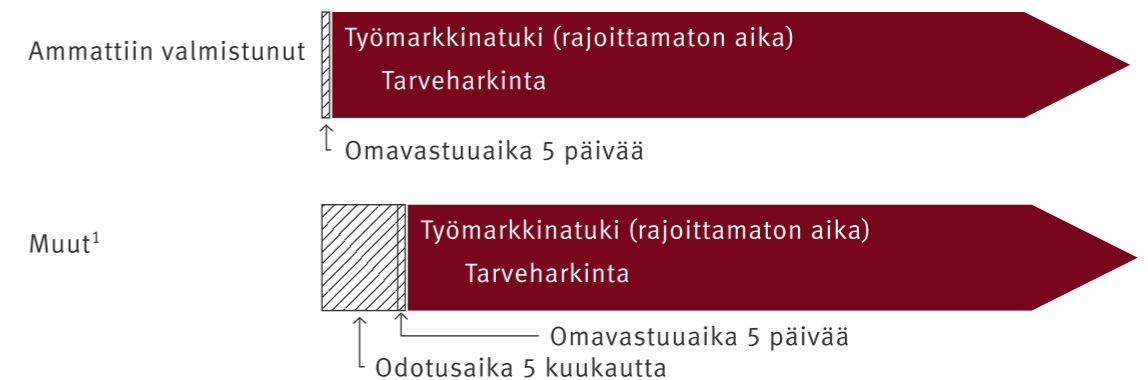
Muutokset 2025 katso liite 4.

Kaavio 5. Oikeus työttömyyspäivärahaan ja työmarkkinatukeen 31.12.2024

Työnhakija täyttää työssäoloehdon

Työnhakija ei täytä työssäoloehdtoa

¹ 17–24-vuotiailta vaaditaan erityisedellytyksiä.

Päivä = työpäivä, 5 päivää/viikko.

6.3 Liikkuvuusavustus, vuorottelukorvaus ja muutosturvaraha

Liikkuvuusavustus

Liikkuvuusavustusta voi saada työttömyysetuuteen oikeutettu henkilö

- joka ottaa vastaan vähintään kaksi kuukautta kestävästä työsuhteesta tehtävän työn
- jonka päivittäisen työmatkan kesto ylittää keskimäärin kolme tuntia ja osa-aikatyössä keskimäärin kaksi tuntia.

Liikkuvuusavustusta voi saada myös henkilö, joka muuttaa vastaavalta etäisyydeltä työn takia. Liikkuvuusavustusta voi saada lisäksi sellaisen koulutuksen ajalle, joka on edellytyksenä työpaikan saamiselle.

Liikkuvuusavustusta maksetaan työsuhteen kestosta riippuen 30, 45 tai 60 päivän ajan enintään viideltä päivältä viikossa.

Liikkuvuusavustus on saman suuruinen kuin peruspäiväraha. Liikkuvuusavustukseen voi lisäksi saada lapsikorotuksen 1.4.2024 saakka ja korotusosan. Lapsikorotus määräytyy samoin perusteiden kuin peruspäivärahassa. Korotusosan voi saada, jos työpaikka tai koulutuksen järjestämispaikka sijaitsee yli 200 kilometrin etäisyydellä henkilön tosiasiallisesta asuinpaikasta.

Liikkuvuusavustus on veronalaista tuloa.

Muutokset 2025 katso liite 4.

Vuorottelukorvaus

Vuorotteluvapaajärjestelmä lakkautettiin 1.8.2024. Vuorotteluvapaan sai aloittaa vielä viimeistään 31.7.2024. Vuorotteluvapaa oli työntekijän ja työnantajan välinen järjestely, jossa työntekijä jäi määräajaksi vapaalle ja työnantaja palkkasi hänen sijaisekseen työttömän työnhakijan. Vuorotteluvapaalle lähtevällä oli oikeus vuorottelukorvaukseen.

Vuorotteluvapaan edellytyksenä oli, että työntekijä oli ennen vapaan alkamista ollut työssä vähintään 20 vuotta. Työhistoriaan rinnastettiin aika, jona henkilö oli saanut vanhempainpäivärahaa, ollut hoitovapaalla tai suorittanut asevelvollisuutta.

Vuorotteluvapaa sai kestää 100–180 kalenteripäivää. Vuorottelukorvaus oli 70 % siitä työttömyyspäivärahasta, johon vuorotteluvapaalle siirtyvä olisi ollut oikeutettu työttömänä ollessaan. Vuorottelukorvaukseen ei maksettu lapsikorotuksia.

Vuorottelukorvaus oli veronalaista tuloa.

Muutosturvaraha

Muutosturvaraha on etuus, jonka Kela tai työttömyyskassa laskee ja maksaa irtisanotulle työntekijälle. Sen on tarkoitus tukea yli 55-vuotiaina irtisanottujen työllistymistä. Muutosturvarahaa voi saada henkilö, joka on

- irtisanottu tuotannollisista ja taloudellisista syistä 1.1.2023 jälkeen
- täyttänyt 55 vuotta ennen irtisanomista
- työskennellyt vähintään 5 vuotta sen työnantajan palveluksessa, joka irtisanoi hänet
- ilmoittautunut työnhakijaksi TE-palveluihin 60 päivän kuluessa irtisanomispäivästä. Irtisanomispäivällä tarkoitetaan päivää, jona henkilö on saanut irtisanomisilmoituksen.

Muutosturvaraha on kertamaksu, joka vastaa noin kuukauden palkkaa.

82. Maksetut työttömyysetuudet 2013–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Yhteensä	Peruspäiväraha	Työmarkkinatuki ¹	Kotoutumistuki ¹	Liikkuvuusavustus	Vuorottelukorvaus	Muutosturvaraha
2013	1 682,78	254,26	1 299,73	128,49	.	0,41	.
2014	1 933,18	298,72	1 503,77	130,37	.	0,41	.
2015	2 091,14	341,87	1 742,57	6,49	.	0,26	.
2016	2 169,07	336,29	1 832,60	–	.	0,21	.
2017	2 124,89	284,33	1 839,08	–	1,45	0,06	.
2018	1 964,49	232,87	1 729,47	–	2,09	0,07	.
2019	1 869,86	209,87	1 658,54	–	1,41	0,07	.
2020	2 264,83	397,38	1 866,21	–	1,18	0,06	.
2021	2 154,73	377,18	1 776,15	–	1,35	0,05	.
2022	1 843,80	246,53	1 596,24	–	0,98	0,06	.
2023	1 932,05	266,46	1 664,49	–	0,97	0,07	0,07
2024	1 912,25	282,92	1 627,91	–	1,05	0,17	0,20

¹ Kotoutumistukea ei ole maksettu 1.1.2015 alkaen. Tuen saajat siirtyivät työmarkkinatuen saajiksi.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

83. Työttömyysetuuksien saajat vuoden aikana, 2013–2024

Vuosi	Kaikki	% 17–64-vuotiaista	Peruspäiväraha	Työmarkkinatuki ¹	Kotoutumistuki ¹	Liikkuvuusavustus	Vuorottelukorvaus	Muutos-turvaraha
2013	307 353	9,1	63 595	243 318	19 535	.	171	.
2014	336 408	10,0	74 820	268 277	20 097	.	161	.
2015	356 787	10,6	81 644	290 726	11 679	.	97	.
2016	369 651	11,0	81 637	306 548	29	.	78	.
2017	366 039	11,0	72 686	309 138	10	1 128	42	.
2018	345 838	10,4	65 826	296 501	7	1 595	35	.
2019	331 633	10,0	65 444	282 227	1	1 073	40	.
2020	411 823	12,5	127 419	304 559	–	913	32	.
2021	355 729	10,8	94 356	273 857	–	1 016	30	.
2022	315 181	9,5	75 542	259 012	–	735	32	.
2023	294 673	8,8	74 632	234 394	–	656	32	21
2024	308 545	9,2	80 726	241 449	–	737	69	63

¹ Kotoutumistukea ei ole maksettu 1.1.2015 alkaen. Tuen saajat siirtyivät työmarkkinatuen saajiksi.

Lähde: SVT: Kela: Kelan työttömyysturva; Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi.

84. Työttömyysetuuksien saajat 31.12. vuosina 2013–2024

Vuosi	Kaikki	% 17–64-vuotiaista	Peruspäiväraha	Työmarkkina-tuki ¹	Kotoutumistuki ¹	Liikkuvuusavustus	Vuorottelukorvaus	Muutosturvaraha
2013	199 622	5,9	31 324	156 365	11 869	.	64	.
2014	223 912	6,6	39 761	173 284	10 813	.	54	.
2015	238 508	7,1	42 681	195 801	–	.	26	.
2016	242 783	7,3	38 305	204 459	–	.	19	.
2017	228 052	6,8	31 460	196 452	–	129	11	.
2018	217 068	6,5	27 157	189 780	–	137	10	.
2019	208 570	6,3	29 576	178 902	–	89	10	.
2020	247 385	7,5	54 442	192 865	–	74	8	.
2021	199 581	6,0	35 000	164 490	–	87	11	.
2022	191 287	5,8	28 457	162 745	–	87	7	.
2023	196 894	5,9	35 213	161 591	–	89	9	2
2024	209 984	6,2	33 760	176 133	–	88	8	6

¹ Kotoutumistukea ei ole maksettu 1.1.2015 alkaen. Tuen saajat siirtyivät työmarkkinatuen saajiksi.

Lähde: SVT: Kela: Kelan työttömyysturva; Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi.

85. Maksetut työmarkkinatuet 2013–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Kaikki	Työttömyys- ajalta	Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta	Työvoimakoulutuksen ajalta	Omaehtoisen opiskelun ajalta	Kuntouttavan työtoiminnan ajalta	Matka- avustuksena	Muut työllistymistä edistävät palvelut
2013	1 299,7	919,3	380,5	105,1	78,5	100,2	1,42	95,3
2014	1 503,8	1 056,1	447,7	109,5	97,4	137,4	1,13	102,3
2015	1 742,6	1 160,5	582,1	139,4	165,6	168,3	0,87	107,9
2016	1 832,6	1 197,8	634,8	136,9	201,5	191,0	0,81	104,5
2017	1 839,1	1 174,3	664,7	144,9	222,3	195,2	0,15	102,1
2018	1 729,5	1 047,2	682,3	137,1	226,3	215,1	–	103,8
2019	1 658,5	998,4	660,1	141,6	224,0	214,0	–	80,5
2020	1 866,2	1 267,3	598,9	147,6	210,7	183,7	0,01	57,0
2021	1 776,2	1 238,8	537,3	140,2	172,6	175,2	–	49,3
2022	1 596,2	1 067,0	529,3	138,7	159,4	178,4	–	52,8
2023	1 664,5	1 121,0	543,5	156,6	158,3	172,6	–	56,0
2024	1 627,9	1 105,5	522,4	160,0	142,2	162,3	–	57,9

Huomautus. Kotoutumistukena maksettavasta työmarkkinatuesta luovuttiin vuoden 2015 alussa ja tuen saajat siirtyivät työmarkkinatuen saajiksi. Kotoutumistuki tilastoitiin erillisenä etuutena vuosina 1999–2014 eikä se sisällynyt työmarkkinatuen tietoihin.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

86. Maksetut peruspäivärahat 2013–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Kaikki	Työttömyys- ajalta	Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta	Työvoimakoulutuksen ajalta	Omaehtoisen opiskelun ajalta	Kuntouttavan työtoiminnan ajalta	Muut työllistymistä edistävät palvelut
2013	254,3	203,4	50,8	21,8	17,0	2,8	9,3
2014	298,7	243,8	54,9	22,0	19,7	3,4	9,8
2015	341,9	282,5	59,3	18,4	24,1	4,8	12,0
2016	336,3	276,7	59,6	15,1	27,6	5,3	11,5
2017	284,3	232,2	52,1	12,6	24,5	5,1	9,9
2018	232,9	186,3	46,5	12,5	19,6	5,2	9,3
2019	209,9	170,5	39,4	14,2	14,2	4,1	6,8
2020	397,4	349,7	47,7	19,9	17,2	4,2	6,4
2021	377,2	318,1	59,0	25,4	20,8	5,5	7,4
2022	246,5	206,6	39,9	16,7	13,1	4,9	5,2
2023	266,5	225,4	41,0	20,2	10,5	3,9	6,4
2024	282,9	237,1	45,8	23,9	11,1	3,7	7,1

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

87. Työmarkkinatuen saajat 31.12. vuosina 2013–2024

Vuosi	Kaikki	Työttömyys- ajalta	Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta	Työvoimakoulutuksen ajalta	Omaehtoisen opiskelun ajalta	Kuntouttavan työtoiminnan ajalta	Matka- avustuksena	Muut työllistymistä edistävät palvelut
2013	156 365	123 567	32 798	8 464	7 406	9 862	116	6 950
2014	173 284	136 173	37 111	8 286	8 935	13 159	79	6 652
2015	195 801	145 618	50 183	10 409	15 852	16 279	75	7 568
2016	204 459	149 285	55 174	11 283	18 793	17 831	72	7 195
2017	196 452	139 172	57 280	10 710	20 813	18 501	.	7 256
2018	189 780	130 170	59 610	10 659	22 049	20 558	.	6 344
2019	178 902	123 014	55 888	11 444	20 652	18 934	.	4 858
2020	192 865	143 925	48 940	10 731	17 097	17 549	.	3 563
2021	164 490	120 045	44 445	10 321	14 578	16 048	.	3 498
2022	162 745	119 384	43 361	9 974	13 630	16 086	.	3 671
2023	161 591	119 961	41 630	11 665	12 143	14 220	.	3 602
2024	176 133	134 650	41 483	11 786	12 623	13 317	.	3 757

Huomautus. Kotoutumistukena maksettavasta työmarkkinatuesta luovuttiin vuoden 2015 alussa ja tuen saajat siirtyivät työmarkkinatuen saajiksi. Kotoutumistuki tilastoitettiin erillisenä etuutena vuosina 1999–2014 eikä se sisällynyt työmarkkinatuen tietoihin.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

88. Peruspäivärahan saajat 31.12. vuosina 2013–2024

Vuosi	Kaikki	Työttömyys- ajalta	Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta	Työvoimakoulutuksen ajalta	Omaehtoisen opiskelun ajalta	Kuntouttavan työtoiminnan ajalta	Muut työllistymistä edistävät palvelut
2013	31 324	27 313	4 011	1 664	1 504	229	614
2014	39 761	35 430	4 331	1 546	1 703	339	743
2015	42 681	37 787	4 894	1 266	2 242	450	936
2016	38 305	33 813	4 492	1 012	2 237	466	777
2017	31 460	27 174	4 286	892	2 223	435	736
2018	27 157	23 629	3 528	1 035	1 540	383	570
2019	29 576	26 122	3 454	1 172	1 436	349	497
2020	54 442	49 064	5 378	1 986	2 254	529	609
2021	35 000	30 838	4 162	1 517	1 708	452	485
2022	28 457	25 678	2 779	1 105	936	340	398
2023	35 213	31 802	3 411	1 663	1 003	294	451
2024	33 760	30 516	3 244	1 595	942	262	445

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

89. Työttömyyspäivät 2013–2024

Vuosi	Peruspäiväraha			Työmarkkinatuki ¹			Kotoutumistuki ¹		
	Kaikki	Työttömyys- ajalta	Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta	Kaikki	Työttömyys- ajalta	Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta	Kaikki	Työttömyys- ajalta	Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta
2013	7 535 191	6 452 063	1 083 190	37 413 451	28 711 880	8 708 053	3 126 059	1 015 273	2 121 292
2014	8 848 848	7 683 629	1 165 219	42 532 202	32 664 607	9 877 462	3 102 190	989 265	2 136 235
2015	10 241 689	8 979 942	1 261 748	48 779 856	35 789 092	13 005 394	175 015	63 072	113 480
2016	10 241 424	8 963 192	1 278 262	51 529 125	37 167 979	14 375 816	–	–	–
2017	8 882 417	7 717 188	1 165 232	52 026 628	36 717 347	15 329 897	–	–	–
2018	7 553 212	6 462 447	1 090 788	49 880 321	33 631 431	16 272 432	–	–	–
2019	6 972 312	6 043 839	928 523	48 454 665	32 479 023	15 999 716	–	–	–
2020	12 425 099	11 332 148	1 092 971	52 449 825	38 285 618	14 164 235	–	–	–
2021	11 611 154	10 264 291	1 348 129	49 613 125	37 024 257	12 590 292	–	–	–
2022	7 787 143	6 888 847	898 970	43 164 012	31 096 446	12 069 268	–	–	–
2023	7 741 592	6 910 475	832 455	41 757 499	30 233 533	11 525 016	–	–	–
2024	8 471 217	7 500 343	972 543	43 230 797	31 587 579	11 644 269	–	–	–

¹ Kotoutumistukea ei ole maksettu 1.1.2015 alkaen. Tuen saajat siirtyivät työmarkkinatuen saajiksi.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

90. Työttömyyspäivien keskimääräiset päiväkorvaukset 2013–2024, euroa päivässä (vuoden 2024 rahana)

Vuosi	Peruspäiväraha			Työmarkkinatuki ¹			Kotoutumistuki ¹		
	Kaikki	Työttömyys- ajalta	Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta	Kaikki	Työttömyys- ajalta	Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta	Kaikki	Työttömyys- ajalta	Työllistymistä edistävien palvelujen ajalta
2013	41,64	39,60	57,91	42,87	39,97	53,91	50,72	41,34	55,47
2014	41,22	39,39	57,50	43,17	39,88	55,34	51,32	41,77	55,81
2015	40,82	39,20	57,51	43,69	40,00	54,74	45,36	39,96	50,44
2016	40,03	38,41	56,79	43,35	39,63	53,82	–	–	–
2017	38,73	37,29	54,10	42,77	39,05	52,47	–	–	–
2018	36,90	35,51	51,06	41,50	37,67	50,19	–	–	–
2019	35,67	34,45	50,23	40,56	36,87	48,89	–	–	–
2020	37,77	37,12	51,52	42,02	39,65	49,94	–	–	–
2021	37,55	36,67	50,63	41,38	39,21	49,34	–	–	–
2022	34,16	33,28	47,90	39,90	37,58	47,31	–	–	–
2023	34,97	33,94	50,06	40,50	38,15	47,91	–	–	–
2024	33,40	32,28	47,11	37,66	35,43	44,86	–	–	–

¹ Kotoutumistukea ei ole maksettu 1.1.2015 alkaen. Tuen saajat siirtyivät työmarkkinatuen saajiksi.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

91. Peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat sukupuolen ja iän mukaan 2024

Molemmat sukupuolet

Ikäryhmä, vuotta	Peruspäiväraha			Työmarkkinatuki		
	Saajat 31.12.	Miljoonaa euroa	Euroa päivässä	Saajat 31.12.	Miljoonaa euroa	Euroa päivässä
Kaikki	33 760	282,92	33,40	176 133	1 627,91	37,66
17–19	243	0,81	33,21	4 410	18,69	32,53
20–24	4 312	32,55	32,87	13 949	118,16	35,51
25–29	6 519	50,90	33,72	20 542	182,50	38,12
30–34	5 151	45,24	33,93	24 099	226,49	38,51
35–39	4 008	35,85	34,18	22 620	218,44	38,92
40–44	3 459	31,74	34,03	21 159	204,20	38,73
45–49	2 865	24,52	33,47	18 106	174,67	38,29
50–54	2 389	20,22	32,42	16 754	156,05	37,41
55–59	2 484	20,03	32,09	19 484	177,98	36,59
60–64	2 317	20,23	32,44	14 952	145,37	36,09
65–67	13	0,83	29,34	58	5,37	35,80

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

jatkuu

jatkoa

Miehet

Ikäryhmä, vuotta	Peruspäiväraha			Työmarkkinatuki		
	Saajat 31.12.	Miljoonaa euroa	Euroa päivässä	Saajat 31.12.	Miljoonaa euroa	Euroa päivässä
Kaikki	18 730	162,01	35,06	94 964	860,79	37,37
17–19	155	0,58	35,49	2 594	10,97	31,79
20–24	2 484	19,81	35,17	7 756	63,40	34,58
25–29	3 635	29,33	35,16	10 959	94,87	37,44
30–34	2 884	25,94	35,22	12 665	115,49	37,90
35–39	2 232	20,11	35,60	11 611	108,97	38,33
40–44	1 846	17,08	35,68	10 909	103,39	38,44
45–49	1 546	13,37	35,33	9 820	93,33	38,16
50–54	1 317	11,73	34,25	9 350	86,75	37,70
55–59	1 370	11,93	34,15	11 098	101,59	37,06
60–64	1 252	11,66	34,10	8 176	79,43	36,47
65–67	9	0,47	32,24	26	2,61	35,39

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

Naiset

Ikäryhmä, vuotta	Peruspäiväraha			Työmarkkinatuki		
	Saajat 31.12.	Miljoonaa euroa	Euroa päivässä	Saajat 31.12.	Miljoonaa euroa	Euroa päivässä
Kaikki	15 030	120,91	31,40	81 169	767,12	37,98
17–19	88	0,24	28,75	1 816	7,72	33,63
20–24	1 828	12,74	29,83	6 193	54,76	36,66
25–29	2 884	21,56	31,93	9 583	87,63	38,88
30–34	2 267	19,29	32,35	11 434	111,01	39,16
35–39	1 776	15,74	32,53	11 009	109,48	39,53
40–44	1 613	14,66	32,29	10 250	100,80	39,03
45–49	1 319	11,15	31,48	8 286	81,34	38,43
50–54	1 072	8,49	30,20	7 404	69,30	37,06
55–59	1 114	8,10	29,48	8 386	76,39	35,99
60–64	1 065	8,56	30,43	6 776	65,94	35,63
65–67	4	0,36	26,30	32	2,76	36,20

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

92. Pitkäaikaisen työttömyyden perusteella maksettu työmarkkinatuki 2013–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Yhteensä	Työllistymistä edistävään palveluun osallistuvien tuki (valtio rahoittaa)	Muu tuki, valtion rahoitusosuus	Muu tuki, kunnan rahoitusosuus
2013	541,0	111,0	215,0	215,0
2014	642,4	147,3	247,6	247,6
2015	937,2	236,8	292,2	408,4
2016	992,6	263,0	304,3	425,6
2017	1 007,3	270,5	305,5	431,8
2018	968,7	291,2	279,2	398,9
2019	928,0	278,3	264,3	386,2
2020	1 022,6	253,9	312,6	457,3
2021	1 103,8	237,4	353,2	514,2
2022	991,6	234,2	296,6	461,5
2023	1 008,9	230,2	300,4	479,0
2024	979,3	213,4	296,8	469,8

Huomautus. Kunnat osallistuvat pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen rahoittamiseen. Vuosina 2006–2014 kunnat rahoittivat työttömyysajan työmarkkinatukea, jos tuen saajan työttömyysajan tukipäivien kertymä oli vähintään 500 päivää. Vuoden 2015 alussa kuntien rahoitusvastuu laajeni 300 päivää työttömyysajan tukea saaneisiin. Katso luku 1.6, Työttömyysturvan rahoitus.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

93. Pitkäaikaisen työttömyyden perusteella työmarkkinatukea saaneet 31.12. vuosina 2013–2024

Vuosi	Saajat yhteensä	Työllistymistä edistävään palveluun osallistuvat saajat (valtio rahoittaa tuen)	Muut saajat (kunta rahoittaa osan tuesta)
2013	66 341	10 209	56 132
2014	75 039	12 837	62 202
2015	108 322	21 360	86 962
2016	114 422	23 014	91 408
2017	113 109	24 396	88 713
2018	109 140	26 087	83 053
2019	103 385	23 796	79 589
2020	111 150	21 655	89 495
2021	105 442	19 681	85 761
2022	98 897	19 066	79 831
2023	99 717	17 144	82 573
2024	103 897	16 286	87 611

Huomautus. Kunnat osallistuvat pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuen rahoittamiseen. Vuosina 2006–2014 kunnat rahoittivat työttömyysajan työmarkkinatukea, jos tuen saajan työttömyysajan tukipäivien kertymä oli vähintään 500 päivää. Vuoden 2015 alussa kuntien rahoitusvastuu laajeni 300 päivää työttömyysajan tukea saaneisiin. Katso luku 1.6, Työttömyysturvan rahoitus.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva www.tietotarjotin.fi.

6.4 Työttömyysetuudet alueittain

Työttömyysetuuksien aluetilastot esitetään hyvinvointialueittain. Alue määrytyy etuutta saaneen asuinkunnan mukaan tilastointivuoden lopussa.

94. Työttömyysetuudet hyvinvointialueittain 2024

Hyvinvointialue ¹	Maksetut etuudet, miljoonaa euroa	Saajat 31.12.				Työttömyysaste ³ , %
		Yhteensä ²	% 17–64-vuotiaista	Peruspäiväraha	Työmarkkinatuki	
Koko maa	1 912,3	209 984	6,2	33 760	176 133	10,8
Etelä-Karjala	41,6	4 738	6,7	779	3 957	12,5
Etelä-Pohjanmaa	43,0	4 927	4,7	977	3 950	7,6
Etelä-Savo	38,4	4 275	6,3	726	3 543	11,0
Helsinki	300,4	32 279	7,1	4 912	27 360	11,6
Itä-Uusimaa	27,3	3 005	5,2	522	2 483	8,9
Kainuu	18,7	2 085	5,6	344	1 740	10,2
Kanta-Häme	51,4	5 709	6,0	964	4 744	9,8
Keski-Pohjanmaa	17,1	1 911	5,1	322	1 588	8,5
Keski-Suomi	108,3	12 019	7,5	1 660	10 354	12,9
Keski-Uusimaa	57,4	6 353	5,1	1 036	5 314	9,4
Kymenlaakso	56,4	6 272	7,2	908	5 360	12,5
Lappi	41,4	4 389	4,4	704	3 674	9,7
Länsi-Uusimaa	174,3	18 523	5,9	2 766	15 752	9,5
Pirkanmaa	188,3	21 133	6,3	3 717	17 404	10,9
Pohjanmaa	43,0	4 652	4,5	804	3 844	6,5
Pohjois-Karjala	61,5	6 882	7,6	1 035	5 845	13,8
Pohjois-Pohjanmaa	130,1	14 654	6,0	2 202	12 442	11,7
Pohjois-Savo	72,8	8 085	5,7	1 420	6 661	11,0
Päijät-Häme	80,3	8 824	7,7	1 273	7 551	12,9
Satakunta	61,5	6 829	5,8	1 093	5 733	10,3
Vantaa ja Kerava	145,1	15 442	8,2	2 301	13 137	12,4
Varsinais-Suomi	148,6	16 726	5,6	3 128	13 592	10,1

1 Hyvinvointialuejako, katso kartta liitteessä 13.

2 Sisältää liikkuvuusavustukset ja vuorottelukorvaukset.

3 Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (%). Tieto työttömistä työnhakijoista perustuu työvoimatoimistojen asiakasrekisteriin.

Huomautus. Tiedot niistä henkilöistä, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan.

Työttömyysajan perusturvan toteuttaminen Ahvenanmaan maakunnassa ei kuulu Kelan tehtäviin.

Lähde: SVT. Kela: Kelan työttömyysturva; Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi; TEM.

7 Lapsiperhe-etuudet

7

Tässä luvussa käsitellään seuraavat Kelan lapsiperhe-etuudet: äitiysavustus ja adoptiotuki, lapsilisä, elatustuki sekä lastenhoidon tuet. Lastenhoidon tukia ovat kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki, joustava hoitoraha ja osittainen hoitoraha.

Lapseneläke ja lapsikorotukset eläkkeisiin käsitellään luvussa 2, alle 16-vuotiaan vammaistuki luvussa 3, vanhempainpäivärahat ja erityishoitoraha luvussa 4 sekä lapsikorotukset työttömyysetuuksiin luvussa 6.

Äitiysavustuksesta säädetään äitiysavustuslaissa (477/1993) ja lapsilisästä lapsilisälaissa (796/1992). Lastenhoidon tuista säädetään laissa lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta (1128/1996). Elatustuesta säädetään elatustukilaissa (580/2008). Lainmuutoksia selostetaan liitteessä 5.

7.1 Äitiysavustus ja lapsilisä

Äitiysavustuslain mukaan avustus voidaan myöntää Suomessa asuvalle naiselle. Lapsilisää maksetaan Suomessa asuvasta lapsesta. Laki asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa (16/2019) ratkaisee, milloin henkilön katsotaan asuvan Suomessa. EU:n sosiaaliturvasetus ja eräiden maiden kanssa solmitut sosiaaliturvasopimukset aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuviin etuuksiin.

Äitiysavustus

Äitiysavustukseen on oikeus naisella, jonka raskaus on kestänyt vähintään 154 päivää ja joka on käynyt terveystarkastuksessa ennen neljännen raskauskuukauden päättymistä. Myös alle 18-vuotiaasta adoptiolapsesta voi saada äitiysavustuksen.

Äitiysavustus maksetaan rahana tai lapsenhoito- tarvikkeita sisältävänä äitiyspakkauksena. Vuonna 2024 raha-avustus oli 170 euroa.

Äitiysavustus maksetaan korotettuna perheelle, johon syntyy tai johon adoptoidaan samanaikaisesti useampi kuin yksi lapsi. Avustus maksetaan toisesta samanaikaisesti syntyvästä lapsesta kaksinkertaisena, kolmannelta kolminkertaisena jne. Tällöin äitiysavustus voi koostua äitiyspakkauksista, rahasta tai näiden yhdistelmästä.

Ulkomailla lapsen adoptoivilla on oikeus adoptiotukeen. Äitiysavustuslakiin perustuvan adoptiotuen tarkoituksena on korvata osa kansainvälisestä adoptiosta aiheutuvista kustannuksista.

Adoptoitavan lapsen kotimaa vaikuttaa tuen määrään.

Adoptiotuki vuonna 2024, euroa:

Maa	Määrä
Taiwan	9 000
Thaimaa	5 000
Muut maat	7 000

Jos perhe adoptoi samalla kertaa useita lapsia, tukea maksetaan toisesta lapsesta alkaen kustakin 30 % adoptiotuen määrästä.

Äitiysavustus ja adoptiotuki ovat verottomia etuuksia.

Lapsilisä

Lapsilisää maksetaan alle 17-vuotiaan lapsen elatusta varten. Sen suuruuteen vaikuttaa perheen lapsiluku. Porrastuksessa otetaan huomioon kaikki alle 17-vuotiaat lapset, joista lapsilisää sen saajalle maksetaan.

Lapsilisä 2024, euroa kuukaudessa:

Lasten määrä	Lapsilisän määrä
Ensimmäisestä lapsesta	94,88
Toisesta lapsesta	104,84
Kolmannelta lapsesta	133,79
Neljännestä lapsesta	173,24
Viidennestä ja jokaisesta seuraavasta lapsesta	192,69

1.4.2024 alkaen alle 3-vuotiaasta lapsesta maksettavaa lapsilisää korotetaan 26 eurolla kuukaudessa.

Yhden vanhemman perheessä jokaisesta lapsesta lapsilisä maksetaan korotettuna. Vuonna 2024 yksinhuoltajakorotus oli 73,30 euroa kuukaudessa.

Lapsilisä on veroton etuus ja se maksetaan lapsen vanhemmalle, huoltajalle tai muulle lapsesta pääasiallisesti huolehtivalle henkilölle (esimerkiksi

perhehoitaja tai isovanhempi, jonka luona lapsi asuu).

95. Äitiysavustukset 2010–2024

Vuosi	Miljoonaa euroa		Äitiysavustuksen saajat (perheitä)		Lapset, joista avustusta maksettu			
	Kaikki	Adoptiotuki	Kaikki	Adoptiotuki	Kaikki	Monikkoperheiden lapset	Avustus pakkauksena, %	Avustus rahana, %
2010	11,06	0,61	60 188	148	61 189	1 905	64,3	35,7
2011	10,95	0,67	59 116	159	60 057	1 785	64,2	35,8
2012	10,79	0,73	58 037	173	58 892	1 621	63,7	36,3
2013	10,54	0,57	57 169	136	58 028	1 652	64,0	36,0
2014	10,55	0,53	57 370	127	58 210	1 593	63,6	36,4
2015	10,02	0,36	55 013	85	55 826	1 564	65,3	34,7
2016	9,50	0,24	52 042	59	52 815	1 485	66,4	33,6
2017	8,92	0,27	48 910	66	49 623	1 378	68,4	31,6
2018	9,31	0,18	45 223	46	45 849	1 219	66,7	33,3
2019	9,77	0,50	44 351	84	44 970	1 190	64,0	36,0
2020	10,56	0,29	49 177	43	49 869	1 297	66,1	33,9
2021	10,15	0,30	47 077	47	47 749	1 291	67,0	33,0
2022	9,66	0,33	43 960	52	44 591	1 195	70,5	29,5
2023	9,06	0,30	42 045	47	42 621	1 113	61,8	38,2
2024	9,25	0,30	42 876	47	43 475	1 156	61,0	39,0

Lähde: SVT. Kela: Äitiysavustus www.tietotarjotin.fi.

96. Lapsilisät 2010–2024

Vuosi	Miljoonaa euroa	Euroa lasta kohti joulukuussa vuoden 2024 rahana	Lapsilisää saaneet perheet joulukuussa	Yhden vanhemman perheet ¹	Yhden vanhemman perheiden osuus kaikista perheistä, %
2010	1 433,1	153,95	561 534	97 522	17,4
2011	1 436,0	150,25	559 471	96 871	17,3
2012	1 489,8	152,47	557 711	96 834	17,4
2013	1 492,8	150,16	556 639	97 355	17,5
2014	1 495,2	149,72	555 663	99 656	17,9
2015	1 384,4	138,85	554 760	101 028	18,2
2016	1 381,7	137,68	551 974	102 148	18,5
2017	1 366,2	136,10	548 585	103 563	18,9
2018	1 369,3	135,63	545 163	104 918	19,2
2019	1 359,0	134,53	541 065	106 066	19,6
2020	1 375,1	136,98	538 210	107 604	20,0
2021	1 362,1	132,39	535 576	107 228	20,0
2022	1 460,3	241,52	532 964	108 305	20,3
2023	1 352,4	117,97	534 452	110 227	20,6
2024	1 385,7	122,08	532 436	111 049	20,9

¹ Perheet, joille on maksettu yksinhuoltajakorotus.

Lähde: SVT. Kela: Lapsilisä www.tietotarjotin.fi.

97. Lapsilisään oikeuttaneet lapset joulukuussa vuosina 2010–2024

Vuosi	Lukumäärä	Osuus väestöstä, %	Lapset ikäryhmittäin, %				Lapsia yhden vanhemman perheissä	Lapsia yhden vanhemman perheissä, osuus kaikista lapsista, %	
			Kaikki	0–2 vuotta	3–6 vuotta	7–15 vuotta			16 vuotta
2010	1 014 910	18,9	100,0	17,4	23,3	52,3	7,0	151 726	14,9
2011	1 012 433	18,7	100,0	17,5	23,6	52,1	6,8	150 966	14,9
2012	1 011 875	18,6	100,0	17,4	23,9	52,0	6,6	151 807	15,0
2013	1 012 756	18,6	100,0	17,2	24,2	52,2	6,5	153 135	15,1
2014	1 012 805	18,5	100,0	16,9	24,3	52,6	6,2	157 740	15,6
2015	1 012 752	18,4	100,0	16,5	24,3	52,9	6,3	160 617	15,9
2016	1 009 115	18,3	100,0	16,0	24,2	53,6	6,3	163 378	16,2
2017	1 003 635	18,2	100,0	15,4	23,9	54,4	6,3	166 562	16,6
2018	996 358	18,0	100,0	14,8	23,6	55,4	6,2	169 242	17,0
2019	985 832	17,8	100,0	14,1	23,2	56,3	6,4	171 395	17,4
2020	977 024	17,6	100,0	13,9	22,6	56,9	6,6	174 129	17,8
2021	968 370	17,4	100,0	14,2	21,8	57,5	6,6	173 722	17,9
2022	957 711	17,2	100,0	14,3	21,0	57,9	6,8	174 763	18,2
2023	951 525	17,0	100,0	14,1	20,7	58,3	6,9	176 898	18,6
2024	941 145	16,7	100,0	13,6	21,0	58,3	7,1	177 040	18,8

Lähde: SVT. Kela: Lapsilisä; Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi.

7.2 Lastenhoidon tuet

Lastenhoidon tukia ovat kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki, joustava hoitoraha ja osittainen hoitoraha. Niillä tuetaan lastenhoidon järjestämistä vanhempainvapaan päätyttyä.

Myöntämisen edellytykset

Yksityisen hoidon tukea, joustavaa hoitorahaa ja osittaista hoitorahaa voi saada Suomessa asuvan lapsen hoitoon. Lisäksi näitä tukia saavan vanhemman pitää asua Suomessa. Kotihoidon tukea on mahdollista saada myös toisessa EU- tai Etsmaassa tai Sveitsissä asuvasta lapsesta.

Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen saaminen edellyttää, ettei lapsi ole hoidettavana kunnan järjestämässä päivähoitossa.

Joustavaa ja osittaista hoitorahaa voi saada samanaikaisesti yksityisen hoidon tuen kanssa tai jos lapsi on kunnallisessa päivähoitossa.

Kotihoidon tuki

Kotihoidon tukea voi saada, jos perheessä on alle 3-vuotias lapsi, joka ei ole kunnallisessa päivähoitossa. Kotihoidon tukea voi saada myös muista perheen alle kouluikäisistä lapsista, jotka hoitetaan samalla tavalla. Sitä voi saada myös ensimmäiseltä oppivelvollisuusvuodelta lapsesta, jonka

oppivelvollisuus on tavanomaista pitempi. Tukea saavien vanhempien ei edellytetä itse hoitavan lasta, vaan lasta voi hoitaa esimerkiksi lapsen isovanhempi.

Kotihoidon tukea voi saada, kun lapsi on yli 6 kuukauden ikäinen. Tuki lakkaa viimeistään silloin, kun nuorin lapsi täyttää kolme vuotta. Adoptiovanhemmilla on kuitenkin oikeus saada kotihoidon tukea myös kolme vuotta täyttäneestä lapsesta. Tukea maksetaan siihen asti, kun hoitoonottopäivästä on kulunut kaksi vuotta tai lapsi aloittaa koulun.

Kotihoidon tukeen kuuluvat hoitoraha, hoitolisä ja mahdollinen kuntalisä kotikunnasta riippuen (kaaviot 6 ja 7).

Hoitolisää voi saada vain yhdestä lapsesta. Hoitolisän määrään vaikuttavat perheen tulot ja koko (kaaviot 6 ja 7). Perheen tuloina otetaan huomioon veronalaiset työ- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot lukuun ottamatta tiettyjä sosiaali-etuuksia. Työttömyysetuudet lasketaan tuloksi. Kotihoidon tuki on veronalaista tuloa.

Hoitorahaa ei voi saada lapsesta, josta maksetaan vanhempainpäivärahaa. Hoitorahaa ja vanhempainpäivärahaa voi saada samaan aikaan vain, jos hoitoraha perheen muista alle kouluikäisistä lapsista on suurempi kuin vanhempainpäiväraha.

Tuloista riippuen hoitolisää voi kuitenkin saada samaan aikaan vanhempainpäivärahan kanssa.

Yksityisen hoidon tuki

Yksityisen hoidon tukea maksetaan alle kouluikäisen lapsen hoidon järjestämiseksi, jos lasta hoitaa palkattu hoitaja tai yksityinen päivähoiton tuottaja. Tukea maksetaan aikaisintaan sen kuukauden alusta, jonka aikana lapsi täyttää 9 kuukautta. (Kaavio 6.)

Yksityisen hoidon tuki maksetaan suoraan yksityiselle hoitajalle tai varhaiskasvatuksen tuottajalle ja verotetaan hoidontuottajan tulona.

Yksityisen hoidon tukeen kuuluvat hoitoraha, hoitolisä ja mahdollinen kuntalisä. Hoitoraha ja hoitolisä maksetaan jokaisesta tukeen oikeuttavasta lapsesta. Hoitolisä on tulosidonnainen, ja myös perheen koko vaikuttaa sen määrään. Tulokäsite ja täyteen hoitolisään oikeuttava tulo raja ovat samat kuin kotihoidon tuen hoitolisässä. (Kaavio 7.)

Joustava hoitoraha

Joustavaa hoitorahaa voi saada alle 3-vuotiaan lapsen vanhempi tai muu huoltaja, jonka työaika viikoittain on keskimäärin enintään 30 tuntia (kaavio 6). Joustava hoitoraha on porrastettu kahteen tasoon vanhemman työajan mukaan. Joustavaa hoitorahaa maksetaan kerrallaan

vain yhdestä lapsesta. Huoltajat voivat saada hoitorahaa samanaikaisesti, jos he hoitavat lasta eri aikoina. Joustavaa hoitorahaa voi saada myös etävanhempi eli vanhempi, joka ei asu lapsen kanssa samassa taloudessa. Tuki on veronalaista tuloa.

Osittainen hoitoraha

Osittaista hoitorahaa voi saada ensi- ja toisluokkalaisen lapsen vanhempi tai muu huoltaja, jonka keskimääräinen viikoittainen työaika on lapsen hoidon vuoksi enintään 30 tuntia (kaavio 6). Osittaista hoitorahaa maksetaan kerrallaan vain yhdestä lapsesta. Huoltajat voivat saada osittaista hoitorahaa yhtä aikaa, jos he hoitavat lasta eri aikoina. Osittaista hoitorahaa voi saada myös vanhempi, joka ei asu lapsen kanssa samassa taloudessa. Tuki on veronalaista tuloa.

Kaavio 6. Lastenhoidon tuet 31.12.2024, euroa kuukaudessa

Kotihoidon tuki	Yksityisen hoidon tuki	Joustava hoitoraha	Osittainen hoitoraha
Perheessä on alle 3-vuotias lapsi. ¹ Vanhempien ei edellytetä itse hoitavan lastaan.	Perheessä on alle kouluikäinen lapsi. Tuki maksetaan hoidon tuottajalle.	Vanhemman työaika on enintään 30 tuntia viikossa ja lapsi on alle 3-vuotias. Kumpikin vanhemmista voi saada tuen, jos he hoitavat lasta eri aikoina.	Vanhemman työaika on enintään 30 tuntia viikossa ja lapsi on 1.–2. luokalla tai pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä. Kumpikin vanhemmista voi saada tuen, jos he hoitavat lasta eri aikoina.
Hoitoraha 377,68 euroa yhdestä alle 3-vuotiaasta 113,07 euroa kustakin seuraavasta alle 3-vuotiaasta 72,66 euroa muusta alle kouluikäisestä	Hoitoraha 192,28 euroa alle kouluikäisestä lapsesta, kun lapsella on täysi varhaiskasvatusoikeus 70,75 euroa alle kouluikäisestä lapsesta, kun lapsen varhaiskasvatusoikeus on enintään 20 viikkotuntia	Hoitoraha 269,24 euroa vanhempaa kohti, kun työaika on enintään 22,5 tuntia viikossa tai enintään 60 % normaalista kokopäivätyön työajasta 179,49 euroa vanhempaa kohti, kun työaika on yli 22,5 mutta enintään 30 tuntia viikossa tai yli 60 % mutta enintään 80 % normaalista kokopäivätyön työajasta	Hoitoraha 108,15 euroa vanhempaa kohti, voi saada vain yhdestä lapsesta
Hoitolisä (tulosisä) Enintään 202,12 euroa, voi saada vain yhdestä lapsesta	Hoitolisä (tulosisä) Enintään 265,85 euroa, voi saada jokaisesta alle kouluikäisestä lapsesta		
Kuntalisä Lisä sekä sen määrä ja edellytykset vaihtelevat kunnittain.	Kuntalisä Lisä sekä sen määrä ja edellytykset vaihtelevat kunnittain.		

¹ Adoptiovanhemmat voivat saada kotihoidon tukea 3 vuotta täyttäneestä lapsesta riippuen lapsen adoptioiästä.

Kaavio 7. Perheen koon ja tulojen vaikutus hoitolisään 31.12.2024

Perheen koko, henkilöä	Tulot, joilla saa täyden hoitolisän, euroa kuukaudessa	Tulosidonnaisuus- prosentti ¹	Tulot, joilla hoitolisää ei saa, euroa kuukaudessa	
			Kotihoidon tuki	Yksityisen hoidon tuki
2	1 160,04	11,5	2 917,53	3 471,70
3	1 430,05	9,4	3 580,16	4 258,14
4–	1 700,06	7,9	4 258,42	5 065,13

1 Täyteen hoitolisään oikeuttavan tulorajan ylittävä tulo vähentää hoitolisää perheen koon mukaan määräytyvällä prosenttiosuudella.

98. Maksetut lastenhoidon lakisääteiset tuet ja kuntalisät 2010–2024, miljoonaa euroa

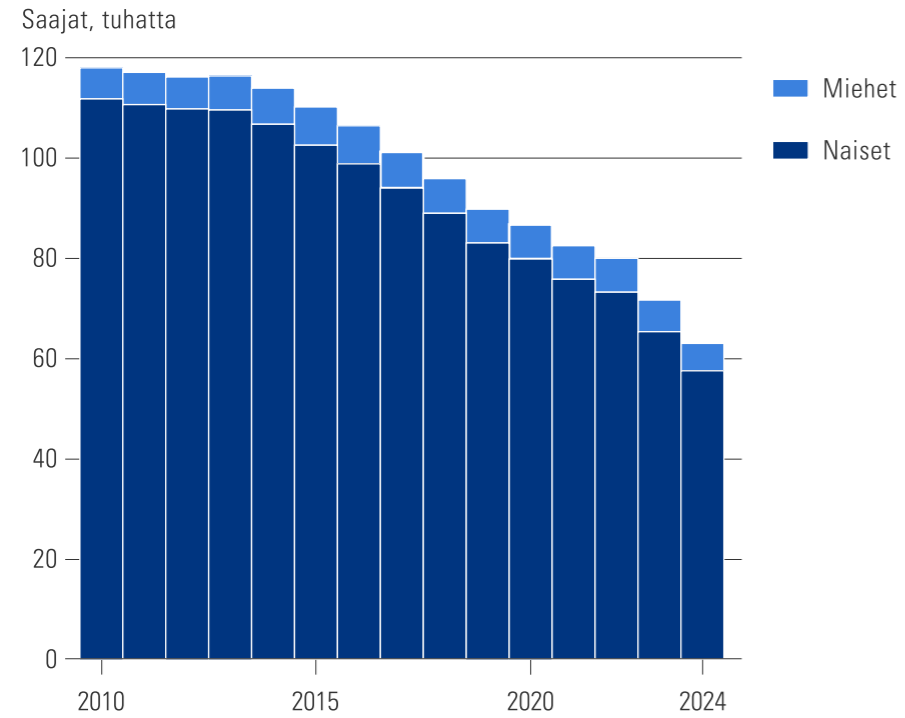
Vuosi	Lakisääteinen tuki yhteensä ¹	Kotihoidon tuki			Yksityisen hoidon tuki			Joustava hoitoraha ²	Osittainen hoitoraha ²	Kuntalisät (Kelan kautta maksetut)
		Yhteensä	Hoitoraha	Hoitolisä	Yhteensä	Hoitoraha	Hoitolisä			
2010	352,6	307,3	259,9	47,4	33,8	32,2	1,7	.	11,5	91,5
2011	348,7	301,0	257,0	44,1	34,7	33,1	1,6	.	12,9	96,8
2012	360,8	310,8	266,8	44,0	35,7	34,1	1,6	.	14,3	97,3
2013	370,2	318,1	273,3	44,8	36,6	34,9	1,6	.	15,6	96,8
2014	371,3	309,3	265,3	44,0	36,1	34,4	1,7	16,2	9,6	92,0
2015	361,2	296,5	253,3	43,2	36,8	35,0	1,8	18,7	9,2	92,0
2016	346,7	284,5	243,3	41,2	34,2	32,5	1,7	18,5	9,5	88,5
2017	328,0	267,8	229,6	38,3	31,4	29,8	1,6	18,8	9,9	89,9
2018	304,6	245,8	210,5	35,3	29,6	28,2	1,5	19,1	10,1	88,7
2019	281,6	224,7	193,1	31,6	26,6	25,4	1,2	20,1	10,2	83,2
2020	264,3	210,4	182,2	28,2	24,4	23,3	1,1	19,3	10,2	75,9
2021	241,6	190,7	165,7	25,0	22,2	21,2	1,0	18,7	10,0	61,1
2022	239,1	186,8	164,1	22,7	19,9	19,1	0,8	22,1	10,4	51,5
2023	236,8	179,4	157,2	22,3	20,7	19,1	1,7	26,0	10,6	51,9
2024	202,8	147,6	128,2	19,4	18,8	16,8	2,0	25,9	10,5	49,5

1 Tuloslaskelmasta poiketen luvuista ei ole vähennetty vanhan lain mukaisia palautuksia.

2 1.1.2014 alkaen alle 3-vuotiaista lapsista myönnetään joustavaa hoitorahaa. Osittainen hoitoraha säilyy kuitenkin vanhemmilla, joiden lapset ovat 1. ja 2. luokalla.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 36. Lasten kotihoidon tuen saajat 2010–2024

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.tietotarjotin.fi.

99. Lastenhoidon tukia saaneet perheet 2010–2024

Vuosi	Tukea saaneet perheet ¹ vuoden aikana					Tukea saaneet perheet 31.12.				
	Kaikki	Kotihoidon tuki	Yksityisen hoidon tuki	Joustava hoitoraha ²	Osittainen hoitoraha ²	Kaikki	Kotihoidon tuki	Yksityisen hoidon tuki	Joustava hoitoraha ²	Osittainen hoitoraha ²
2010	146 636	117 835	20 650	.	19 792	89 701	65 578	13 998	.	11 825
2011	148 102	116 936	21 288	.	21 961	88 245	63 984	13 570	.	12 371
2012	148 045	116 012	20 819	.	23 402	89 719	64 709	13 658	.	13 144
2013	148 617	116 219	20 484	.	24 866	88 249	62 688	13 284	.	14 035
2014	147 823	113 783	19 765	15 766	14 824	87 622	60 243	13 252	8 180	8 035
2015	145 869	110 040	20 105	17 311	13 812	85 506	57 710	13 334	8 301	8 218
2016	142 680	106 289	19 709	17 370	14 421	83 311	55 486	12 758	8 198	8 781
2017	138 598	101 094	18 954	17 764	15 272	80 084	51 700	12 484	8 612	9 078
2018	133 481	95 757	18 027	18 174	15 530	75 749	48 514	11 614	8 484	8 964
2019	127 060	89 662	16 157	18 787	16 022	71 074	43 641	10 685	9 107	9 338
2020	123 252	86 611	14 608	18 605	16 168	66 968	41 771	9 534	8 091	8 937
2021	117 146	82 385	13 205	17 953	15 650	62 839	38 427	8 056	8 666	9 012
2022	114 685	79 878	11 561	19 837	15 686	62 344	37 346	7 662	10 010	8 725
2023	106 722	71 550	10 535	21 571	15 100	55 673	30 604	6 930	10 708	8 590
2024	98 428	62 919	9 307	21 524	14 892	50 406	26 852	6 008	10 076	8 497

1 Perhe esiintyy luvuissa kahdesti, jos sekä äiti että isä ovat vuoden aikana saaneet tukea.

2 1.1.2014 alkaen alle 3-vuotiaista lapsista myönnetään joustavaa hoitorahaa. Osittainen hoitoraha säilyy kuitenkin vanhemmilla, joiden lapset ovat 1. ja 2. luokalla.

Huomautus. Joustavaa ja osittaista hoitorahaa voi saada samanaikaisesti yksityisen hoidon tuen tai kotihoidon tuen kanssa, jos lasta hoitaa muu henkilö kuin vanhemmat. Perhe on voinut saada myös kotihoidon tukea ja yksityisen hoidon tukea samanaikaisesti, kuitenkin eri lapsesta. Perheiden lukumääriin sisältyvät myös Kelan kautta kuntakohtaista lisää saavat perheet, koska ne saavat aina myös lakisääteistä tukea.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.tietotarjotin.fi.

100. Lastenhoidon tukien lapsimäärät 31.12. vuosina 2010–2024

Vuosi	Kaikki	Kotihoidon tuki		Yksityisen hoidon tuki		Joustava hoitoraha ¹		Osittainen hoitoraha ¹	
		Lukumäärä	% ikäryhmän 9 kuukautta–2 vuotta väestöstä	Lukumäärä	% ikäryhmän 9 kuukautta–6 vuotta väestöstä	Lukumäärä	% ikäryhmän 9 kuukautta–2 vuotta väestöstä	Lukumäärä	% ikäryhmän 7–8 vuotta väestöstä
2010	126 995	97 605	51,4	18 341	4,9	.	.	11 681	6,4
2011	124 605	95 148	49,9	17 860	4,7	.	.	12 217	6,5
2012	125 911	95 758	50,5	17 918	4,7	.	.	12 935	6,8
2013	122 528	92 033	49,3	17 440	4,6	.	.	13 794	6,8
2014	119 963	88 216	48,1	17 348	4,6	7 970	6,0	7 916	6,5
2015	115 580	83 630	46,9	17 234	4,6	8 093	6,2	8 112	6,6
2016	111 150	79 530	46,2	16 338	4,4	7 996	6,3	8 665	7,0
2017	104 253	72 765	44,8	15 587	4,3	8 386	6,9	8 941	7,1
2018	96 066	66 196	43,9	14 239	4,0	8 277	7,1	8 837	7,0
2019	87 344	57 777	41,5	12 924	3,8	8 871	8,0	9 206	7,4
2020	80 811	53 706	41,2	11 462	3,5	7 901	7,5	8 809	7,2
2021	73 508	47 888	38,0	9 552	3,0	8 421	8,0	8 861	7,4
2022	71 467	45 551	35,9	9 022	2,9	9 711	9,0	8 561	7,2
2023	62 917	37 109	29,8	8 215	2,7	10 388	9,7	8 407	7,3
2024	56 473	32 465	24,9	7 100	2,3	9 814	8,7	8 308	7,5

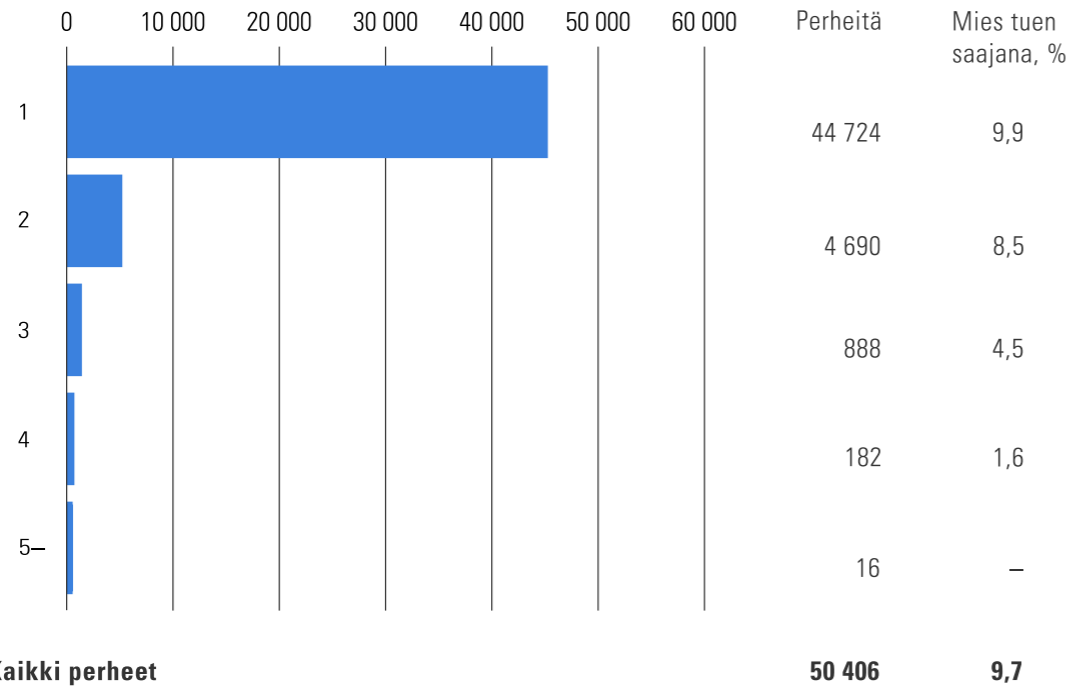
¹ Vuosina 2010–2013 lukumäärä sisältää sekä koululaiset että alle 3-vuotiaat lapset, joista maksettiin osittaista hoitorahaa. 1.1.2014 alkaen alle 3-vuotiaista lapsista myönnetään joustavaa hoitorahaa.

Huomautus. Joustavaa ja osittaista hoitorahaa voi saada samanaikaisesti yksityisen hoidon tuen tai kotihoidon tuen kanssa, jos lasta hoitaa muu henkilö kuin vanhemmat. Perhe on voinut saada myös kotihoidon tukea ja yksityisen hoidon tukea samanaikaisesti, kuitenkin eri lapsesta. Perheiden lukumääriin sisältyvät myös Kelan kautta kuntakohtaista lisää saavat perheet, koska ne saavat aina myös lakisääteistä tukea.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet; Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 37. Lastenhoidon tukia saavien perheiden lapsiluku 31.12.2024

Lasten lukumäärä perheessä¹

¹ Lapset, joista tukea on maksettu.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.tietotarjotin.fi.

7.3 Lapsilisä ja lastenhoidon tuet alueittain

Alueittaiset tilastot lapsilisästä ja lastenhoidon tuista esitetään vuosikirjassa maakunnittain lapsen vanhemman tai huoltajan kotikunnan mukaan.

101. Lapsilisät maakunnittain 2024

Maakunta ¹	Miljoonaa euroa	Lapsilisään oikeuttaneet lapset 31.12.		Lapsilisää saaneet perheet 31.12.					Yhden vanhemman perheet, %
		Lukumäärä	% väestöstä	Lukumäärä	Yhden lapsen perheet, %	Kahden lapsen perheet, %	Kolmen lapsen perheet, %	Neljän tai useamman lapsen perheet, %	
Koko maa	1 385,7	941 145	16,7	532 436	45,8	38,7	11,2	4,2	20,9
Ahvenanmaa ²	9,3	5 453	17,8	3 098	42,5	43,8	10,5	3,2	15,6
Etelä-Karjala	25,7	17 439	13,9	10 230	47,9	38,0	11,0	3,1	22,5
Etelä-Pohjanmaa	49,0	33 445	17,6	17 869	41,4	38,7	14,6	5,4	18,3
Etelä-Savo	25,6	17 238	13,3	9 861	46,3	38,2	11,6	4,0	23,1
Kainuu	15,2	10 334	14,8	5 676	44,9	37,7	12,1	5,3	19,2
Kanta-Häme	40,0	26 987	15,9	15 304	46,3	37,7	11,9	4,1	22,1
Keski-Pohjanmaa	20,1	13 545	20,0	6 695	38,7	37,4	15,2	8,8	15,6
Keski-Suomi	67,2	45 098	16,4	24 654	44,6	38,1	12,1	5,2	21,2
Kymenlaakso	33,0	21 961	13,9	12 723	47,2	38,0	11,3	3,5	24,9
Lappi	42,0	28 040	15,9	15 386	44,7	37,7	12,2	5,5	22,4
Pirkanmaa	129,7	88 878	16,3	51 199	46,0	39,8	10,9	3,4	20,9
Pohjanmaa	46,4	32 775	18,3	17 778	41,9	39,6	13,6	4,9	13,7
Pohjois-Karjala	35,4	23 753	14,6	13 105	45,0	37,6	12,3	5,1	21,9
Pohjois-Pohjanmaa	125,5	82 555	19,7	40 954	41,3	36,4	12,9	9,4	18,6
Pohjois-Savo	56,9	38 628	15,5	21 744	45,4	38,6	11,6	4,4	21,2
Päijät-Häme	47,0	31 293	15,3	17 799	47,0	37,4	11,2	4,3	24,3
Satakunta	48,3	32 723	15,5	18 626	45,3	39,2	11,9	3,7	22,0
Uusimaa	452,5	310 331	17,4	182 455	47,7	39,3	9,9	3,2	21,5
Varsinais-Suomi	113,4	78 243	15,8	45 660	46,7	39,6	10,7	3,0	20,5

¹ Maakuntajako, katso kartta liitteessä 13.

² Kela hoitaa Ahvenanmaan lainsäädäntövaltaan kuuluvien lapsilisien maksamisen Ahvenanmaan maakunnan kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella. Ahvenanmaalaisille lapsilisät maksetaan suurempina kuin muille suomalaisille.

Huomaus. Tiedot niiden lasten lapsilisistä, joiden asuinkunta on tuntematon, sisältyvät vain koko maan yhteissummaan.

Lähde: SVT. Kela: Lapsilisä; Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi.

102. Maksetut lastenhoidon tuet ja tukea saaneet perheet maakunnittain 2024

Maakunta ¹	Lakisääteinen tuki 2024, miljoonaa euroa	Tukea saaneet perheet 31.12.				
		Kaikki	Kotihoidon tuki	Yksityisen hoidon tuki	Joustava hoitoraha	Osittainen hoitoraha
Koko maa	202,8	50 406	26 852	6 008	10 076	8 497
Etelä-Karjala	3,4	868	474	27	202	180
Etelä-Pohjanmaa	6,8	1 772	958	23	431	385
Etelä-Savo	3,2	844	423	53	174	202
Kainuu	1,7	464	243	1	129	97
Kanta-Häme	5,4	1 329	729	125	260	253
Keski-Pohjanmaa	3,2	776	461	7	167	151
Keski-Suomi	8,4	2 206	1 165	7	547	507
Kymenlaakso	3,9	898	509	24	200	180
Lappi	4,4	1 120	594	9	301	227
Pirkanmaa	19,0	4 961	2 534	463	1 128	937
Pohjanmaa	7,9	2 108	1 031	60	585	503
Pohjois-Karjala	4,2	1 027	523	11	259	242
Pohjois-Pohjanmaa	15,4	3 771	2 065	82	909	758
Pohjois-Savo	7,1	1 804	854	42	500	428
Päijät-Häme	7,0	1 736	908	321	281	281
Satakunta	7,1	1 698	991	95	362	304
Uusimaa	78,3	18 969	10 089	4 459	2 782	2 112
Varsinais-Suomi	15,6	3 945	2 195	195	859	750

¹ Maakuntajako, katso kartta liitteessä 13.

Huomautus. Pienten lasten hoidon tuen maksaminen Ahvenanmaalle ei kuulu Kelan tehtäviin. Joustavaa ja osittaista hoitorahaa voi saada samanaikaisesti yksityisen hoidon tuen tai kotihoidon tuen kanssa, jos lasta hoitaa muu henkilö kuin vanhemmat. Perhe on voinut saada myös kotihoidon tukea ja yksityisen hoidon tukea samanaikaisesti, kuitenkin eri lapsesta.

Perheiden lukumääriin sisältyvät myös Kelan kautta kuntakohtaista lisää saavat perheet, koska ne saavat aina myös lakisääteistä tukea.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet www.tietotarjotin.fi.

103. Lapset, joista maksettu lastenhoidon tukea 31.12.2024, maakunnittain

Maakunta ¹	Yhteensä	Kotihoidon tuki		Yksityisen hoidon tuki		Joustava hoitoraha		Osittainen hoitoraha	
		Lukumäärä	% ikäryhmän 6 kuukautta–2 vuotta väestöstä	Lukumäärä	% ikäryhmän 6 kuukautta–2 vuotta väestöstä	Lukumäärä	% ikäryhmän 6 kuukautta–2 vuotta väestöstä	Lukumäärä	% ikäryhmän 7–8 vuotta väestöstä
Koko maa	56 473	32 465	24,9	7 100	2,3	9 814	8,7	8 308	7,5
Etelä-Karjala	952	563	26,1	32	0,6	200	10,7	178	8,6
Etelä-Pohjanmaa	1 986	1 212	28,0	25	0,2	416	11,5	378	9,3
Etelä-Savo	954	537	24,8	63	1,2	171	9,7	194	9,1
Kainuu	519	303	23,5	3	0,1	127	11,9	96	7,7
Kanta-Häme	1 494	887	25,5	146	1,7	251	8,6	249	8,0
Keski-Pohjanmaa	1 008	705	32,8	9	0,2	166	10,8	150	9,3
Keski-Suomi	2 504	1 521	24,0	13	0,1	533	10,5	493	9,4
Kymenlaakso	986	598	24,1	33	0,5	194	8,9	177	6,9
Lappi	1 263	757	19,1	11	0,1	296	9,1	220	6,9
Pirkanmaa	5 387	3 010	24,2	531	1,8	1 088	10,0	905	8,8
Pohjanmaa	2 335	1 296	26,9	81	0,7	574	14,5	490	12,5
Pohjois-Karjala	1 192	694	21,2	20	0,3	254	9,8	238	8,5
Pohjois-Pohjanmaa	4 596	2 919	23,3	121	0,5	894	9,5	744	7,8
Pohjois-Savo	1 999	1 078	20,2	51	0,4	486	11,1	424	9,3
Päijät-Häme	2 022	1 148	27,2	362	3,6	278	7,9	275	7,5
Satakunta	1 943	1 239	28,7	117	1,2	353	9,7	300	7,7
Uusimaa	21 020	11 389	25,9	5 245	4,8	2 701	6,7	2 063	5,6
Varsinais-Suomi	4 237	2 534	24,0	226	0,9	835	8,8	736	8,0

¹ Maakuntajako, katso kartta liitteessä 13.

Huomautus. Pienten lasten hoidon tuen maksaminen Ahvenanmaalle ei kuulu Kelan tehtäviin. Joustavaa ja osittaista hoitorahaa voi saada samanaikaisesti yksityisen hoidon tuen tai kotihoidon tuen kanssa, jos lasta hoitaa muu henkilö kuin vanhemmat. Perhe voi saada myös kotihoidon tukea ja yksityisen hoidon tukea samanaikaisesti, kuitenkin eri lapsesta.

Perheiden lukumääriin sisältyvät myös Kelan kautta kuntakohtaista lisää saavat perheet, koska ne saavat aina myös lakisääteistä tukea.

Lähde: SVT. Kela: Lastenhoidon tuet; Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi.

7.4 Elatustuki

Elatustukilain mukaan Suomessa asuvan alle 18-vuotiaan lapsen elatus turvataan elatustuella silloin, kun lapsi ei saa elatusapua elatusvelvolliselta vanhemmaltaan.

Laki asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa (16/2019) ratkaisee, milloin lapsen katsotaan asuvan Suomessa. EU:n sosiaaliturva-asetus ja eräiden maiden kanssa solmitut sosiaaliturvasopimukset aiheuttavat poikkeuksia asumiseen perustuviin etuuksiin.

Vanhemmilla on lakiin perustuva velvollisuus elättää alaikäistä lastaan. Jos vanhemmat eivät asu yhdessä, on lapsen kanssa asuvalla vanhemmalla oikeus saada lapselle elatusapua. Jos elatusvelvollinen vanhempi on laiminlyönyt sosiaalihuollon tai tuomioistuimen vahvistaman elatusavun maksun, lapsen kanssa asuva vanhempi voi hakea elatustukea Kelasta. Kela perii elatusavun elatusvelvolliselta jälkikäteen.

Kelan maksamaa elatustukea voi saada, kun

- elatusvelvollinen vanhempi ei ole maksanut vahvistettua elatusapua
- elatusapu on vahvistettu joko täysimääräistä elatustukea pienemmäksi tai sitä ei ole vahvistettu lainkaan maksettavaksi elatusvelvollisen vanhemman taloudellisen tilanteen vuoksi

- lapsi on syntynyt avioliiton ulkopuolella, eikä lapselle ole vahvistettu toista elatusvelvollista vanhempaa
- lapsi on adoptoitu ja lapsella on vain yksi vanhempi
- elatusavun määrää ei ole voitu vahvistaa samalla, kun vanhemmuus on vahvistettu.

Elatustuki maksetaan joko täysimääräisenä tai vähennettynä. Täysimääräisenä se maksetaan silloin, kun

- elatusvelvollista ei ole
- elatusvelvollinen on laiminlyönyt elatusavun maksamisen ja vahvistettu elatusapu on vähintään täysimääräisen elatustuen suuruinen
- elatusapua ei ole vahvistettu lainkaan maksettavaksi elatusvelvollisen puutteellisen elatuskyvyn vuoksi.

Täysimääräinen elatustuki oli 196,02 euroa kuukaudessa vuonna 2024.

Tuki maksetaan vähennettynä, jos elatusapu on vahvistettu täysimääräistä elatustukea pienemmäksi elatusvelvollisen puutteellisen maksukyvyn vuoksi. Tällöin Kela maksaa elatusavun ja elatustuen erotuksen ja elatusvelvollinen elatusavun. Erotusta ei makseta, jos elatusapu on muista syistä täysimääräistä elatustukea pienempi.

Elatustuki on verotonta tuloa, ja sen suuruus on sidottu elinkustannusindeksiin.

Tilastointi

Elatustuki on korvattavaa silloin, kun se on myönnetty elatusavun maksun laiminlyönnin perusteella. Kela perii korvattavan elatustuen elatusvelvolliselta. Ei-korvattavaa elatustukea maksetaan esimerkiksi silloin, kun elatusvelvollista ei ole tai elatustuki on maksettu elatusapua täydentävänä

tai elatusvelvollisen puutteellisen maksukyvyn vuoksi on tehty niin sanottu nollasopimus.

Tilitetty elatusapu on lapselle kuuluva elatusapusaatava, jotka Kela on perinyt elatusvelvolliselta ja maksanut lapselle tai lähivanhemmalle. Luvut sisältävät viivästyskoron.

104. Maksetut elatustuet 2010–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Elatustuki ja tilitetty elatusapu yhteensä	Elatustuki yhteensä	Korvattava elatustuki	Ei-korvattava elatustuki	Tilitetty elatusapu
2010	170,7	163,3	89,4	73,8	7,5
2011	175,8	167,7	86,6	81,1	8,1
2012	184,4	176,5	86,2	90,2	7,9
2013	193,6	185,0	85,8	99,2	8,6
2014	202,5	193,6	85,0	108,6	8,9
2015	211,2	201,9	83,7	118,2	9,3
2016	213,8	204,5	81,3	123,2	9,3
2017	214,6	204,9	78,6	126,3	9,7
2018	216,7	207,0	76,5	130,5	9,7
2019	218,6	208,6	75,7	133,0	9,9
2020	224,6	215,6	74,7	140,8	9,1
2021	222,5	213,6	71,5	142,1	8,8
2022	219,3	210,1	69,0	141,2	9,2
2023	230,1	221,2	71,3	149,9	8,9
2024	238,0	229,5	71,9	157,6	8,5

Lähde: SVT. Kela: Elatustuki www.tietotarjotin.fi.

105. Elatustuen saajat joulukuussa vuosina 2010–2024

Vuosi	Perheet yhteensä	Täysimääräistä elatustukea saavat perheet	Vähennettyä elatustukea saavat perheet	Lapset	% 0–17-vuotiaasta väestöstä	Euroa kuukaudessa perhettä kohti	Euroa kuukaudessa lasta kohti
2010	66 384	44 224	24 117	97 776	9,0	193,63	131,46
2011	66 823	49 548	19 100	98 182	9,1	198,44	135,06
2012	67 729	51 008	18 542	99 496	9,2	206,27	140,41
2013	69 185	53 555	17 446	101 409	9,4	212,22	144,79
2014	71 272	56 647	16 473	104 302	9,7	215,79	147,46
2015	73 118	59 345	15 627	106 796	10,0	218,76	149,77
2016	73 653	60 775	14 661	107 716	10,0	219,29	149,94
2017	72 392	60 807	13 238	105 847	9,9	221,12	151,23
2018	72 369	61 676	12 204	105 829	10,0	223,62	152,92
2019	71 303	61 555	11 152	103 764	9,9	227,28	156,18
2020	69 954	50 093	22 131	101 814	9,8	237,89	163,45
2021	68 035	50 428	19 741	98 551	9,5	238,87	164,91
2022	65 410	49 922	17 434	94 204	9,2	246,84	171,39
2023	63 433	49 755	15 476	91 272	8,9	268,19	186,39
2024	61 954	50 297	13 222	88 530	8,7	282,17	197,47

Lähde: SVT. Kela: Elatustuki; Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi.

106. Elatusavun perintä elatusvelvollisilta 2010–2024

Vuosi	Elatusapuvelka 31.12.		Peritty vuoden aikana, miljoonaa euroa		
	Yhteensä, miljoonaa euroa	Elatusvelvollisia	Yhteensä	Valtion saatavat	Lapsen saatavat
2010	235,0	51 926	68,2	60,9	7,3
2011	222,3	43 855	73,8	65,8	8,0
2012	217,6	41 594	71,7	64,1	7,7
2013	213,8	40 430	73,1	64,7	8,4
2014	219,8	46 907	71,1	62,4	8,6
2015	214,3	44 949	71,7	62,5	9,2
2016	202,0	37 758	70,4	61,4	9,0
2017	194,3	35 451	71,1	61,7	9,4
2018	186,7	34 095	70,3	60,8	9,5
2019	185,7	37 236	68,7	59,0	9,7
2020	201,0	38 434	66,6	57,8	8,8
2021	206,4	37 094	65,1	56,5	8,6
2022	201,1	30 671	65,0	56,1	8,9
2023	210,6	30 874	62,2	53,5	8,7
2024	227,7	31 481	55,2	46,9	8,4

Lähde: SVT. Kela: Elatustuki www.tietotarjotin.fi.

8 Asumistuet

8

Kelan asumistukia ovat yleinen asumistuki, eläkkeensaajan asumistuki, opintotuen asumislisä ja sotilasavustuksen asumisavustus.

Tässä luvussa käsitellään yleinen asumistuki ja eläkkeensaajan asumistuki. Tarkemmat tilastot opintotuen asumislisästä esitetään luvussa 9 ja sotilasavustuksen asumisavustuksesta luvussa 11.

Yleisestä asumistuesta säädetään yleisestä asumistuesta annetussa laissa (938/2014). Eläkkeensaajan asumistuesta säädetään eläkkeensaajan asumistuesta annetussa laissa (571/2007) ja valtioneuvoston asetuksessa eläkkeensaajan asumistuen määräytymisperusteista.

Yleisen asumistuen ja eläkkeensaajan asumistuen muutoksia selostetaan liitteessä 6. Opintotuen asumislisän muutoksia selostetaan liitteessä 7 ja sotilasavustuksen asumisavustuksen muutoksia liitteessä 9.

8.1 Yleinen asumistuki

Oikeus yleiseen asumistukeen

Asumistuella pyritään vähentämään pienituloisten asumismenoja ja turvaamaan kohtuullinen asumisen taso. Tuki myönnetään ruokakunnalle, jonka muodostavat pysyvästi samassa asunnossa asuvat henkilöt.

Yleistä asumistukea voidaan maksaa vuokra-, asumisoikeus-, osaomistus- ja omistusasunnossa asuville. Asunnon on oltava pysyvään asumiskäyttöön tarkoitettu ja sijaittava Suomessa.

Pääosa opiskelijoista on yleisen asumistuen piirissä. Ulkomailla tai Ahvenanmaalla opiskeleville ja asuville maksetaan opintotuen asumislisää.

Asumistuen määrä

Asumistuki on 1.4.2024 alkaen 70 % niistä kohtuullisista asumismenoista, jotka ylittävät perusomavastuun euromäärän. Asumistuen määrät, laskukaavat ja perusomavastuun vakiomäärät 31.3.2024 asti katso edellinen vuosikirja.

Asumistuen määrä lasketaan kaavalla:

Asumistuki = $0,7 \times$ (hyväksyttävät asumismenot – perusomavastuu).

Perusomavastuun suuruus määräytyy ruokakunnan tulojen ja ruokakuntaan kuuluvien aikuisten ja lasten lukumäärän mukaan. Perusomavastuu on 50 % niistä tuloista, jotka ylittävät asumistuen tulo-rajojen alarajan.

Perusomavastuu lasketaan kaavalla:

Perusomavastuu = $0,5 \times [T - (667 + 94 \times A + 296 \times L)]$, jossa

T = ruokakunnan yhteenlasketut

bruttokuukausitulot

A = aikuisten lukumäärä

L = lasten lukumäärä.

Perusomavastuun vakiomääriä tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaan. Perusomavastuun vakiomäärät ovat 667, 94 ja 296 euroa.

Asumistuen määrä tarkistetaan vähintään kerran vuodessa.

Asumismenot

Asumismenoja voidaan hyväksyä laissa määriteltyjen enimmäismäärien mukaan.

Enimmäisasumismenoihin vaikuttavat ruokakunnan koko ja asunnon sijaintikunta. Vaikeasti vammaisen henkilön muita suurempi tilantarve otetaan huomioon enimmäisasumismenoja määrättäessä.

Asumismenoiksi hyväksytään asunnon vuokra, hoito- ja rahoitusvastike, erikseen maksettavat lämmitys- ja vesimaksut, oman omakotitalon hoitomenot sekä osa henkilökohtaisten asuntolainojen kuukausittaisista koroista.

Vuokra-asuntojen enimmäisasumismenot tarkistetaan vuosittain elinkustannusindeksillä. Vesi- ja lämmityskustannusten normeja sekä omakotitalojen hoitomenonormeja tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaan.

Tulojen vaikutus

Asumistuen määrään vaikuttavat ruokakunnan jäsenten bruttotulot. Tiettyjä sosiaalietuuksia ei kuitenkaan lueta tuloksi. Ajanjaksolla 1.1.–31.3.2024 jokaisen ruokakuntaan kuuluvan henkilön palkkatulosta, elinkeinotoiminnan tulosta tai

maatalouden tulosta tehtiin 300 euron ansiotulovähennys ennen asumistuen laskemista. 1.4.2024 alkaen 300 euron ansiotulovähennystä ei enää tehdä.

Yleinen asumistuki on veroton etuus.

Kaavio 8. Tulojen ja asumismenojen vaikutus yleiseen asumistukeen Helsingissä vuonna 2024

Kahden aikuisen ja yhden lapsen ruokakunta ilman ansiotuloja

Bruttotulot, euroa kuukaudessa	Perusomavastuu, euroa kuukaudessa	Asumismenot, euroa kuukaudessa				
		400	600	800	1 000	1 019 ¹
1 000	–	280,00	420,00	560,00	700,00	713,30
1 300	74,50	227,85	367,85	507,85	647,85	661,15
1 600	224,50	122,85	262,85	402,85	542,85	556,15
1 900	374,50	17,85	157,85	297,85	437,85	451,15
2 200	524,50	–	52,85	192,85	332,85	346,15
2 500	674,50	–	–	87,85	227,85	241,15
2 800	824,50	–	–	–	122,85	136,15
3 100	974,50	–	–	–	17,85	31,15
3 146	997,50	–	–	–	–	15,05

1 Enimmäismäärä.

107. Kelan maksamat asumisen tuet 2010–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Yhteensä	Yleinen asumistuki ¹	Eläkkeensaajan asumistuki	Opintotuen asumislisä ¹	Sotilasavustuksen asumisavustus ²
2010	1 214,5	530,1	393,3	274,4	16,8
2011	1 257,3	552,4	420,2	267,2	17,5
2012	1 325,9	606,0	441,5	259,7	18,7
2013	1 414,4	669,5	468,0	259,2	17,7
2014	1 522,7	742,3	497,9	266,0	16,5
2015	1 731,8	917,6	532,2	266,5	15,5
2016	1 919,4	1 081,0	559,0	264,6	14,9
2017	2 003,0	1 260,8	581,0	145,6	15,5
2018	2 112,3	1 488,9	600,1	9,2	14,0
2019	2 135,5	1 491,0	616,2	13,5	14,8
2020	2 232,6	1 566,5	636,2	13,9	16,0
2021	2 266,9	1 590,8	646,9	12,5	16,7
2022	2 249,2	1 565,0	650,2	15,7	18,3
2023	2 398,5	1 684,2	679,2	15,6	19,5
2024	2 397,1	1 676,9	685,3	14,9	20,0

1 Valtaosa opiskelijoista siirtyi yleisen asumistuen piiriin 1.8.2017.

2 Vuosien 2010–2019 tietoihin sisältyvät palautusmaksut.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki / Eläkkeensaajan asumistuki / Opintotuki / Sotilasavustus www.tietotarjotin.fi.

108. Keskimääräinen yleinen asumistuki ja keskimääräiset asumismenot 2010–2024

Vuosi	Asumistuki, euroa kuukaudessa (vuoden 2024 rahana)	Asumismenot, euroa kuukaudessa (vuoden 2024 rahana)	Asumistuen osuus asumismenoista, %	Asumistuessa huomioitavat tulot, euroa kuukaudessa (vuoden 2024 rahana)	Asumismenojen osuus tuloista, %	Asumismenojen osuus tuloista tuen jälkeen, %
2010	339,95	663,41	51,2	972,79	68,2	33,2
2011	342,27	665,73	51,4	955,74	69,7	33,8
2012	347,41	675,00	51,5	1 064,96	63,4	30,8
2013	350,42	687,84	50,9	1 111,24	61,9	30,4
2014	360,72	708,02	50,9	1 142,36	62,0	30,4
2015	404,43	729,76	55,4	1 279,99	57,0	25,4
2016	397,37	736,63	53,9	1 319,06	55,8	25,7
2017	384,64	707,02	54,4	1 107,60	63,8	29,1
2018	381,49	710,31	53,7	1 105,83	64,2	29,7
2019	381,33	715,67	53,3	1 118,03	64,0	29,9
2020	381,50	725,95	52,6	1 114,86	65,1	30,9
2021	370,49	711,04	52,1	1 080,10	65,8	31,5
2022	346,24	659,41	52,5	1 030,05	64,0	30,4
2023	360,62	665,35	54,2	1 078,89	61,7	28,2
2024	326,65	663,75	49,2	902,87	73,5	37,3

Huomautus. Valtaosa opiskelijoista siirtyi opintotuen asumislisän piiristä yleisen asumistuen piiriin 1.8.2017.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.tietotarjotin.fi.

109. Yleistä asumistukea saaneet ruokakunnat joulukuussa vuosina 2010–2024

Vuosi	Kaikki ruokakunnat	Vuokra-asunnossa asuvat ruokakunnat	Omistusasunnossa asuvat ruokakunnat	Opiskelijaruokakuntien osuus, %	Työttömien ruokakuntien osuus, %
2010	164 154	155 590	8 564	8,9	62,9
2011	167 364	158 444	8 920	8,9	61,6
2012	180 665	170 508	10 157	8,8	60,5
2013	192 274	181 890	10 384	8,7	60,5
2014	206 092	194 949	11 143	8,8	60,8
2015	246 357	230 797	15 560	8,4	61,6
2016	<u>267 356</u>	<u>249 823</u>	<u>17 533</u>	<u>8,2</u>	<u>59,0</u>
2017	381 526	363 776	17 750	36,9	39,7
2018	376 529	359 797	16 732	38,5	37,2
2019	379 667	363 668	15 999	39,5	35,1
2020	402 559	385 437	17 122	40,3	36,3
2021	391 611	376 232	15 379	41,8	34,6
2022	382 232	367 341	14 891	42,5	31,8
2023	404 662	386 187	18 475	41,5	31,2
2024	381 991	366 512	15 479	35,3	37,2

Huomautus. Valtaosa opiskelijoista siirtyi opintotuen asumislisän piiristä yleisen asumistuen piiriin 1.8.2017.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.tietotarjotin.fi.

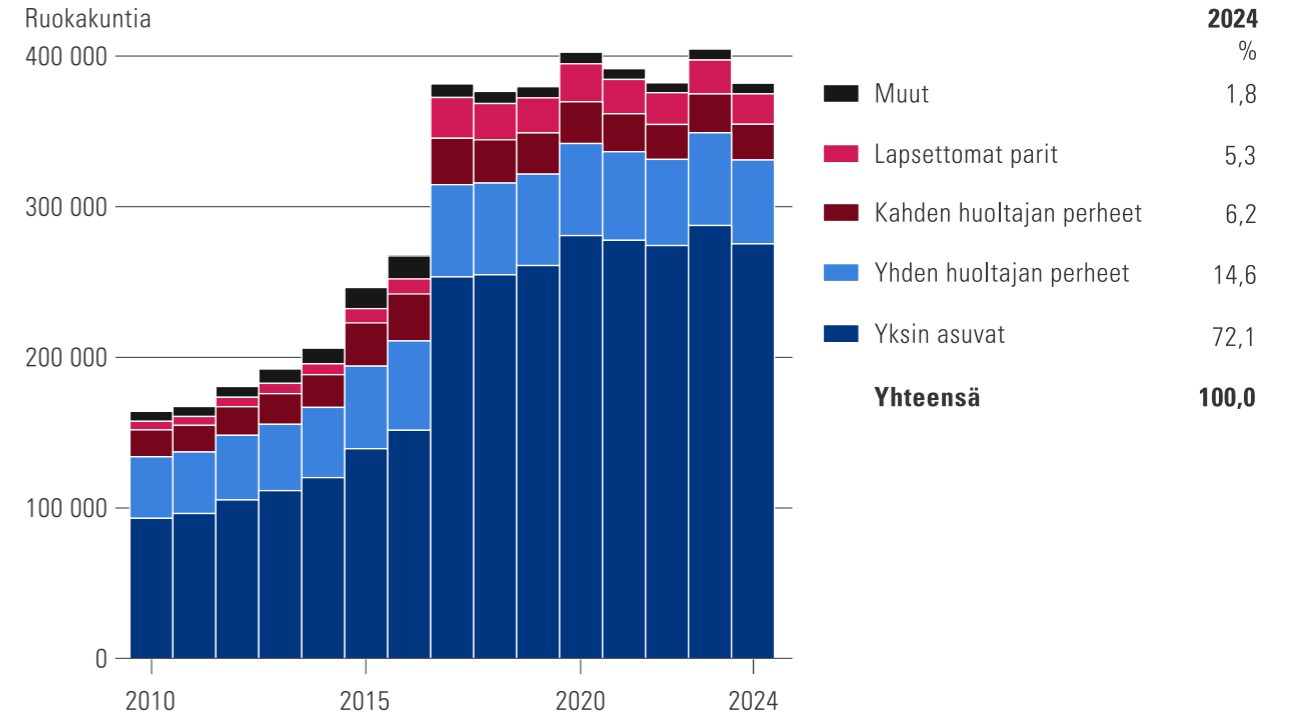
110. Yleistä asumistukea saaneiden ruokakuntien rakenne joulukuussa vuosina 2010–2024

Vuosi	Kaikki	Yksin asuvat	Lapsettomat parit	Yhden huoltajan perheet	Kahden huoltajan perheet	Muut
2010	164 154	93 149	5 674	40 855	17 852	6 624
2011	167 364	96 342	5 907	40 817	17 685	6 613
2012	180 665	105 347	6 271	42 893	18 983	7 171
2013	192 274	111 529	6 822	44 030	20 350	9 543
2014	206 092	120 158	7 192	46 618	21 741	10 383
2015	246 357	139 337	9 447	54 848	28 705	14 020
2016	267 356	151 585	9 964	59 308	31 212	15 287
2017	381 526	253 409	27 084	61 225	30 792	9 016
2018	376 529	254 806	24 070	60 897	28 721	8 035
2019	379 667	260 947	23 254	60 684	27 375	7 407
2020	402 559	280 830	25 247	61 119	27 686	7 677
2021	391 611	277 686	22 770	58 801	25 223	7 131
2022	382 232	274 212	21 085	57 190	23 182	6 563
2023	404 662	287 534	22 481	61 526	25 812	7 309
2024	381 991	275 326	20 201	55 665	23 734	7 065

Huomautus. Valtaosa opiskelijoista siirtyi opintotuen asumislisän piiristä yleisen asumistuen piiriin 1.8.2017.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 38. Yleinen asumistuki perhemuodon mukaan vuosina 2010–2024

Huomautus. Valtaosa opiskelijoista siirtyi opintotuen asumislisän piiristä yleisen asumistuen piiriin 1.8.2017.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.tietotarjotin.fi.

8.2 Eläkkeensaajan asumistuki

Oikeus eläkkeensaajan asumistukeen

Eläkkeensaajan asumistuen tarkoitus on korvata asumisesta aiheutuvia menoja pienituloisille eläkkeensaajille.

Eläkkeensaajan asumistukeen on oikeus henkilöillä, jotka saavat esimerkiksi

- Kelan tai työeläkelaitoksen maksamaa vanhuuseläkettä, työkyvyttömyyseläkettä (myös määräaikainen kuntoutustuki) tai leskeneläkettä
- Kelan maksamaa takuueläkettä
- tapaturmavakuutuksen tai liikennevahingon perusteella maksettavaa, täyteen työkyvyttömyyteen perustuvaa eläkettä tai leskeneläkettä
- sotilasvammalain tai vastaavan erityisturvan lain perusteella maksettavaa, täyteen työkyvyttömyyteen perustuvaa eläkettä tai leskeneläkettä
- vastaavia etuuksia ulkomailta.

Eläkkeensaajan asumistuen piiriin kuuluvat yksin asuvat eläkkeensaajan asumistukeen oikeutetut henkilöt, avio- tai avoparit, joista toisella tai molemmilla on oikeus eläkkeensaajan asumistukeen sekä sellaiset ruokakunnat, joissa kaikki jäsenet ovat oikeutettuja eläkkeensaajan asumistukeen.

Tuen määrä

Eläkkeensaajan asumistuen määrään vaikuttavat asumismenot, perhesuhteet sekä henkilön omat ja puolison tulot ja omaisuus. Asumistuki on 85 % huomioon otettavista asumismenoista, joista on vähennetty omavastuuosuus. Omavastuuosuus muodostuu perus- ja lisäomavastuusta. Asumistuki lasketaan siten kaavalla:

Eläkkeensaajan asumistuki = $0,85 \times [\text{huomioon otettavat asumismenot} - (\text{perusomavastuu} + \text{mahdollinen lisäomavastuu})]$.

Perusomavastuu on kaikilla tuensaajilla samansuuruinen, vuonna 2024 se oli 681,39 euroa vuodessa. Lisäomavastuu on 41,3 % perhesuhteiden mukaan määräytyvän tulorajan ylittävästä tulojen osasta. Lisäomavastuu lasketaan kaavalla:

Eläkkeensaajan asumistuen lisäomavastuu = $0,413 \times (\text{asumistukivuositulo} - \text{lisäomavastuuraja})$.

Eläkkeensaajan asumistuen vähimmäismäärä, perusomavastuu sekä lisäomavastuun tulorajat ja omaisuusrajat tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaan. Vuosiksi 2024–2027 summat on jäädytetty kansaneläkeindeksin vuoden 2023 tasoon.

Eläkkeensaajan asumistuen lisäomavastuun tulorajat 2024, euroa vuodessa:

Perhesuhde	Määrä
Yksin asuva	10 280
Parisuhteessa, puoliso ei saa asumistukea	14 746
Parisuhteessa, puoliso saa asumistukea	16 783

Asumismenot

Asumismenot hyväksytään enintään valtioneuvoston vahvistamien enimmäismäärien mukaan. Enimmäismäärät on porrastettu kolmeen tasoon asunnon sijaintikunnan mukaan.

Asumismenoiksi luetaan

- asunnon vuokra tai vastike
- asumispalveluyksikön palvelumaksun asumismeno-osuus
- omakotitalon hoitomenot
- omistusasunnon lainojen korot tai asumisoikeus- tai osaomistusasunnon hankkimiseksi otettujen lainojen korot
- tontin vuokra.

Jos lämmitys- ja vesikustannukset eivät sisälly asunnon vuokraan tai vastikkeeseen eikä kiinteää

vesimaksua makseta, nämä kustannukset otetaan huomioon valtioneuvoston vahvistamien normien mukaan.

Tulojen ja omaisuuden vaikutus

Eläkkeensaajan asumistuen määrään vaikuttavat lähes kaikki henkilön ja puolison jatkuvat tai toistuvat tulot, kuten työeläkkeet, työtulot, työttömyyspäivärahat ja pääomatulot. Tiettyjä sosiaalietuuksia ei oteta tulona huomioon. Vuositulona otetaan huomioon myös osa (8 %) säädetyn määrän ylittävästä omaisuudesta, ei kuitenkaan omassa käytössä olevaa asuntoa.

Eläkkeensaajan asumistuki on veroton etuus.

111. Keskimääräinen eläkkeensaajan asumistuki ja keskimääräiset asumismenot 2010–2024

Vuosi	Asumistuki, euroa kuukaudessa (vuoden 2024 rahana)	Asumismenot, euroa kuukaudessa (vuoden 2024 rahana)	Asumistuen osuus asumismenoista, %	Asumistuessa huomioitavat tulot, euroa kuukaudessa (vuoden 2024 rahana)	Asumismenojen osuus tuloista, %	Asumismenojen osuus tuloista tuen jälkeen, %
2010	235,85	515,76	45,7	1 248,75	41,3	22,4
2011	241,28	523,06	46,1	1 246,49	42,0	22,6
2012	244,49	534,39	45,8	1 275,27	41,9	22,7
2013	251,41	550,86	45,6	1 309,23	42,1	22,9
2014	261,77	569,10	46,0	1 334,70	42,6	23,0
2015	272,61	588,78	46,3	1 360,34	43,3	23,2
2016	274,94	596,67	46,1	1 363,11	43,8	23,6
2017	276,97	605,69	45,7	1 363,27	44,4	24,1
2018	277,77	610,55	45,5	1 356,96	45,0	24,5
2019	280,57	616,01	45,5	1 357,32	45,4	24,7
2020	286,09	624,27	45,8	1 390,68	44,9	24,3
2021	282,77	614,14	46,0	1 374,35	44,7	24,1
2022	263,46	573,21	46,0	1 281,55	44,7	24,2
2023	267,94	577,64	46,4	1 304,79	44,3	23,7
2024	270,58	595,79	45,4	1 349,09	44,2	24,1

Lähde: SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.tietotarjotin.fi.

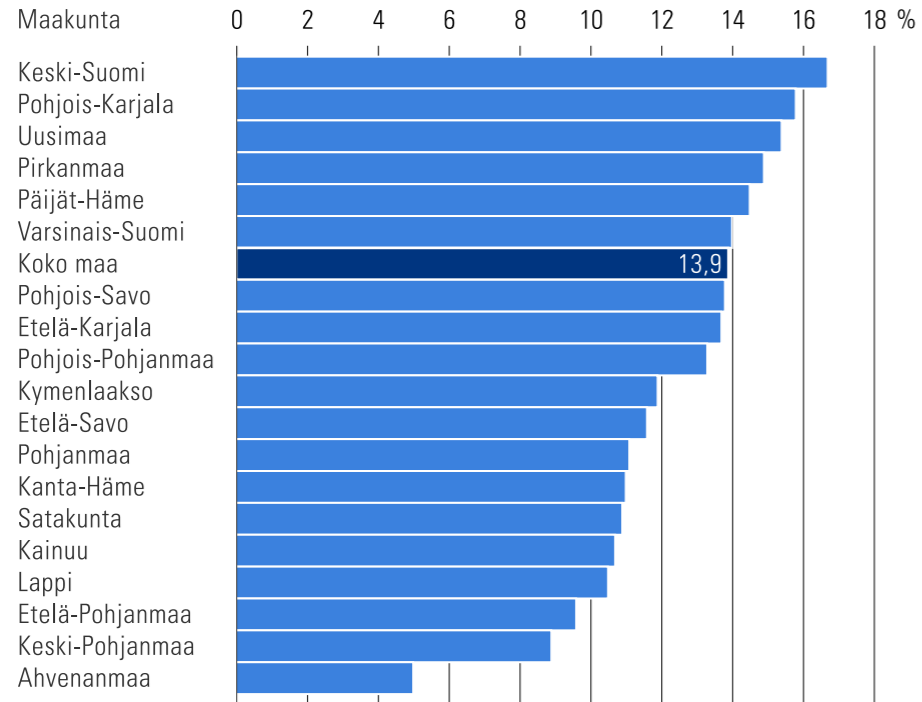
112. Eläkkeensaajan asumistuen saajat joulukuussa vuosina 2010–2024

Vuosi	Kaikki	Vuokra-asunto				Omistusasunto		
		Kaikki	Tavanomainen	Palveluasunto ¹	Asuntola tai yömaja	Kaikki	Osakeasunto	Omakotitalo
2010	179 319	161 267	134 462	23 853	2 952	18 052	12 523	5 529
2011	182 138	164 633	135 069	27 096	2 468	17 505	12 494	5 011
2012	184 186	167 041	135 756	29 189	2 096	17 145	12 288	4 857
2013	187 675	170 974	137 590	31 654	1 730	16 701	12 126	4 575
2014	191 401	174 637	139 543	33 691	1 403	16 764	12 318	4 446
2015	197 870	181 044	143 569	36 342	1 133	16 826	12 642	4 184
2016	201 914	185 175	145 796	38 436	943	16 739	12 856	3 883
2017	207 322	190 437	149 775	39 922	740	16 885	12 973	3 912
2018	209 617	193 037	151 587	40 878	572	16 580	12 855	3 725
2019	212 192	195 962	154 222	41 302	438	16 230	12 669	3 561
2020	213 183	197 642	155 634	41 662	346	15 538	12 210	3 328
2021	210 441	195 665	154 498	40 894	273	14 772	11 669	3 103
2022	206 975	192 781	153 495	39 083	203	14 190	11 266	2 924
2023	207 711	192 576	153 834	38 595	147	15 133	11 907	3 226
2024	202 371	187 834	150 766	36 950	118	14 536	11 308	3 228

1 Sisältää palvelutalot, asumispalveluyksiköt ja lähiomaisen luona asuvat.

Lähde: SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.tietotarjotin.fi.

**Kuvio 39. Yleisen asumistuen saajien osuus väestöstä maakunnittain
31.12.2024**

Huomautus. Ahvenanmaalla vuokralla asuvat opiskelijat saavat opintotuen asumislisää. Maakuntajako, katso kartta liitteessä 13.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.tietotarjotin.fi.

8.3 Asumistuet alueittain

Aluetilastot yleisestä asumistuesta ja eläkkeensaajan asumistuesta esitetään maakunnittain. Tilastointiperuste on asunnon sijaintikunta.

113. Yleinen asumistuki maakunnittain 2024

Maakunta ¹	Asumistukea saaneet ruokakunnat joulukuussa		Vuoden aikana maksetut asumistuet		Asumistuki joulukuussa, euroa kuukaudessa
	Lukumäärä	%	Miljoonaa euroa	%	
Koko maa	381 991	100,0	1 676,93	100,0	326,65
Ahvenanmaa	569	0,1	2,78	0,2	335,87
Etelä-Karjala	8 440	2,2	33,14	2,0	289,39
Etelä-Pohjanmaa	8 054	2,1	32,24	1,9	285,85
Etelä-Savo	6 612	1,7	26,02	1,6	284,41
Kainuu	3 360	0,9	13,69	0,8	289,36
Kanta-Häme	8 449	2,2	35,34	2,1	302,73
Keski-Pohjanmaa	2 682	0,7	10,38	0,6	273,57
Keski-Suomi	23 877	6,3	96,64	5,8	299,10
Kymenlaakso	8 600	2,3	33,83	2,0	287,03
Lappi	8 657	2,3	35,14	2,1	287,11
Pirkanmaa	43 630	11,4	177,42	10,6	300,37
Pohjanmaa	10 404	2,7	40,69	2,4	294,10
Pohjois-Karjala	12 679	3,3	50,25	3,0	290,78
Pohjois-Pohjanmaa	28 148	7,4	116,45	6,9	298,06
Pohjois-Savo	16 627	4,4	66,83	4,0	295,77
Päijät-Häme	13 326	3,5	56,68	3,4	310,86
Satakunta	10 704	2,8	41,38	2,5	279,48
Uusimaa	131 989	34,6	707,57	42,2	384,80
Varsinais-Suomi	35 184	9,2	142,59	8,5	298,97

1 Maakuntajako, katso kartta liitteessä 13.

Lähde: SVT. Kela: Yleinen asumistuki www.tietotarjotin.fi.

114. Eläkkeensaajan asumistuki maakunnittain 2024

Maakunta ¹	Asumistuen saajat joulukuussa		Vuoden aikana maksetut asumistuet		Asumistuki joulukuussa, euroa kuukaudessa
	Lukumäärä	%	Miljoonaa euroa	%	
Koko maa	202 371	100,0	685,25	100,0	270,58
Ahvenanmaa	512	0,3	1,55	0,2	237,79
Etelä-Karjala	5 532	2,7	17,40	2,5	250,09
Etelä-Pohjanmaa	6 972	3,4	21,15	3,1	238,24
Etelä-Savo	6 373	3,1	18,78	2,7	232,33
Kainuu	3 395	1,7	9,78	1,4	228,76
Kanta-Häme	6 766	3,3	22,37	3,3	261,97
Keski-Pohjanmaa	2 221	1,1	6,84	1,0	243,48
Keski-Suomi	10 853	5,4	34,40	5,0	251,74
Kymenlaakso	7 717	3,8	24,49	3,6	249,52
Lappi	7 604	3,8	24,91	3,6	258,49
Pirkanmaa	19 431	9,6	67,06	9,8	272,37
Pohjanmaa	4 253	2,1	13,28	1,9	243,02
Pohjois-Karjala	7 687	3,8	23,58	3,4	241,79
Pohjois-Pohjanmaa	14 629	7,2	49,54	7,2	268,90
Pohjois-Savo	11 852	5,9	37,72	5,5	252,67
Päijät-Häme	10 264	5,1	34,35	5,0	265,51
Satakunta	8 418	4,2	25,21	3,7	235,38
Uusimaa	51 084	25,2	203,62	29,7	316,63
Varsinais-Suomi	16 805	8,3	55,48	8,1	261,97

1 Maakuntajako, katso kartta liitteessä 13.

Lähde: SVT. Kela: Eläkkeensaajan asumistuki www.tietotarjotin.fi.

9 Opintoetuudet

9

Kelan keskeisin opintoetus on opintotuki, johon sisältyvät opintoraha, asumislisä ja opintolainan valtiontakaus.

Muita Kelan opintoetuuksia ovat korkoavustus, opintolainahyvitys, opintolainavähennys, ateriatuki, aikuiskoulutustuen lainatakaus ja koulumatkatuki.

Opintotukijärjestelmän tarkoitus on turvata päätoimisesti opiskelevan henkilön toimeentulo opintojen aikana. Opintotukea ja muita opintotukilain mukaisia etuuksia käsitellään luvussa 9.1, opiskeluterveydenhuoltoa luvussa 9.2 ja koulumatkatukea luvussa 9.3.

Opintotuesta säädetään opintotukilaissa (65/1994) ja siihen liittyvissä muissa säädöksissä. Opiskeluterveydenhuollosta säädetään laissa korkea-kouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta (695/2019) ja koulumatkatuesta koulumatkatukilaissa (48/1997). Lainmuutoksia selostetaan liitteessä 7.

9.1 Opintotuki

Opintotukea voidaan myöntää Suomessa opiskelevalle Suomen kansalaiselle. Ulkomailla opiskelevalle myönnetään opintotukea, jos vastaavat opinnot Suomessa oikeuttavat tukeen tai opinnot sisältyvät Suomessa suoritettaviin opintoihin. Opintotukea voidaan eräissä tapauksissa myöntää myös Suomessa tai ulkomailla opiskelevalle muun maan kansalaiselle.

Opintotukeen kuuluvat opintoraha, opintolainan valtioneuvosto ja osalle opiskelijoista myönnettävä asumislisä. Opintotukea myönnetään peruskoulun

jälkeisiin opintoihin, jotka kestävät yhtäjaksoisesti vähintään kaksi kuukautta. Tukeen oikeuttavat

- lukio-opinnot
- ammatillinen koulutus
- korkeakoulututkinnon suorittaminen
- muut erikseen säädetyt opinnot.

Opintotukea voidaan myöntää myös aikuisten perusopetukseen.

Opintotukea maksetaan yleensä yhdeksältä tai kymmeneltä kuukaudelta lukuvuodessa. Tukea voi saada myös päätoimisiin kesäopintoihin. Opintotuelle on määritelty enimmäistukiaika, jonka pituus vaihtelee opinnoista riippuen.

Opintoraha

Opintorahan määrään vaikuttavat opiskelijan ikä, asumismuoto ja siviilisääty. Jos alle 17-vuotiaasta opiskelijasta maksetaan lapsilisää, hän ei ole oikeutettu opintorahaan. Alle 17-vuotias voi kuitenkin saada opintorahan oppimateriaalilisää 52,24 euroa kuukaudessa, jos hänen vanhempiansa yhteenlasketut tulot ovat enintään 41 100 euroa kuukaudessa. Oppimateriaalilisää voivat saada opintotukeen oikeuttavaa ammatillista koulutusta tai lukiokoulutusta suorittavat. Oppimateriaalilisää ei voi saada opiskelija, jolla on oikeus maksuttomaan koulutukseen. Alle 18-vuotiaan lapsen huoltaja voi saada opintorahan huoltajakorotuksen, joka on 141,63 euroa kuukaudessa.

Opintoraha lukuvuonna 2024/2025, euroa kuukaudessa:

Saaja	Määrä
Vanhempansa luona asuva alle 20-vuotias	43,15
Vanhempansa luona asuva 20 vuotta täyttänyt	90,85
Itsenäisesti asuva alle 18-vuotias	113,57
Itsenäisesti asuva 18 vuotta täyttänyt	279,38
Avioliitossa oleva	279,38
Alaikäisen lapsen huoltaja	421,01

Opiskelijan omien tulojen vaikutus

Opiskelijan omat tulot huomioidaan tarveharkinnassa koko kalenterivuoden ajalta. Tuloiksi lasketaan veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä ulkomailta saadut tulot. Vuosituloraja määräytyy sen mukaan, moneltako kuukaudelta opiskelija on nostonut opintotukea. Vuodelle 2024 myönnettyä jokaista opintoraha- tai asumislisäkuukautta kohti muita tuloja voi olla 1 040 euroa ja jokaista tuetonta kuukautta kohti 3 120 euroa. Vuodelle 2025 myönnettyä jokaista opintoraha- tai asumislisäkuukautta kohti muita tuloja voi puolestaan olla 1 118 euroa ja jokaista tuetonta kuukautta kohti 3 355 euroa.

Jos tulot ylittävät vuositulorajan, Kela perii vuonna 2024 ylityksen jokaista alkavaa 2 080:tä euroa

kohti takaisin yhden kuukauden opintorahan ja asumislisän. Etuuksia ei peritä takaisin, jos ylitys on enintään 348 euroa. Vuonna 2025 vastaavat määrät ovat 2 237 euroa ja 374 euroa. Kela lisää takaisin perittävään määrään 7,5 %:n korotuksen, joka perustuu opintotukilakiin.

Vanhempien tulojen vaikutus

Vanhempien tulot vaikuttavat perheettömän toisen asteen opiskelijan opintorahan suuruuteen, jos opiskelija asuu vanhempansa luona ja on alle 20-vuotias. Vanhempien yhteenlasketut vuositulot pienentävät opintorahaa, jos ne ovat vähintään 44 070 euroa, ja estävät opintorahan saamisen, jos ne ovat vähintään 64 400 euroa.

Tuloilla tarkoitetaan veronalaisia ansio- ja pääomatuloja. Jos vanhemmat ovat pienituloisia, opintoraha voidaan myöntää korotettuna vanhempansa luona asuvalle tai alle 18-vuotiaalle itsenäisesti asuvalle opiskelijalle.

Opintoraha on veronalaista tuloa.

Asumislisä

Suurin osa opiskelijoista on yleisen asumistuen piirissä. Opintotuen asumislisää voi saada vain opiskelija, joka opiskelee Suomessa maksullisessa koulutuksessa kansanopistossa tai siihen rinnastettavassa oppilaitoksessa ja asuu oppilaitoksen asuntolassa. Asumislisä on tällöin 88,87 euroa kuukaudessa. Asumislisää voi saada myös

ulkomailla tai Ahvenanmaalla opiskeleva, joka asuu vuokralla. Hänellä asumislisä on yleensä 210 euroa kuukaudessa.

Asumislisän määrään vaikuttavat opiskelijan omat tulot. Opiskelijan omat tulot otetaan huomioon samalla tavoin kuin opintorahan tarveharkinnassa. Puolison tai vanhempien tulot eivät vaikuta asumislisän määrään.

Asumislisä on verovapaa etuus.

Opintolainan valtioneuvoston tuki

Opiskelija, joka saa opintorahaa, voi saada opintolainan valtioneuvoston tukea. Valtioneuvoston tuki myönnetään lukuvuodeksi kerrallaan.

Opintolainan valtioneuvoston tuki lukuvuonna 2024/2025, euroa tukikuukautta kohti:

Saaja	Määrä
Korkeakouluopiskelija	850
Muu opiskelija, alle 18-vuotias	400
Muu opiskelija, 18 vuotta täyttänyt	850
Ulkomailla opiskeleva	1 000

Jos Kela joutuu takaajana maksamaan lainan pankille, Kela perii saatavat opiskelijalta. Saatavaan voidaan tietyn perusteiden myötä maksuvapautus.

Muut opintotukilain mukaiset etuudet

Korkeavastus

Pienituloiset voivat hakea opintolainan hoitoon korkeavastusta.

Opintolainahyvitys ja opintolainavähennys

Opintolainahyvitys tarkoittaa, että Kela maksaa osan opintolainasta. Opintolainahyvityksen voi saada korkeakouluopiskelija, joka on aloittanut ensimmäiset korkeakouluopintonsa 1.8.2014 tai sen jälkeen ja suorittaa korkeakoulututkinnon määräajassa.

Jos opiskelija on aloittanut ensimmäiset korkeakouluopintonsa ennen 1.8.2014 ja suorittaa 1.8.2005–31.7.2019 aloitetun korkeakoulututkinnon määräajassa, hän voi saada opintolainavähennyksen verotuksessa.

Opintolainahyvitys on 40 % ja opintolainavähennys 30 % huomioon otettavan opintolainan 2 500 euroa ylittävästä määrästä, mutta enintään määrätty euromäärä.

Ateriatuki

Korkeakouluopiskelijat saavat aterian alennettuun hintaan ravintoloissa, jotka ovat ateriatuen piirissä. Kela maksaa tuen opiskelijaravintolan pitäjälle,

joka vähentää tuen aterian hinnasta. Ravintoloissa noudatetaan valtioneuvoston vahvistamia enimmäishintoja. Ateriatuki on 2,55 euroa aterialla kohti.

Aikuiskoulutustuen lainatakaus

Työelämästä opiskelemaan siirtyvät aikuiset ovat voineet saada aikuiskoulutustukea tutkintoon johtavan opiskelun, tutkinnon osan suorittamisen sekä ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen ajalta. Tuen saaja on voinut myös saada opintolainalleen valtioneuvoston tukea. Opiskelijalla on oikeus opintolainan valtioneuvoston tukeen, jos hän saa aikuiskoulutustukea yhtäjaksoisesti vähintään kahdeksan viikon ajan. Aikuiskoulutustuen lainatakaus on 850 euroa kuukaudessa ja ulkomailla opiskelun aikana 1 000 euroa kuukaudessa. Aikuiskoulutustuen on myöntänyt Työllisyysrahasto, opintolainan valtioneuvoston tuki Kela.

Aikuiskoulutustukea ja siihen kuuluvaa lainatakausta ei ole kuitenkaan voinut saada enää syksyllä 2024 tai sen jälkeen alkaviin uusiin opintoihin. Sekä opintojen että tukikauden on täytynyt alkaa viimeistään 31.7.2024, jotta aikuiskoulutustukea voi saada. Tukea voi saada enintään vuoden 2025 loppuun asti.

9.2 Opiskeluterveydenhuolto

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyi kunnilta Kelalle vuoden 2021 alussa. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) tuottaa palvelut valtakunnallisesti. Kela maksaa YTHS:lle korvauksia sen tuottamista palveluista (katso taulukko 65).

Vuoden 2021 alusta lähtien opiskeluterveydenhuoltoa ei enää rahoiteta sairausvakuutuksen varoista vaan sosiaaliturvan yleisrahastosta. Valtio rahoittaa 77 % opiskeluterveydenhuollon kustannuksista. Loput 23 % rahoitetaan terveydenhoitomaksuilla, jotka Kela kerää opiskelijoilta.

Tilastointi

Tiedot opiskeluterveydenhuollosta tilastoidaan kalenterivuositteittäin Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tilikauden mukaan.

115. Maksetut opintotuet 2010–2024, miljoonaa euroa

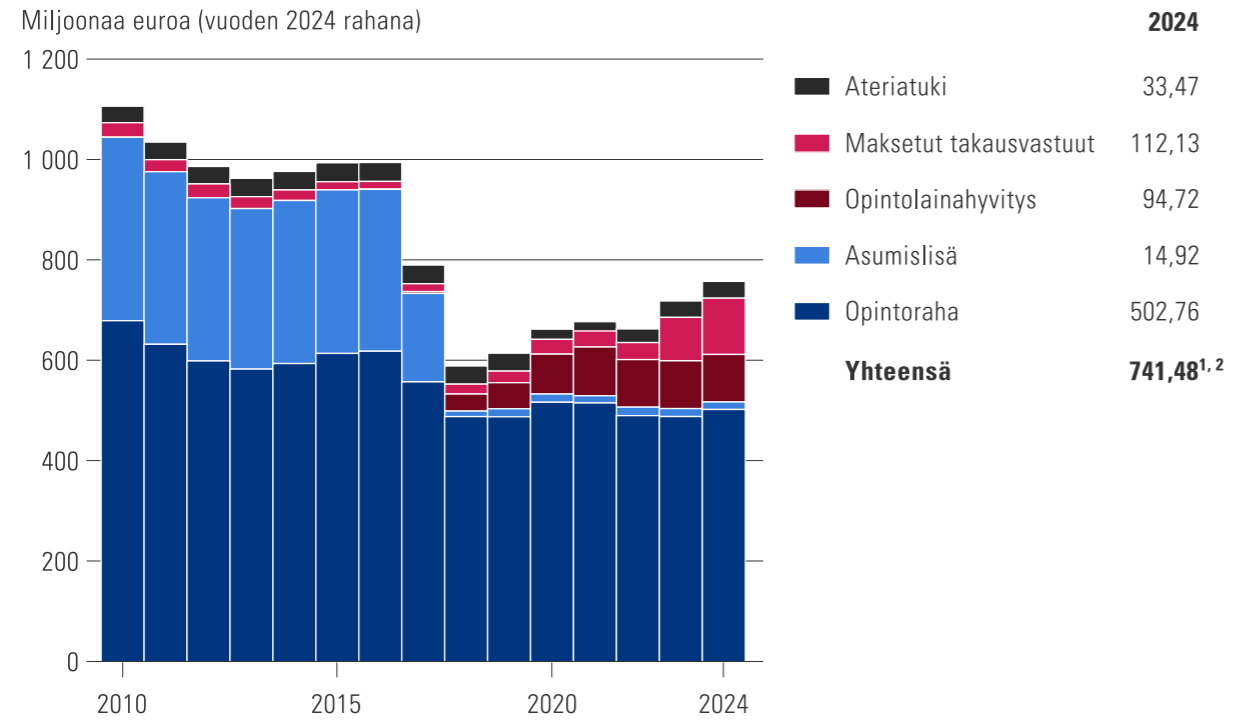
Vuosi	Kaikki ¹	Opintoraha	Asumislisä ²	Opintolainahyvitys	Opintolainojen korkoavustukset	Maksetut takausvastuut	Ateriatuki
2010	806,04	510,27	274,36	.	0,54	21,80	24,63
2011	780,20	491,57	267,22	.	0,44	18,60	27,13
2012	764,10	478,80	259,72	.	0,52	21,99	27,78
2013	756,36	472,56	259,23	.	0,32	19,26	29,64
2014	777,87	486,72	266,03	.	0,20	17,24	30,23
2015	791,98	502,36	266,45	0,00	0,13	13,34	30,80
2016	794,01	507,63	264,57	0,06	0,10	12,91	30,98
2017	631,64	460,97	145,62	3,04	0,07	12,98	30,71
2018	473,30	408,16	9,25	28,29	0,05	16,49	30,27
2019	500,60	412,01	13,49	43,81	0,06	19,47	30,10
2020	544,02	437,88	13,89	67,33	0,07	24,88	17,18
2021	568,66	446,17	12,45	83,99	0,06	27,61	15,98
2022	595,22	454,58	15,68	87,81	0,13	31,44	25,17
2023	690,25	481,00	15,62	93,63	2,83	85,19	32,17
2024	741,48	502,76	14,92	94,72	9,00	112,13	33,47

1 Yhteissummasta on vähennetty takaisinperityt opintolainan takaussaatavat ja takaisinperittyihin opintotukiin lisätyt korotukset.

2 Valtaosa opiskelijoista siirtyi yleisen asumistuen piiriin 1.8.2017.

Lähde: Kelan opintotukikeskus; SVT. Kela: Opintotuki www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 40. Opintotukimenot 2010–2024

1 Yhteissummasta on vähennetty takaisinperityt opintolainan takaussaatavat ja takaisinperittyihin opintotukiin lisätyt korotukset.

2 Sisältää korkoavustukset.

Lähde: Kelan opintotukikeskus; SVT. Kela: Opintotuki www.tietotarjotin.fi.

116. Opintotuen saajat ja tuen osat lukuvuosina 2010/2011–2024/2025

Lukuvuosi	Saajat yhteensä	% 17–34-vuotiaista	Opintoraha	Asumislisä ¹	Opintolainan valtiontakaus
2010/2011	300 280	24,7	294 522	193 913	121 127
2011/2012	292 269	24,0	287 316	190 520	198 223
2012/2013	288 390	23,6	283 171	188 511	197 208
2013/2014	286 526	23,4	281 080	188 930	197 055
2014/2015	288 057	23,5	283 197	191 120	201 840
2015/2016	286 262	23,4	281 497	191 594	205 894
2016/2017	280 271	22,9	275 545	188 076	206 300
2017/2018	276 264	22,7	273 023	19 375	218 244
2018/2019	273 582	22,7	270 251	18 307	220 243
2019/2020	281 349	23,4	277 469	16 603	222 192
2020/2021	293 575	24,6	286 733	10 786	233 600
2021/2022	291 310	24,3	284 351	12 662	236 040
2022/2023	290 057	24,0	283 174	13 533	236 043
2023/2024	289 234	23,7	282 653	12 826	232 795
2024/2025	295 007	24,0	288 605	12 277	236 683

¹ Valtaosa opiskelijoista siirtyi yleisen asumistuen piiriin 1.8.2017.

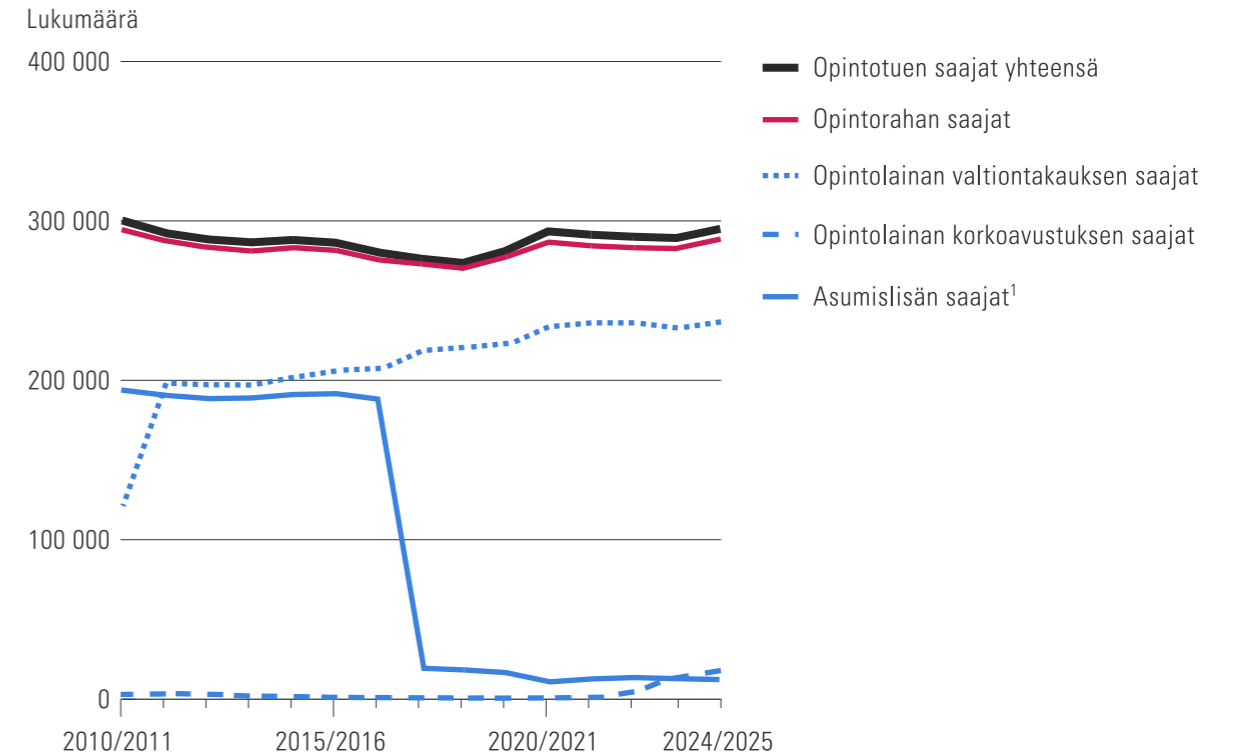
Lähde: SVT. Kela: Opintotuki; Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi.

117. Opintotuen saajat sukupuolen ja iän mukaan lukuvuonna 2024/2025

Ikäryhmä	Kaikki	Miehet	Naiset	Opintoraha	Asumislisä	Opintolainan valtionehtaus
Kaikki	295 007	125 846	169 161	288 605	12 277	236 683
-17	25 784	12 234	13 550	25 466	161	5 444
18-19	40 158	17 429	22 729	38 991	698	18 057
20-24	129 076	56 077	72 999	127 328	7 739	121 250
25-29	54 713	24 220	30 493	52 891	2 841	51 898
30-39	31 553	11 826	19 727	30 654	665	28 432
40-	13 723	4 060	9 663	13 275	173	11 602

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 41. Opintotuen saajat lukuvuosina 2010/2011–2024/2025

¹ Valtaosa opiskelijoista siirtyi yleisen asumistuen piiriin 1.8.2017.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.tietotarjotin.fi.

118. Opintotuen saajat oppilaitoksittain lukuvuosina 2010/2011–2024/2025

Lukuvuosi	Yhteensä	Yliopistot ja korkeakoulut	Ammattikorkeakoulut	Ammatilliset oppilaitokset ja kansanopistot	Lukiot	Ulkomaiset oppilaitokset
2010/2011	300 280	83 474	83 569	98 723	29 056	5 457
2011/2012	292 269	81 801	81 554	96 136	26 930	5 848
2012/2013	288 390	80 232	81 110	94 875	25 917	6 256
2013/2014	286 526	79 634	79 986	95 094	24 959	6 853
2014/2015	288 057	79 606	80 484	95 740	24 666	7 561
2015/2016	286 262	80 331	82 033	91 657	23 857	8 384
2016/2017	280 271	79 486	82 549	85 802	23 286	9 148
2017/2018	276 264	79 691	82 969	80 892	23 132	9 580
2018/2019	273 582	80 395	82 439	77 790	23 252	9 703
2019/2020	281 349	82 018	82 130	80 550	27 302	9 348
2020/2021	293 575	84 946	87 671	84 419	27 529	9 010
2021/2022	291 310	86 859	91 364	79 723	25 286	8 073
2022/2023	290 057	88 915	94 202	75 777	23 972	7 175
2023/2024	289 234	89 597	95 085	74 294	23 729	6 512
2024/2025	295 007	91 500	98 929	74 265	24 249	6 052

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.tietotarjotin.fi.

119. Opintotuki keskimäärin joulukuussa vuosina 2010–2024, euroa kuukaudessa vuoden 2024 rahana

Vuosi	Kaikkien saajien opintotuki (ilman lainatakauksen euromäärää)	Lainatakauspäätöksen saaneiden opintotuki (mukaan lukien lainatakauksen euromäärä)	Opintoraha	Asumislisä
2010	456,40	926,85	305,80	249,60
2011	448,51	922,80	298,07	243,84
2012	441,19	904,32	292,42	239,67
2013	437,70	892,70	289,14	236,88
2014	449,51	1 018,92	298,45	236,67
2015	461,55	1 025,59	307,93	238,24
2016	467,64	1 019,74	313,48	236,59
2017	270,43	1 060,05	258,49	235,54
2018	276,42	1 051,46	264,55	233,99
2019	272,10	1 040,59	261,65	229,75
2020	274,97	1 061,48	267,81	224,93
2021	274,40	1 029,75	266,83	225,64
2022	266,12	958,22	258,66	208,27
2023	266,17	937,16	259,29	202,26
2024	264,35	1 130,48	257,95	201,35

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.tietotarjotin.fi.

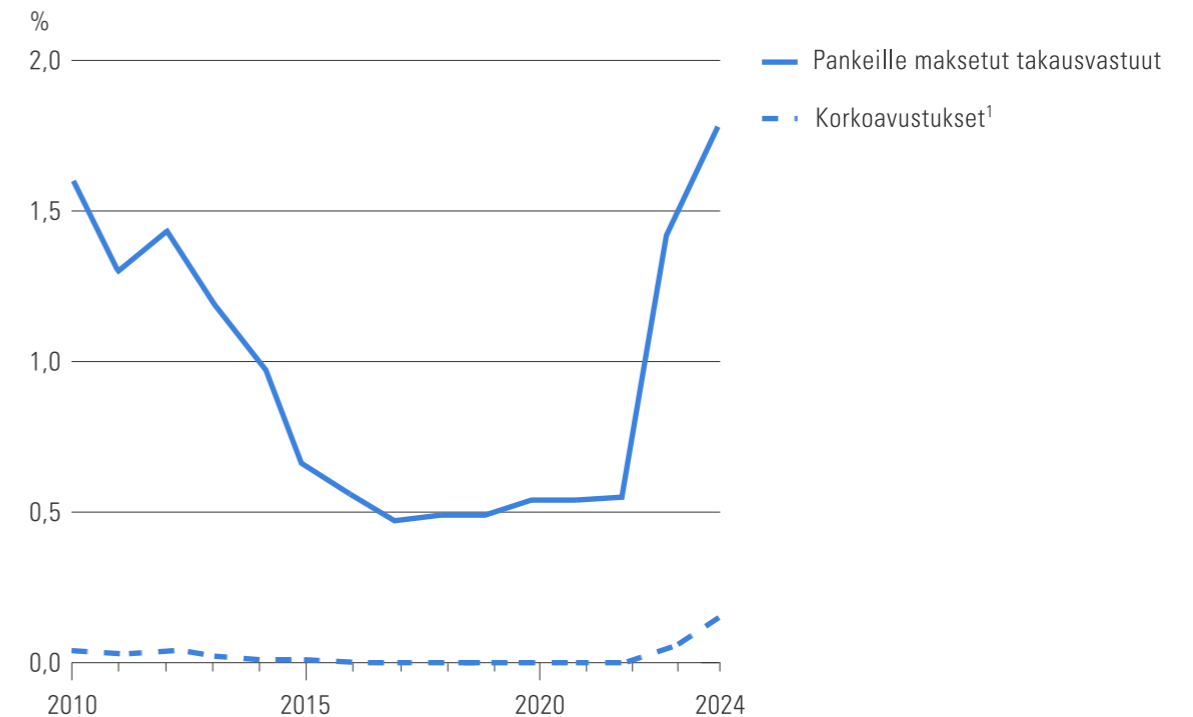
120. Opintolaina keskimäärin 2010–2024, euroa vuoden 2024 rahana

Vuosi ¹	Kaikki opintolainat	Markkinaehtoiset lainat	Korkotukilainat
2010	6 416	6 481	1 590
2011	6 341	6 389	1 310
2012	6 340	6 371	910
2013	6 449	6 467	758
2014	6 629	6 640	606
2015	7 066	7 073	503
2016	7 535	7 537	444
2017	8 266	8 267	586
2018	9 335	9 335	–
2019	10 260	10 260	–
2020	11 131	11 131	–
2021	11 641	11 641	–
2022	11 520	11 520	–
2023	11 569	11 569	–
2024	12 071	12 071	–

¹ Tilastointiajankohta markkinaehtoisissa lainoissa 31.12., korkotuellisissa lainoissa 30.9.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 42. Opintolainojen maksettujen takausvastuiden ja korkoavustusten osuus lainakannasta 2010–2024

¹ Sisältää myös asevelvollisille sotilasavustuksina maksetut markkinaehtoisten opintolainojen ja korkotukilainojen korkoavustukset.

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.tietotarjotin.fi.

121. Aikuiskoulutustuen lainatakaus 2010–2024

Vuosi	Saajat sukupuolen mukaan			Saajat oppilaitoksittain				Laina keskimäärin joulukuussa, euroa kuukaudessa
	Yhteensä	Miehet	Naiset	Yliopistot ja korkeakoulut	Ammatti- korkeakoulut	Ammatilliset oppilaitokset	Muut	
2010	1 135	228	907	305	406	392	32	301,2
2011	1 389	322	1 067	387	500	449	53	302,6
2012	1 794	428	1 366	497	648	589	60	304,7
2013	2 133	510	1 623	566	841	702	24	302,1
2014	2 563	645	1 918	712	1 028	801	22	402,8
2015	3 283	888	2 395	868	1 385	992	38	402,2
2016	4 286	1 254	3 032	1 096	1 885	1 246	59	402,7
2017	5 310	1 613	3 697	1 191	2 491	1 566	62	650,8
2018	6 269	1 980	4 289	1 280	3 041	1 886	62	651,0
2019	7 297	2 194	5 103	1 540	3 622	2 069	66	651,0
2020	8 107	2 435	5 672	1 708	4 064	2 286	49	650,4
2021	9 117	2 708	6 409	1 829	4 570	2 671	47	650,3
2022	9 868	2 942	6 926	2 032	5 086	2 693	57	650,6
2023	9 074	2 787	6 287	1 845	4 941	2 229	59	650,6
2024	7 651	2 305	5 346	1 542	4 425	1 633	51	839,0

Lähde: SVT. Kela: Opintotuki www.tietotarjotin.fi.

9.3 Koulumatkatuki

Koulumatkatuki korvaa lukiossa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa olevien opiskelijoiden koulumatkojen kustannuksia.

Koulumatkatuen määrään vaikuttavat matkapäivien määrä kalenterikuukaudessa, koulumatkan pituus ja kulkutapa. Tuen määrään vaikuttaa myös se, onko opiskelija oikeutettu maksuttomaan koulutukseen.

Opiskelija voi saada koulumatkatukea, jos hän kulkee tukeen oikeuttavan koulumatkan vähintään 10 päivänä kalenterikuukaudessa. Tuki on täysimääräinen, jos matkapäiviä on 15 tai enemmän. Jos matkapäiviä on 10–14, koulumatkatuen määrä on puolet täysimääräisestä tuesta.

Maksuttomaan koulutukseen oikeutettu voi saada koulumatkatukea, jos koulumatka on vähintään seitsemän kilometriä yhteen suuntaan. Muilla kuin maksuttomaan koulutukseen oikeutetuilla matkan täytyy olla vähintään 10 kilometriä, jotta koulumatkatukea voi saada.

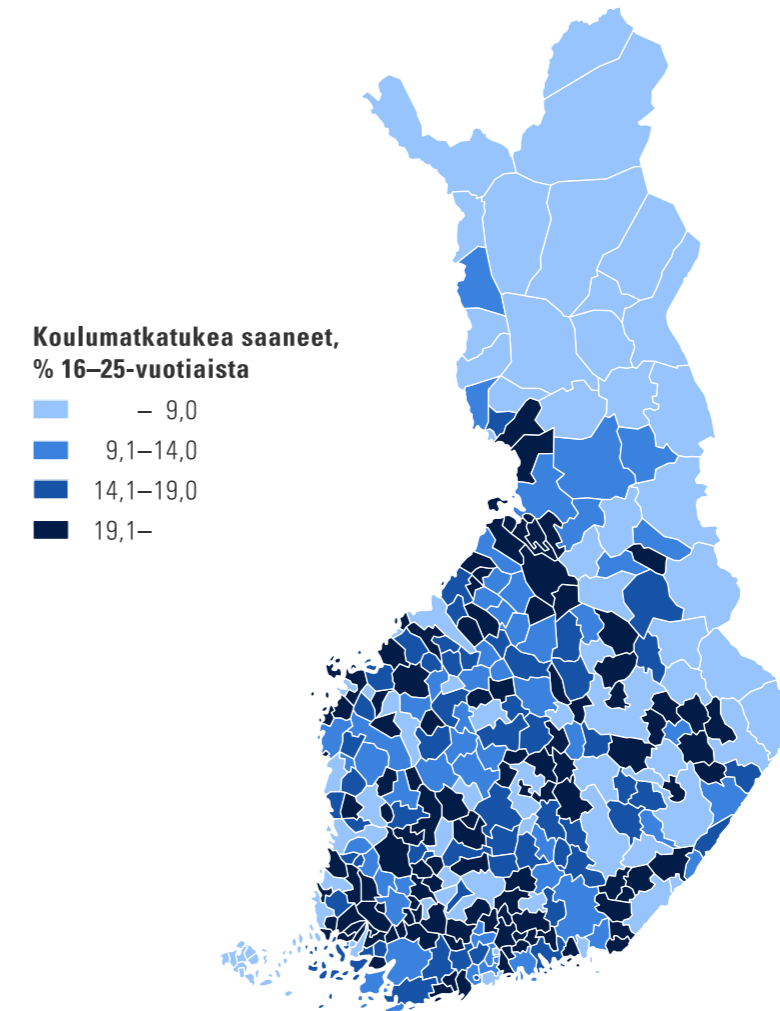
Tuki maksetaan lipunmyyjälle, koulukuljetuksen järjestäjälle tai opiskelijalle. Jos maksuttomaan koulutukseen oikeutettu opiskelija kulkee oppilaitokseen julkisilla liikennevälineillä tai koulukuljetuksella, hän ei yleensä maksa matkalipusta

itse mitään. Muilla kuin maksuttomaan koulutukseen oikeutetuilla koulumatkatuessa on omavastuuosuus, joka riippuu matkapäivien määrästä.

Koulumatkatuki myönnetään enintään lukuvuodeksi kerrallaan, ja sitä maksetaan enintään 12 kuukaudelta lukuvuodessa.

Koulumatkatuki on verovapaa etuus.

Kuvio 43. Koulumatkatuen saajat kunnittain joulukuussa 2024

Lähde: SVT. Kela: Koulumatkatuki; Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi.

122. Koulumatkatuki 2010–2024

Vuosi	Maksetut tuet, miljoonaa euroa	Saajat joulukuussa oppilaitoksittain				Saajat joulukuussa matkustustavan mukaan						
		Yhteensä	Lukio	Ammatillinen oppilaitos	Muu	Linja-auto (Matkahuolto)	Seutuliikenne (Waltti)	Juna	Muu	Koulukuljetus	Itse järjestetty kulkutapa	Ei määritelty
2010	39,24	33 054	10 679	22 134	243	22 641	.	1 293	528	2 391	7 923	41
2011	41,91	32 394	10 272	21 905	217	21 979	.	..	668	2 332	8 970	61
2012	47,89	34 194	10 514	23 401	279	22 214	.	1 600	837	2 069	9 427	59
2013	50,70	34 077	10 458	23 382	237	21 326	.	1 284	868	2 114	10 236	62
2014	51,15	33 156	10 385	22 588	184	19 353	.	1 347	909	2 787	10 498	66
2015	47,07	31 706	10 129	21 433	144	15 672	1 788	1 479	1 087	2 637	10 972	69
2016	49,94	32 623	10 962	21 513	151	11 607	4 894	.	2 337 ¹	4 267	10 773	304
2017	46,84	32 874	11 061	21 705	110	10 916	4 999	.	2 416 ¹	4 181	11 501	314
2018	45,66	31 989	10 970	20 885	134	9 564	5 217	.	2 675 ¹	3 984	11 603	319
2019	43,14	28 972	10 287	18 495	191	7 684	4 785	.	2 098 ¹	3 575	11 714	239
2020	34,02	26 980	9 789	17 053	139	5 938	3 557	.	1 639 ¹	3 331	13 114	202
2021	38,52	39 015	16 783	22 028	205	5 685	6 511	.	6 555 ¹	4 304	12 827	2 905
2022	56,80	52 627	24 348	28 017	262	7 108	9 603	.	12 406 ¹	5 986	13 724	3 517
2023	75,74	64 887	31 297	33 302	291	6 591	25 863	.	1 633 ¹	1 083	17 048	12 499
2024	90,60	67 818	33 357	34 149	316	3 435	10 366	.	520 ¹	764	17 123	35 264

1 1.8.2016 alkaen VR:n junan käytöstä aiheutuneet koulumatkakustannukset on korvattu opiskelijalle muuna joukkoliikenteenä.

Huomautus. Matkustustavan tilastointia on muutettu 1.8.2021 alkaen. Muutoksen jälkeen matkustustapa tilastoituu ratkaisun mukaisen voimassaolon ja opiskelijalle maksettavan maksun kohdistumisajan mukaisesti tai laskutustapauksissa maksuajankohdan mukaisesti. Aikaisemmin se määräytyi pääsääntöisesti maksuperusteiden mukaisesti.

Lähde: SVT. Kela: Koulumatkatuki www.tietotarjotin.fi.

123. Koulumatkatuen saajien ikä ja tuen suuruus lukuvuosina 2010/2011–2024/2025

Lukuvuosi	Saajat yhteensä	Alle 18-vuotiaat	18–19-vuotiaat	20–24-vuotiaat	Yli 24-vuotiaat	Alle 100 euroa kuukaudessa ¹	100–200 euroa kuukaudessa ¹	Yli 200 euroa kuukaudessa ¹
2010/2011	52 393	29 253	16 216	5 006	1 918	22 251	21 091	9 051
2011/2012	53 502	29 129	16 156	5 678	2 539	18 045	24 535	10 922
2012/2013	54 347	28 454	16 897	6 142	2 854	17 685	22 209	14 453
2013/2014	53 656	27 752	16 911	6 200	2 793	17 641	21 045	14 970
2014/2015	52 365	26 988	16 267	6 237	2 873	16 962	20 371	15 032
2015/2016	51 549	26 733	15 884	5 891	3 041	16 872	20 492	14 185
2016/2017	49 985	26 376	14 652	5 272	3 685	16 579	20 524	12 882
2017/2018	49 926	25 832	13 867	4 393	5 834	17 449	19 893	12 584
2018/2019	48 987	25 019	12 926	3 926	7 116	17 734	19 327	11 926
2019/2020	45 186	23 900	11 830	3 462	5 994	16 160	18 048	10 978
2020/2021	42 080	22 718	10 692	3 076	5 594	13 949	17 475	10 656
2021/2022	57 365	37 641	10 977	3 052	5 695	22 839	23 223	11 303
2022/2023	70 834	50 700	12 213	2 731	5 190	28 583	29 369	12 882
2023/2024	86 830	53 690	24 222	3 215	5 703	26 917	45 402	14 511
2024/2025	92 270	54 894	28 592	3 545	5 239	29 112	47 663	15 495

¹ Tuen suuruus on laskettu lukuvuoden viimeisimmän maksun perusteella.

Lähde: SVT. Kela: Koulumatkatuki www.tietotarjotin.fi.

124. Koulumatkatuen saajat koulutuksen maksuttomuuden ja matkapäivien mukaan lukuvuosina 2021/2022–2024/2025

Lukuvuosi	Kaikki	Saajat koulutuksen maksuttomuuden mukaan		Saajat matkapäivien mukaan	
		Maksuton koulutus	Muu kuin maksuton koulutus	10–14 matkapäivää kuukaudessa	15 matkapäivää tai enemmän kuukaudessa
2021/2022	57 365	25 574	40 376	17 730	55 059
2022/2023	70 834	51 636	33 619	24 416	68 864
2023/2024	86 830	75 614	13 448	11 364	84 435
2024/2025	92 270	83 655	10 696	35 605	89 152

Huomautus. Jos tieto matkapäivien määrästä puuttuu, tuen saaja on lisätty yhteissummaan.

Lähde: SVT. Kela: Koulumatkatuki www.tietotarjotin.fi.

10 Perustoimeentulotuki

10

Tässä luvussa kuvataan perustoimeentulotuki, jonka Kela maksaa. Perustoimeentulotukea voi saada henkilö tai perhe, jonka tulot ja varat eivät riitä välttämättömiin jokapäiväisiin menoihin.

Hyvinvointialueet vastaavat täydentävästä ja ehkäisevästä toimeentulotuesta.

10.1 Perustoimeentulotuki

Toimeentulotukea säätelee laki toimeentulotuesta (1412/1997). Lainmuutoksia selostetaan liitteessä 8.

Perustoimeentulotuki on viimesijainen tuki, ja sen määrään vaikuttavat perheen kaikki tulot ja varat. Oikeus perustoimeentulotukeen ratkaistaan tekemällä laskelma hakijan ja hänen perheenjäsentensä tuloista, varoista ja menoista.

Perustoimeentulotuella katettavat menot

Perustoimeentulotukea myönnettäessä otetaan huomioon perusosalla katettavat menot sekä muut perusmenot.

Perusosa on kiinteä summa, joka on tarkoitettu jokapäiväisen elämän välttämättömiin menoihin. Perusosan määrä on laskennallinen, ja sen suuruus tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaan. Vuonna 2024 perusosan määrä oli yksin asuvalle 587,71 euroa kuukaudessa. Perusosalla katetaan

- ravintomenot
- vaatemenot
- vähäiset terveydenhuoltomenot
- henkilökohtaisesta ja kodin puhtaudesta aiheutuvat menot

- paikallisliikenteen käyttö
- sanomalehden tilaus
- puhelimen ja tietoliikenteen käyttö
- harrastus- ja virkistystoiminta
- muut vastaavat henkilön ja perheen jokapäiväiseen toimeentuloon kuuluvat menot.

Muina perusmenoina otetaan huomioon kohtuullisen suuruisina

- varsinaiset asumismenot (esimerkiksi vuokra, hoitovastike ja taloussähkö)
- muut asumiseen liittyvät menot (esimerkiksi välttämättömät muuttokustannukset, vuokravakuus ja kotivakuutus)
- muut kuin perusosaan sisältyvät julkisen terveydenhuollon menot
- lasten kunnallisen varhaiskasvatuksen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan menot
- lapsen tapaamisesta etävanhemmalle aiheutuvat menot, jotka perustuvat kunnan toimielimen tai hyvinvointialueen vahvistamaan sopimukseen tai tuomioistuimen päätökseen
- välttämättömän henkilötodistuksen, oleskeluasiakirjan tai matkustusasiakirjan hankintamenot.

Perustoimeentulotuessa huomioitavat tulot ja varat

Perustoimeentulotuen määrään vaikuttavat lähes kaikki kotitalouden käytettävissä olevat tulot ja varat. Verotettavat tulot huomioidaan nettomääräisinä.

Vähäiset ansiotulot ja avustukset eivät vaikuta perustoimeentulotukeen, eivät myöskään alle 18-vuotiaiden lasten vähäiset tai epäsäännölliset tulot.

Joitain sosiaalietuksia ei huomioida perustoimeentulotuessa tulona. Näitä ovat muun muassa äitiysavustus, koulumatkatuki, vammaisetuudet ja työttömyysetuuksien kulukorvaukset.

Asiakkaan ja hänen perheensä on ensisijaisesti turvattava toimeentulonsa käytettävissä olevilla varoillaan sekä tarvittaessa realisoimalla omaisuuttaan. Esimerkiksi tileillä olevat säästöt, rahasto-osuudet, säästövakuutukset ja arvopaperit katsotaan perustoimeentulotuen laskelmassa heti käytettävissä oleviksi varoiksi. Muulle varallisuudelle annetaan realisointiaikaa. Toimeentulotuki voidaan myös määrätä perittäväksi takaisin varallisuudesta.

Perustoimeentulotukea myönnettäessä varoina ei huomioida

- hakijan tai perheen käytössä olevaa vakinaista asuntoa eikä tarpeellista asuinirtaimistoa
- tarpeellisia työ- tai opiskeluvälineitä
- alle 18-vuotiaan lapsen varoja siltä osin kuin ne ylittävät hänen perusosansa ja muut perusmenonsa
- muita sellaisia varoja, jotka ovat tarpeen jatkuvan toimeentulon turvaamiseksi.

Perustoimeentulotukea voidaan myöntää myös ennakkona odotettavissa olevaa etuutta, tuloa, korvausta tai saatavaa vastaan. Silloin maksetun perustoimeentulotuen määrä peritään takaisin tulevista tuloista.

125. Perustoimeentulotuen laskennallinen kohdentuminen eri menoihin 2017–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Yhteensä	Perusosalla katettavat menot	Varsinaiset asumismenot	Muut asumismenot	Terveystenhuoltomenot	Muut menot
2017	722,08	276,94	315,04	31,23	66,50	32,36
2018	715,95	273,35	319,74	33,94	70,66	18,25
2019	698,43	265,68	311,40	35,12	69,61	16,63
2020	784,03	294,68	323,06	36,38	66,49	63,41
2021	686,45	273,66	303,64	34,18	62,37	12,61
2022	678,39	280,45	290,48	35,43	59,12	12,93
2023	718,46	329,77	278,44	39,60	56,80	13,87
2024	824,85	394,74	319,96	36,59	60,11	13,49

Huomautus. Sisältää väliaikaisen epidemiatukivauksen vuonna 2020 ja 2021. Epidemiatuki on tilastoitu muihin menoihin.

Lähde: SVT. Kela: Perustoimeentulotuki www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 44. Perustoimeentulotuen laskennallinen kohdentuminen eri menoihin 2024

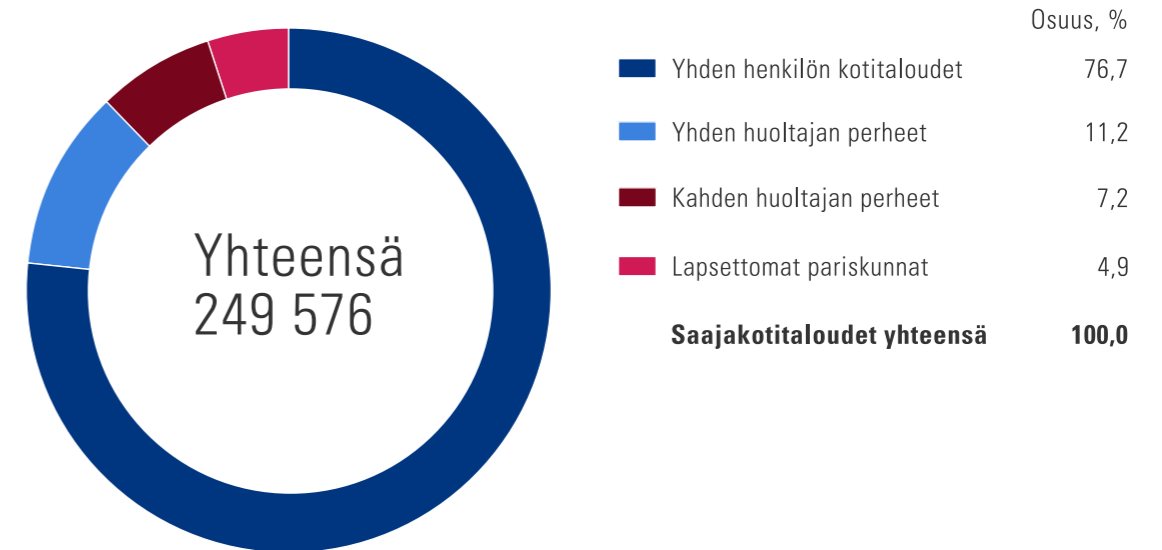
Lähde: SVT. Kela: Perustoimeentulotuki www.tietotarjotin.fi.

126. Perustoimeentulotuen saajat ja saajakotitaloudet kotitaloustyyppin mukaan 2017–2024

Vuosi	Saajat (henkilöt)	Kotitaloudet yhteensä	Yhden henkilön kotitaloudet	Lapsettomat pariskunnat	Kahden huoltajan perheet	Yksinhuoltaja-perheet
2017	402 564	277 316	205 234	16 712	21 485	33 885
2018	408 393	281 448	208 770	15 725	21 400	35 553
2019	396 636	274 408	205 585	14 698	20 168	33 957
2020	417 071	288 329	218 012	15 703	21 362	33 252
2021	378 579	267 511	205 572	13 472	18 954	29 513
2022	355 426	251 958	195 350	11 968	17 014	27 626
2023	355 464	250 493	193 507	11 827	17 292	27 867
2024	356 437	249 576	191 524	12 136	17 914	28 002

Lähde: SVT. Kela: Perustoimeentulotuki www.tietotarjotin.fi.

Kuvio 45. Perustoimeentulotuen saajakotitaloudet kotitaloustyyppin mukaan 2024

Lähde: SVT. Kela: Perustoimeentulotuki www.tietotarjotin.fi.

10.2 Perustoimeentulotuki alueittain

Perustoimeentulotuen aluetilastot esitetään hyvinvointialueittain tuensaajan pääasiallisen oleskelukunnan mukaan.

127. Perustoimeentulotuki hyvinvointialueittain 2024

Hyvinvointialue ¹	Maksetut tuet, miljoonaa euroa	Saaja-kotitaloudet	Saajat (henkilöt) yhteensä	Saajien osuus väestöstä, %	18–24-vuotiaat saajat	18–24-vuotiaiden saajien osuus kaikista 18–24-vuotiaista, %
Koko maa	824,85	249 576	356 437	6,3	58 448	13,3
Etelä-Karjala	16,61	5 206	7 028	5,6	1 175	11,8
Etelä-Pohjanmaa	17,59	6 195	8 804	4,6	1 641	12,1
Etelä-Savo	16,89	5 674	7 706	5,9	1 212	15,6
Helsinki	145,37	40 555	63 458	9,2	8 699	15,2
Itä-Uusimaa	10,47	3 345	4 857	4,9	751	12,6
Kainuu	7,32	2 635	3 581	5,1	643	14,5
Kanta-Häme	23,39	7 522	10 566	6,2	1 775	15,6
Keski-Pohjanmaa	5,01	1 983	2 805	4,1	526	10,5
Keski-Suomi	44,96	14 248	19 163	7,0	3 719	15,6
Keski-Uusimaa	30,07	8 607	12 281	5,9	2 160	15,3
Kymenlaakso	22,94	7 341	9 860	6,2	1 644	16,9
Lappi	15,97	6 184	8 586	4,9	1 556	12,8
Länsi-Uusimaa	79,75	22 026	34 448	6,8	5 049	13,5
Pirkanmaa	82,63	25 696	34 793	6,4	6 399	13,3
Pohjanmaa	16,31	4 903	7 516	4,2	1 208	7,8
Pohjois-Karjala	21,21	7 779	10 420	6,4	1 920	14,7
Pohjois-Pohjanmaa	39,65	15 372	21 120	5,0	4 523	12,0
Pohjois-Savo	35,85	11 793	16 039	6,4	3 035	16,0
Päijät-Häme	36,27	11 253	15 599	7,6	2 741	19,8
Satakunta	19,98	7 390	10 108	4,8	1 805	12,7
Vantaan ja Kerava	76,81	20 262	32 833	11,3	5 069	22,0
Varsinais-Suomi	60,94	19 505	28 333	5,7	4 636	11,3

¹ Hyvinvointialuejako, katso kartta liitteessä 13.

Huomautus. Perustoimeentulotuen toimeenpano Ahvenanmaalla ei kuulu Kelan tehtäviin.

Lähde: SVT. Kela: Perustoimeentulotuki www.tietotarjotin.fi.

11 Sotilasavustus

11

Kela voi maksaa sotilasavustusta varusmies- tai siviilipalveluksessa olevalle asevelvolliselle, vapaaehtoista asepalvelusta suorittavalle naiselle sekä palveluksessa olevan omaiselle.

11.1 Sotilasavustus

Sotilasavustuksesta säädetään sotilasavustuslaissa (781/1993). Sotilasavustuksen kehitystä selostetaan liitteessä 9.

Sotilasavustus turvaa varusmies- tai siviilipalvelusta suorittavan asevelvollisen tai vapaaehtoista asepalvelusta suorittavan henkilön sekä heidän omaistensa toimeentuloa ase- tai siviilipalveluksen aikana. Sotilasavustusta voidaan maksaa myös reservin kertausharjoitusta tai täydennyspalvelusta suorittavalle tai hänen omaiselleen.

Sotilasavustuksena voidaan maksaa

- asumisavustusta
- perusavustusta
- elatusavustusta
- erityisavustusta
- opintolainojen korot.

Avustukseen oikeutettuja omaisia ovat

- aviopuoliso tai rekisteröidyn parisuhteen puoliso
- avopuoliso, jonka kanssa asevelvollisella on yhteinen lapsi
- palvelusta suorittavan huollettavana oleva lapsi.

Asumisavustus korvaa palvelusta suorittavan henkilön tai avustukseen oikeutetun omaisen vakinaisen vuokra-asunnon, asumisoikeusasunnon tai omistusasunnon asumismenot. Erityisavustus

voidaan myöntää tarpeellisiin ja määrältään kohtuullisiin kertaluonteisiin menoihin. Elatusavustusta maksetaan elatusapuun oikeutetulle lapselle silloin, kun palvelusta suorittava ei kykene sitä maksamaan.

Perusavustuksen täysi määrä on täyden kansaneläkkeen suuruinen. Vuonna 2024 täyden perusavustuksen määrä oli 775,70 euroa kuukaudessa.

Sotilasavustuksen määrään vaikuttavat ne nettotulot, jotka palvelusta suorittavalla ja omaisella ovat palvelusaikana käytettävissä. Palvelusta suorittavan palkka- ja yrittäjätuloille on kuitenkin suojaosa, joka on 300 euroa kuukaudessa. Tämä tarkoittaa, että palvelusta suorittava saa ansaita palkka- tai yrittäjätuloja nettona 300 euroa kuukaudessa ilman että se vaikuttaa sotilasavustuksen määrään. Suojaosa ei koske omaisen tuloja.

Omaisten määrä vaikuttaa perusavustuksen suuruuteen. Ensimmäiselle perheenjäsenelle täysi avustus on 100 %, toiselle 50 % ja kolmannelle tai useammalle kullekin 30 % avustuksen täydestä määrästä. Sotilasavustuksen määrään vaikuttavat myös asevelvollisen ja omaisten nettotulot.

Sotilasavustus on veroton etuus.

128. Sotilasavustuksen saajat 2014–2024

Vuosi	Yhteensä ¹	Asevelvolliset varusmiespalveluksessa	Vapaaehtoisessa asepalveluksessa	Asevelvolliset siviilipalveluksessa	Omaiset
2014	9 512	7 787	346	964	495
2015	9 296	7 588	401	867	501
2016	9 192	7 484	477	828	460
2017	8 938	7 347	534	697	408
2018	8 743	7 228	645	582	348
2019	8 830	7 289	798	503	297
2020	9 103	7 587	789	504	266
2021	9 280	7 662	882	531	245
2022	9 501	7 883	975	486	229
2023	9 941	8 379	898	496	213
2024	10 424	8 968	786	525	207

¹ Asevelvollinen voi keskeyttää varusmiespalveluksen ja siirtyä suorittamaan siviilipalvelusta. Tällöin hän tilastoituu kumpaankin ryhmään. Yhteissummassa henkilö esiintyy vain kerran.

Lähde: SVT. Kela: Sotilasavustus www.tietotarjotin.fi.

129. Maksetut sotilasavustukset 2010–2024, euroa

Vuosi	Yhteensä ¹	Perusavustus	Asumisavustus	Erityisavustus	Opintolainojen korot
2010	18 410 004	1 399 782	16 817 055	125 623	27 419
2011	19 007 834	1 358 378	17 463 084	123 056	21 705
2012	20 138 680	1 281 882	18 696 875	109 424	26 786
2013 ²	19 121 761	1 300 431	17 670 428	116 658	17 598
2014 ²	17 884 558	1 230 735	16 503 898	109 000	11 696
2015	16 869 286	1 198 535	15 537 951	89 914	10 262
2016	16 055 929	1 030 779	14 907 014	93 423	10 147
2017	16 624 187	988 232	15 549 927	66 559	9 331
2018	14 902 412	853 600	13 950 028	72 051	9 367
2019	15 560 834	646 323	14 838 693	51 037	11 497
2020	16 370 014	603 955	15 973 046	33 513	9 810
2021	17 078 309	579 710	16 712 104	30 902	6 811
2022	18 567 616	527 254	18 283 459	34 144	12 548
2023	19 995 279	585 985	19 455 104	36 714	179 991
2024	20 686 721	558 857	19 988 770	35 783	317 612

1 Vain yhteissummaan sisältyy sotilasavustuksena maksettu elatusapu.

2 Palvelusaika lyheni 15 vuorokaudella 1.2.2013 alkaen.

Huomautus. Yhteensä-sarake sisältää mahdolliset asiakkaan palauttamattomat etuusmaksut.

Vuosien 2010–2019 tiedoissa palautusmaksut sisältyvät lisäksi Asumisavustus-sarakkeeseen.

Lähde: SVT. Kela: Sotilasavustus www.tietotarjotin.fi.

12 Talous ja hallinto

12

Tässä luvussa kuvataan Kelan rahoitusta, organisaatiota, etuuksien käsittelyä ja muutoksenhakua.

Luku sisältää tilastotietoa muun muassa asioinneista, etuusratkaisuksista, takaisinperinnästä ja valituksista.

12.1 Rahoitus

Etuuksien rahoituksen hoitamista varten Kelassa on

- kansaneläkerahasto
- sairausvakuutusrahasto
- sosiaaliturvan yleisrahasto.

Sosiaaliturvan yleisrahastosta rahoitetaan ne etuudet, jotka eivät kuulu eläke- tai sairausvakuutukseen.

Kelan etuusrahastojen kokonaiskulut olivat 17 907 miljoonaa euroa vuonna 2024. Etuuskulujen osuus kokonaiskuluista oli 96 % (17 268 miljoonaa euroa) ja toimintakulujen 4 % (639 miljoonaa euroa). Kulujen rahoituksesta valtion osuus oli 74 %. Vakuutettujen ja työnantajien lakisääteisillä maksuilla rahoitettiin 20 %, kuntien suorituksilla 4 % ja muilla tuotoilla 2 %.

Kansaneläkerahasto

Valtio rahoittaa kansaneläkevakuutuksen kulut, joihin sisältyvät muun muassa

- eläke-etuudet
- eläkkeensaajan asumistuet
- vammaistuet.

Vuonna 2024 etuuksia maksettiin 4 027 miljoonaa euroa. Rahaston toimintakulut olivat 65 miljoonaa euroa. Kansaneläkerahaston vieraalla pääomalla

vähennetyn rahoitusomaisuuden vähimmäismäärä on 3,5 % kansaneläkkeiden, lapsikorotusten, perhe-eläkkeiden, työkyvyn selvittämisen ja rahaston toimintakulujen vuotuisesta yhteismäärästä.

Sairausvakuutusrahasto

Sairausvakuutuksen rahoitus jakautuu työtulovakuutuksen ja sairaanhoitovakuutuksen rahoitukseen. Vuonna 2024 rahastosta maksettujen etuuskien yhteismäärä oli 5 994 miljoonaa euroa. Rahaston toimintakulut olivat 236 miljoonaa euroa.

Työtulovakuutus

Työtulovakuutus sisältää

- sairauspäivärahat
- vanhempainpäivärahat
- kuntoutusrahat
- maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen perusturvaan kuuluvat päivärahat
- yrittäjien lisäpäivärahat
- työnantajille maksettavat perhevapaakorvaukset sekä korvaukset työterveyshuollon järjestämisestä ja vanhempainpäiväraha-ajan vuosilomakustannuksista.

Työtulovakuutuksen etuuksia maksettiin 3 008 miljoonaa euroa vuonna 2024. Työtulovakuutuksen pääasialliset rahoittajat ovat työnantajat sekä palkansaajat ja yrittäjät.

Valtio rahoittaa vähimmäispäivärahan korotusosat eli sen osuuden vähimmäispäivärahan kuluista, joka ylittää vuositulon perusteella lasketun päivärahaetuuden tai kuntoutusrahan määrän. Lisäksi valtio rahoittaa 5 % muutoin vakuutuksen kautta rahoitettavista sairaus- ja vanhempainpäivärahoista sekä kuntoutusrahasta. Valtion rahoitusosuuteen kuuluu myös osa yrittäjien työterveyshuollosta.

Vuonna 2020 vakuutusmaksut säädettiin siten, että työtulovakuutuksen menoista (ilman perhevapaakorvausta, yrittäjien lisärahoitusosuutta ja valtion osuutta) rahoitetaan 52 % työnantajien sairausvakuutusmaksuilla ja 48 % päivärahamaksuilla. Vuodesta 2021 alkaen sairausvakuutusmaksu ja päivärahamaksu muuttuvat saman verran rahoitustarpeen kattamiseksi.

Työnantajien sairausvakuutusmaksu maksetaan palkkojen perusteella, ja sen suuruus oli 1,16 % vuonna 2024. Työnantajan vakuutusmaksujen kehitys esitetään kaaviossa 9.

Sairausvakuutuksen päivärahamaksun pohjana ovat palkansaajilla veronalaiset palkkatulot ja yrittäjillä työtulot. Vuonna 2024 maksu oli palkansaajilla ja MYEL-vakuutetuilla yrittäjillä 1,01 % ja YEL-vakuutetuilla yrittäjillä 1,23 % tuloista. Vuonna 2024 työnantajien osuus työtulovakuutuksen

tuotoista oli noin 47 % ja palkansaajien ja yrittäjien osuus noin 41 %. Valtion osuus oli 12 %.

Sairaanhoitovakuutus

Sairaanhoitovakuutus sisältää

- lääkekorvaukset
- korvaukset lääkärin- ja hammaslääkärinpalkkioista
- korvaukset tutkimuksesta ja hoidosta
- matkakorvaukset
- kuntoutusmenot (lukuun ottamatta kuntoutusrahoja)
- maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen perusturvaan kuuluvat sairaanhoitokorvaukset
- EU-korvaukset sairaanhoidon kustannuksista.

Sairaanhoitovakuutuksen etuuksia maksettiin 2 986 miljoonaa euroa. Valtio rahoittaa 67 % ja vakuutetut 33 % sairaanhoitovakuutuksen etuus- ja toimintakuluista. Sairaanhoitovakuutuksen EU-korvaukset valtio ja ulkomaan laitokset rahoittavat kuitenkin kokonaan.

Sairaanhoitovakuutuksen rahoitusta varten kaikilta vakuutetuilta eli palkansaajilta, yrittäjiltä sekä eläkkeen- ja etuudensaajilta peritään sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu. Maksun suuruus määräytyy kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella. Vuonna 2024 maksu oli palkansaajilla ja yrittäjillä 0,51 % ja eläkkeen- ja etuudensaajilla 1,48 % ansiotulosta. Vakuutettujen

maksujen kehitys esitetään kaaviossa 9. Vuonna 2024 valtion osuus sairaanhoitovakuutuksen tuotoista oli noin 66 % ja vakuutettujen osuus noin 34 %.

Sosiaaliturvan yleisrahasto

Vuonna 2024 rahastosta maksettiin etuuksia 7 247 miljoonaa euroa ja rahaston toimintakulut olivat 337 miljoonaa euroa.

Valtio rahoittaa kokonaan

- opintoetuudet
- äitiysavustuksen ja adoptiotuen
- sotilasavustuksen
- rintamaveteraanien kuntoutusmatkakustannukset
- paperittomien kiireellisen sosiaalihuollon kustannukset.

Valtio rahoittaa pääosin myös lapsilisän, yleisen asumistuen, vammaisten tulkkauspalvelun ja elatustuen, mutta Ahvenanmaa rahoittaa näiden etuuksien osalta omat kulunsa.

Valtio rahoittaa lisäksi valtaosan työttömyys-etuksista, mutta myös kunnat ja Työllisyysrahasto osallistuvat rahoitukseen. Kunnat rahoittavat osan työmarkkinatuista (muutokset alkaen 1.1.2025 katso liite 4). Työttömyysturvan peruspäivärahojen rahoitukseen ohjataan palkansaajien työttömyysvakuutusmaksuista määrä, joka keskimäärin vastaa työttömyyskassoihin kuulumattomien työntekijöiden maksujen määrää.

Perustoimeentulotuen ennakoitavat tulevat Kelaan valtiolta (STM ja TEM), mutta STM:n ennakoiden osuudesta kuntien vastuulla on 50 %. Kunnat rahoittavat lastenhoidon tuet lukuun ottamatta ulkomaille maksettavia tukia, jotka valtio rahoittaa. Opiskeluterveydenhuollon kustannuksista valtio rahoittaa 77 % ja opiskelijat 23 %.

Palvelurahasto

Palvelurahaston avulla huolehditaan Kelan vastuulla olevista rahoituksen, kirjanpidon ja rahoitustehtävistä Kanta-palvelujen toteuttamisessa ja ylläpitämisessä. Kanta-palveluja ovat muun muassa

- Resepti-palvelu
- Lääketietokanta
- Potilastietovaranto
- Sosiaalihuollon asiakastietovaranto
- kansalaisille tarkoitettu OmaKanta.

Palvelurahaston kokonaiskustannukset vuonna 2024 olivat 50,4 miljoonaa euroa. Valtio rahoitti kustannuksista 25,1 miljoonaa euroa. Käyttömaksuilla rahoitettiin kustannuksia 25,3 miljoonaa eurolla.

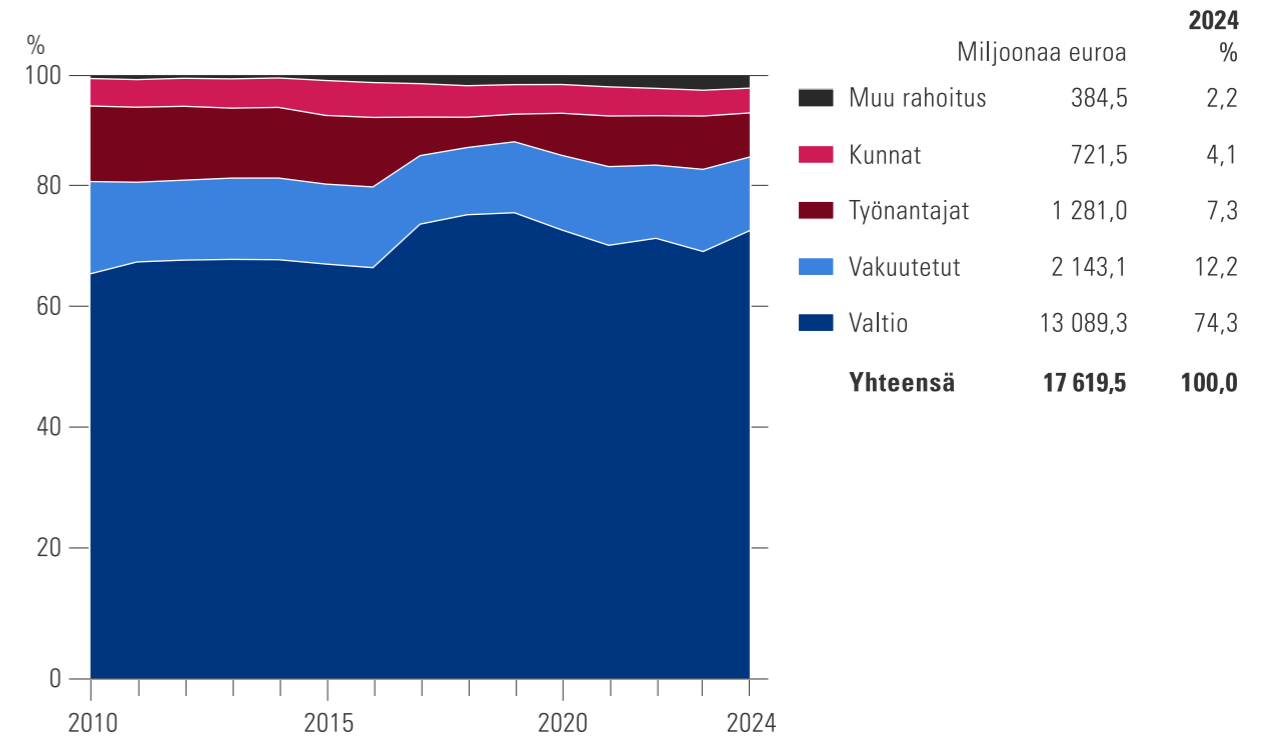
Vuonna 2024 sähköisen lääkemääräyksen ylläpito-kustannuksista apteekit rahoittivat 50 %, julkinen terveydenhuolto 35 % ja yksityinen terveydenhuolto 15 %. Potilastietovarannon ylläpitokustannuksista 80 % rahoitettiin julkisen terveydenhuollon ja 20 % yksityisen terveydenhuollon käyttömaksuilla.

Eläkevastuurahasto

Kelan henkilöstön eläkevastuun kattamista ja eläkkeiden maksamista varten Kelassa on eläkevastuurahasto. Työnantaja suorittaa siihen

kannatusmaksua ja toimihenkilöt työeläkemaksua. Vuonna 2024 eläkevastuurahaston katteen vähimmäistaso oli 37 % eläkevastuun täydestä määrästä.

Kuvio 46. Kelan sosiaaliturvan rahoitus 2010–2024

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

Kaavio 9. Työnantajien ja vakuutettujen vakuutusmaksut vuodesta 2010

Ajankohta, josta alkaen maksua sovelletaan	Työnantajien sairausvakuutusmaksu, % palkoista		Vakuutettujen sairaanhoitomaksu, % kunnallisverotuksessa verotettavasta tulosta ¹		Vakuutettujen päivärahamaksu, % veronalaisesta palkkatulosta / yrittäjien työtulosta	
	Yksityiset	Julkiset	Palkansaajat ja yrittäjät	Eläkkeen- ja etuudensaajat	Palkansaajat ja MYEL-vakuutetut yrittäjät	YEL-vakuutetut yrittäjät
1.1.2010	2,23	2,23	1,47	1,64	0,93	1,05
1.1.2011	2,12	2,12	1,19	1,36	0,82	0,92
1.1.2012	2,12	2,12	1,22	1,39	0,82	0,97
1.1.2013	2,04	2,04	1,30	1,47	0,74	0,88
1.1.2014	2,14	2,14	1,32	1,49	0,84	0,97
1.1.2015	2,08	2,08	1,32	1,49	0,78	0,91
1.1.2016	2,12	2,12	1,30	1,47	0,82	0,95
1.1.2017	1,08	1,08	0,00	1,45	1,58 ²	1,64 ²
1.1.2018	0,86	0,86	0,00	1,53	1,53 ²	1,70 ²
1.1.2019	0,77	0,77	0,00	1,61	1,54 ²	1,77 ²
1.1.2020	1,34	1,34	0,68	1,65	1,18 ²	1,33 ²
1.1.2021	1,53	1,53	0,68	1,65	1,36 ²	1,55 ²
1.1.2022	1,34	1,34	0,53	1,50	1,18 ²	1,32 ²
1.1.2023	1,53	1,53	0,60	1,57	1,36 ²	1,59 ²
1.1.2024	1,16	1,16	0,51	1,48	1,01 ²	1,23 ²
1.1.2025	1,87	1,87	1,06	1,45	0,84 ²	1,04 ²

¹ Yrittäjillä % työtuloista.

² Jos palkka- ja työtulo on vuonna 2025 yhteensä alle 16 862 euroa (vuonna 2024 alle 16 499 euroa, vuonna 2023 alle 15 703 euroa, vuonna 2022 alle 15 128 euroa, vuonna 2021 alle 14 766 euroa, vuonna 2020 alle 14 574 euroa, vuonna 2019 alle 14 282 euroa, vuonna 2018 alle 14 020 euroa ja vuonna 2017 alle 14 000 euroa), päivärahamaksu on palkansaajilla ja yrittäjillä 0,00 % ja YEL-vakuutetuilla 0,20 % (vuonna 2024 0,22%, vuonna 2023 0,23 %, vuonna 2022 0,14 %, vuonna 2021 0,19 %, vuonna 2020 0,15 %, vuonna 2019 0,23 %, vuonna 2018 0,17 % ja vuonna 2017 0,06 %).

130. Kansaneläkevakuutuksen kulut ja rahoitus 2010–2024, miljoonaa euroa

Kulut

Vuosi	Yhteensä	Etuudet	Toimintakulut
2010	3 515	3 400	115
2011	3 617	3 505	112
2012	3 681	3 596	85
2013	3 780	3 680	100
2014	3 762	3 674	88
2015	3 741	3 658	83
2016	3 692	3 614	78
2017	3 622	3 548	75
2018	3 614	3 546	68
2019	3 585	3 522	64
2020	3 812	3 744	67
2021	3 761	3 692	69
2022	3 780	3 716	64
2023	3 963	3 882	82
2024	4 092	4 027	65

Huomautus. Rahanarvon muuntokerroin liitteessä 11.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

Rahoitus

Vuosi	Yhteensä	Työnantajien vakuutusmaksut	Valtio	Muu rahoitus
2010	3 449	46	3 377	26
2011	3 597	1	3 581	15
2012	3 666	0	3 659	7
2013	3 768	0	3 747	21
2014	3 751	0	3 737	13
2015	3 738	0	3 729	9
2016	3 688	0	3 683	6
2017	3 616	0	3 613	3
2018	3 604	0	3 603	1
2019	3 579	0	3 577	2
2020	3 814	0	3 807	7
2021	3 771	0	3 758	14
2022	3 770	0	3 766	4
2023	3 992	0	3 974	17
2024	4 095	0	4 091	4

Huomautus. Rahanarvon muuntokerroin liitteessä 11.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

131. Sairausvakuutuksen kulut ja rahoitus 2010–2024, miljoonaa euroa

Kulut

Vuosi	Yhteensä ¹	Etuudet ¹	Toimintakulut
2010	4 425	4 239	186
2011	4 606	4 412	194
2012	4 759	4 555	204
2013	4 773	4 567	207
2014	4 883	4 679	203
2015	4 957	4 754	202
2016	4 798	4 602	196
2017	4 699	4 499	200
2018	4 852	4 646	207
2019	5 023	4 821	202
2020	5 222	5 006	216
2021	5 653	5 426	227
2022	5 977	5 746	231
2023	5 835	5 590	245
2024	6 230	5 994	236

¹ Muiden lakien perusteella myöhemmin sairausvakuutusrahastoon palautuneet korvaukset (takautumissuoritukset) sisältyvät etuuksien summaan.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

Rahoitus

Vuosi	Yhteensä	Vakuutettujen vakuutusmaksut	Työnantajien vakuutusmaksut	Valtio	Muu rahoitus ²
2010	4 854	1 980	1 574	1 293	8
2011	4 566	1 695	1 593	1 260	18
2012	4 776	1 792	1 655	1 319	10
2013	4 728	1 875	1 615	1 230	7
2014	4 898	1 954	1 690	1 248	6
2015	4 852	1 935	1 662	1 249	5
2016	4 931	1 991	1 713	1 212	15
2017	4 738	1 742	979	2 007	10
2018	4 685	1 692	761	2 223	9
2019	4 923	1 797	700	2 403	23
2020	5 288	2 036	1 149	2 069	33
2021	5 907	2 212	1 424	2 227	44
2022	5 710	2 011	1 357	2 280	62
2023	6 393	2 440	1 584	2 259	110
2024	5 952	2 143	1 281	2 374	154

² Sisältää myös takautumissuoritukset (lukuun ottamatta valtiolta saatuja EU-korvauksia, jotka on tilastoitu sarakkeeseen "Valtio"). Sisältää lääkekorvausmenojen palautusmaksun vuodesta 2016 alkaen.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

132. Sairausvakuutuksen kulut 2010–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Sairaanhoidovakuutus						Työtulovakuutus							
	Yhteensä	Yhteensä	Sairaanhoito-korvaukset	Kuntoutus-palvelut	Korvaukset YTHS:lle	Muut etuudet ¹	Yhteensä	Sairauspäivä-rahajat	Vanhempain-päivärahat ²	Vuosiloma-kustannus-korvaukset	Kuntoutus-rahajat	Työterveys-huolto	Muut etuudet ³	Toiminta-kulut
2010	4 425	2 035	1 742	243	22	28	2 204	821	961	62	68	282	10	186
2011	4 606	2 133	1 812	267	23	32	2 279	845	992	63	72	295	12	194
2012	4 759	2 224	1 880	279	23	42	2 331	857	1 013	68	77	304	12	204
2013	4 773	2 190	1 830	297	24	39	2 376	850	1 036	69	83	326	12	207
2014	4 883	2 243	1 870	319	24	29	2 437	860	1 039	71	91	362	13	203
2015	4 957	2 321	1 908	347	25	41	2 434	858	1 049	72	99	346	11	202
2016	4 798	2 263	1 840	356	24	43	2 339	808	999	70	100	351	11	196
2017	4 699	2 222	1 815	342	24	41	2 277	802	956	51	112	346	10	200
2018	4 852	2 324	1 891	359	22	52	2 321	828	958	40	124	358	14	207
2019	5 023	2 447	1 984	381	24	58	2 373	867	936	39	151	368	13	202
2020	5 222	2 510	2 060	377	22	51	2 496	897	986	41	183	376	13	216
2021	5 653	2 698	2 196	455	5	42	2 727	1 031	1 057	44	218	367	10	227
2022	5 977	2 780	2 269	470	–	41	2 966	1 219	1 056	47	243	386	14	231
2023	5 835	2 764	2 192	514	–	59	2 826	1 026	1 049	49	271	416	15	245
2024	6 230	2 986	2 392	533	–	61	3 008	1 011	1 208	63	242	470	14	236

1 EU-korvaukset, sairaanhoidokorvaukset Melalle sekä terveydentilan ja työkyvyn lisäselvitykset.

2 Sisältää myös erityishoitorahan ja 1.5.2017 alkaen perhevapaakorvaukset työnantajille.

3 YEL-vakuutettujen sairauspäivärahat ja päivärahakorvaukset Melalle.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

133. Sairausvakuutuksen rahoitus 2010–2024, miljoonaa euroa

Vuosi	Sairaanhoitovakuutus						Työtulovakuutus									
	Yhteensä	Yhteensä	Vakuutettujen sairaanhoitomaksut	Valtio EU-korvauksiin	Etuuksien rahoitukseen	Muut ¹	Yhteensä	Palkansaajien ja yrittäjien päiväraha-maksut	Työnantajien sairausvakuutus-maksut	Valtio Yhteensä	Vähimmäis-päivä-rahoihin	Sairaus-päivä-rahoihin	Kuntous-rahoihin	Vanhempain-päivä-rahoihin	Yrittäjien työterveys-huoltoon	Omaisuu-den tuotot
2010	4 854	2 433	1 256	21	1 152	4	2 417	723	1 574	120	118	.	.	1	2	3,8
2011	4 566	2 194	1 048	22	1 116	8	2 362	647	1 593	122	120	.	.	1	2	10,1
2012	4 776	2 300	1 101	31	1 162	7	2 472	690	1 655	126	123	.	.	1	2	3,4
2013	4 728	2 334	1 228	28	1 071	6	2 393	647	1 615	131	128	.	.	1	2	0,9
2014	4 898	2 374	1 249	20	1 100	5	2 523	705	1 690	128	125	.	.	1	2	1,0
2015	4 852	2 398	1 272	35	1 086	5	2 454	664	1 662	128	125	.	.	1	2	0,1
2016	4 931	2 373	1 277	34	1 047	15	2 558	714	1 713	130	127	.	.	1	2	0,5
2017	4 738	2 294	454	34	1 797	9	2 442	1 287	979	176	142	.	.	32	2	1,4
2018	4 685	2 457	419	39	1 989	9	2 229	1 273	761	194	164	.	.	29	2	-0,3
2019	4 923	2 616	440	47	2 108	21	2 305	1 358	700	248	217	.	.	29	2	1,2
2020	5 288	2 732	926	48	1 725	33	2 556	1 111	1 149	296	198	30	30	36	2	0,3
2021	5 907	2 913	973	40	1 863	38	2 988	1 239	1 424	325	213	49	14	48	1	6,2
2022	5 710	2 850	851	36	1 903	60	2 858	1 160	1 357	341	33	95	136	74	2	2,3
2023	6 393	3 010	1 024	55	1 856	76	3 348	1 417	1 584	348	–	89	184	73	2	33,9
2024	5 952	3 153	1 001	56	1 984	111	2 757	1 142	1 281	334	–	88	160	84	2	43,9

1 Ulkomaan laitoksilta saadut EU-korvaukset ja takautumissuoritukset. Sisältää lääkekorvausmenojen palautusmaksun vuodesta 2016 alkaen.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

134. Sosiaaliturvan yleisrahaston kulut ja rahoitus 2010–2024, miljoonaa euroa

Kulut

Vuosi	Yhteensä	Työttömyys- turva ¹	Äitiysavustukset, lapsilisät ja elätustuki	Lastenhoidon tuot	Yleinen asumistuki	Opinto- etuudet	Perus- toimeen- tulotuki ²	Opiskelu- terveyden- huolto ³	Muut etuudet ⁴	Toiminta- kulut
2010	4 645	1 097	1 547	444	530	845	.	.	50	132
2011	4 687	1 134	1 549	446	552	822	.	.	51	134
2012	5 105	1 421	1 613	458	606	812	.	.	52	143
2013	5 448	1 683	1 624	467	670	807	.	.	54	143
2014	5 810	1 934	1 637	463	742	829	.	.	57	148
2015	6 041	2 092	1 534	453	918	839	.	.	60	145
2016	6 280	2 170	1 534	435	1 081	844	.	.	59	157
2017	7 002	2 126	1 518	418	1 261	678	722	.	75	204
2018	6 922	1 965	1 525	393	1 489	519	716	.	73	242
2019	6 803	1 870	1 518	365	1 491	544	698	.	64	252
2020	7 398	2 266	1 544	340	1 567	578	784	.	57	263
2021	7 306	2 156	1 530	303	1 591	607	686	76	62	296
2022	7 123	1 845	1 624	291	1 565	652	678	85	69	315
2023	7 419	1 933	1 530	289	1 684	766	719	88	77	333
2024	7 585	1 913	1 579	252	1 677	832	825	89	81	337

1 Sisältää maahanmuuttajalle kotoutumistukena maksetun työmarkkinatuen.

2 Sisältää myös väliaikaisen epidemiakorvauksen vuosina 2020 ja 2021.

3 YTHS:lle maksettavat korvaukset siirtyivät sairaanhoitovakuutuksesta sosiaaliturvan yleisrahastoon 2021 alkaen.

4 Rintamaveteraanien matkakorvaukset, sotilasavustus, maahanmuuttajan erityistuki, eläketuki, vammaisten tulkkauspalvelut ja perustulokokeilu.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

Rahoitus

Vuosi	Yhteensä	Valtio	Kunnat	Muu rahoitus ⁵
2010	4 645	4 014	589	42
2011	4 687	4 033	587	67
2012	5 105	4 417	629	58
2013	5 448	4 710	675	62
2014	5 810	5 053	704	53
2015	6 041	5 075	845	121
2016	6 280	5 253	859	168
2017	7 002	5 945	849	208
2018	6 922	5 867	794	261
2019	6 803	5 835	749	219
2020	7 398	6 393	786	219
2021	7 306	6 218	819	269
2022	7 123	6 071	751	301
2023	7 419	6 330	767	323
2024	7 585	6 643	722	221

5 Palkansaajien työttömyysvakuutusmaksut, opiskelijoiden terveydenhoitomaksut, muut työllisyysrahaston suoritukset ja ulkomailta saadut Eta-työttömyyskorvaukset.

Lähde: Kelan tuloslaskelmat.

135. Kelan tase 31.12. vuosina 2010–2024, miljoonaa euroa

Kansaneläkevakuutus vastaavaa

Vuosi	Yhteensä	Käyttöomaisuus ja muut sijoitukset	Rahoitusomaisuus
2010	471,1	258,4	212,7
2011	370,2	152,9	217,4
2012	354,2	134,3	219,9
2013	472,8	121,7	351,1
2014	494,7	110,1	384,6
2015	482,4	104,2	378,2
2016	244,0	106,4	137,6
2017	255,5	115,7	139,8
2018	236,8	117,9	118,9
2019	481,1	147,2	333,9
2020	498,8	145,7	353,1
2021	257,6	139,7	117,9
2022	241,7	130,2	111,5
2023	255,8	109,9	145,9
2024	468,9	69,2	399,7

Lähde: Kelan taseet.

Kansaneläkevakuutus vastattavaa

Vuosi	Yhteensä	Kansaneläkerahasto	Arvonkorotus- rahasto	Vieras pääoma
2010	471,1	142,0	172,6	156,6
2011	370,2	121,5	89,4	159,4
2012	354,2	107,1	91,8	155,3
2013	472,8	94,7	89,1	289,0
2014	494,7	83,5	79,0	332,3
2015	482,4	80,0	76,6	325,8
2016	244,0	76,3	78,1	89,7
2017	255,5	70,1	83,6	101,8
2018	236,8	59,8	77,8	99,1
2019	481,1	53,2	108,5	319,4
2020	498,8	55,3	108,5	335,0
2021	257,6	65,1	98,7	93,9
2022	241,7	55,2	92,0	94,4
2023	255,8	83,7	76,1	96,0
2024	468,9	86,5	36,7	345,8

Lähde: Kelan taseet.

jatkuu

jatkoa

Sairausvakuutus vastaavaa

Vuosi	Yhteensä	Käyttöomaisuus ja muut sijoitukset	Rahoitusomaisuus
2010	934,9	78,7	856,2
2011	857,9	77,7	780,2
2012	891,1	75,4	815,7
2013	834,9	75,4	759,5
2014	854,4	73,3	781,1
2015	704,3	68,6	635,7
2016	840,3	68,2	772,1
2017	886,1	87,9	798,2
2018	786,2	104,7	681,6
2019	634,1	99,5	534,6
2020	721,5	99,1	622,4
2021	989,5	101,7	887,8
2022	717,0	105,6	611,3
2023	1 398,7	68,8	1 329,9
2024	1 055,7	69,5	986,2

Lähde: Kelan taseet.

Sairausvakuutus vastattavaa

Vuosi	Yhteensä	Sairausvakuutus- rahasto	Arvonkorotusrahasto	Varaukset ¹	Vieras pääoma
2010	934,9	714,0	51,3	46,1	123,6
2011	857,9	667,2	50,4	53,0	87,3
2012	891,1	677,0	50,7	60,4	103,0
2013	834,9	626,5	50,8	65,2	92,4
2014	854,4	643,3	50,9	63,4	96,9
2015	704,3	549,6	46,5	52,4	55,8
2016	840,3	686,6	42,6	48,9	62,1
2017	886,1	718,6	40,2	55,9	71,4
2018	786,2	545,8	40,0	61,7	138,7
2019	634,1	445,9	35,7	61,9	90,6
2020	721,5	491,4	35,9	75,9	118,3
2021	989,5	750,6	32,6	71,2	135,0
2022	717,0	499,5	31,4	55,8	130,3
2023	1 398,7	1 070,6	31,3	42,5	254,4
2024	1 055,7	787,7	31,3	47,2	189,4

1 Sisältää Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 2 luvun 12 §:n mukaisen varauksen.

Lähde: Kelan taseet.

jatkuu

jatkoa

Sosiaaliturvan yleisrahasto vastaavaa

Vuosi	Yhteensä	Käyttöomaisuus ja muut sijoitukset	Rahoitusomaisuus
2010	235,6	1,1	234,4
2011	156,6	3,4	153,2
2012	162,3	2,7	159,5
2013	174,5	2,4	172,0
2014	293,0	0,9	292,0
2015	323,8	2,1	321,7
2016	388,3	5,3	383,0
2017	558,1	6,4	551,7
2018	546,3	0,8	545,5
2019	477,3	0,8	476,5
2020	726,4	0,5	725,9
2021	694,3	0,6	693,7
2022	724,5	6,4	718,1
2023	876,1	9,3	866,8
2024	868,0	11,0	857,0

Lähde: Kelan taseet.

Sosiaaliturvan yleisrahasto vastattavaa

Vuosi	Yhteensä	Sosiaaliturvan yleisrahasto	Vieras pääoma
2010	235,6	0,0	235,5
2011	156,6	0,1	156,4
2012	162,3	0,2	162,1
2013	174,5	0,3	174,1
2014	293,0	0,4	292,5
2015	323,8	0,5	323,3
2016	388,3	0,5	387,8
2017	558,1	0,5	557,7
2018	546,3	0,5	545,8
2019	477,3	0,5	476,8
2020	726,4	0,5	725,9
2021	694,3	0,5	693,8
2022	724,5	0,5	724,0
2023	876,1	0,5	875,5
2024	868,0	0,5	867,4

Lähde: Kelan taseet.

jatkuu

jatkoa

Kelan toimihenkilöiden eläkevastuu vastaavaa

Vuosi	Yhteensä	Käyttöomaisuus ja muut sijoitukset	Rahoitusomaisuus	Eläkevastuurahaston vajaus
2010	1 170,3	1 094,2	40,5	35,5
2011	929,9	873,8	28,6	27,4
2012	1 090,7	954,3	22,9	113,6
2013	1 197,8	1 063,3	11,5	123,1
2014	1 287,0	1 170,9	8,9	107,2
2015	1 300,7	1 211,6	10,4	78,7
2016	1 470,7	1 391,2	10,6	68,9
2017	1 617,4	1 527,5	21,0	68,9
2018	1 516,7	1 410,3	37,6	68,8
2019	1 759,4	1 626,8	63,7	68,8
2020	2 033,3	1 889,1	75,8	68,5
2021	2 164,4	2 064,5	31,4	68,5
2022	1 953,4	1 767,4	117,6	68,5
2023	1 952,0	1 821,5	62,0	68,5
2024	1 878,3	1 776,4	33,4	68,5

Lähde: Kelan taseet.

Kelan toimihenkilöiden eläkevastuu vastattavaa

Vuosi	Yhteensä ¹	Eläkevastuurahasto	Arvonkorotusrahasto	Vieras pääoma
2010	1 170,3	769,3	391,4	1,4
2011	929,9	798,2	215,6	2,1
2012	1 090,7	799,4	283,8	17,0
2013	1 197,8	816,2	362,2	3,6
2014	1 287,0	823,0	429,0	6,4
2015	1 300,7	824,4	463,5	2,9
2016	1 470,7	820,2	597,3	5,1
2017	1 617,4	822,5	743,1	4,3
2018	1 516,7	820,4	644,2	3,5
2019	1 759,4	827,7	799,7	4,8
2020	2 033,3	835,2	1 028,8	10,2
2021	2 164,4	854,5	1 064,7	7,0
2022	1 953,4	879,8	778,5	7,5
2023	1 952,0	932,1	679,7	8,0
2024	1 878,3	949,9	541,8	10,3

¹ Sisältää ylijäämää 8,1 milj. v. 2010, alijäämää 86,1 milj. v. 2011 ja 9,5 milj. v. 2012, ylijäämää 15,8 milj. v. 2013, 28,5 milj. v. 2014, 9,8 milj. v. 2015 ja 48,1 milj. v. 2016, alijäämää 0,5 milj. v. 2017, ylijäämää 1,1 milj. v. 2018, 78,5 milj. v. 2019, 32,0 milj. v. 2020, 79,1 milj. v. 2021, 49,4 milj. v. 2022 ja alijäämää 44,6 milj. v. 2023 ja ylijäämää 44,2 milj. v. 2024.

Lähde: Kelan taseet.

136. Kelan sijoituskohteet 31.12. vuosina 2010–2024, miljoonaa euroa

Kansaneläkerahasto

Vuosi	Yhteensä	Suomalaiset osakkeet	Muut
2010	176,6	176,6	0,0
2011	72,9	72,9	0,0
2012	60,5	60,5	0,0
2013	47,8	47,8	0,0
2014	33,3	33,3	0,0
2015	27,8	27,8	0,0
2016	29,2	29,2	0,0
2017	34,6	34,6	0,0
2018	29,0	29,0	0,0
2019	35,5	35,5	0,0
2020	35,2	35,2	0,0
2021	27,1	27,1	0,0
2022	20,8	20,8	0,0
2023	3,2	3,2	0,0
2024	2,5	2,5	0,0

Lähde: Kelan taloustilastot.

Sairausvakuutusrahasto

Vuosi	Yhteensä	Korkosijoitukset	Muut
2017	20,0	20,0	0,0
2018	39,7	39,7	0,0
2019	40,2	40,2	0,0
2020	40,4	40,4	0,0
2021	40,6	40,6	0,0
2022	39,8	39,8	0,0
2023	0,0	0,0	0,0
2024	0,0	0,0	0,0

Huomautus. Vuosina 2010–2016 ei ole ollut sijoituksia sairausvakuutusrahastoon.

Lähde: Kelan taloustilastot.

jatkuu

jatkoa

Kelan toimihenkilöiden eläkevastuurahasto (sijoitusomaisuus, pois lukien käteinen)

Vuosi	Yhteensä	Metsä- teollisuus	Konepaja- teollisuus	Energia	Terveyden- huolto	Kansainväliset osakerahastot	Kansainväliset korkorahastot	Yhdyskunta- palvelut	Muut
2010	1 094,2	95,2	71,8	31,6	32,4	160,8	218,9	162,1	321,4
2011	873,8	88,5	54,6	20,7	27,8	140,6	231,6	118,7	191,4
2012	954,3	106,5	76,0	25,9	40,5	164,7	251,1	101,8	187,8
2013	1 063,3	166,4	81,5	38,1	38,1	184,4	245,9	119,7	189,2
2014	1 170,9	183,7	85,7	53,1	48,5	195,3	261,8	126,3	216,4
2015	1 211,6	219,1	93,3	73,2	61,6	214,0	244,6	97,9	207,9
2016	1 391,2	279,3	98,9	96,7	78,7	230,9	249,8	102,4	254,4
2017	1 527,5	338,3	119,6	141,3	57,1	256,0	256,2	116,0	243,0
2018	1 410,3	279,6	96,9	178,4	54,2	222,9	253,4	134,3	190,7
2019	1 626,8	349,5	79,6	246,5	73,7	263,0	270,9	154,7	188,9
2020	1 889,1	407,7	74,8	470,0	67,3	265,3	280,5	138,5	185,0
2021	2 064,4	422,0	104,5	344,5	62,0	328,4	355,1	173,6	274,3
2022	1 764,2	366,4	73,0	262,4	66,3	309,3	305,4	99,9	281,5
2023	1 821,5	333,4	101,8	196,5	50,7	358,6	416,1	84,0	280,4
2024	1 776,4	259,3	94,5	74,0	45,7	447,8	476,8	86,9	291,4

Lähde: Kelan taloustilastot.

12.2 Organisaatio ja etuuksien käsittely

Organisaatio

Kelan linjaorganisaation muodostavat viisi tulosyksikköä ja kaksi toiminnallista yksikköä. Tulosyksiköt ovat

- asiakkaan lähipalvelut
- valtakunnalliset asiakkuuspalvelut
- IT-palvelut
- tietopalvelut
- yhteiset palvelut.

Toiminnallisia yksiköitä ovat strategisen ohjauksen yksikkö ja viestintäyksikkö. Lisäksi pääjohtajan alaisuudessa toimii sisäinen tarkastus.

Kelan hallintoa ja toimintaa valvovat 12 valtuutettua, jotka eduskunta valitsee. Kelan toimintaa johtaa ja kehittää hallitus, jossa on 10 jäsentä. Valtuutetut valitsevat hallituksen jäsenet. Kelan organisaatio on esitetty kaaviossa 10.

Vuoden 2024 lopussa Kelassa työskenteli 8 201 henkilöä.

Asiointi

Asiakas voi valita asiointitavan, joka sopii parhaiten hänen tilanteeseensa. Suurin osa Kelan etuuksista haetaan verkossa. Vuoden 2024 lopussa Kelalla oli 115 omaa palvelupistettä. Lisäksi Kelan ja

muiden julkisten organisaatioiden yhteisiä asiointipisteitä oli 149.

Kelan tilastoi asiointikerrat palvelupisteissä, puhelimitse, sähköisessä asiointipalvelussa ja postitse sekä asiakkaan saamat suorakorvaukset. Asiointien syyt tilastoidaan palvelupiste-, puhelin- ja etäpalveluasioinneissa.

Etuusasioiden käsittely

Etuushakemusten käsittely ja ratkaisu hoidetaan valtakunnallisissa palveluyksiköissä. Osa päätöksistä tehdään erikoistuneissa yksiköissä.

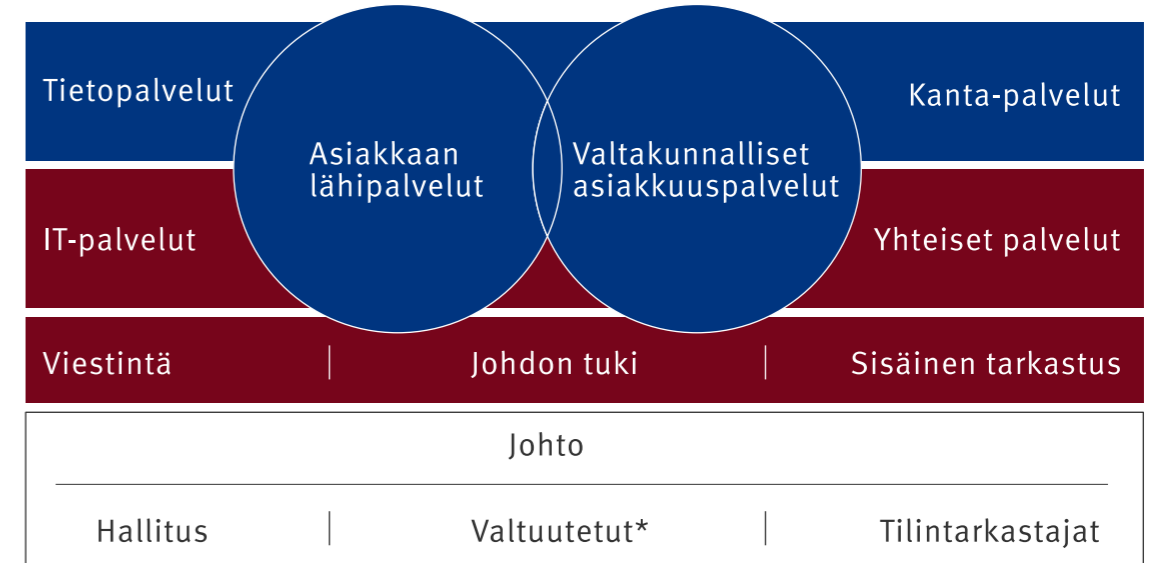
Sairausvakuutukseen liittyviä asioita hoitavat Kelan lisäksi työpaikkakassat niihin kuuluvien vakuutettujen osalta.

Muutoksenhaku

Asiakas voi hakea Kelan päätökseen muutosta valittamalla. Kela voi myös itse oikaista aikaisemman päätöksensä, jolloin asiaa ei tarvitse käsitellä muutoksenhakuelimissä.

Muutoksenhakulautakunnat käsittelevät etuuksien muutoksenhaut lukuun ottamatta perustoimeentulotukea. Lautakuntia on kaksi: sosiaaliturva-asioiden ja opintotuen muutoksenhakulautakunnat.

Kaavio 10. Kelan organisaatio 31.12.2024

* Eduskunnan valitsemat

Lautakunnat ovat Kelasta riippumattomia, itenäisiä muutoksenhakuelimiä. Muutoksenhakulautakunnan päätöksestä voi valittaa vakuutus-oikeuteen, joka on ylin valitusaste.

Kelan oma oikaisuvaatimuskeskus käsittelee perustoimeentulotukipäätöksiä koskevat oikaisuvaatimukset. Oikaisuvaatimuskeskus on Kelan muusta ratkaisutoiminnasta erillinen yksikkö. Sen päätöksistä voi valittaa hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeuden päätöksestä voi valittaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos saa siihen luvan korkeimmalta hallinto-oikeudelta.

Kelan etuuksien muutoksenhakureitit vuoden 2024 lopussa on esitetty kaaviossa 11.

Kaavio 11. Kelan etuuksien muutoksenhakureitit 31.12.2024

137. Kelan henkilöstö 31.12. vuosina 2017–2024

Vuosi	Koko henkilöstö	Vakinaisia	Määräaikaisia	Kokoaikainen henkilöstö	Osa-aikainen henkilöstö
2017	7 226	6 242	984	6 320	906
2018	7 732	6 782	950	6 810	922
2019	7 651	6 981	670	6 722	929
2020	8 095	7 275	820	7 193	902
2021	8 297	7 617	680	7 364	933
2022	8 586	7 702	884	7 526	1 060
2023	8 465	7 770	695	7 470	995
2024	8 201	7 674	527	7 197	1 004

Lähde: Kelan hallintotilastot.

138. Asioinnit 2012–2024

Vuosi	Asiointikerrat yhteensä ¹	Palvelupiste	Puhelin	Verkkopalvelut ³
2012	14 941 814	2 776 187	2 308 773	9 856 492
2013	16 929 789	2 477 542	2 428 735	12 022 602
2014	20 008 304	2 213 206	2 689 286	15 104 957
2015	24 689 318	2 058 983	2 790 622	19 839 023
2016	29 621 403	1 962 935	2 707 417	24 950 091
2017	43 353 748	2 567 240	3 375 107	37 409 878
2018	52 174 387	2 353 805	3 544 000	46 274 017
2019	58 143 113	2 000 350	3 581 675	52 557 099
2020	69 394 512	920 231	4 044 816	64 425 550
2021	84 573 242	592 943	3 966 846	80 013 453
2022	80 702 894	616 454	3 639 564	76 446 876
2023	80 741 790	706 760	3 592 644	76 442 386
2024	88 224 661	666 565	3 253 047 ²	84 305 049

¹ Yksi asiointikerta voi sisältää useita asioidin aiheita.

² Puheluista 69 % (2 234 910) on Kelaan tulevia ja 31 % (1 018 137) Kelasta lähteviä.

³ Kelan verkkopalveluihin tehdyt tunnistetut kirjautumiset.

Lähde: Kelan tilastot.

139. Palvelupiste-, puhelin- ja etäpalveluasointien syyt 2024

Asioinnin syy	Lukumäärä ¹
Yhteensä	4 723 593
Neuvonta	1 427 369
Lisäselvityksen antaminen	1 131 863
Vireillä olevan etuushakemuksen tiedustelu	532 686
Annettua päätöstä koskeva tiedustelu	360 402
Hakemuksen vastaanotto	252 599
Toisen puolesta asiointi	181 622
Kiirehtiminen	164 173
Maksutiedustelu	125 290
Ennakoiva asiantuntijapalvelu	94 962
Esitteen, lomakkeen tai todistuksen pyytäminen	87 223
Liikamaksu ja takaisinperintäasiat	83 804
Annettua päätöstä koskeva muutos	75 608
Asiakkaan haastattelu	72 000
Kela-kortti / Eurooppalainen sairaanhoitokortti	40 989
Neuvonta (ei Kelan hoitama asia)	31 030
Muutoksenhakuasiat	30 995
Tuki verkkoasiointitilanteessa	29 155
Asiakaspalaute	1 823

¹ Yksi asiointikerta voi sisältää useita syitä ja tilastoitua useaksi kappaleeksi.

Lähde: Kelan tilastot.

140. Palvelupiste-, puhelin- ja etäpalveluasointien etuudet 2024 (20 yleisintä)

Asiointia koskeva etuus	Lukumäärä ¹	%
Yhteensä	4 746 004	100,0
Perustoimeentulotuki	1 424 372	30,0
Työttömyysturva, yleinen ²	506 474	10,7
Yleinen asumistuki	453 380	9,6
Sairauspäiväraha	328 756	6,9
Kuntoutus	240 881	5,1
Eläkkeensaajan asumistuki	196 073	4,1
Kansaneläke	147 542	3,1
Sairaanhoitokorvaukset	130 705	2,8
Opintotuki	118 704	2,5
Vanhempainpäivärahat	104 138	2,2
Kuntoutusraha	65 963	1,4
Vakuuttaminen	65 907	1,4
Eläkettä saavan hoitotuet	63 532	1,3
Lastenhoidon tuet	52 661	1,1
Lapsilisä	44 138	0,9
Lääkekorvausoikeus	36 489	0,8
Koulumatkatuki	36 022	0,8
Alle 16-vuotiaan vammaistuki	35 601	0,8
Elatustuki	34 462	0,7
Takuueläke	22 592	0,5
Muut, ilman etuutta	481 032	10,1
Muut etuudet	156 580	3,3

¹ Yksi asiointikerta voi koskea useita etuuksia ja tilastoitua useaksi kappaleeksi.

² Koskee työttömyysturvaa yleensä, ei kohdenneta yksittäisille työttömyysetuuksille.

Lähde: Kelan tilastot.

141. Eläke- ja vammaisetuuksien¹ käsittelytietoja 2010–2024

Vuosi	Kelan tekemät ratkaisut ²	Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan ³ käsittelemät muutoksenhaut	Vakuutusosoikeuden käsittelemät valitukset
2010	274 833	9 075	1 056
2011	268 202	9 213	882
2012	260 792	7 639	1 018
2013	279 951	7 647	911
2014	283 897	6 998	940
2015	298 122	7 240	895
2016	270 973	7 799	841
2017	253 143	7 825	822
2018	241 542	7 475	781
2019	236 198	6 445	649
2020	249 849	6 634	689
2021	238 339	5 178	449
2022	242 560	4 913	560
2023	269 469	4 985	360
2024	248 012	5 746	368

1 Ei sisällä takuueläkettä.

2 Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistusratkaisut. Vammaisetuuksien osalta sisältää myös lakkautusratkaisut vuodesta 2014 alkaen.

3 Vuoteen 2017 asti sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta.

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2010–2017; Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta 2018–; Vakuutusosoikeus.

142. Sairausvakuutusetuuksien käsittelytietoja 2010–2024

Vuosi	Kelan tekemät ratkaisut ¹					Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan ⁴ käsittelemät muutoksenhaut	Vakuutusosoikeuden käsittelemät muutoksenhaut ⁵
	Sairauspäivärahat	Vanhempainetuudet ²	Lääkkeiden korvausoikeudet	Lääkkeiden lisäkorvaukset	Muut sairaanhoitokorvaukset ³		
2010	617 520	198 160	177 824	118 066	9 950 904	9 759	632
2011	635 188	205 553	189 921	106 552	10 568 333	8 837	814
2012	642 335	213 618	169 788	102 676	11 059 546	7 679	738
2013	635 448	204 919	175 328	107 902	11 298 204	7 123	574
2014	648 923	192 764	177 712	126 896	11 360 421	6 433	698
2015	633 386	198 336	184 934	133 125	11 745 802	7 057	566
2016	604 755	194 133	213 210	139 498	11 233 146	6 681	743
2017	620 444	193 577	234 184	149 828	11 187 180	8 183	711
2018	644 050	198 224	272 266	150 072	11 417 081	7 504	673
2019	667 784	191 999	313 494	157 245	11 476 662	7 344	496
2020	701 634	204 698	308 970	76 089	10 402 323	7 599	452
2021	845 912	218 860	329 324	18 932	11 293 173	6 475	498
2022	1 220 472	221 584	334 663	20 515	11 603 422	7 139	412
2023	825 047	268 328	366 438	20 868	9 609 636	7 905	414
2024	702 941	295 992	358 888	19 175	9 534 231	7 612	385

1 Sisältää myönnot, hylkäykset ja tarkistusratkaisut (vanhempainpäivärahoista ja vuosilomakustannuskorvauksesta 2010 alkaen sekä perhevapaakorvauksesta 2017 alkaen) sekä lakkautukset.

2 Sisältää vanhempainpäivärahoja, erityishoitorahaa, vuosilomakustannuskorvausta ja perhevapaakorvausta koskevat ratkaisut.

3 Sisältää lääkärin- ja hammaslääkärinpalveluita, tutkimusta ja hoitoa, sairaudesta johtuvia matkoja sekä muita kuin apteekkeissa maksettuja lääkekorvauksia koskevat ratkaisut.

4 Vuoteen 2017 asti sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta.

5 Sisältää myös työterveyshuoltoasioiden käsittelyn.

Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2010–2017; Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta 2018–; Vakuutusosoikeus.

143. Kuntoutuksen käsittelytietoja 2010–2024

Vuosi	Kelan tekemät ratkaisut ¹		Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan ² käsittelimät muutoksenhaut		Vakuutusosoikeuden käsittelimät valitukset
	Kuntoutuspalvelut	Kuntoutusraha	Kuntoutuspalvelut	Kuntoutusraha	
2010	129 127	81 280	994	213	85
2011	136 322	83 761	801	204	64
2012	141 259	85 158	801	248	52
2013	147 632	87 755	842	239	65
2014	160 082	88 636	690	183	71
2015	169 970	89 404	835	240	66
2016	155 728	77 771	791	242	51
2017	161 224	68 500	1 833	411	67
2018	182 940	71 375	1 230	282	96
2019	215 362	86 143	1 729	334	94
2020	212 187	83 963	1 445	370	150
2021	217 300	92 195	1 364	378	42
2022	252 063	97 033	1 370	604	142
2023	264 883	103 571	1 863	602	84
2024	243 459	96 106	2 535	1 094	87

1 Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

2 Vuoteen 2017 asti sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta.

Huomautus. Vain järjestämisvelvollisuuden mukaisiin kuntoutusratkaisuihin voi hakea muutosta.

Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2010–2017; Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta 2018–; Vakuutusosoikeus.

144. Työttömyysturvan käsittelytietoja 2010–2024

Vuosi	Työttömyysturvan peruspäivärahat			Työmarkkinatuki ⁴	
	Kelan tekemät ratkaisut ¹	Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan ² käsittelemät muutoksenhaut	Vakuutusosoikeuden käsittelemät valitukset ³	Kelan tekemät ratkaisut ¹	Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan ² käsittelemät muutoksenhaut
2010	219 209	1 134	820	664 518	3 376
2011	207 493	1 084	925	719 161	3 724
2012	210 165	1 113	641	743 997	3 667
2013	227 820	1 174	583	798 349	3 991
2014	278 496	1 452	609	956 704	4 671
2015	301 283	1 659	688	979 974	4 440
2016	311 213	1 900	641	1 036 314	5 387
2017	294 328	1 183	701	1 091 662	3 344
2018	329 049	1 473	712	1 550 364	4 481
2019	334 392	1 229	564	1 578 435	4 361
2020	460 919	1 871	607	868 209	4 727
2021	359 707	2 045	787	741 015	3 300
2022	293 900	1 865	521	718 602	3 067
2023	297 699	2 040	489	669 290	3 536
2024	318 176	1 648	652	698 782	2 436

1 Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

2 Vuoteen 2017 asti työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta.

3 Luku on yhteinen peruspäivärahoille ja työmarkkinatuella.

4 Sisältää kotoutumistuen ja muutosturvarahan.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta 2010–2017; Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta 2018–; Vakuutusosoikeus.

145. Lapsiperhe-etuuksien käsittelytietoja 2010–2024

Vuosi	Kelan tekemät ratkaisut ¹			Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan ² käsittelemät muutokset			Vakuutusosoikeuden käsittelemät valitukset		
	Lapsilisä	Lastenhoidon tuet	Elatustuki	Lapsilisä	Lastenhoidon tuet	Elatustuki	Lapsilisä	Lastenhoidon tuet	Elatustuki
2010	122 588	240 788	36 777	434	362	461	52	36	26
2011	126 690	249 109	36 829	451	384	1 497	55	39	60
2012	123 751	236 045	39 675	441	372	998	48	33	212
2013	122 533	239 161	41 237	454	329	678	39	22	74
2014	124 521	247 483	43 753	434	304	609	42	24	70
2015	119 681	237 091	44 476	428	395	674	52	25	68
2016	114 641	244 536	44 138	400	374	593	59	34	83
2017	110 199	234 006	44 653	429	381	534	52	24	51
2018	87 390	214 860	45 604	494	465	708	54	35	59
2019	84 319	200 538	43 411	498	298	521	48	21	47
2020	86 705	206 145	46 425	383	306	619	52	19	38
2021	86 496	185 471	44 546	499	280	493	31	14	34
2022	85 618	187 890	39 585	357	229	538	48	21	36
2023	91 227	175 639	39 338	419	225	601	33	12	36
2024	87 151	162 426	38 954	477	271	670	23	14	16

1 Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

2 Vuoteen 2017 asti työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta.

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2010–2017; Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta 2018–; Vakuutusosoikeus.

146. Yleisen asumistuen käsittelytietoja 2010–2024

Vuosi	Kaikki	Kelan tekemät ratkaisut ¹				Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan ² käsittelemät muutoksenhaut	Vakuutusosoikeuden käsittelemät valitukset
		Uudet	Vuositarkistukset	Välitarkistukset	Ilman hakemusta		
2010	448 774	124 700	98 701	157 963	67 410	3 476	418
2011	448 491	122 857	94 375	164 209	67 050	3 995	400
2012	469 827	132 458	101 479	169 577	66 313	3 338	315
2013	512 723	139 862	110 909	188 638	73 314	3 564	290
2014	542 437	148 704	118 881	199 854	74 998	3 588	365
2015	614 054	180 428	127 021	222 269	84 336	5 110	386
2016	665 310	172 738	151 999	242 854	97 719	3 600	373
2017	808 094	280 151	158 991	269 672	99 280	4 614	395
2018	826 177	192 837	207 246	299 406	126 688	5 343	290
2019	842 980	195 766	215 281	312 443	119 490	5 622	281
2020	933 441	233 986	232 443	351 400	115 612	6 996	359
2021	881 883	190 184	234 835	339 990	116 874	5 923	208
2022	881 665	195 553	235 873	337 147	113 092	4 972	265
2023	903 995	214 804	226 790	353 858	108 543	5 593	195
2024	890 063	202 869	252 455	322 577	112 162	6 195	247

1 Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

2 Vuoteen 2017 asti työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta.

Huomautus. Valtaosa opiskelijoista siirtyi opintotuen asumislisän piiristä yleisen asumistuen piiriin 1.8.2017.

Lähde: Kelan etuuskien hakemus- ja ratkaisutilastot; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2010–2017; Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta 2018–; Vakuutusosoikeus.

147. Eläkkeensaajan asumistuen käsittelytietoja, Kelan tekemät ratkaisut 2010–2024

Vuosi	Kaikki	Uudet	Määräaikaistarkistukset	Tarkistukset	Ilman hakemusta
2010	171 273	33 284	39 889	81 615	16 485
2011	179 376	34 950	46 506	80 924	16 996
2012	180 160	34 250	38 411	90 343	17 156
2013	188 629	36 509	42 281	92 335	17 504
2014	188 717	38 127	45 756	86 059	18 775
2015	191 904	44 004	50 174	76 281	21 445
2016	188 733	40 876	59 188	67 938	20 731
2017	195 584	44 583	65 751	65 307	19 943
2018	190 543	41 689	63 753	64 107	20 994
2019	200 095	41 969	69 046	67 972	21 108
2020	205 593	40 921	71 902	71 098	21 672
2021	191 601	37 166	67 843	64 246	22 346
2022	204 672	39 481	67 557	73 773	23 861
2023	221 213	43 200	45 902	109 471	22 640
2024	187 615	35 558	32 307	95 666	24 084

Huomautus. Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut. Eläkkeensaajan asumistukiratkaisuista tehdyt valitukset käsitellään sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnassa ja vakuutusosoikeudessa. Valitusten käsittelytiedot sisältyvät taulukon 141 lukuihin.

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot.

148. Opintoetuuksien käsittelytietoja 2010–2024

Vuosi	Opintotuki					Koulumatkatuki		
	Ratkaisut yhteensä ¹	Kelan tekemät ratkaisut ¹	Korkeakoulujen opintotukilautakuntien tekemät ratkaisut ^{1,2}	Opintotuen muutoksenhakulautakunnan käsittelemät valitukset	Vakuutusosoikeuden käsittelemät valitukset	Kelan tekemät ratkaisut	Opintotuen muutoksenhakulautakunnan käsittelemät valitukset	Vakuutusosoikeuden käsittelemät valitukset
2010	426 106	302 725	123 381	2 343	374	71 068	159	5
2011	410 681	315 392	95 289	1 784	259	72 611	305	7
2012	404 558	315 882	88 676	1 702	306	73 940	224	8
2013	405 350	317 202	88 148	2 036	189	75 300	153	3
2014	413 397	322 471	90 926	2 250	236	74 171	172	8
2015	418 005	323 449	94 556	2 378	281	72 994	201	5
2016	409 341	316 841	92 500	2 001	346	71 681	146	9
2017	361 660	306 791	54 869	2 165	201	72 723	136	13
2018	311 479	311 479	–	2 190	196	72 785	172	4
2019	308 592	308 592	–	1 791	154	72 302	129	6
2020	319 423	319 423	–	2 253	186	96 452	126	9
2021	306 136	306 136	–	1 748	70	103 072	109	–
2022	311 222	311 222	–	1 654	37	106 123	195	1
2023	303 339	303 339	–	1 801	125	146 903	214	2
2024	306 157	306 157	–	1 932	76	160 850	352	2

1 Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

2 Korkeakoulujen opintotukilautakunnat lakkautettiin 1.1.2018 lukien.

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot; Opintotuen muutoksenhakulautakunta; Vakuutusosoikeus.

149. Kelan maksaman perustoimeentulotuen käsittelytietoja 2017–2024

Vuosi	Ratkaisut yhteensä	Käsittelyaikatakuun piiriin kuuluneet ratkaisut ¹		Oikaisuvaatimusratkaisut	
		Lukumäärä	Määräajassa tehtyjen osuus, %	Lukumäärä	Hyväksytyjen tai osittain hyväksytyjen osuus, %
2017	1 707 828	1 632 907	87,7	12 729	42,2
2018	1 911 415	1 839 452	97,2	23 903	29,6
2019	1 884 349	1 802 987	94,0	21 548	25,4
2020	1 851 407	1 772 273	94,2	19 868	21,3
2021	1 680 201	1 602 023	99,1	19 112	19,4
2022	1 587 216	1 511 144	98,9	19 314	20,1
2023	1 624 778	1 548 651	99,4	20 004	21,5
2024	1 831 582	1 756 550	97,9	30 234	20,2

¹ Perustoimeentulotuen päätös täytyy antaa viimeistään 7 työpäivän kuluessa siitä, kun hakemus on saapunut Kelaan. Jos hakemus on puutteellinen, tarvittavat lisäselvitykset on pyydettävä 7 työpäivän kuluessa ja hakemus on ratkaistava 7 työpäivän kuluessa lisäselvitysten saapumisesta.

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot.

150. Sotilasavustusten käsittelytietoja 2010–2024

Vuosi	Kelan tekemät ratkaisut ¹	Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan ² käsittelemät muutoksenhaut	Vakuutusosoikeuden käsittelemät valitukset
2010	29 186	209	6
2011	28 290	172	9
2012	28 586	186	8
2013	28 617	158	9
2014	27 876	127	6
2015	26 851	179	8
2016	26 321	116	11
2017	26 857	146	8
2018	25 822	148	4
2019	27 633	155	4
2020	28 960	156	6
2021	29 762	182	10
2022	32 574	131	7
2023	37 769	125	8
2024	39 421	125	1

1 Sisältää myönteiset ja hylkäävät ratkaisut sekä tarkistus- ja lakkautusratkaisut.

2 Vuoteen 2017 asti sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta.

Lähde: Kelan etuuksien hakemus- ja ratkaisutilastot; Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta 2010–2017; Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta 2018–; Vakuutusosoikeus.

151. Kelan etuuksien takaisinperintä 2010–2024

Vuosi	Perintäkanta 31.12., miljoonaa euroa						Vuoden aikana todetut liikamaksut ²		
	Yhteensä	Eläke-etuudet ¹	Työttömyysetuudet	Yleinen asumistuki	Opintotuki	Muut ¹	Miljoonaa euroa	Osuus kaikista maksetuista etuuksista, %	Peritty, miljoonaa euroa
2010	127,7	4,5	34,6	32,6	38,2	17,8	105,6	0,87	85,1
2011	121,9	4,4	33,9	32,0	33,8	17,8	110,4	0,89	92,3
2012	119,6	4,3	33,9	31,6	32,6	17,2	116,5	0,89	92,7
2013	117,6	4,8	34,1	31,1	31,4	16,2	134,1	0,99	101,7
2014	121,1	4,8	36,1	31,7	32,6	15,9	139,1	0,99	98,6
2015	123,0	4,7	39,0	30,7	31,9	16,7	140,9	0,98	100,3
2016	123,2	5,0	40,9	30,1	31,2	16,1	138,0	0,96	98,8
2017	123,1	4,5	41,4	30,0	30,1	17,0	146,9	0,99	96,6
2018	121,7	4,2	41,4	31,8	28,5	15,8	148,5	1,00	93,6
2019	129,5	3,9	45,2	37,2	26,3	16,8	166,3	1,12	98,5
2020	131,1	2,6	46,4	38,0	25,2	18,9	178,9	1,13	106,4
2021	134,4	3,2	48,1	40,6	21,9	20,5	166,7	1,03	108,6
2022	131,7	3,1	45,3	39,9	21,5	21,9	173,2	1,06	114,0
2023	128,6	2,9	40,4	40,8	21,2	23,3	188,9	1,14	117,0
2024	135,4	3,5	38,1	40,8	25,5	27,6	172,7	1,00	114,0

1 Eläkkeensaajan asumistuki sisältyy muihin etuuksiin.

2 Ensimmäisten takaisinperintäpäätösten euromäärä.

Huomautus. Jos etuutta on maksettu aiheuttomasti tai määrältään liian suurena, se peritään yleensä takaisin. Ellei etuudensaaja ole menetellyt vilpillisesti, takaisinperinnästä voidaan tietyissä tilanteissa luopua (esimerkiksi jos liikamaksun määrä on vähäinen tai luopuminen katsotaan kohtuulliseksi).

Lähde: Tilasto Kelan etuuksien takaisinperinnästä.

Liitteet

Liite 1. Eläke- ja vammaisetuksien kehitys

1 Pääpiirteet

16.12.1937	Kansaneläkelaitoksen toiminta alkoi	Kansaneläkeuudistuksen 1. vaihe
1.1.1939	Niin sanottu vanha kansaneläkelaki tuli voimaan	1.1.1980 pääosin 1.7.1981 kokonaan
v. 1939	Vakuutusmaksuja alettiin maksaa	
v. 1942	Työkyvyttömyyseläkkeet	Kansaneläkeuudistuksen 2. vaihe
v. 1949	Vanhuuseläkkeet	1.1.1983 pääosin
v. 1952	Vanhuusavustukset	1.1.1984 kokonaan
v. 1955	Työkyvyttömyysavustukset	
1.1.1957	Uusi kansaneläkelaki tuli voimaan	1.1.1985 Kansaneläkeuudistuksen 3. vaihe
1.1.1960	Sairauseläkkeet määräaikaisesti työkyvyttömille	1.1.1986 Joustava eläkeikäjärjestely
1.1.1964	Apu- ja hoitolisät työkyvyttömille	1.1.1989 Vammaistuet
1.1.1965	Apu- ja hoitolisät vanhuksille	1.7.1990 Perhe-eläkeuudistus
1.1.1966	Tukilisät pienituloisille	1.1.1996 Koko väestön kattava kansaneläkejärjestelmä muuttui vähimmäiseläkejärjestelmäksi
	Yleinen perhe-eläkelaki	1.1.2005 Työeläkeuudistus ja muutokset kansaneläkejärjestelmässä
1.10.1969	1. vaihe	
1.1.1970	2. vaihe	1.1.2008 Kansaneläkelainsäädännön selkeyttäminen. Voimaan tulleet uudet lait: kansaneläkelaki, laki kansaneläkelain voimaannpanosta, laki vammaisetuksista ja laki eläkkeensaajan asumistuesta.
1.1.1970	Asumistuet kansan- ja perhe-eläkkeen saajille	
1.1.1970	Lapsen hoitotuet	
1.9.1971	Rintamasotilasetuudet	
1.10.1971	Työttömyyseläkkeet	

2 Eläke-etuudet

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2010

1.1.2010 alkaen Suomeen muuttanut, ulkomailla lapsena vammautunut on voinut saada kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä, kun hän on täyttänyt 16 vuotta. Enää ei vaadita kolmen vuoden asumisaikaa Suomessa. Edellytyksenä on, että henkilö asuu Suomessa 16 vuotta täyttäessään ja saa tällöin lapsen vammaistukea.

Lapsikorotuksen myöntäminen muualla kuin Suomessa asuvasta lapsesta muuttui. Lapsikorotus voidaan myöntää vain Suomessa asuvasta lapsesta, jonka toimeentulosta eläkkeensaaja huolehtii. Lapsen on asuttava Suomessa, kun oikeus lapsikorotukseen syntyy ja sen maksaminen alkaa. Lapsikorotus voidaan myöntää myös EU:n sosiaaliturva-asetusta soveltavassa maassa asuvasta lapsesta.

Työkyvyttömyyseläkkeen kertakorotuksen tulona huomioon ottaminen muuttui siten, että rekisteröimättömään eläkkeeseen maksettava kertakorotus on tuloa kansaneläkkeessä.

Kansaneläkelain mukaista työkyvyttömyyseläkettä saavalla voi olla eläkkeen rinnalla tekemästään työstä ansiotuloja aikaisemman 588,66 euron

sijasta 600 euroa kuukaudessa ilman, että ne vaikuttavat hänen maksussa olevan eläkkeensä määrään. Työkyvyttömyyseläke voidaan jättää lepäämään vähintään kolmeksi kuukaudeksi ja enintään kahdeksi vuodeksi (aiemmin vähintään kuudeksi kuukaudeksi ja enintään viideksi vuodeksi). Lain työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhön paluun edistämisestä on tarkoitus olla voimassa vuoden 2013 loppuun.

2011

1.3.2011 tuli voimaan laki takuueläkkeestä. Takuueläke korotti Suomen vähimmäiseläkkeen 687,74 euroon kuukaudessa. Takuueläke ei korvaa kansaneläkettä, vaan se on uusi eläke. Takuueläkkeen täydestä määrästä vähennetään kaikki muut henkilön Suomesta tai ulkomailta saamat eläkkeet ja niitä vastaavat jatkuvat korvaukset.

Työkyvyttömyyseläkkeensaajat voivat ansaita 687,74 euroa kuukaudessa eli täysimääräisen takuueläkkeen verran ilman, että se vaikuttaa eläkkeen suuruuteen. Ansaintarajan määrä sidotaan kansaneläkeindeksiin. Laki on voimassa 31.12.2013 saakka.

2012

1.2.2012 alkaen työttömyyspäivärahan lisäpäiviä saanut pitkäaikaistyötön on voinut

saada vanhuuseläkkeen 62-vuotiaana ilman varhennusvähennystä.

2013

1.1.2013 varhennetun vanhuuseläkkeen alaikäraja muuttui 63 vuoteen. Vuonna 1951 tai sitä ennen syntyneet voivat saada varhennetun vanhuuseläkkeen edelleen 62 vuoden iässä.

1.1.2013 alkaen vanhuuseläke työttömyyspäivärahan lisäpäiväoikeuden perusteella voidaan myöntää aikaisintaan 63 vuoden iässä. Vuonna 1957 ja sitä ennen syntyneillä säilyy edelleen oikeus vanhuuseläkkeeseen lisäpäiväoikeuden perusteella 62 vuoden iässä.

2015

1.1.2015 tuli voimaan lakimuutos, jonka perusteella Kela selvittää ennen työkyvyttömyyseläkepäätöksen tekemistä, onko eläkkeenhakijalla oikeus Kelan kuntoutukseen.

2016

1.1.2016 tehtiin takuueläkkeeseen tasokorotus. Korotus nosti täyden takuueläkkeen 766,85 euroon.

2017

Kansaneläkelaki muuttui 1.1.2017 alkaen työeläkelakien uudistuksen yhteydessä. Muun muassa eläkeikärajat muuttuivat työeläkelainsäädännön muutosten mukaisiksi. Ennen vuotta 1965 syntyneillä kansaneläkkeen vanhuuseläkeikä on edelleen 65 vuotta. Vuonna 1965 tai sen jälkeen syntyneille kansaneläke myönnetään elinajanodotteen mukaan. Odote vahvistetaan kullekin ikäluokalle erikseen. Varhennetun vanhuuseläkkeen ikäraja on 63 vuotta ennen vuotta 1958 syntyneillä ja 64 vuotta vuosina 1958–1961 syntyneillä. Vuonna 1962 tai sen jälkeen syntyneet eivät enää saa varhennettua vanhuuseläkettä.

Lykkäyskorotuksen määrä on ennen vuotta 1962 syntyneillä 0,6 % kuukaudessa. Vuonna 1962 tai sen jälkeen syntyneillä lykkäyskorotus on 0,4 % kuukaudessa.

Ennen vuotta 1962 syntyneillä on oikeus vanhuuseläkkeeseen työttömyyspäivärahan lisäpäivien perusteella. Ikäraja on ennen vuotta 1958 syntyneillä 62 vuotta ja vuosina 1958–1961 syntyneillä 64 vuotta. Vuonna 1962 tai sen jälkeen syntyneet eivät enää saa vanhuuseläkettä työttömyyspäivärahan lisäpäivien perusteella.

Työeläke vaikuttaa kansaneläkkeen määrään. Tuloksi ei kuitenkaan lasketa työeläkkeen lykkäyskorotusta, joka maksetaan, kun jatkaa työssä

alimman vanhuuseläkeiän jälkeen, eikä 63 ikävuoden jälkeen karttunutta työeläkettä, kun se on karttunut ennen 1.1.2017. Osittainen varhennettu vanhuuseläke lasketaan tuloksi varhentamattomana eli maksettavaa eläkettä suurempana. Myös tuleva työeläke otetaan huomioon, jos Kelan vanhuuseläkettä tai varhennettua vanhuuseläkettä haetaan ennen työeläkettä.

Ennen vuotta 1962 syntyneiden Kelan maksama työkyvyttömyyseläke voi alkaa samasta ajankohdasta kuin työeläkkeen vanhuuseläke. Jos saa työkyvyttömyyseläkettä vain Kelasta, eläke voi alkaa sairauspäivärahakauden tai sitä vastaavan niin sanotun laskennallisen kauden jälkeen.

1.1.2017 alkaen työraueläke oikeuttaa lapsikorotukseen mutta ei takuueläkkeeseen. Osittainen varhennettu vanhuuseläke ei oikeuta takuueläkkeeseen eikä lapsikorotukseen. Työraueläke ja osittainen varhennettu vanhuuseläke pienentävät takuueläkkeen määrää.

Leskeneläkkeen täydennysmäärää laskettaessa tuloksi otetaan huomioon osittainen varhennettu vanhuuseläke. Tämä otetaan huomioon varhentamattomana.

Tuloksi ei lasketa työeläkkeen lykkäyskorotusta eikä ennen 1.1.2017 karttunutta työeläkettä, joka on karttunut 63 ikävuoden jälkeen.

2018

1.1.2018 tehtiin takuueläkkeeseen 15,01 euron tasokorotus.

2019

1.1.2019 takuueläkkeeseen tehtiin 9,25 euron tasokorotus.

1.4.2019 rintamalisiin tehtiin 1,2 %:n tasokorotus.

2020

1.1.2020 kansaneläkkeen määrä nousi 34,00 euroa kuukaudessa ja takuueläkkeen määrä 50,00 euroa kuukaudessa.

1.4.2020 tehtiin rintamalisään 74,32 euron tasokorotus.

2022

1.1.2022 alkaen leskeneläkettä maksetaan avioliitossa olleelle leskelle 10 vuoden ajan, kuitenkin vähintään siihen saakka, kun nuorin lapseneläkkeeseen oikeutetuista lapsista täyttää 18 vuotta. Leskeneläkkeeseen on oikeus myös avoliitossa olleella leskellä, joka on asunut yhteistaloudessa edunjättäjän kanssa vähintään viisi vuotta ja jolla on edunjättäjän kanssa yhteinen alaikäinen, samassa taloudessa asunut lapsi. Leskeneläkettä

maksetaan siihen saakka, kun yhteinen lapsi täyttää 18 vuotta. Muutokset eivät vaikuta maksussa oleviin leskeneläkkeisiin. Muutokset koskevat vuonna 1975 ja myöhemmin syntyneitä leskiä, jos edunjättäjä kuolee lainmuutoksen tultua voimaan.

2024

1.5.2024 rintamalisän ja ulkomaille maksettavan rintamalisän määrä korotettiin 146,28 eurosta 200,01 euroon kuukaudessa.

2025

1.1.2025 alkaen työkyvyttömyyseläkkeen alaikäraja nousee 16 vuodesta 18 vuoteen.

1.2.2025 alkaen Kela ei enää maksa kansaneläkkeenä maksettavia vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeitä muissa EU- ja Eta-maissa, Sveitsissä ja Isossa-Britanniassa asuville eläkkeensaajille.

a. Eläke-etuuksien euromäärät kuukaudessa vuodesta 2011 lähtien

Tarkistus- ajankohta	Kansaneläke			Leskeneläke			Lapseneläke				Ylimääräinen rintamalisä, täysi määrä ¹
	Täysi määrä yksin asuvalle	Täysi määrä parisuhteessa asuvalle	Takuueläkkeen täysi määrä	Alkueläke	Jatkoeläkkeen perusmäärä	Jatkoeläkkeen täysi täydennysmäärä ¹	Perusmäärä	Täysi täydennysmäärä	Lapsikorotus	Rintamalisä	
1.1.2011	586,46	520,19	.	302,47	94,74	491,72	55,65	84,18	20,45	45,82	221,27
1.3.2011	586,46	520,19	687,74	302,47	94,74	491,72	55,65	84,18	20,45	45,82	221,27
1.1.2012	608,63	539,85	713,73	313,90	98,32	510,31	57,76	87,36	21,23	47,55	229,64
1.1.2013	630,02	558,83	738,82	324,93	101,78	528,24	59,79	90,43	21,97	49,22	237,71
1.1.2014	633,91	562,27	743,38	326,94	102,41	531,50	60,15	90,99	22,11	49,53	239,18
1.1.2015	636,63	564,69	746,57	328,34	102,85	533,79	60,41	91,38	22,20	49,74	240,21
1.1.2016	634,30	562,62	766,85	327,14	102,47	531,83	60,19	91,05	22,12	49,56	239,32
1.1.2017	628,85	557,79	760,26	324,33	101,59	527,26	59,68	90,26	21,93	49,56	239,32
1.1.2018	628,85	557,79	775,27	324,33	101,59	527,26	59,68	90,26	21,93	49,57	239,32
1.1.2019	628,85	557,79	784,52	324,33	101,59	527,26	59,68	90,26	21,93	49,57 ²	239,32 ³
1.1.2020	662,86	591,79	834,52	327,54	102,60	532,48	60,27	91,16	22,15	50,68 ²	257,19
1.1.2021	665,29	593,97	837,59	328,74	102,97	534,44	60,49	91,49	22,23	125,46	258,13
1.1.2022	679,50	606,65	855,48	335,76	105,17	545,85	61,78	93,45	22,71	128,13	263,64
1.8.2022	703,45	628,03	885,63	347,60	108,88	565,09	63,96	96,74	23,51	132,65	272,93
1.1.2023	732,67	654,13	922,42	362,04	113,40	588,57	66,61	100,76	24,48	138,16	284,27
1.1.2024	775,70	692,54	976,59	383,30	120,06	623,13	70,53	106,68	25,92	146,28 ²	300,97
1.1.2025	783,41	699,42	986,30	387,11	121,25	629,33	71,23	107,74	26,18	202,00	303,96

¹ Yksinäinen eläkkeensaaja.

² 1.4.2019 alkaen 50,19 euroa kuukaudessa, 1.4.2020 alkaen 125 euroa kuukaudessa ja 1.5.2024 alkaen 200 euroa kuukaudessa.

³ 1.4.2019 alkaen 242,28 euroa kuukaudessa.

3 Vammaisetuudet

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2010

1.1.2010 alkaen vammaisetuuksia on maksettu myös silloin, kun laitoshoido kestää yli kolme kuukautta.

Suomeen muuttanut, ulkomailla lapsena vammautunut voi saada eläkettä saavan hoitotukea, kun hän on täyttänyt 16 vuotta. Enää ei vaadita 3 vuoden asumisaikaa Suomessa. Edellytyksenä on, että henkilö asuu Suomessa 16 vuotta täyttäessään ja saa tällöin alle 16-vuotiaan vammaistukea.

Eläkettä saavan hoitotukeen on ollut 1.1.2010 alkaen oikeus myös henkilöllä, joka saa tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain mukaista jatkuvaa tapaturmaeläkettä tai elinkorkoa tai liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain mukaista jatkuvaa työkyvyttömyyseläkettä tai ansionmenetykskorvausta, jota maksetaan, kun vahingosta on kulunut vuosi.

Työkyvyttömyyseläkkeensä työn vuoksi lepäämään jättäneelle myönnetään 16 vuotta täyttäneen ylin vammaistuki vähintään kolmen kuukauden ja enintään kahden vuoden ajalle (aiemmin edellytettiin,

että eläke on lepäävänä vähintään kuusi kuukautta). Lisäksi edellytetään, että henkilöllä on eläkkeen lepäämäänjättämishetkellä maksussa eläkettä saavan hoitotuki. Laki on määräaikainen ja voimassa vuoden 2010 alusta 2013 loppuun.

1.9.2010 alkaen eläkettä saavan korotettua tai ylintä hoitotukea on maksettu 50 euron suuruisella veteraanilisällä korotettuna eläkkeensaajille, joille maksetaan ylimääräistä rintamalisää.

Vammaisten tulkkauspalvelut siirtyivät Kelan hoitaviksi 1.9.2010.

2011

1.3.2011 alkaen oikeus eläkettä saavan hoitotukeen on voinut olla henkilöllä, joka saa takuueläkettä. Maahanmuuttajan erityistuki loppui, ja sen saajat siirtyivät takuueläkkeen saajiksi.

2013

1.1.2013 tehtiin veteraanilisään 50 euron ja ruokavaliokorvaukseen 2,60 euron tasokorotus.

2014

1.1.2014 tuli voimaan lainmuutos koskien asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annettua lakia. Muutoksen myötä kaikille lain mukaan vakuutetuille henkilöille

voidaan tietyin edellytyksin myöntää ja maksaa vammaisetuutta. Aikaisemmin vammaisetuuksia on voitu myöntää vain Suomessa vakinaisesti asuville henkilöille tai tilapäisesti ulkomailla asuville henkilöille.

1.1.2014 alkaen 65 vuotta täyttäneellä henkilöllä pelkkä leskeneläke on eläkettä saavan hoitotukeen oikeuttava eläke.

2015

1.6.2015 alkaen 16 vuotta täyttäneen perusvammaistuessa ei enää edellytä erityiskustannuksia. 16 vuotta täyttäneen korotettua ja ylintä vammaistukea sekä eläkettä saavan hoitotukea ei voi enää saada pelkästään toimintakyvyn heikentymisen ja erityiskustannusten perusteella. Hoitotukea myönnettäessä arvioidaan aina avun, ohjauksen ja valvonnan tarvetta sekä 16 vuotta täyttäneen vammaistuessa lisäksi sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuvaa haittaa. Erityiskustannukset voivat korottaa vammaisluokituksen määrän vain korotetun tuen tasolle.

Keliakiaa sairastavien ruokavaliokorvaus poistui 31.12.2015. Vuoden 2016 alusta alkaen ruokavaliokorvauksia ei enää myönnetä. Maksussa olevat ruokavaliokorvaukset lakkautettiin.

2017

1.1.2017 alkaen työuraeläke on eläkettä saavan hoitotukeen oikeuttava eläke.

1.6.2017 tuli voimaan eläketukilaki. Eläketuki on uusi hoitotuen peruste.

2018

1.1.2018 tehtiin eläkettä saavan perushoitotukeen 8,81 euron tasokorotus.

2019

1.4.2019 veteraanilisään tehtiin 1,2 %:n tasokorotus.

b. Vammaisetuuksien euromäärät kuukaudessa vuodesta 2011 lähtien

Tarkistus- ajankohta	Lapsen/aikuisen vammaistuki			Eläkkeensaajan hoitotuki			Veteraanilisä	Ruokavaliokorvaus
	Perustuki	Korotettu tuki	Ylin tuki	Perustuki	Korotettu tuki	Ylin tuki		
1.1.2011	85,93	200,51	388,80	57,55	143,27	302,96	50,20	21,00
1.1.2012	89,18	208,09	403,50	59,73	148,69	314,41	52,09	21,00
1.1.2013	92,31	215,40	417,68	61,83	153,91	325,46	104,42	23,60
1.1.2014	92,88	216,73	420,26	62,21	154,86	327,46	105,06	23,60
1.1.2015	93,28	217,66	422,06	62,48	155,53	328,87	105,51	23,60
1.1.2016	92,94	216,87	420,51	62,25	154,96	327,67	105,13	.
1.1.2017	92,14	215,00	416,91	61,71	153,63	324,85	105,13	.
1.1.2018	92,14	215,00	416,91	70,52	153,63	324,85	105,13	.
1.1.2019	92,14	215,00	416,91	70,52	153,63	324,85	105,13 ¹	.
1.1.2020	93,05	217,13	421,03	71,21	155,15	328,07	107,49	.
1.1.2021	93,39	217,93	422,58	71,48	155,72	329,27	107,88	.
1.1.2022	95,39	222,58	431,60	73,00	159,04	336,30	110,19	.
1.8.2022	98,75	230,43	446,81	75,58	164,65	348,16	114,07	.
1.1.2023	102,85	240,00	465,38	78,72	171,49	362,62	118,81	.
1.1.2024	108,89	254,10	492,71	83,34	181,56	383,92	125,79	.
1.1.2025	109,97	256,62	497,60	84,17	183,36	387,73	127,04	.

¹ 1.4.2019 alkaen 106,43 euroa kuukaudessa.

Liite 2. Sairausvakuutusetuuksien kehitys

1 Pääpiirteet

- 1.4.1964 Sairausvakuutuslain voimaantulo: maksut.
- 1.9.1964 Sairausvakuutuslain ensimmäinen toteutusvaihe (päivä- ja äitiysrahat, lääkkeet, tutkimus ja hoito, matkat).
- 1.1.1967 Sairausvakuutuslain toinen toteutusvaihe (lääkäripalkkiot).
- 1.1.1982 Päivä- ja äitiysrahajärjestelmä uusittiin.
- 1.1.1986 Lääkekorvausjärjestelmä uusittiin.
- 1.4.1994 Lääkekorvausjärjestelmä uusittiin uudelleen.
- 1.1.1996 Sairauspäivärahajärjestelmän perusteet muutettiin.
- 1.1.2006 Lääkekorvausjärjestelmä uusittiin.
- 1.1.2006 Sairausvakuutuksen rahoitus uusittiin.
- 1.8.2022 Perhevapaaudistuksen lakimuutokset tulivat voimaan.

2 Päivärahat

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2010

1.1.2010 alkaen osasairauspäivärahaa on voinut saada heti sairauspäivärahan omavastuuajan (sairastumispäivä ja yhdeksän seuraavaa arkipäivää) jälkeen. Osasairauspäivärahaa voidaan myöntää myös välittömästi sairauspäivärahan tai kuntoutusrahan jälkeen. Tietyin edellytyksin osasairauspäiväraha voidaan maksaa työnantajalle. Jos sairauspäiväraha tai osasairauspäiväraha alkaa tai jatkuu välittömästi sitä edeltäneen kuntoutusrahan jälkeen, ne voidaan myöntää ilman omavastuuajaa.

1.1.2010 alkaen sairausvakuutuslain mukaisen päivärahan perusteena olevasta työtulosta on vähennetty 60 % työntekijän työeläkevakuutusmaksun, palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun ja sairausvakuutuksen päivärahamaksun yhteismäärästä. Vuonna 2010 vähennys oli 3,5 %.

1.8.2010 alkaen sairauspäiväraha on ollut ensisijainen opintotukeen nähden. Opintotukea voidaan nostaa siihen asti, kun opiskelija saa päätöksen

sairauspäivärahan myöntämisestä. Laki koskee opiskelijoita, joiden työkyvyttömyys on alkanut 1.8.2010 tai sen jälkeen.

1.1.2010 tai sen jälkeen alkaneita vanhempainpäivärahakausia koskevan muutoksen mukaan isäkuukausi piteni kahdella viikolla siten, että isyysrahopäivien määrää pidennettiin 24 päivään. Isäkuukauden enimmäispituudeksi tuli näin 36 arkipäivää.

1.8.2010 alkaen työnantajalle on maksettu päivärahaetus siltä osin kuin työnantaja on maksanut vakuutetulle palkkaa työkyvyttömyysajalta työsuhteen perusteella ja työkyvyttömyys johtuu elin-, kudos- tai solusiirtoa varten tehdystä luovutuksesta.

2011

1.1.2011 sairausvakuutuslakia muutettiin siten, että yrittäjät ja tieteellistä tutkimusta tekevät tai taiteellista toimintaa harjoittavat apurahansaajat, joilla on työkyvyttömyyden alkaessa voimassa samanaikaisesti sekä maatalousyrittäjän että yrittäjän eläkevakuutus, saavat sairausvakuutuslain omavastuuajan päivärahaa samanaikaisesti molempien eläkevakuutusten perusteella.

1.1.2011 sairausvakuutuslakia tarkennettiin siten, että työmarkkinatuen korotusosia ei huomioida etuuden määrässä, kun päiväraha lasketaan työttömyysetuuden perusteella.

1.3.2011 alkaen sairausvakuutuksen vähimmäismääräiset sairaus- ja vanhempainpäivärahat sekä erityishoitoraha on sidottu kuluttajahintojen muutosta vastaavaan kansaneläkeindeksiin. Vähimmäismääräinen päiväraha on 22,13 euroa 1.3.2011 alkaen.

1.7.2011 sairausvakuutuslakia muutettiin niin, että sairauspäivärahan enimmäisajan jälkeen työhön palanneelle henkilölle voidaan sairauden uusiutuessa maksaa sairauspäivärahää omavastuuajan jälkeen enintään 50 arkipäivää. Edellytyksenä on, että hän on ollut enimmäisajan jälkeen työssä vähintään 30 päivää.

1.7.2011 alkaen takautuvasti päivärahan kanssa samalle ajalle myönnetty kansaneläkelain mukainen työkyvyttömyyseläke ei ole poistanut oikeutta sairauspäivärahaan, vaan eläke vähennetään sairauspäivärahasta.

2012

1.6.2012 alkaen sairauspäivärahan maksaminen 90 arkipäivän jälkeen on edellyttänyt työterveyslääkärin lausuntoa jäljellä olevasta työkyvystä ja työssä jatkamisen mahdollisuuksista. Muutos koskee vain työntekijöitä.

1.6.2012 alkaen sairauspäivärahää on pitänyt hakea kahden kuukauden kuluessa työkyvyttömyyden alkamisesta ja osasairauspäivärahää kahden

a. Päiväraha-perusteiden euromäärät vuodesta 2010 lähtien

Tarkistus- ajankohta	Sairaus- ja vanhempainpäivä- rahan vähimmäis- määrä, euroa päivässä	Työtulo/vuositulo, euroa vuodessa				Palkansaajien palkkatulosta vähennettävä osuus, % ¹
		a	b	c	d	
1.1.2010	22,04	1 264	32 893	.	50 606	3,5
1.1.2011	22,04	1 286	33 480	.	51 510	3,67
1.3.2011	22,13	1 286	33 480	.	51 510	3,67
1.1.2012	22,96	1 325	34 496	.	53 072	3,94
1.1.2013	23,77	1 362	35 458	.	54 552	3,89
1.1.2014	23,92	1 386	36 072	.	55 498	4,13
1.1.2015	24,02	1 399	36 420	.	56 032	4,28
1.1.2016	23,93	1 409	36 686	30 001	56 443	4,60
1.1.2017	23,73	1 426	37 113	30 351	57 101	4,64
1.1.2018	24,64	1 428	37 167	30 394	57 183	4,48
1.1.2019	27,86	1 454	37 861	30 962	58 252	4,24
1.1.2020	28,94	1 484	38 636	31 595	59 444	9,58
1.1.2021	29,05	1 504	39 144	32 011	60 225	9,91
1.1.2022	29,67	1 541	40 106	32 797	61 705	9,83
1.8.2022	30,71	1 541	40 106	32 797	61 705	9,83
1.1.2023	31,99	1 599	41 629	34 043	64 048	10,01
1.1.2024	31,99	1 680	43 740	35 769	67 296	8,95
1.1.2025	31,99	1 717	44 702	28 241	68 776	8,58

1 Työntekijän työeläke- ja työttömyysvakuutusmaksun ottaminen huomioon yleistä ansiotasoa alentavina tekijöinä.

a 2010–2018

Työtulo, jota pienemmillä tuloilla sairauspäivärahaa maksettiin vasta, kun 55 kalenteripäivää oli yhdenjaksoisesti kulunut työkyvyttömyyden alkamisesta.

2019

Työtulo, jota pienemmillä tuloilla maksettiin vähimmäismääräistä sairauspäivärahaa.

2020–2024

Vuositulo, jota pienemmillä tuloilla maksetaan vähimmäismääräistä sairauspäivärahaa.

b 2010–2015

Työtulo, jota pienemmillä tuloilla tulorajasta a alkaen sairauspäiväraha oli 70 % työtulon kolmasosasta ja josta alkaen sairauspäiväraha kasvoi 40 %:lla ylitteen kolmasosasta tulorajaan d saakka.

2016–2019

Työtulo, johon saakka vanhempainpäiväraha oli 70 % työtulon kolmasosasta ja jonka jälkeen vanhempainpäiväraha kasvoi 40 %:lla ylitteen kolmasosasta tulorajaan d saakka.

2020–2024

Vuositulo, johon saakka vanhempainpäiväraha on 70 % vuositulon kolmasosasta ja jonka jälkeen vanhempainpäiväraha kasvaa 40 %:lla ylitteen kolmasosasta tulorajaan d saakka.

c 2016

Työtulo, jota pienemmillä tuloilla tulorajasta a alkaen sairauspäiväraha oli 70 % työtulon kolmasosasta ja josta alkaen sairauspäiväraha kasvoi 35 %:lla ylitteen kolmasosasta tulorajaan d saakka.

2017–2019

Työtulo, jota pienemmillä tuloilla tulorajasta a alkaen sairauspäiväraha oli 70 % työtulon kolmasosasta ja josta alkaen sairauspäiväraha kasvoi 20 %:lla ylitteen kolmasosasta.

2020–2024

Vuositulo, jota pienemmillä tuloilla tulorajasta a alkaen sairauspäiväraha on 70 % vuositulon kolmasosasta ja josta alkaen sairauspäiväraha kasvaa 20 %:lla ylitteen kolmasosasta.

2025

Vuositulo, jota pienemmillä tuloilla tulorajasta a alkaen sairauspäiväraha on 70 % vuositulon kolmasosasta ja josta alkaen sairauspäiväraha kasvaa 15 %:lla ylitteen kolmasosasta.

d 2010–2015

Työtulo, jota suuremmilla tuloilla sairauspäiväraha kasvoi 25 %:lla ylitteen kolmasosasta. 1.1.2007–31.12.2015 se työtulo, johon saakka vanhempainpäivärahat maksettiin korotettuina (äitiysraha 56 työtulon kolmasosasta, äidin vanhempainraha 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 75 % työtulon kolmasosasta ensimmäiseltä arkipäivältä 90 % sekä isän vanhempainraha ja isyysraha yhteensä 30 ensimmäiseltä arkipäivältä 75 % työtulon kolmasosasta) ja jota suuremmilla tuloilla korotus oli 32,5 % ylitteen kolmasosasta.

2016–2019

Työtulo, jota suuremmilla tuloilla sairaus- ja vanhempainpäiväraha kasvoivat 25 %:lla ylitteen kolmasosasta ja johon saakka äitiysraha maksettiin korotettuna 56 ensimmäiseltä arkipäivältä 90 % työtulon kolmasosasta.

2020–2022

Vuositulo, jota suuremmilla tuloilla vanhempainpäiväraha kasvaa 25 %:lla ylitteen kolmasosasta ja vuositulo, johon saakka äitiysraha maksetaan korotettuna 56 ensimmäiseltä arkipäivältä 90 % vuositulon kolmasosasta.

2023–2024

Vuositulo, jota suuremmilla tuloilla vanhempainraha kasvaa 25 %:lla ylitteen kolmasosasta. Vuositulo, johon saakka raskausraha maksetaan korotettuna ja vuositulo, johon saakka vanhempainraha maksetaan korotettuna 16 ensimmäiseltä arkipäivältä 90 % vuositulon kolmasosasta.

kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta alkaen sitä halutaan saada. Muiden päivärahaetuuksien hakijat säilyvät ennallaan.

2013

1.1.2013 alkaen isyysvapaa ja isyysrahan maksaminen muuttuivat. Uudistus koskee niitä perheitä, joissa äitiysraha tai adoptioiperheissä vanhempainraha on alkanut 1.1.2013 jälkeen. Uudistuksen myötä isäkuukausi poistui. Isyysrahakausi on yhteensä enintään 54 arkipäivää eli noin 9 viikkoa. Isä voi vastedeskin pitää enintään 18 isyysrahapäivää samaan aikaan kuin äiti saa äitiys- tai vanhempainrahaa. Loput tai halutessaan kaikki isyysrahapäivät isä voi pitää äitiys- ja vanhempainrahakauden jälkeen siihen asti, kun lapsi täyttää 2 vuotta.

2014

1.1.2014 alkaen osasairauspäivärahan maksamisen enimmäisaika piteni 72 arkipäivästä 120 arkipäivään. Osasairauspäivärahaa voi saada myös, jos on useampi osa-aikatyö, sillä edellytyksellä, että osa-aikatöiden yhteenlaskettu työaika on vähintään 35 tuntia viikossa.

2015

1.1.2015 alkaen erityishoitorahaa voidaan maksaa vanhemmalle, jonka lapsi kokeilee kouluun tai päivähoitoon paluuta mukautetusti. Kokeilun tulee

perustua hoitavan lääkärin arvioon ja sen pitää edellyttää vanhemman varallaoloa kotona. Tämä koskee tilanteita, joissa lapsi ei voi vaikean sairauden hoidon vuoksi palata suoraan täysipainoisesti päivähoitoon tai kouluun.

1.1.2015 alkaen isälle voidaan maksaa vanhempainrahaa työ- ja opiskeluajalta, jolloin vanhempainraha maksetaan työskentely- ja opiskelupäiviltä vähimmäismääräisenä. Äidin tai isän pitämän vanhempainrahajakson vähimmäispituus poistui.

1.1.2015 alkaen päätoiminen opiskelija voi ryhtyä vähäisessä määrin opiskelemaan sairauspäivärahakauden aikana. Vähäisellä määrällä tarkoitetaan opiskelua, joka on määrältään enintään 40 % ohjeellisesta lukukauden tai lukuvuoden tavoitteesta. Muutoksen tarkoitus on varmistaa opintojen edistyminen ja ehkäistä keskeyttämrisriskiä.

2016

1.1.2016 alkaen vanhempainpäivärahakaudelta maksettava 30 päivän korotusosa poistetaan, ja päiväraha määräytyy jatkossa enintään 70 %:n korvausasteen mukaan nykyisen 75 %:n sijaan. Muutos koskee niitä vanhempia, joiden vanhempainpäivärahakausi alkaa 1.1.2016 jälkeen.

1.1.2016 alkaen sairauspäivärahan ja kuntoutusrahan 70 %:n korvaustasoon oikeuttava vuosittainen työtuloraja on 30 000 euroa. Tulorajan ylittävältä

osalta sairauspäivärahaa ja kuntoutusrahaa karttuu nykyisen 40 %:n sijasta 35 % vuoden 2015 tasossa 56 032 euroon saakka ja tämän ylittävältä osalta 25 %.

1.1.2016 lukien sairauspäivärahan hakijan työedellytyksen täyttymistä ei enää selvitetä.

1.4.2016 alkaen äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaalta vuosilomaa kertyy vuosilomalain ja merimiesten vuosilomalain perusteella enintään kuuden kuukauden ajalta. Työnantajan vuosilomakustannuskorvausta maksetaan vain lakisääteisen vuosiloman ajalta syntyneistä kustannuksista.

2017

1.1.2017 alkaen työtuloihin perustuva sairauspäiväraha on 70 % päiväansioista 30 350 euron vuosityötuloon asti. Yli 30 350 euron vuosityötulosta korvausaste laskee 20 %:iin. Muutos ei koske erityishoitorahaa tai vanhempainpäivärahoja.

1.3.2017 alkaen Kela maksaa vain yhtä etuutta eli tartuntatautipäivärahaa sellaiselle henkilölle, joka on määrätty olemaan tartuntataudin vuoksi poissa työstään, eristettäväksi tai karanteeniin. Se korvaa aiemmin maksetun päivärahan ja ansionmenetykskorvauksen yhdistelmän.

1.3.2017 alkaen lapsen äidin naispuolisella avio- tai avopuolisella on oikeus vanhempain- ja

isyysrahaan samoin perustein kuin lapsen äidin miespuolisella avio- tai avopuolisella.

1.3.2017 alkaen lapsen hoidosta vastaavalla isällä on oikeus isyys- ja vanhempainrahaan, vaikka lapsen äiti ja isä eivät elä yhteisessä taloudessa avio- tai avoliitossa. Jos isä ottaa lapsen hoitoonsa äitiysrahakaudella, isällä on oikeus vanhempainrahaan jo äitiysrahakauden aikana.

2018

1.1.2018 alkaen YEL-päivärahan omavastuu-aika lyheni yhteen päivään eli sairastumispäivään.

2019

1.1.2019 tai sen jälkeen alkaviin sairauspäivärahoihin ei enää sovelleta 55 päivän odotusaikaa. Sairauspäivärahaa maksetaan vähimmäismääräisenä (27,86 euroa/arkipäivä) omavastuuajan (sairastumispäivä ja seuraavat yhdeksän arkipäivää) jälkeen.

1.4.2019 alkaen laki asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa (16/2019) korvasi lain asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta (1573/1993).

1.4.2019 tai sen jälkeen alkavilla vanhempainrahakausilla ei enää edellytetä, että adoptoitu lapsi olisi alle 7-vuotias.

1.4.2019 tai sen jälkeen alkavilla vanhempainraha-kausilla äiti voi saada vanhempainrahaa 54 päivää pidempään, kun lapsella ei ole vahvistettua isää eikä äidillä ole avio- tai avopuolisoa, jolla olisi oikeus isyysrahaan.

1.4.2019 tai sen jälkeen alkavilla vanhempainrahakausilla isyysrahakausi pitenee 18 arkipäivää jokaisesta samanaikaisesti syntyneestä tai adoptoidusta lapsesta, jos lapsia syntyy tai adoptoidaan kerralla enemmän kuin yksi.

2020

1.1.2020 alkaen sairauspäivärahat, erityishoitoraha ja vanhempainpäivärahat määräytyvät vuositulon perusteella. 16.3.–13.5.2020 maksettiin väliaikaista epidemiatukea työntekijälle, joka hoiti lastaan kotona palkattomalla vapaalla koronaepidemian takia. Tukea voitiin maksaa poikkeusolojen ajalta myös henkilölle, joka oli saapunut ulkomailta Suomeen ja ohjattu karanteeninomaisiin oloihin.

2022

1.8.2022 tuli voimaan perhevapaa uudistus, joka muutti vanhempainpäivärahoja. Uudistuksen jälkeen vanhempainpäivärahoja ovat erityisraskausraha, raskausraha ja vanhempainraha. Vanhempainrahapäiviä on yhteensä 320 arkipäivää, joista kummankin vanhemman kiintiö on 160 arkipäivää.

Omasta kiintiöstään voi luovuttaa toiselle vanhemmalle tai lasta hoitavalle henkilölle enintään 63 arkipäivää. Lisäksi synnyttävälle vanhemmalle maksetaan raskausrahaa 40 arkipäivältä.

2023

1.1.2023 osasairauspäivärahan saamisen edellytykset muuttuivat ja enimmäisaika piteni 150 arkipäivään. Osa-aikatyö on mahdollista aloittaa jo omavastuuajalla. Myös osasairauspäivärahan edellytyksenä oleva kokoaikatyön määritelmä muuttui. Nyt kokoaikatyöllä tarkoitetaan yleensä ansiotyötä, jossa säännöllinen työaika on vähintään 30 tuntia viikossa.

2025

1.1.2025 sairauspäivärahojen alaikäraajat nousevat 16 vuodesta 18 vuoteen.

1.1.2025 alkaen sairauspäivärahan määrä on 70 % vuositulojen kolmassadasosasta 28 241 euron vuosituloon asti. Tulorajan ylittävältä osalta korvaus on 15 %.

3 Sairaanhoitokorvaukset

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2010

1.1.2010 alkaen suuhygienistin antama hoito on korvattu, kun hoito perustuu yksityisessä terveydenhuollossa toimivan hammaslääkärin määräykseen. Tutkimus ja hoito korvataan enintään 15 kerralta, jos tutkimus on tehty tai hoito on annettu kahden vuoden kuluessa määräyksestä. Suun terveystarkastus korvataan kerran kalenterivuodessa. Vakuutetulle maksettava korvaus on euroääräinen ilman kiinteää omavastuuta.

1.5.2010 alkaen tulivat voimaan uudet EU-asetukset (883/04 ja 987/09). Sairaanhoitokorvausten perusteet muuttuivat eräillä henkilöryhmillä. Uusi henkilöryhmä, jolle korvataan sairaanhoitokustannukset sairausvakuutuslain mukaan, ovat vain Suomesta eläkettä saavat, jotka eivät asu Suomessa eivätkä ole Suomessa vakuutettuja. Heidän sekä Suomessa tilapäisen oleskelun aikana syntyneet sairaanhoitokustannukset että EU- tai ETA-valtiossa syntyneet sairaanhoidon kustannukset kuuluvat Suomen vastuulle. Muut korvausperustemuutokset koskevat Suomessa sairausvakuutettuja, joille on syntynyt sairaanhoitokustannuksia ulkomailta. He ovat oikeutettuja hakemaan sairausvakuutuslain

nojalla Kelasta korvauksia. Toisessa EU- tai ETA-valtiossa sairausvakuutetut ovat oikeutettuja hakemaan Kelasta sairaanhoitokorvauksia Suomessa syntyneistä kustannuksista. Kustannukset laskutetaan asuinvaltiolta.

1.7.2010 alkaen sairausvakuutuslain mukainen sairaanhoitokorvaus on voitu maksaa myös sairaanhoitajan määräämille lääkkeille ja perusvoiteille.

2011

1.1.2011 alkaen lääkärin antamasta kuntoutuspsykoterapiasta ei ole enää maksettu sairausvakuutuslain mukaista korvausta, jos kuntoutuspsykoterapia korvataan kuntoutuksena.

1.3.2011 alkaen Kela on korvannut sairaanhoitokustannuksia myös kunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon tiloissa annetusta yksityisestä hoidosta.

Hammashoidon taksa jakautuu hammaslääkärin palkkiotaksaan, rintamaveteraanien protetiikan toimenpidetäksään ja suuhygienistin palkkiotaksaan.

2013

1.1.2013 yksityisen sairaanhoidon korvauksissa siirryttiin uuteen korvausjärjestelmään. Prosenttiosuuksiin perustuvasta korvauksesta luovuttiin, ja Kela vahvistaa lääkärin- ja

hammaslääkäripalkkioille sekä tutkimuksille ja hoidoille taksan, joka kertoo suoraan potilaalle maksettavan korvauksen määrän. Samalla luovuttiin tutkimuksen ja hoidon yhteydessä perittävästä 13,46 euron kiinteästä omavastuusta. Laboratorio- ja radiologisia tutkimuksia lukuun ottamatta korvaustaso säilyy ennallaan.

1.1.2013 Kelan korvaamien matkojen matkakohtainen omavastuu nousi 9,25 eurosta 14,25 euroon. Matkakustannusten vuosiomavastuu nousi 157,25 eurosta 242,25 euroon.

1.1.2013 lääkekustannusten vuosiomavastuu aleni 700,92 eurosta 670 euroon. Tämän täytyttyä asiakas maksaa jokaisesta korvattavasta lääkkeestä 1,50 euroa.

1.2.2013 lääkkeiden peruskorvaus ja alempi erityiskorvaus pienenevät. Peruskorvaus pieneni 42 %:sta 35 %:iin ja alempi erityiskorvaus 72 %:sta 65 %:iin. Ylempi erityiskorvaus (100 %) säilyi ennallaan.

Myös annosjakelusta perittävän palkkion korvaus pieneni 42 %:sta 35 %:iin. Koska annosjakelusta maksettavaa korvausta ei ole tarkoitus pienentää, korvauksen perusteeksi hyväksyttävä palkkiotaso nousi 3 eurosta 3,60 euroon.

1.2.2013 lääkkeiden hintalautakunta alensi viitehintajärjestelmään kuulumattomien korvattavien myyntiluvallisten lääkevalmisteiden tukkuhintoja 5 %.

b. Sairaanhoidokorvausten euromääräiset omavastuut vuodesta 2010 lähtien

Tarkistus- ajankohta	Lääkkeet			Tutkimus ja hoito	Matkat	
	Lääkekohtainen ylempi erityiskorvaus	Vuotuinen lisäkorvaus	Lääkekohtainen lisäkorvaus		Matkakohtainen korvaus	Vuotuinen lisäkorvaus
1.1.2010	3,0	672,70	1,5	13,46	9,25	157,25
1.1.2011	3,0	675,39	1,5	13,46	9,25	157,25
1.1.2012	3,0	700,92	1,5	13,46	9,25	157,25
1.1.2013	3,0	670,00	1,5	–	14,25	242,25
1.1.2014	3,0	610,00	1,5	–	14,25	242,25
1.1.2015	3,0	612,62	1,5	–	16,00 ¹	272,00
1.1.2016	4,5	610,37	2,5	–	25,00 ¹	300,00
1.1.2017	4,5	605,13	2,5	–	25,00 ¹	300,00
1.1.2018	4,5	605,13	2,5	–	25,00 ¹	300,00
1.1.2019	4,5	572,00	2,5	–	25,00	300,00
1.1.2020	4,5	577,66	2,5	–	25,00	300,00
1.1.2021	4,5	579,78	2,5	–	25,00	300,00
1.1.2022	4,5	592,16	2,5	–	25,00	300,00
1.1.2023	4,5	592,16	2,5	–	25,00	300,00
1.1.2024	4,5	626,94	2,5	–	25,00	300,00
1.1.2025	4,5	633,17	2,5	–	25,00	300,00

¹ Taksimatkoissa oli kaksi omavastuuta 1.1.2015–30.6.2018. Omavastuu oli 25 euroa (16 euroa vuonna 2015), kun taksi tilattiin alueellisesti keskitetystä tilausnumerosta, ja 50 euroa (32 euroa vuonna 2015), kun taksi tilattiin muualta kuin keskitetystä tilausnumerosta. 1.7.2018 alkaen asiakas voi saada korvausta taksimatkasta vain silloin, kun matka on tilattu Kelan kanssa suorakorvaussopimuksen tehneestä tilausvälityskeskuksesta, ja omavastuu on yhdensuuntaiselta matkalta enintään 25 euroa.

2014

1.1.2014 lääkekustannusten vuosiomavastuu aleni 670 eurosta 610 euroon. Omavastuuosuuden täytyttyä asiakas maksaa 1,50 euroa jokaisesta ostamastaan korvattavasta lääkkeestä.

1.1.2014 uusi lääketaksa-asetus muutti reseptilääkkeiden vähittäishintojen laskentaperusteita. Kalliimpien reseptilääkkeiden hinnat laskivat ja halvempien nousivat. Lisäksi apteekin perimä toimitusmaksu nousi 0,43 eurosta 2,39 euroon (sisältää arvonlisäveron).

1.1.2014 otettiin käyttöön eurooppalainen lääkemääräys. Potilasdirektiivi velvoittaa hyväksymään toisessa EU- tai Eta-valtiossa tai Sveitsissä kirjoitetut lääkemääräykset, jos lääkemääräyksessä tarkoitettulla lääkkeellä on myyntilupa siinä jäsenmaassa, jossa se aiotaan hankkia.

1.1.2014 tuli voimaan laki rajat ylittävistä terveydenhuollosta. Laki sekä toimeenpanee Suomessa Euroopan unionin potilasdirektiivin että kokoaa samaan lakiin EU- ja Eta-maiden ja Sveitsin osalta rajat ylittävää terveydenhuoltoa koskevaa sääntelyä aikaisemmin voimassa olevasta lainsäädännöstä (muun muassa sairausvakuutuslaista). Uusi laki toi jonkin verran muutoksia esimerkiksi sairaanhoito-oikeuksiin sekä Suomessa että ulkomailla, sairaanhoitokustannusten korvausperusteisiin ja hakemusten käsittelyä koskeviin prosesseihin.

1.1.2014 Vaikka asiakkaalle tuli oikeus valita hoitopaikkansa kaikista Suomen terveysasemista ja erikoissairaanhoidon yksiköistä, Kela korvaa matkat edelleen lähimpään hoitopaikkaan.

2015

1.1.2015 alkaen hammaslääkärin tekemästä suun ja hampaiden tutkimuksesta saa korvausta pääsääntöisesti vain joka toinen vuosi. Korvaus voidaan kuitenkin edelleen maksaa joka vuosi, jos tiheämpää tutkimista on potilaan terveydentilan vuoksi tarpeellista. Suuhygienistin tekemä suun terveystarkastus korvataan vain joka toinen kalenterivuosi.

1.1.2015 Kelan korvaamien matkojen omavastuu nousi 14,25 eurosta 16 euroon yhteen suuntaan tehdyiltä matkalta. Matkakorvausten vuosiomavastuu nousi 242,50 eurosta 272 euroon. Taksimatkoihin tuli kaksi omavastuuta. Kun asiakas tilaa taksin alueellisesti keskitetystä tilausnumerosta, hän saa matkakorvauksen heti taksissa ja maksaa matkastaan vain omavastuuosuuden (16 euroa). Jos matka tilataan muualta kuin keskitetystä tilausnumerosta, matka on maksettava ensin kokonaan itse ja haettava jälkikäteen korvausta Kelasta. Omavastuuosuus on tällöin 32 euroa, eikä se kerrytä matkakustannusten vuosiomavastuuta. Korotettua omavastuuta koskevaa sääntelyä ei sovelleta tilanteissa, joissa matkakorvauksiin oikeutettu henkilö ei ole sairausvakuutettu Suomessa. Sama koskee EU- ja Eta-maissa tai Sveitsissä tehtyjä taksimatkoja.

1.1.2015 lääkekustannusten vuosiomavastuu nousi 610 eurosta 612,62 euroon. Tämän täytyttyä asiakas maksaa jokaisesta korvattavasta lääkkeestä 1,50 euroa.

1.4.2015 alkaen tiettyjen erityisryhmien lääkeostoissa otettiin käyttöön jokaiselta alkavalta hoitoviikolta perittävä ylemmän erityiskorvauksen ja lisäkorvauksen poikkeava lääkekohtainen omavastuu. Poikkeava lääkekohtainen omavastuu on kahdestoistaosa kolmen kuukauden hoitoaikaa vastaavasta lääkekohtaisesta omavastuusta. Poikkeava lääkekohtainen omavastuu voidaan periä, jos sairauden hoidossa käytettävän lääkkeen enintään kolmen kuukauden hoitoaikaa vastaava lääkemäärä on lääketieteellisistä tai hoidollisista syistä tai lääkevalmisteen farmaseuttisten ominaisuuksien vuoksi ostettava useana toimituseränä tai kyse on annosjaellusta lääkkeestä.

1.5.2015 alkaen rajat ylittävää terveydenhuoltoa koskeva laki mahdollistaa sen, että Suomi voi valtioiden välisessä laskutuksessa laskuttaa todellisia kustannuksia kaikkien henkilöryhmien osalta. Uuden laskutusprosessien käyttöönotto odottaa EU-lainsäädäntöön tehtävän vastaavan muutoksen voimaantuloa.

2016

1.1.2016 alkaen lääkekorvauksiin tuli kalenterivuosikohtainen 50 euron alkuomavastuu kaikille yli

18-vuotiaille. Reseptilääkkeet maksetaan kokonaan itse alkuomavastuun täyttymiseen asti.

1.1.2016 alkaen lääkkeiden peruskorvaus suureni 35 %:sta 40 %:iin. Myös annosjakelusta perittävän palkkion korvaus suureni 35 %:sta 40 %:iin. Koska annosjakelusta maksettavaa korvausta ei ole tarkoitus muuttaa, korvauksen perusteeksi hyväksyttävä palkkiotaso laski 3,60 eurosta 3,15 euroon.

1.1.2016 alkaen ylemmän erityiskorvausluokan lääkekohtainen omavastuu nousi 3 eurosta 4,50 euroon ja lisäkorvauksen lääkekohtainen omavastuu 1,50 eurosta 2,50 euroon.

1.1.2016 alkaen lääkkeiden vuosiomavastuu on 610,37 euroa.

1.1.2016 alkaen uuden rinnakkaisvalmisteen kohtuullinen tukkuhinta voi olla enintään 50 % vastaavalle valmisteele hyväksytystä tukkuhinnasta tai enintään 60 %, jos uusi rinnakkaisvalmiste sisältää uuden annostelulaitteen.

1.1.2016 alkaen leikattiin lääkärin, hammaslääkärin ja suuhygienistin toimenpidekohtaisia korvaustaksoja sekä lääkärin ja hammaslääkärin määräämän tutkimuksen ja hoidon korvaustaksoja. Hammaslääkärin tekemän suun tutkimuksen korvaus sekä rintamaveteraanien protetiikan toimenpidetaksaa jätettiin vuoden 2015 tasolle.

1.1.2016 alkaen Kelan korvaamien matkojen omavastuu nousi aiemmasta 16 eurosta 25 euroon yhteen suuntaan tehdyiltä matkalta. Taksimatkan korotettu omavastuu nousi 32 eurosta 50 euroon. Matkakorvausten vuosiomavastuu nousi 272 eurosta 300 euroon.

1.7.2016 alkaen lääkkeiden hintalautakunta on alentanut viitehintajärjestelmään sisältyvien lääkevalmisteiden enimmäistukkuhintoja. Tämä koskee niitä viitehintaryhmään sisällytettyjä lääkevalmisteita, joiden enimmäistukkuhinnat ovat korkeampia kuin korkein vahvistettu rinnakkaisvalmisteen enimmäistukkuhinta, eli lähinnä suora- ja rinnakaistuotuja alkuperäisvalmisteita. Samassa yhteydessä lääkkeiden hintalautakunta arvioi uudelleen viitehintaryhmään sisältyvien rajoitetusti korvattavien lääkevalmisteiden korvattavuuden laajuuden.

2017

1.1.2017 alkaen diabeteslääkkeistä muut kuin insuliinivalmisteet siirrettiin ylemmästä erityiskorvausluokasta (100 %) alempaan erityiskorvausluokkaan (65 %).

1.1.2017 alkaen kalliiden, yli 1 000 euroa pakkaukselta maksavien lääkkeiden kerralla korvattava määrä rajattiin yhden kuukauden tarvetta vastaavaksi. Kalliita lääkkeitä koskee poikkeava lääkekohtainen omavastuu.

1.1.2017 alkaen korvattavien lääkkeiden toimitusvälit on määritelty sairausvakuutuslaissa.

1.1.2017 alkaen lääkkeiden vuosiomavastuu on 605,13 euroa.

1.1.2017 alkaen ehdollinen korvattavuus tuli mahdolliseksi.

1.1.2017 alkaen viitehintaa määräytyy siten, että edullisimman lääkevalmisteen hintaan (vähittäismyyntihinta + alv) lisätään 0,50 euroa.

1.1.2017 alkaen uuden biosimilaarivalmisteen kohtuulliseksi tukkuhinnaksi voidaan hyväksyä enintään 70 % vastaavalle valmisteelle hyväksytystä tukkuhinnasta.

1.1.2017 alkaen poikkeava viitehintaryhmä muodostuu, kun viitehintaryhmään sisältyy lääkevalmiste, jolle on myönnetty rinnakkaisvalmisteista merkittävästi poikkeava käyttöaihe.

1.1.2017 alkaen lääkevalmisteen tukkuhinnan kohtuullisuus arvioidaan uudestaan, kun korvausjärjestelmään tulee kaupan oleva samaa vaikuttavaa lääkeainetta sisältävä lääkevalmiste tai biosimilaarivalmiste.

1.4.2017 alkaen viitehintajärjestelmä laajeni koskemaan myös rinnakaistuonti- ja rinnakkaisjakeluvalmisteita.

2018

1.1.2018 alkaen kallista lääkettä voi ostaa yhdellä kerralla määrän, jolla lääkekustannusten vuosiomavastuu ylittyy. Muutoin kalliista, yli 1 000 euroa pakkaukselta maksavista lääkkeistä saa edelleen korvauksen vain kuukauden tarvetta vastaavasta määrästä kerrallaan.

1.7.2018 alkaen korvataan vain ne taksimatkat, jotka on tilattu Kelan kanssa sopimuksen tehneestä alueellisesta tilausvälityskeskuksesta.

2019

1.1.2019 alkaen lääkekustannusten vuosiomavastuu on 572 euroa.

2020

1.1.2020 alkaen lääkekustannusten vuosiomavastuu on 577,66 euroa.

2021

1.1.2021 alkaen korkeakouluopiskelijoiden matkat opiskeluterveydenhuoltoon korvataan sairaanhoitovakuutuksesta. Korkeakouluopiskelijat käyttävät Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) palveluja ja voivat saada näistä perusterveydenhuollon matkoista korvausta.

1.1.2021 alkaen koronaviruksen (COVID-19) PCR-tutkimuksen korvaustaksa on 100,00 euroa. Korvaus voidaan maksaa suorakorvauksena yksityiselle palveluntuottajalle silloinkin, kun omavastuuosuuden on maksanut testattavan työnantaja.

27.3.2021 alkaen Kela korvaa koronarokotuksista syntyviä kustannuksia työnantajille. Korvaus on 10,00 euroa rokotustoimenpidettä kohden. Työnantaja voi valita, maksetaanko korvaukset työnantajalle sairaanhoitovakuutuksen vai työterveyshuollon korvauksina.

1.1.2021 alkaen lääkekustannusten vuosiomavastuu on 579,78 euroa.

2022

1.1.2022 alkaen koronarokotustoimenpiteestä työnantajalle maksettava korvaus nousee 10 eurosta 16 euroon.

1.1.2022 alkaen lääkekustannusten vuosiomavastuu on 592,16 euroa.

2023

1.1.2023 alkaen korvattavia sairaanhoidon kustannuksia ovat

- korvattavien reseptilääkkeiden kustannukset
- käynnit yksityislääkärin vastaanotolla
- yksityishammaslääkärin palvelut

- suuhygienistin palvelut
- yksityisen sairaanhoidon tutkimus- ja hoitotoimenpiteet, jotka koskevat mielenterveyden tai suun hoitoa ja jotka on määrännyt psykiatrian erikoislääkäri, suu- ja leukakirurgian erikoislääkäri tai hammaslääkäri
- suu- ja leukakirurgian erikoislääkärin toimenpiteet yksityisessä sairaanhoidossa
- erikoishammasteknikon yksityisessä sairaanhoidossa tekemät protetiikan kliinisen työn toimenpiteet rintamaveteraaneille sekä tekniset työt
- mielenterveyden hoitoon liittyvät psykiatrian erikoislääkärin tai lääkärin toimenpiteet yksityisessä sairaanhoidossa
- psykologin yksityisessä sairaanhoidossa tekemät tutkimukset
- lääkärin tai psykiatrian erikoislääkärin yksityisessä sairaanhoidossa antama psykoterapia
- yksityiseen sairaanhoitoon tehdyt matkat, jos annettu hoito on Kela-korvattavaa
- hyvinvointialueen antamalla maksusitoumuksella tai palvelusetelillä tehdyt matkat sinne, mistä asiakas on hankkinut hoidon
- koronatutkimukset ja koronarokotus 30.6.2023 asti.

1.5.2023 alkaen ulkomailta saadun sairaanhoidon kustannusten korvaaminen muuttuu. Muutokset tulevat voimaan takautuvasti 1.1.2023 alkaen. Kela korvaa ulkomailta syntyneitä omatoimisesta hoitoon hakeutumisesta aiheutuneita kustannuksia enintään sen verran, mitä vastaava hoito olisi

maksanut asiakkaan omalla hyvinvointialueella Suomessa. Korvausta voi saada sairaanhoidon kustannuksista, jotka ovat syntyneet EU- tai Eta-maassa, Sveitsissä, Isossa-Britanniassa tai Pohjois-Irlannissa. Korvattavan hoidon tulee olla lääketieteellisesti tarpeellista ja kuulua Suomessa julkisen terveydenhuollon palveluvalikoimaan. Lisäksi sen pitää vastata hoitoa, jonka asiakas saisi Suomen julkisessa terveydenhuollossa. Jos kyseinen hoito edellyttää Suomessa lähetettä, asiakas tarvitsee lähetteen myös hakeutuessaan hoitoon ulkomaille.

1.1.2023 alkaen Kela voi maksaa valtion korvausta hyvinvointialueille ja 1.5.2023 alkaen Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle (YTHS).

1.1.2023 alkaen lääkekustannusten vuosiomavastuu jäädytetään eli siihen ei tehdä kansaneläkeindeksin mukaista tarkistusta. Vuosiomavastuu on siis vuonna 2023 saman suuruinen kuin vuonna 2022 eli 592,16 euroa.

2024

1.1.2024 alkaen lääkekustannusten vuosiomavastuu on 626,94 euroa.

1.1.2024 alkaen Kela korvaa asiakkaalle yksityisen yleis- ja erikoislääkärin vastaanottokäynnistä 30 euroa ja etä-vastaanotosta 25 euroa aiemman 8 euron sijaan.

1.1.2024 alkaen hammaslääkärin tekemän suun perustutkimuksen korvaus suurenee 15,50 eurosta 30 euroon.

1.1.2024 alkaen psykiatrin vastaanottokäynnistä ja hoidosta maksettavat korvaukset kasvavat. Korvaus psykiatrin vastaanotosta on 30–40 euroa vastaanoton kestosta riippuen.

2025

1.1.2025 alkaen lääkekustannusten vuosiomavastuu on 633,17 euroa.

1.1.2025 alkaen lääkekustannusten alkuomavastuu on 70 euroa. Lääkekorvausten alkuomavastuu sidotaan kansaneläkeindeksiin, jolloin alkuomavastuu tarkistetaan jatkossa indeksin mukaan vuosittain.

1.1.2025 alkaen kaikki biologiset lääkkeet insuliineja lukuun ottamatta tulevat lääkevaihdon piiriin.

1.5.2025 alkaen hedelmöityshoidoista saa Kela-korvauksen. Korvauksen voi saada, jos on alle 43-vuotias ja lapsettomuus johtuu sairaudesta.

1.5.2025 alkaen fysioterapiaa korvataan enintään 4 kertaa kalenterivuoden aikana.

1.5.2025 alkaen suuhygienistin antamaa hoitoa ja tutkimuksia korvataan ilman lääkärin lähetettä

enintään 2 kertaa kalenterivuodessa. Myös hammashoidon korvauksia korotetaan.

1.5.2025 alkaen gynekologin hoitojen korvauksia korotetaan.

1.9.2025 alkaen käynnistyy valinnanvapauskokeilu, jossa 65 vuotta täyttäneet pääsevät Kelan korvaamana yksityiselle yleislääkärille julkisen perusterveydenhuollon asiakasmaksun hinnalla. Edellytyksenä on, että lääkäri on mukana valinnanvapauskokeilussa. Lisäksi korvattaville palveluille on määritelty enimmäishinnat.

4 Työterveyshuolto

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2010

1.1.2010 alkaen kaikki työterveyshuollon palveluntuottajat ovat voineet hankkia julkisilta sairaaloilta tukipalveluina muun muassa laboratorio- ja kuvantamistutkimuksia. Tukipalvelujen kustannukset korvataan sekä ensimmäisessä että toisessa korvausluokassa.

1.1.2010 alkaen maatalouden asiantuntija on voinut osallistua maatalousyrittäjän työpaikkaselvitykseen

oman alansa asiantuntijana silloin, kun työterveys-
huollon ammattihenkilö pitää sitä tarpeellisena.

2011

1.1.2011 alkaen 60 % korvauksen ehtona ensimmäisessä korvausluokassa oli, että työpaikka ja työterveyshuolto ovat yhteistyössä sopineet tavoitteet ja käytännöt työkyvyn hallinnan, seurannan ja varhaisen tuen toteuttamiseksi. Muutoin korvaus oli 50 %. Korvausmuutosta sovellettiin tilikaudella 2011 niihin hakemuksiin, joissa työnantajan tilikausi päättyi 31.12.2011 tai sen jälkeen.

2012

1.1.2012 alkaen voi yksin toimiva yrittäjä saada itselleen järjestämästään ehkäisevästä työterveyshuollosta korvausta 60 % vain, jos hän on yhdessä työterveyshuollon kanssa sopinut ja suunnitellut työkyvyn hallinnan, seurannan ja varhaisen tuen toimintakäytännön kirjallisena työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan. Muussa tapauksessa korvaus ehkäisevästä työterveyshuollosta on 50 %.

1.6.2012 alkaen työntekijän työkyvyttömyyden pitkittyessä työterveyshuollon on arvioitava työntekijän jäljellä oleva työkyky ja selvitettävä yhdessä työntekijän ja työnantajan kanssa työntekijän mahdollisuudet jatkaa työssä. Työntekijän on toimitettava työterveyshuollon

lausunto Kelaan viimeistään silloin, kun hänelle on maksettu sairauspäivärahaa 90 päivältä.

2014

1.1.2014 asetusmuutos hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista täsmentää työterveyshuollon yhteistyökäytäntöjä työpaikan ja muun terveydenhuollon kanssa sekä painottaa työntekijän terveyden ja toimintakyvyn edistämisen tukemista.

1.1.2014 alkaen työterveyshuollon korvattavuuden piiriin tuli uutena työterveyshuollon asiantuntijana sosiaalialan asiantuntija.

2016

1.3.2016 alkaen työterveyshuollon sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon etäpalveluja korvataan työterveyshuollon kustannuksina.

Tilikaudesta 2016 alkaen työnantajalle korvataan työterveyshuollon kustannuksia vain, jos työpaikalla on tehty työpaikkaselvitys.

2017

1.1.2017 alkaen työnantajalla on velvollisuus järjestää taloudellisella ja tuotannollisella perusteella irtisanotulle työntekijälle työterveyshuolto 6 kuukauden ajan työntekovelvollisuuden päättymisestä. Velvollisuus koskee työnantajia, joiden palveluksessa

työskentelee säännöllisesti vähintään 30 työntekijää. Lisäksi edellytyksenä on, että työntekijän työsuhde on kestänyt vähintään 5 vuotta.

1.1.2017 alkaen ehkäisevän työterveyshuollon etäpalveluja (ensimmäinen korvausluokka) korvataan työterveyshuollon kustannuksina.

1.1.2017 alkaen työpaikkaselvitys on työterveyshuollon kustannusten korvaamisen edellytys myös yrittäjällä.

2018

1.1.2018 alkaen yrittäjä voi saada omista työterveyshuoltokustannuksistaan suorakorvauksen myös yksityiseltä palveluntuottajalta. Aiemmin se on ollut mahdollista saada vain terveyskeskukselta ostetusta työterveyshuollosta. Muutos koskee myös maatalousyrittäjien tilakäyntien valtionosuuden korvaamista.

1.1.2018 alkaen Kela maksaa maatalousyrittäjälle työpaikkaselvityksen (tilakäynnin) kustannuksista 50 % tai 60 % sairausvakuutuslain mukaista korvausta ja enintään 40 % valtion muista varoista rahoitettavaa korvausta.

10.12.2018 alkaen työnantajille ja yrittäjille korvattavien työterveyshuollon kustannusten enimmäismäärät jäädytettiin vuoden 2017 tasolle. Seuraavan kerran enimmäismäärät tarkistetaan vuonna 2021.

2020

1.1.2020 alkaen määritellään yksi yhteinen laskennallinen enimmäismäärä korvausluokille työnantajan järjestämässä työterveyshuollossa. Ensimmäisessä korvataan ehkäisevän työterveyshuollon eli ensimmäisen korvausluokan kustannukset. Enimmäismäärän voi käyttää kokonaan ehkäisevään työterveyshuoltoon. Sairaanhoidon ja muun terveydenhuollon eli toisen korvausluokan kustannuksia voidaan korvata enintään 40 prosenttia enimmäismäärästä.

1.1.2020 alkaen työnantajien ehkäisevän työterveyshuollon eli ensimmäisen korvausluokan korvaus on 60 %. Muutosta sovelletaan ensimmäisen kerran työnantajan tilikauteen, josta yli puolet on vuonna 2020.

2021

1.1.2021 alkaen yrittäjien ja muiden omaa työtään tekevien ehkäisevän työterveyshuollon korvaus on 60 % hyväksytyistä kustannuksista yrittäjäkohtaiseen enimmäismäärään saakka. Sairaanhoidon korvaus on 50 % hyväksytyistä tarpeellisista ja kohtuullisista kustannuksista, kun korvaamisen muut edellytykset täyttyvät. Yrittäjälle maksettava korvaus ei voi ylittää yrittäjäkohtaista korvauksen enimmäismäärää.

2022

1.1.2022 alkaen työfysioterapeutit ovat työterveys-
huollon ammattihenkilöitä. Lainmuutos vaikuttaa
sekä työnantajan että yrittäjän työterveyshuollon
korvaushakemuslomakkeisiin.

jos palvelut on annettu yrittäjälle tai muulle omaa
työtään tekeväälle terveydenhuoltolain 18 §:n 2 tai 3
momentin mukaisesti. Korvausta maksetaan enin-
tään se määrä, jonka Kela olisi velvollinen maksa-
maan vastaavana korvauksena yrittäjälle tai muulle
omaa työtään tekeväälle.

2023

1.1.2023 alkaen terveyskeskusta ylläpitävällä
hyvinvointialueella on oikeus saada Kelalta korva-
usta työterveyshuoltopalvelujen kustannuksista,

2025

1.1.2025 alkaen työterveyshuollon kustannusten
korvaamisen edellytyksenä olevan työpaikkaselvi-
tyksen voi toteuttaa myös etäpalveluna.

Työnantajan järjestämän työterveyshuollon työntekijäkohtaiset enimmäismäärät vuosina 2010–2019, euroa vuodessa:

Vuosi	1. korvausluokka		2. korvausluokka	
	Kustannukset	Korvaukset 50 % / 60 %	Kustannukset	Korvaukset
2010	152,60	91,56	228,90	114,45
2011	156,70	78,35/94,02	235,10	117,55
2012	160,00	80,00/96,00	240,10	120,05
2013	163,20	81,60/97,92	244,90	122,45
2014	165,60	82,80/99,36	248,50	124,25
2015	167,50	83,75/100,50	251,40	125,70
2016	169,00	84,50/101,40	253,40	126,70
2017	169,50	84,75/101,70	254,10	127,05
2018	169,50	84,75/101,70	254,10	127,05
2019	169,50	84,75/101,70	254,10	127,05

Huomautus. Erityisestä syystä (esimerkiksi työpaikan pieni koko) korvauksen määrä voi olla taulukossa esitettyä suurempi.

Työnantajan järjestämän työterveyshuollon työntekijäkohtaiset enimmäismäärät vuodesta 2020 lähtien, euroa vuodessa:

Vuosi	1. korvausluokka, 60 % (yhteinen enimmäismäärä)		2. korvausluokka, 50 % ¹	
	Kustannukset	Korvaukset	Kustannukset	Korvaukset
2020	423,60	169,44	254,16	84,72
2021	436,00	261,60	174,40	87,20
2022	454,00	272,40	181,60	90,80
2023	470,50	282,30	188,20	94,10
2024	483,00	289,80	193,20	96,60

1 Toisen korvausluokan kustannuksia korvataan enintään 40 % yhteisestä enimmäismäärästä.

Huomautus. Erityisestä syystä (esimerkiksi työpaikan pieni koko) korvauksen määrä voi olla taulukossa esitettyä suurempi.

Liite 3. Kuntoutusetuuksien kehitys

1 Pääpiirteet

- 1.1.1939 Niin sanotun vanhan kansaneläkelain säännös sairaanhoidon, ammattiopetuksen ja työvälaineiden antamisesta työkyvyttömyyseläkkeen saajalle työ- ja ansiokyvyn palauttamiseksi sekä sairaanhoidon antamisesta työkyvyttömyyden estämiseksi.
- 1.1.1957 Uuden kansaneläkelain mukaan voitiin vakuutetulle kustantaa lääkintähuoltoa, koulutusta ja työhuoltoa pysyvän työkyvyttömyyden estämiseksi tai työ- ja ansiokyvyn palauttamiseksi.
- 1.4.1964 Sairausvakuutuslaki velvoitti käyttämään vuosittain 2 % vakuutettujen sairausvakuutusmaksuista sairauksien ehkäisemistä ja vakuutettujen kuntoutamista tarkoittavaan toimintaan.
- 1.10.1991 Laki Kansaneläkelaitoksen järjestämistä kuntoutuksesta ja kuntoutusrahalaki tulivat voimaan. Samalla kumottiin kansaneläke- ja sairausvakuutuslain kuntoutussäännökset
- 1.10.2005 Laki Kansaneläkelaitoksen järjestämisestä kuntoutuksesta ja kuntoutusrahalaki yhdistettiin laiksi Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista.

2 Kuntoutusetuudet

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2010

1.1.2010 alkaen ylläpitokorvaus on 9 euroa päivässä (ennen 8 euroa päivässä).

2011

1.1.2011 alkaen Kelan harkinnanvarainen kuntoutuspsykoterapia siirrettiin Kelan järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaksi lakisääteiseksi toiminnaksi.

1.3.2011 alkaen kuntoutusrahan vähimmäismäärä sidottiin kansaneläkeindeksiin.

2012

1.1.2012 alkaen ei ole enää järjestetty aikuisten reumaa sairastavien kuntouttavaa hoitoa. Harkinnanvaraisten kuntoutujien kuntouttavan hoidon palvelut sisältyvät harkinnanvaraisten yksilöllisten kuntoutusjaksojen standardiin. Vaikeavammaisten kuntoutujien kuntouttavan hoidon palvelut sisältyvät vaikeavammaisten yksilöllisten kuntoutusjaksojen standardin tules- ja reumalinjaan.

1.1.2012 alkaen ASLAK-kursseja on järjestetty joko lyhyt- tai pitkäkestoisina. Narkolepsiaa sairastavien lasten sopeutumisoljennuskurssitoiminta alkoi.

2013

1.1.2013 Kelan kuntoutuskurssipalvelut uudistuivat. Uutena kurssipalveluna alkoivat muun muassa nuorille mielenterveyden häiriötä sairastaville tarkoitettut kuntoutuskurssit.

Yli 65-vuotiaiden mahdollisuus osallistua Kelan kurssimuotoiseen kuntoutukseen parani, koska useiden kurssien ikärajoja laajennettiin tai poistettiin kokonaan.

2014

1.1.2014 alkaen ammatillisen kuntoutuksen ja nuoren kuntoutusrahan myöntämisedellytyksiä muutettiin niin, että nykyistä useampi työikäinen ja erityisesti nuori pääsee varhemmin ammatilliseen kuntoutukseen. Kuntoutusta myönnettäessä huomioidaan aikaisempaa laajemmin sairauden lisäksi myös muut kuntoutujan elämäntilanteeseen vaikuttavat asiat. Ammatillisen kuntoutuksen myöntämisedellytyksistä poistettiin työkyvyttömyyden uhka ja lisättiin opiskelukyky työkyvyn ohelle.

2015

1.1.2015 kuntoutustarveselvitys ja kuntoutustutkimus yhdistyivät ammatilliseksi kuntoutusselvitykseksi.

1.10.2015 alkaen kuntoutusrahaa voitiin maksaa osakuntoutusrahana, mikä mahdollistaa osapäiväisen työskentelyn kuntoutuksen aikana. Samalla kuntoutuspäivän vähimmäiskesto lyheni, jolloin kuntoutusrahaa voi saada matkoineen vähintään neljä tuntia kestävän kuntoutuspäivän ajalta. Yhden päivän omavastuu aika ulotettiin koskemaan enintään 20 arkipäivää kestävää yksilökuntoutusta aikaisemman 18 arkipäivän sijaan. Nuoren kuntoutusrahaa koskevia myöntämisedellytyksiä täsmennettiin niin, että nuoren toimintakyvyn olennaista heikentymistä arvioidaan samalla tavalla kuin Kelan ammatillisessa kuntoutuksessa.

2016

1.1.2016 alkaen Kelan järjestämän vaikeavammaisten lääkinnällisen kuntoutuksen myöntämisedellytykset muuttuivat. Kuntoutuksen nimi muuttui vaativaksi lääkinnälliseksi kuntoutukseksi. Samalla myös kuntoutuksen sisältö uudistui.

1.1.2016 alkaen Kela järjestää sekä työelämässä oleville että työelämästä poissa oleville tuki- ja liikuntaelinoireisille kuntoutujille uudentyyppisiä, vain avomuotoisina toteutettavia tules-kursseja.

1.1.2016 Kelan järjestämän kuntoutuspsykoterapian korvauksen määrä muuttui. Korvaus on sama sekä nuorille että aikuisille. Lisäksi korvaustasoja on vain yksi eikä terapeutin koulutustaso vaikuta maksettavan korvauksen määrään.

1.5.2016 alkaen Kela järjestää työssä oleville työkykyä tukevaa ammatillista KIILA-kuntoutusta. KIILA-kurssit korvaavat TYK-kuntoutuksen.

2017

1.1.2017 alkaen työllistymistä edistävä ammatillinen kuntoutus on korvannut työkokeilun, työhönvalmennuksen ja mielenterveyskuntoutujien työhönvalmennuksen.

1.1.2017 alkaen työtuloihin perustuva kuntoutusraha on 70 % päiväansiesta 30 350 euron vuosityötuloon asti. Yli 30 350 euron vuosityötulosta korvausaste laski 20 %:iin. Ammatillisessa kuntoutuksessa työtulojen perusteella maksettava kuntoutusraha on edelleen 75 % vuosityötulon kolmassadasosasta.

1.1.2017 alkaen nuoren kuntoutusrahan ja ammatillisen kuntoutuksen aikainen vähimmäismäärä korotettiin takuueläkkeen tasolle. Nämä vähimmäismäärät sidottiin KEL-indeksiin.

1.1.2017 alkaen kuntoutusrahaa on voitu myöntää myös yleissivistävään peruskoulutukseen, kun se

myönnetään ammatillisena kuntoutuksena henkilölle, jolta puuttuu ammatillinen tutkinto.

1.1.2017 alkaen Kelan on selvitettävä nuoren kuntoutusrahaa koskevaa hakemusta ratkaistessaan, onko hakijalla lisäksi oikeus koulutukseen ammatillisena kuntoutuksena (KKRL 20 § 4 mom.).

1.1.2017 alkaen Kelan maksama kuntoutusraha ei estä työntekijän eläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen maksamista. Työeläkelaitos vähentää suoraan maksamastaan eläkkeestä Kelan kuntoutusrahan, jos sitä on maksettu samalle ajalle.

1.1.2017 alkaen työuraeläkettä saavalle voidaan maksaa eläkkeensaajan kuntoutusrahaa. Osittainen varhennettu vanhuuseläke ei vaikuta kuntoutusrahan maksamiseen.

2018

1.3.2018 alkaen voidaan myöntää ammatillisia kuntoutuspalveluita harkinnanvaraisen kuntoutuksen varoin (KKRL 12 §) alle 30-vuotiaille NEET-nuorille eli nuorille, joilla ei ole työ- tai opiskelupaikkaa ja jotka eivät ole suorittamassa siviilipalvelusta tai asepalvelusta. NEET-nuorelta ei edellytetä diagnosoitua sairautta, vaan riittää, että toimintakyky on heikentynyt.

2019

1.1.2019 alkaen voidaan myöntää ammatillista kuntoutusta ilman lääkärinlausuntoa 16–29-vuotiaalle nuorelle, jolla ei ole opiskelu- tai työpaikkaa tai jonka opinnot ovat keskeytyneet tai vaarassa keskeytyä.

2020

1.1.2020 tai sen jälkeen alkavat kuntoutusrahat määräytyvät vuositulon perusteella.

1.3.2020 alkaen Kela järjestää neuropsykiatrista moniammatillista LAKU-perhekuntoutusta 5–15-vuotiaille lapsille ja nuorille sekä heidän perheilleen. Lapsella tai nuorella pitää olla diagnosoituna jokin neuropsykiatrisen häiriön, kuten ADHD, autismin kirjon häiriöt tai Touretten oireyhtymä.

2021

1.4.2021 alkaen Kela järjestää neuropsykiatrisesti oireileville 16–29-vuotiaille nuorille arkea sekä opiskelu- ja työkykyä tukevaa Oma väylä-kuntoutusta.

1.4.2021 alkaen Kela järjestää sydänsairauksia sairastaville aikuisille sydänkuntoutuskursseja.

2022

1.1.2022 alkaen Kela järjestää työelämävalmiuksia tukevaa ammatillista TAITO-kuntoutusta 18–64-vuotiaille.

1.1.2022 alkaen Kela ei voi enää maksaa kuntoutusrahaa STEA-avustuksilla rahoitetun kurssin tai toiminnan ajalta eikä korvata näihin liittyviä matkakustannuksia.

2023

1.1.2023 alkaen kuntoutusrahan, kuntoutuksen ajalta maksettavan ylläpitokorvauksen sekä harkinnanvaraisen kuntoutusavustuksen hakuaika on 6 kuukautta aikaisemmin 4 kuukauden sijaan.

1.1.2023 alkaen kuntoutusrahaa voidaan maksaa ilman omavastuuaikaa, jos on hakija saanut perustoimeentulotukea tai kuulunut perheeseen, joka saa perustoimeentulotukea.

1.1.2023 alkaen Kelan ammatilliseen kuntoutuksen osallistuva työtön voi hakea odotus- ja väliajalle kuntoutusrahaa työttömyysetuuden sijaan.

1.1.2023 alkaen Kelan ammatilliseen kuntoutuksen osallistuva, joka on kuntoutuksen alkaessa työelämän ulkopuolella, voi saada kuntoutusrahaa, vaikka aloittaisi kuntoutuksen aikana osa-aikaisen tai satunnaisen työskentelyn.

1.1.2023 alkaen kuntoutusrahaa maksetaan enintään 45 arkipäivää työterveyshuoltolakiin perustuvan työkokeilun ajalta.

1.1.2023 alkaen päihdetyön sääntely siirtyi pääosin sosiaalihuoltolakiin ja terveydenhuoltolakiin. Kuntoutusrahaa maksetaan edelleen päihde- ja riippuvuuskuntoutuksen ajalta. Ahvenanmaan maakunnassa päihdehuoltolaki säätelee yhä päihdetyötä ja voi siellä olla kuntoutusrahan maksamisen peruste.

2024

1.1.2024 alkaen nuoren kuntoutusrahan ja ammatillisen kuntoutuksen ajalta maksettavan vähimmäismääräisen kuntoutusrahan määrä lasketaan samoilla perusteilla kuin muussa kuntoutuksessa. Kuntoutusraha määräytyy kuntoutuksen lajista riippumatta samoin perustein myös silloin, kun kuntoutusrahan määrä on suurempi kuin vähimmäismäärä.

1.2.2024 alkaa uusi mielenterveyskurssi 16–29-vuotiaille nuorille, joilla on diagnosoitu lievä tai keskivaikea masennus tai ahdistuneisuushäiriö, joka rajoittaa työ- tai opiskelukykyä. Nuoren elo -kurssi järjestetään osin kasvokkaisena kuntoutuksena ja osin etäkuntoutuksena.

1.3.2024 alkaen Kela kokeilee uutta ryhmäkuntoutusta 18–68-vuotiaille henkilöille, jotka sairastavat diabetesta tai uniapneaa. Noin 90 asiakasta

pääsee kokeilemaan Muutoksen voima -ryhmäkuntoutusta, jossa keskitytään myönteisten elintapa-muutosten tukemiseen.

1.9.2024 alkaa uusi kuntoutuskurssi tuki- ja liikuntaelinsairauksia sairastaville. Tules-etäkuntoutuskurssi on Kelan ensimmäinen moniammatillinen kuntoutuspalvelu, joka järjestetään kokonaan etäkuntoutuksena.

2025

1.1.2025 alkaen kuntoutusrahan, osakuntoutusrahan ja nuoren kuntoutusrahan alaikäraja nousee 16 vuodesta 18 vuoteen.

1.1.2025 alkaen nuoren ammatillista kuntoutusta myönnetään aiempaa kohdennetummin nuorille, joilla ei ole opiskelu- tai työpaikkaa tai jotka ovat muuten vaarassa syrjäytyä. Jatkossa myös nuoren saamat muut palvelut ja hänen muut palvelutarpeensa otetaan huomioon, kun kuntoutuksen tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan.

1.1.2025 alkaen osallistuminen Nuotti-valmennukseen ei enää oikeuta kuntoutusrahaan.

1.1.2025 alkaen nuoren ammatillisen kuntoutuksen odotus- ja väliajalta voidaan maksaa kuntoutusrahaa lähtökohtaisesti enintään kolmelta kuukaudelta kalenterivuotta kohden. Nuoren kuntoutusrahaa myönnetään odotus- ja väliajalta vain, jos

se on toimeentulon turvaamisen ja kuntoutuksen etenemisen kannalta tarpeellista.

1.1.2025 alkaen nuoren kuntoutusrahasta vähennetään tulorajan (800 euroa kuukaudessa) ylime-nvä osa. Tuloina otetaan huomioon palkka- ja yrittäjätulot.

1.1.2025 alkaen kuntoutusrahan määrä on 70 % vuositulojen kolmassadasosasta, jos vuositulot ovat enintään 28 241 euroa. Jos tulot ovat tätä suuremmat, vuositulorajan ylittävältä osalta kuntoutusrahaan lasketaan mukaan 15 % ylittävän tulon kolmassadasosasta.

1.8.2025 alkaen opintotukea ei myönnetä, jos henkilö saa samalta ajalta Kelan kuntoutusrahaa. Muutos koskee kaikkia kuntoutusrahoja.

31.12.2025 vaativan lääkinnällisen kuntoutuksen fysio-, allas-, toiminta-, puhe-, musiikki- ja psykoterapian sekä neuropsykologisen kuntoutuksen ryhmäterapiat päättyvät vähäisen kysynnän vuoksi. Jatkossa ryhmäkäyntejä voidaan järjestää osana yksilöterapijaa.

31.12.2025 Taito-kuntoutus päättyy.

Eräitä kuntoutusrahaan liittyviä rahamääriä on tarkistettu seuraavasti:

Tarkistus- ajankohta	Kuntoutusrahan vähimmäis- määrä, euroa/ kuukausi	euroa/ päivä	Ylläpito- korvaus, euroa/ päivä
1.1.2010	550,90	22,04	9,00
1.3.2011	553,35	22,13	9,00
1.1.2012	574,12	22,96	9,00
1.1.2013	594,36	23,77	9,00
1.1.2014	598,09	23,92	9,00
1.1.2015	600,60	24,02	9,00
1.1.2016	598,15	23,93	9,00
1.1.2017	593,37	23,73	9,00
1.1.2018	616,12	24,64	9,00
1.1.2019	696,62	27,86	9,00
1.1.2020	723,50	28,94	9,00
1.1.2021	726,25	29,05	9,00
1.1.2022	741,75	29,67	9,00
1.8.2022	767,75	30,71	9,00
1.1.2023	799,75	31,99	9,00
1.1.2024	799,75	31,99	9,00
1.1.2025	799,75	31,99	9,00

Liite 4. Työttömyysetuuksien kehitys

1 Pääpiirteet

- 1.1.1985 Työttömyysturvan peruspäiväraha järjestelmä tuli voimaan ja annettiin Kelan hoidettavaksi
- 1.1.1991 Työvoimapolitiittisen koulutustuen hoito siirtyi ammatillisilta kurssikeskuksilta Kelalle
- 1.1.1994 Työttömyysturvajärjestelmä uusittiin 1996–98 ja 2001 Työttömyysturvajärjestelmää tiukennettiin, mutta toisaalta luotiin uusia työttömien aktivointiin tähtääviä etuuksia
- 2010 Työttömien koulutusajan etuudet omina etuuksinaan lakkasivat. Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus ja omaehtoinen opiskelu muuttuivat työllistymistä edistäviksi palveluiksi, joiden ajalta maksetaan työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea.

2 Työttömyysturva

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2010

1.1.2010 alkaen työttömyyspäivärahaa on maksettu työttömyysajan lisäksi työllistymistä edistävien palvelujen ajalta. Työttömyyspäivärahan 500 päivän enimmäisaika kuluu myös näiden aktiivitoimenpiteiden aikana.

Koulutustuki omana etuutenaan lakkaa. 1.1.2010 alkaen työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus on ollut työllistymistä edistävä palvelu, jonka ajalta maksetaan sitä työttömyysetuutta, johon henkilöllä työttömänä ollessaan olisi oikeus. Ennen lainmuutosta maksussa olleet koulutustuet maksetaan kuitenkin vanhan lain mukaisesti koulutuksen loppuun asti.

Koulutuspäiväraha omana etuutenaan lakkaa.

1.1.2010 alkaen omaehtoinen opiskelu muuttui työllistymistä edistäväksi palveluksi, jonka ajalta maksetaan työttömyyspäivärahaa tai työmarkkinatukea.

Otettiin käyttöön käsite työllistymistä edistävä palvelu, joka käsittää työvoimapolitiittisen

aikuiskoulutuksen ja omaehtoisen opiskelun lisäksi työmarkkinatoimenpiteet, työ- ja koulutuskokeilun, maahanmuuttajan rinnastetut kotoutumistoimenpiteet sekä kuntouttavan työtoiminnan. Näiden lisäksi työttömyysetuutta ja ylläpitokorvausta voidaan maksaa työnhakuvalmennuksen ajalta.

1.1.2010 alkaen peruspäivärahan korotusosaa on voitu maksaa kahdessa uudessa tilanteessa:

- työttömyyden alkaessa enintään 20 päivältä, kun työuraa on vähintään kolme vuotta
- työllistymistä edistävien palvelujen ajalta enintään 200 päivältä.

1.1.2010 alkaen pitkän työuran päätyttyä maksettavaa peruspäivärahan korotusosaa on maksettu enintään 100 päivältä (ennen enintään 150 päivältä).

1.1.2010 alkaen myös työmarkkinatukeen on voitu maksaa korotusosaa työllistymistä edistävien palvelujen ajalta enintään 200 päivältä.

1.1.2010 alkaen peruspäivärahaan on voitu maksaa enintään 200 päivältä muutosturvalisää, joka korvaa työllistymisohjelmallisän.

1.1.2010 siirryttiin yhteen palkansaajan työssäoloheitoon, joka on sama riippumatta siitä, onko henkilö saanut aiemmin työttömyyspäivärahaa vai ei: työssäoloehdon täyttää 34 kalenteriviikon työ lähinnä edeltäneen 28 kuukauden aikana.

1.1.2010 alkaen yrittäjän työssäoloheitoa muutettiin: työssäoloheito täyttyy, kun henkilö on toiminut yrittäjänä 18 kuukautta lähinnä edeltäneen 48 kuukauden aikana ja yritystoiminta on ollut laajuudeltaan olennaista.

1.1.2010 alkaen lisäpäiväoikeuden alkamisikää nostettiin vuonna 1955 tai sen jälkeen syntyneille: heillä on oikeus lisäpäiviin, jos he täyttävät 60 vuotta ennen päivärahajan enimmäisajan päättymistä ja heille on kertynyt vähintään 5 vuotta työhistoriaa viimeisten 20 vuoden aikana.

Vuorotteluvapaalaki säädettiin pysyväksi 1.1.2010 alkaen.

Sovittelun työttömyysetuuden enimmäisajasta luovuttiin (enimmäisaikaa ei koskaan sovellettu, koska säännöksen voimaantuloa aina siirrettiin).

Työttömyysturvalakia muutettiin väliaikaisesti lomautettujen osalta. Väliaikaista lakia sovellettiin lomautuksiin, jotka toteutettiin 4.1.2010–2.1.2011. Jos työaika lyhennettiin lomautuksen takia yhdellä tai useammalla päivällä viikossa, työttömyysetuutta ei maksettu soviteltuna, vaan kokonaan työttömiltä päiviltä maksettiin täysi työttömyysetuus.

1.5.2010 alkaen toisessa EU-maassa töitä hakevalle työttömälle on maksettu työttömyyspäiväraha suoraan Kelasta tai työttömyyskassasta. Aiemmin etuudet maksoi työnhakumaa, joka peri ne Kelalta.

15.12.2010 alkaen työmarkkinatuen tarveharkinta lieveni: puolison tuloista saa vähentää 660 euroa kuukaudessa (aiemmin 536 euroa kuukaudessa) ja jokainen lapsi korottaa tulorajaa 130 euroa (ennen 106 euroa).

2011

1.1.2011 alkaen oikeus työmarkkinatukeen ei ole enää ollut riippuvainen määräaikaisen jatkuvan oleskeluluvan myöntämisperusteesta. Tätä työmarkkinatukioikeuden palauttavaa lakia A-oleskeluluvan muun kuin perhesiteen perusteella saaneille sovellettiin takautuvasti jo 10.5.2010 alkaen.

Apurahan saajat voivat saada työmarkkinatukea ilman tarveharkintaa 130 ensimmäiseltä työttömyyspäivältä, jos he ovat täyttäneet apurahan saajan vakuutusehdon, eli olleet 24 kuukautta MYEL-vakuutettuna lähinnä edellisen 48 kuukauden aikana. Ensimmäisillä saajilla saattoi tulla tämä 24 kuukautta täyteen 1.1.2011.

Lomautettujen väliaikainen laki jatkui vuodella eli 2.1.2012 asti.

1.3.2011 alkaen työttömyysturvahakemuksissa on ollut käsittelyaikatakuu. Tämän mukaan hakemus on käsiteltävä 30 päivän kuluessa saapumispäivästä. Jos hakemukseen pyydetään lisätietoja tai se odottaa työvoimahallinnon tietoja, hakemus on

käsiteltävä 14 päivän kuluessa tarvittavien tietojen saapumisesta.

1.9.2011 alkaen työmarkkinatuki on maksettu kotoutumistukena vain voimassaolevan kotoutumissuunnitelman ajalta. Tätä ennen tukea maksettiin kolmen ensimmäisen maassaolovuoden aikana.

2012

1.1.2012 lomautettujen väliaikainen laki muutettiin pysyväksi.

1.1.2012 soviteltavaa työttömyysetuutta koskevaa työaikaarajaa nostettiin 75:stä 80 %:iin. Täten henkilöllä ei ole oikeutta soviteltuun työttömyysetuuteen, jos hänen työaikansa ylittää 80 % koko-aikaisen työntekijän enimmäistyöajasta.

1.1.2012 työttömyysturvan perusturvaan tehtiin tasokorotus (noin 120 euroa kuukaudessa).

1.7.2012 työttömyysturvain seuraamusjärjestelmää uudistettiin. Työmarkkinatuen lakkauttaminen pitkään työttömänä olleilta työvoimapolitiittisesti moitittavan menettelyn johdosta poistettiin. Samat säännöt asetettiin sekä työttömyyspäivärahaa että työmarkkinatukea saaville, eikä työttömyyden kestolla ollut enää vaikutusta työnhakijan menettelyn moitittavuuteen. Työnhakijan toistuvasta työvoimapolitiittisesti moitittavasta menettelystä seuraa

12 viikon työssäolovelvoite. Oikeus työttömyysetuuteen palautuu kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluttua etuuden menettämiseen johtaneesta menettelystä lukien.

2013

1.1.2013 puolison tulojen vaikutus työmarkkinatuen tarveharkintaan poistui.

1.1.2013 lomakorvauksen jaksottamisesta luovuttiin.

1.1.2013 työllistymisrahakokeilu alkoi noin 60 kunnassa. Kokeilussa työmarkkinatuki maksetaan työllistymisrahana ensimmäisen työssäolokuukauden ajalta pitkäaikaistyöttömälle henkilölle, joka ottaa vastaan vähintään kolme kuukautta kestävä työn.

1.1.2013 otettiin käyttöön uusia työllistymistä edistäviä palveluja: työnhakuvalmennus, koulutuskokeilu ja uravalmennus. Työnhakuvalmennuksen ajalta oli aiemmin sovellettu työttömyysajan maksuperusteita.

1.1.2013 ylläpitokorvaukset muuttuivat kulukorvauksiksi.

1.1.2013 velvollisuus hakea ammatilliseen koulutukseen laajennettiin koskemaan myös työttömyyspäivärahaa saavia ammatillista koulutusta vailla olevia alle 25-vuotiaita nuoria.

2014

1.1.2014 alkaen palkansaajan työssäoloehto täyttyi, kun hän ollut vähintään 26 viikkoa (ennen 34 viikkoa) 28 kuukauden tarkastelujakson aikana työssäoloehdon täyttävässä työssä.

1.1.2014 alkaen korkeimmalla korotetulla palkkatuella tehdystä työstä hyväksytään 100 % palkansaajan työssäoloehtoon, aiemmin 50 %.

1.1.2014 työttömyysetuuksiin tuli voimaan suojaosa. Työtön voi ansaita palkka- tai yritystuloja 300 euroa kuukaudessa tai 279 euroa neljässä viikossa ilman, että se vaikuttaa hänen työttömyysetuuteensa.

1.1.2014 luovuttiin peruspäivärahan korotusosasta, jota maksettiin työttömyyden alkaessa enintään 20 päivältä, kun työuraa oli vähintään kolme vuotta.

1.1.2014 peruspäivärahan muutosturvallisä poistui, ja sen korvasi pitkän työuran korotusosa. Pitkään työelämässä olleille irtisanotuille maksetaan jatkossa korotusosaa 90 päivää entisen 100 päivän sijaan.

1.1.2014 alkaen peruspäivärahan omavastuu-aika lyheni seitsemästä viiteen päivään.

1.1.2014 alkaen työmarkkinatukeen sovelletaan tarveharkintaa heti, kun päivärahan saaja siirtyy työmarkkinatuella (ennen päivärahalta siirtyvä

sai tarveharkinnatonta tukea ensimmäiset 180 työmarkkinatukipäivää). Myös apurahansaajille sovelletaan tarveharkintaa heti (ennen 130 päivää tarveharkinnatonta tukea).

1.1.2014 alkaen työmarkkinatuen korotusosaa työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksetaan kaikille, myös 500 päivää työttömyysajalta tukea saaneille.

1.1.2014 alkaen työmarkkinatuen viiden päivän omavastuu-aika otetaan vain kerran, ja se on voimassa, kunnes henkilö täyttää työssäoloehdon.

1.1.2014 alkaen EU:n ulkopuolisista maista Suomeen töihin tulleille on oikeus työttömyyspäivärahaan.

1.9.2014 alkaen vuorotteluvapaalle on voinut päästä 16 vuoden työhistorian jälkeen aiemman 10 vuoden sijasta.

2015

1.1.2015 kotoutumistukena maksettavasta työmarkkinatuesta luovuttiin.

1.1.2015 kuntien rahoitusvastuu työmarkkinatuesta laajeni. Kunnat rahoittavat työttömyysaikaisesta työmarkkinatuesta puolet niiden henkilöiden osalta, jotka ovat saaneet työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 300 päivää ja 70 %

niiden henkilöiden osalta, jotka ovat saaneet työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 1 000 päivää.

1.1.2015 yrittäjän työssäoloehto lyheni 18 kuukaudesta 15 kuukauteen. Tarkastelujakso säilyy neljässä vuodessa.

2016

1.1.2016 vuorottelukorvauksen ehtoja muutettiin. Vuorotteluvapaaseen edellytetään 20 vuoden työhistoria aiemman 16 vuoden sijasta. Vapaan kesto voi olla 100–180 päivää (ennen 100–360 päivää). Korvauksen suuruus on kaikilla etuuden saajilla 70 % työttömyyspäivärahasta.

1.1.2016 alkaen yrittäjinä pidetään kaikkia niitä henkilöitä, jotka tekevät ansiotyötä olematta työ- tai virkasuhteessa.

2017

1.1.2017 alkaen työttömyyspäivärahakauden enimmäiskesto määräytyy henkilön työhistorian sekä iän perusteella. Enimmäiskesto on joko 300, 400 tai 500 päivää. Aikaisemmin enimmäiskesto oli aina 500 päivää.

1.1.2017 alkaen matka-avustuksen ja muuttokustannusten korvausten sijasta maksetaan liikkuvuusavustusta.

a. Peruspäivärahan euromäärät vuodesta 2011 lähtien

Tarkistusajankohta	Täysi päiväraha, euroa päivässä	Lapsikorotus, euroa päivässä		
		1 lapsi	2 lasta	3 tai useampia lapsia
1.1.2011	25,74	4,88	7,16	9,23
1.1.2012	31,36	5,06	7,43	9,58
1.1.2013	32,46	5,24	7,69	9,92
1.1.2014	32,66	5,27	7,74	9,98
1.1.2015	32,80	5,29	7,77	10,02
1.1.2016	32,68	5,27	7,74	9,98
1.1.2017	32,40	5,23	7,68	9,90
1.1.2018	32,40	5,23	7,68	9,90
1.1.2019	32,40	5,23	7,68	9,90
1.1.2020	33,66	5,28	7,76	10,00
1.1.2021	33,78	5,30	7,78	10,03
1.1.2022	34,50	5,41	7,95	10,25
1.8.2022	35,72	5,61	8,23	10,61
1.1.2023	37,21	7,01	10,29	13,26
1.1.2024	37,21	5,84	8,57	11,05
1.4.2024	37,21	–	–	–
1.5.2025	37,21	–	–	–

1.1.2017 alkaen työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen opiskelun ajalta ei enää makseta kulukorvausta. Koulutusta vailla olevilla alle 25-vuotiailla on oikeus kulukorvaukseen työkoikeilun ajalta.

1.1.2017 alkaen peruspäivärahan ja työmarkkinatuen omavastuu-aika pitenee viidestä päivästä seitsemään päivään.

1.1.2017 alkaen palkkatuetusta työstä luetaan työssäoloehtoon 75 %, ja loput 25 % pidentää työssäoloehdon tarkastelujaksoa. Työssäoloehto kertyy kuitenkin täytenä, jos palkkatukityö on järjestetty 60 vuotta täyttäneitä työttömiä työnhakijoita koskevan työllistämismääräyksen perusteella. Aikaisemmin palkkatuettu työ luettiin työssäoloehtoon aina sataprosenttisesti.

1.1.2017 alkaen päätoiminen työllistyminen yritystoiminnassa enintään kahden viikon ajan ei estä oikeutta soviteltuun työttömyysetuuteen.

1.1.2017 pitkän työuran perusteella maksettava työttömyyspäivärahan korotusosa poistui. Jos työsuhde on päättynyt 1.1.2017 tai sen jälkeen, korotusosaa pitkän työuran päättymisen perusteella ei enää makseta.

2018

1.1.2018 alkaen työttömän työnhakijan yritystoiminnan pää- ja sivutoimisuutta ei arvioida neljän ensimmäisen kuukauden aikana yritystoiminnan aloittamisesta.

1.1.2018 alkaen liikkuvuusavustusta maksetaan myös osa-aikatyöhön, jonka työaika on keskimäärin alle 18 tuntia viikossa. Lisäksi liikkuvuusavustusta voidaan muiden edellytysten täytyessä maksaa työhön liittyvän koulutuksen ajalle, jos työn aloittaminen edellyttää koulutukseen osallistumista.

b. Työmarkkinatuen ja sen perusteiden euromäärät vuodesta 2010 lähtien

Tarkistusajankohta	Täysi työmarkkinatuki, euroa päivässä	Täyteen tukeen oikeuttava tuloraja, euroa kuukaudessa				Lapsikorotus, euroa päivässä		
		Yksin asuvalla	Avio- tai avoliitossa asuvalla ja perheellisellä	Korotus huollettavaa lasta kohti	Puolison tuloista vähennetään	1 lapsi	2 lasta	3 tai useampia lapsia
1.1.2010	25,63	253	1 384	106	536	4,86	7,13	9,19
1.1.2011	25,74	311	1 704	130	660	4,88	7,16	9,23
1.1.2012	31,36	311	1 704	130	660	5,06	7,43	9,58
1.1.2013	32,46	311	1 044	130	–	5,24	7,69	9,92
1.1.2014	32,66	311	1 044	130	–	5,27	7,74	9,98
1.1.2015	32,80	311	1 044	130	–	5,29	7,77	10,02
1.1.2016	32,68	311	1 044	130	–	5,27	7,74	9,98
1.1.2017	32,40	311	1 044	130	–	5,23	7,68	9,90
1.1.2018	32,40	311	1 044	130	–	5,23	7,68	9,90
1.1.2019	32,40	311	1 044	130	–	5,23	7,68	9,90
1.1.2020	33,66	311	1 044	130	–	5,28	7,76	10,00
1.1.2021	33,78	311	1 044	130	–	5,30	7,78	10,03
1.1.2022	34,50	311	1 044	130	–	5,41	7,95	10,25
1.8.2022	35,72	311	1 044	130	–	5,61	8,23	10,61
1.1.2023	37,21	311	1 044	130	–	7,01	10,29	13,26
1.1.2024	37,21	311	1 044	130	–	5,84	8,57	11,05
1.4.2024	37,21	311	1 044	130	–	–	–	–
1.4.2025	37,21	311	1 044	130	–	–	–	–

1.1.2018 alkaen työttömyysetuuden määrään vaikuttaa työnhakijan aktiivisuus. Aktiivisuutta seurataan jaksoissa, joiden pituus on 65 työttömyysetuuden maksupäivää. Aktiivisuusedellytys täyttyy, kun henkilö työllistyy riittävästi työssä tai yritystoiminnassa tai hän osallistuu riittävästi työvoimaviranomaisen kanssa sovittuun työllistymistä edistävään palveluun tai toimintaan. Jos aktiivisuusedellytys ei täyty tarkastelujakson aikana, työttömyysetuutta alennetaan 4,65 % etuuden täydestä määrästä seuraavan tarkastelujakson ajaksi.

1.1.2018 alkaen peruspäivärahan ja työmarkkinatuen omavastuu-aika lyhenee seitsemästä päivästä viiteen päivään.

31.12.2018 alkaen 25 vuotta täyttäneet työttömät työnhakijat ovat voineet opiskella lyhytkestoisesti eli enintään kuuden kuukauden ajan työttömyysetuudella tuettuna. Edellytyksenä on, että opinnot antavat ammatillisia valmiuksia tai tukevat yritystoimintaa.

2019

1.4.2019 alkaen tulot sovitellaan työttömyysetuuden kanssa pääsääntöisesti siinä etuuden maksujaksossa, jonka aikana ne maksetaan. Ennen muutosta tulot otettiin huomioon niiden ansainta-ajankohdan mukaan.

1.4.2019 alkaen aktiivimallin edellyttämää aktiivisuutta voi kerryttää myös muiden kuin työvoimaviranomaisten eli esimerkiksi kuntien ja ammattiliittojen järjestämällä palveluilla.

1.7.2019 alkaen perheyrietyksessä työskentelevät henkilöt, joilla itsellään ei ole lainkaan omistusoosuutta yrityksestä, ovat työttömyysturvassa palkansaa-jia. Aiemmin heidät on katsottu yrittäjiksi perheenjäsenen riittävän omistuksen tai määräämisvallan perusteella. Yrittäjän ei omistavan perheenjäsenen työssäoloehto on pituudeltaan 52 kalenteriviikkoa.

2020

1.1.2020 alkaen aktiivimalli on kumottu. Kela ja työttömyyskassat eivät muutoksen myötä seuraa työttömyysetuuden saajien aktiivisuutta aktiivimallin perusteella, eikä muutoksen voimaantulon jälkeiseltä ajalta maksettavaa työttömyysetuutta alenneta.

1.1.2020 alkaen työttömyyspäivärahan lisäpäiväoikeuden alaikäraja nousee vuonna 1961 ja sen jälkeen syntyneillä 61 vuodesta 62 vuoteen. Lisäpäiväoikeus tarkoittaa, että peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa voidaan maksaa enimmäisajan jälkeen eläkeikään asti eli työtön voi päästä niin sanottuun eläkeputkeen.

16.3.2020 alkaen työttömyysturvaan tehtiin useita väliaikaisia muutoksia koronaepidemian johdosta. Muutokset paransivat työttömyysturvan ehtoja ja tasoa. Väliaikaisia muutoksia olivat esimerkiksi yrittäjien oikeus työmarkkinatukeen, työssäoloehdon lyhennys sekä työttömyysetuuksien suojaosan korotus.

2023

1.1.2023 alkaen työttömyysturvaan tuli uusi muutosturvakokonaisuus yli 55-vuotta täyttäneille irtisanotuille. Uuteen muutosturvaan kuuluu muutosturvaraha, oikeus koulutukseen ja tavalista pidempi työllistymisvapaa. Työttömyysturvan lisäpäivät poistuvat asteittain. Ansiopäivärahaa ja peruspäivärahaa ei siis enää voida maksaa enimmäisajan jälkeen eläkeikään asti, eli niin sanotusta eläkeputkesta luovutaan. Irtisanottu työntekijä voi hakea muutosturvaa, jos hänen työsopimuksensa on irtisanottu tuotannollisista ja taloudellisista syistä 1.1.2023 tai sen jälkeen ja hän on täyttänyt 55 vuotta ennen irtisanomista. Lisäksi työntekijän on täytynyt olla saman työnantajan palveluksessa vähintään 5 vuotta.

1.1.2023 alkaen työttömyysturvan lapsikorotuksiin tuli indeksikorotuksen lisäksi määräaikainen 20 %:n korotus vuoden 2023 ajaksi. Korotus oli voimassa 31.12.2023 asti.

2024

1.1.2024 alkaen työttömyysturvan omavastuu-aika pitenee viidestä seitsemään päivään.

1.4.2024 alkaen työttömyysturvan 300 euron kuukausittainen suojaosa poistuu.

1.4.2024 alkaen työmarkkinatuen, peruspäivärahan ja liikkuvuusavustuksen lapsikorotukset poistuvat.

1.8.2024 alkaen vuorotteluvapaajärjestelmä lakkautetaan.

2.9.2024 alkaen työssäoloehto pitenee nykyisestä noin 6 kuukaudesta 12 kuukauteen.

2025

1.1.2025 alkaen osittainen työmarkkinatuki on aina vähintään 35 prosenttia täydestä työmarkkinatuesta.

1.1.2025 alkaen vanhemman saama omaishoitajan hoitopalkkio ja perhehoidon palkkio eivät enää vähennä vanhempansa kanssa asuvan työttömän työmarkkinatukea. Perhehoidon palkkion osalta muutos koskee vain niitä tilanteita, joissa vanhempi toimii perhehoitajana ilman ansaintatarkoitusta.

1.1.2025 alkaen työtä tai koulutusta varten haettavaa liikkuvuusavustusta ei voi enää saada korotettuna.

1.1.2025 alkaen työllistymistä edistävän palvelun ajalta ei enää makseta korotettua työttömyystukea.

1.1.2025 alkaen kuntien rahoitusvastuu työttömyysturvasta laajenee. Kuntien rahoitusvastuu ei enää rajoitu pelkästään työmarkkinatukeen. Vastuu myös aikaistuu ja kasvaa portaittain työttömyyden pitkittyessä. Kunnat rahoittavat jatkossa myös työllistymistä edistävän palvelun ajalta maksettavaa työttömyysturvaa. Lisäksi soviteltuina maksetut työttömyysetuuspäivät lasketaan kokonaisina päivinä, jotka kuluttavat työttömyysturvan enimmäisaikaa. Kuntien rahoitusosuudet työmarkkinatuesta, peruspäivärahasta ja ansiopäivärahasta 1.1.2025 alkaen:

Työttömyysetuuspäivät	Kunnan rahoitusosuus, %
101–200	10
201–300	20
301–400	30
401–700	40
701 tai enemmän	50

Ansiopäivärahan ja peruspäivärahan enimmäisaika on 400 päivää, mutta poikkeustilanteissa niitä voidaan maksaa pidempään.

Liite 5. Lapsiperhe-etuuksien kehitys

Tämä liite kuvaa muutoksia äitiysavustuksessa, lapsilisässä, lastenhoidon tuessa ja elatustuessa. Vanhempainpäivärahojen ja erityishoitorahan muutokset on selostettu liitteessä 2, alle 16-vuotiaan vammaistuen, lapseneläkkeen ja eläkkeiden lapsikorotusten muutokset liitteessä 1 sekä työttömyys-etuuksien lapsikorotusten muutokset liitteessä 4.

1 Pääpiirteet

- 1.2.1985 Laki lasten kotihoidon tuesta tuli voimaan (Kelalle maksatus, sosiaalilautakunnille ratkaisuvältä).
- 1.1.1990 Lasten kotihoidon tukijärjestelmä tuli täysimittaiseksi.
- 1.1.1993 Lasten kotihoidon tuen toimeenpano siirtyi kokonaisuudessaan Kelalle.
- 1.1.1993 Lapsilisien toimeenpano siirtyi sosiaalilautakunnilta Kelalle.
- 1.1.1994 Äitiysavustuksen toimeenpano siirtyi sosiaalilautakunnilta Kelalle.
- 1.8.1997 Pienten lasten hoidon tukijärjestelmä uusittiin (uusitun lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen toimeenpano Kelalle).
- 1.4.2009 Elatustuen hoito siirtyi kunnilta Kelalle.

2 Äitiysavustus ja adoptiotuki

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2018

1.4.2018 lähtien äitiysavustuksen määrä on 170 euroa, jos laskettu aika on 1.6.2018 tai sen jälkeen.

2019

1.1.2019 tai sen jälkeen adoptiovanhempien luokse sijoitetuista lapsista maksettava adoptiotuki suuren ja korvausryhmät muuttuivat.

3 Lapsilisä

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2011

1.3.2011 lapsilisä sidottiin kansaneläkeindeksiin.

2013

Lapsilisien indeksikorotukset jäädytettiin vuosiksi 2013–2015.

2015

1.1.2015 pienennettiin lapsilisien määriä.

2016

1.1.2016 lapsilisä irrotettiin kansaneläkeindeksistä.

2017

1.3.2017 alkaen tuli voimaan tasa-arvoinen avioliittolaki, jonka mukaan lapsilisän yksinhuoltajakorotukseen ei ole enää oikeutta, jos lapsen huoltajalla on samaa sukupuolta oleva avopuoliso.

2022

Joulukuussa 2022 lapsilisä maksettiin kaksinkertaisena.

2024

1.4.2024 alle 3-vuotiaasta lapsesta maksettavaa lapsilisää korotettiin 26 eurolla kuukaudessa.

4 Lastenhoidon tuet

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2010

1.1.2010 alkaen osittainen hoitoraha on 90 euroa kuukaudessa. Samalla osittainen hoitoraha laajeni koskemaan YEL- ja MYEL-vakuutettuja yrittäjiä.

2011

1.3.2011 lastenhoidon tuet sidottiin kansaneläkeindeksiin.

2013

Kotihoidon tuen hoitorahaa ja hoitolisää voi saada myös ajalta, jolta perheellä on oikeus saada sairausvakuutuslain mukaista erityisäitiys-, äitiys- tai vanhempainrahaa tai osittaista vanhempainrahaa taikka isyysrahaa äitiys- ja vanhempainrahakauden ulkopuolella pidettävän isyysrahakauden aikana. Uutta äitiys- ja vanhempainrahakauden ulkopuolella maksettavaa isyysrahaa voi saada silloin, kun ensimmäinen saman lapsen perusteella maksettava vanhempainpäivärahopäivä on 1.1.2013 jälkeen. Kotihoidon tuen hoitorahana maksetaan kuitenkin vain hoitorahaan oikeuttavista lapsista kulloinkin maksettavien hoitorahojen ja vanhempainpäivärahan erotus.

2014

1.1.2014 alkaen joustava hoitoraha korvaa alle 3-vuotiaista maksetun osittaisen hoitorahan. Hoitorahan määrään vaikuttaa keskimääräinen viikkotyöaika. Kun viikoittainen työaika on enintään 22,5 tuntia tai työaika on enintään 60 % tavanomaisesta, hoitoraha on 243,13 euroa kuukaudessa. Kun työaika on yli 22,5 tuntia mutta enintään 30 tuntia viikossa tai yli 60 %, mutta enintään 80 % alan kokopäivätyön työajasta, hoitoraha on 162,09 euroa kuukaudessa.

2016

1.8.2016 alkaen yksityisen hoidon tuen suuruus määräytyy lapsen varhaiskasvatusoikeuden laajuuden perusteella. Jos lapsella on oikeus enintään 20 tunnin varhaiskasvatukseen (päivähoitoon) viikossa, yksityisen hoidon tuen hoitoraha on 63,93 euroa kuukaudessa. Jos lapsella on oikeus yli 20 tunnin varhaiskasvatukseen viikossa, hoitoraha on 173,74 euroa kuukaudessa.

2017

1.3.2017 alkaen tuli voimaan tasa-arvoinen avioliittolaki, jonka mukaan samaa sukupuolta oleva puoliso tai hänen tulonsa voivat vaikuttaa lastenhoidon tukien määrään ja myöntämisperusteisiin.

2020

1.8.2020 alkaen yksityiseen varhaiskasvatukseen osallistuvan lapsen huoltajien perhevapaat, opinnot tai työmarkkina-asema eivät enää vaikuta yksityisen hoidon tukeen eikä perheiden tarvitse enää selvittää Kelalle lapsen varhaiskasvatusoikeuden laajuutta.

2022

Jos lapsen laskettu syntymäaika on 4.9.2022 tai myöhemmin ja lapsesta maksetaan perhevapaauudistuksen mukaisia vanhempainpäivärahoja, kotihoidon tukea voidaan maksaa, kun lapsen syntymästä on kulunut 160 arkipäivää. Yksityisen hoidon tukea voi saada aikaisintaan sen kuukauden alusta, jonka aikana lapsi täyttää 9 kuukautta. Lastenhoidon tukien jakson täytyy olla aina vähintään kuukauden mittainen. Jaksojen välissä ei saa olla katkoksia, ja kuukautta lyhyempiä tukijaksoja ei lasketa enää yhteen. Tukien saaja voi olla eri jaksoilla kumpi vain vanhemmista.

a. Lapsilisien euromäärät kuukaudessa 1.3.2011 lähtien

Tarkistusajankohta	1. lapsesta	2. lapsesta	3. lapsesta	4. lapsesta	5. lapsesta ja useammasta	Yksinhuoltajakorotus lasta kohti
1.3.2011	100,40	110,94	141,56	162,15	182,73	46,79
1.1.2012	104,19	115,13	146,91	168,27	189,63	48,55
1.1.2013	104,19	115,13	146,91	168,27	189,63	48,55
1.1.2014	104,19	115,13	146,91	168,27	189,63	48,55
1.1.2015	95,75	105,80	135,01	154,64	174,27	48,55
1.1.2016	95,75	105,80	135,01	154,64	174,27	48,55
1.1.2017	94,88	104,84	133,79	153,24	172,69	48,55
1.1.2018	94,88	104,84	133,79	153,24	172,69	53,30
1.1.2019	94,88	104,84	133,79	153,24	172,69	53,30
1.1.2020	94,88	104,84	133,79	163,24	182,69	63,30
1.1.2021	94,88	104,84	133,79	163,24	182,69	63,30
1.1.2022	94,88	104,84	133,79	163,24	182,69	63,30
1.1.2023	94,88	104,84	133,79	163,24	182,69	68,30
1.1.2024	94,88	104,84	133,79	173,24	192,69	73,30
1.1.2025	94,88	104,84	133,79	173,24	192,69	73,30

Huomautus. Eivät koske Ahvenanmaan maakunnan maksamia lapsilisiä.

Alle 3-vuotiaasta lapsesta maksettavaa lapsilisiä korotetaan 26 eurolla kuukaudessa 1.4.2024 alkaen. Korotettua lapsilisiä maksetaan sen kuukauden loppuun, jonka kuluessa lapsi täyttää 3 vuotta.

Jos saa lapsilisiä useammasta kuin yhdestä alle 3-vuotiaasta lapsesta, lapsilisen määrä on toisesta lapsesta 130,84 euroa, kolmannesta 159,79 euroa, neljännessä lapsesta 199,24 euroa ja jokaisesta seuraavasta lapsesta 218,69 euroa kuukaudessa.

b. Lastenhoidon tukien ja niiden perusteiden euromäärät kuukaudessa 1.3.2011 lähtien

Tarkistus- ajankohta	Kotihoidon tuki, euroa kuukaudessa				Yksityisen hoidon tuki, euroa kuukaudessa			
	Hoitoraha yhdestä alle 3-vuotiaasta lapsesta	Hoitoraha jokaisesta muusta alle 3-vuotiaasta lapsesta	Hoitoraha jokaisesta yli 3-vuotiaasta, alle kouluikäisestä lapsesta	Hoitolisä/perhe, täysi määrä	Täyteen hoitolisään oikeuttava tuloraja ¹	Hoitoraha kustakin alle kouluikäisestä	Hoitolisä/lapsi, täysi määrä	Täyteen hoitolisään oikeuttava tuloraja ¹
1.3.2011	315,54	94,47	60,70	168,86	1 700	160,64	135,09	1 700
1.1.2012	327,46	98,04	63,00	175,24	1 700	166,71	140,19	1 700
1.1.2013	336,67	100,79	64,77	180,17	1 700	171,40	144,14	1 700
1.1.2014	341,06	102,11	65,61	182,52	1 700	173,64	146,02	1 700
1.1.2015	342,53	102,55	65,89	183,31	1 700,06	174,38	146,64	1 700,06
1.1.2016	341,27	102,17	65,65	182,64	1 700,06	173,74/63,93 ²	146,11	1 700,06
1.1.2017	338,34	101,29	65,09	181,07	1 700,06	172,25/63,38 ²	144,85	1 700,06
1.1.2018	338,34	101,29	65,09	181,07	1 700,06	172,25/63,38 ²	144,85	1 700,06
1.1.2019	338,34	101,29	65,09	181,07	1 700,06	172,25/63,38 ²	144,85	1 700,06
1.1.2020	341,69	102,30	65,73	182,86	1 700,06	173,95/64,00 ²	146,29	1 700,06
1.1.2021	342,95	102,67	65,97	183,53	1 700,06	174,59/64,24 ²	146,82	1 700,06
1.1.2022	350,27	104,86	67,38	187,45	1 700,06	178,32/65,61 ²	149,96	1 700,06
1.8.2022	362,61	108,56	69,76	194,06	1 700,06	184,61/67,92 ²	155,24	1 700,06
1.1.2023	377,68	113,07	72,66	202,12	1 700,06	192,28/70,75 ²	161,69	1 700,06
1.3.2023	377,68	113,07	72,66	202,12	1 700,06	192,28/70,75 ²	265,85	1 700,06
1.1.2024	377,68	113,07	72,66	202,12	1 700,06	192,28/70,75 ²	265,85	1 700,06
1.1.2025	377,68	113,07	72,66	202,12	1 700,06	192,28/70,75 ²	265,85	1 700,06

¹ Perheessä vähintään 4 henkilöä.

² Täysi varhaiskasvatusoikeus/varhaiskasvatusoikeus enintään 20 viikkotuntia.

Liite 6. Asumistukien kehitys

Opintotuen asumislisä on käsitelty liitteessä 7 ja sotilasavustuksen asumisavustus liitteessä 9.

1 Pääpiirteet

- 4.6.1975 Nykyinen asumistukilaki annettiin.
- 1.1.1994 Yleinen asumistuki siirtyi kunnilta Kelan hoidettavaksi.
- 1.1.2015 Uusi asumistukilaki tuli voimaan, minkä myötä yleiseen asumistukeen tuli useita muutoksia. Myös eläkkeensaajan asumistukea uudistettiin.
- 1.8.2017 Yleisestä asumistuesta annettua lakia muutettiin siten, että myös vuokralla asuvat opiskelijat kuuluvat yleisen asumistuen piiriin.

2 Yleinen asumistuki

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2013

1.1.2013 alkaen pitkäaikaistyöttömän työllistyessä yleisen asumistuen tarkistamisen lykkäyksen yläraja on kuusi kuukautta (aiemmin kolme kuukautta). Vaatimus työttömyysturvan saamisen yhdenjaksoisuudesta poistettiin.

2015

1.1.2015 tuli voimaan uusi laki yleisestä asumistuesta, minkä myötä yleiseen asumistukeen tuli useita muutoksia:

Hyväksyttävien asumismenojen enimmäismäärään vaikuttavat asunnon sijaintikunta ja ruokakunnan koko. Siihen eivät enää vaikuta asunnon valmistus- tai perusparantamisvuosi, pinta-ala eikä lämmitysjärjestelmä.

Omistusasunnoissa ja asumisoikeusasunnoissa asumismenoiksi hyväksytään 73 % henkilökohtaisten asuntolainojen kuukausittaisista

koroista (ennen 55 %). Aiemmin lainojen korkoja hyväksyttiin asumismenoiksi ainoastaan omistusasunnoissa.

Asumismenojen perusomavastuu määräytyy samalla tavalla koko maassa. Sen määrään vaikuttavat ruokakunnan tulot sekä ruokakunnan aikuisten ja lasten lukumäärä.

Omaishoidon tuen hoitopalkkiota ei enää huomioida tulona asumistukea määrättäessä.

Omaisuudesta ei enää lasketa tuloa asumistukea määrättäessä.

Alaikäisten lasten tulot eivät enää vaikuta asumistuen määrään.

Asumistuki tarkistetaan, jos tulot pienenevät 200 euroa kuukaudessa tai suurenevat 400 euroa kuukaudessa (ennen 160 tai 300 euroa kuukaudessa). Kaikki tulojen muutokset huomioidaan kuukautta aiempaa myöhemmin, eli sitä seuraavan kuukauden alusta, josta alkaen tulojen muutos on ollut voimassa kuukauden 1. päivästä.

Pitkäaikaistyöttömän tarkistuksen lykkäys poistui.

Yleisen asumistuen ja eläkkeensaajan asumistuen välistä suhdetta muutettiin siten, että tietyillä tuensaajaryhmillä ollut tukien välinen valintaoikeus

poistettiin, minkä seurauksena mm. kaikki lapsiperheet voivat hakea vain yleistä asumistukea.

Mikkeli, Nokia ja Siuntio siirtyivät kuntaryhmästä 4 kuntaryhmään 3.

Yleiseen asumistukeen tuli voimaan käsittelyaikatuu: etuushakemus on ratkaistava sen saapumisesta 30 päivässä, tai jos se ei ole puuttuvien tietojen takia mahdollista, 14 päivän kuluessa tarvittavien tietojen saapumisesta.

1.9.2015 asumistukeen tuli voimaan 300 euron suuruinen ansiotulovähennys. Se tehdään ruokakunnan kunkin jäsenen yhteenlasketuista ansio- ja yrittäjätuloista.

2016

1.1.2016 alkaen tulojen vaikutuksen progressioaste nousi perusomavastuun laskentakaavassa 40:stä 42 %:iin.

1.1.2016 enimmäisasumismenoja ei korotettu vuokratuilla vaan ne pidettiin vuoden 2015 tasolla.

2017

1.1.2017 enimmäisasumismenoja alennettiin 5 %:lla kuntaryhmissä 3 ja 4, kuntaryhmissä 1 ja 2 sovellettiin samoja enimmäisasumismenoja kuin vuonna 2016.

1.8.2017 vuokralla asuvat opiskelijat siirtyivät yleisen asumistuen piiriin.

2018

1.1.2018 alkaen yleisen asumistuen enimmäisasumismenoja tarkistetaan vuosittain vuokraindeksin sijaan elinkustannusindeksin mukaan. Vuonna 2018 enimmäisasumismenot pysyivät samoina kuin vuonna 2017.

2019

1.1.2019 alkaen enimmäisasumismenot nousivat ensimmäisen kerran vuoden 2015 uudistuksen jälkeen elinkustannusindeksin muutosta vastaavasti (1,5 %). Asumistuen perusomavastuun määräämisperusteet eivät muuttuneet.

1.8.2019 alkaen oppimateriaalilisa ei vaikuta asumistuen määrään.

2023

Yleisen asumistuen normeja korotetaan huomattavasti vuodeksi 2023. Normeilla tarkoitetaan tuen määrän laskennassa hyväksyttäviä menoja. Erillisten lämmityskustannusten ja omakotitalon hoitomenojen normeja korotetaan 57 %:lla vuoden 2022 tasoon verrattuna, koska energian hinnat ovat kohonneet merkittävästi.

2024

1.4.2024 alkaen yleisen asumistuen korvausprosentti pienenee 80 prosentista 70 prosenttiin hyväksyttävien asumismenojen ja perusomavastuun erotuksesta.

1.4.2024 alkaen yleisen asumistuen perusomavastuu on 50 % niistä tuloista, jotka ylittävät yleisen asumistuen tulorajojen alarajan. Aiemmin perusomavastuu oli 42 %. Perusomavastuun määrään vaikuttavat ruokakunnan yhteenlasketut tulot sekä ruokakunnan aikuisten ja lasten lukumäärä.

1.4.2024 alkaen yleisen asumistuen 300 euron ansiotulovähennys poistuu.

1.4.2024 alkaen yleisessä asumistuessa huomioon otettavien enimmäisasumismenojen kuntaryhmät 1 ja 2 yhdistetään ja enimmäisasumismenot otetaan huomioon kuntaryhmä 2:n mukaisesti. Helsinki siis yhdistetään samaan kuntaryhmään muun pääkaupunkiseudun kanssa. Tämä tarkoittaa sitä, että helsinkiläisten ruokakuntien huomioon otettavat enimmäisasumismenot pienenevät.

2025

1.1.2025 alkaen yleistä asumistukea ei voi enää saada omistusasunnon asumismenoihin, kuten vastikkeisiin, omakotitalon hoitomenoihin ja asuntolainan korkoihin.

1.1.2025 alkaen yleiseen asumistukeen palautetaan varallisuusharkinta. Tukeen vaikuttavan omaisuuden raja on yhden aikuisen ruokakunnassa 10 000 euroa ja kahden tai useamman aikuisen ruokakunnassa 20 000 euroa. Rajan ylittävästä osuudesta asumistukeen vaikuttaa 20 %. Jos ruokakunnan yhteenlaskettu omaisuus on 50 000 euroa tai enemmän, asumistukea ei makseta lainkaan. Omaisuudesta vähennetään ensin velat, mutta kulutusluottoja tai muita lyhytaikaisia velkoja ei kuitenkaan vähennetä.

1.1.2025 alkaen Kajaani, Kouvola, Lappeenranta, Mikkeli, Pori ja Vaasa siirretään yleisen asumistuen kuntaryhmästä 2 kuntaryhmään 3. Tämä tarkoittaa sitä, että näissä kaupungeissa asuvien huomioon otettavat enimmäisasumismenot pienenevät.

3 Eläkkeensaajan asumistuki

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2010

1.1.2010 alkaen käytössä on ollut vain yksi vesinormi. Aiemmin oli kaksi vesinormia: toinen, jos asunnossa oli vesijohto ja lämmin vesi ja toinen, jos niitä ei ollut.

2011

1.3.2011 alkaen maahanmuuttajalle työkyvyttömyyden perusteella maksettavasta takuueläkkeestä tuli uusi eläkkeensaajan asumistuen maksuperuste.

2012

1.1.2012 alkaen muun lämmityksen normi poistettiin ja käyttöön jäi vain yksi lämmityskustannusten normi.

1.11.2012 alkaen eläkkeensaajan asumistuki on ollut mahdollista maksaa myös vuokranantajalle.

2015

1.1.2015 alkaen oikeus eläkkeensaajan asumistukeen perustuu vain henkilön saamaan eläkkeeseen eikä hänen ikäänsä. Ennen kaikki 65 vuotta täyttäneet olivat oikeutettuja eläkkeensaajan asumistukeen.

1.1.2015 alkaen yleisen asumistuen ja eläkkeensaajan asumistuen välistä suhdetta muutettiin siten, että tietyillä tuensaajaryhmillä ollut tukien välinen valintaoikeus poistettiin, minkä seurauksena muun muassa kaikki lapsiperheet voivat hakea vain yleistä asumistukea.

2016

1.1.2016 alkaen työtaturma- ja ammattitautilain (459/2015) tai maatalousyrittäjän työtaturma- ja ammattitautilain (873/2015) mukainen jatkuva kuntoutusraha (kuitenkin vasta vuoden kuluttua vahinkotapahtumasta) on eläkkeensaajan asumistueen oikeuttava etuus.

Vuonna 2016 sovelletaan niitä euromääriä, jotka on säädetty valtioneuvoston asetuksessa vuodelle 2015 lämmitys-, vesi- ja kunnossapitokustannuksiksi, keskimääräisiksi asumismenoiksi sekä eläkkeensaajan asumistuen enimmäismääräksi.

2017

1.1.2017 alkaen eläkkeensaajan asumistueen oikeuttaa työntekijän eläkelain (395/2006) kolmannessa pykälässä mainittujen lakien mukainen työuraeläke.

Vuonna 2017 sovelletaan niitä euromääriä, jotka on säädetty valtioneuvoston asetuksessa vuodelle 2015 lämmitys-, vesi- ja kunnossapitokustannuksiksi, keskimääräisiksi asumismenoiksi sekä eläkkeensaajan asumistuen enimmäismääräksi.

2020

1.1.2020 alkaen eläkkeensaajan asumistuen tulositusta muutetaan siten, että kansaneläkkeen ja

takuueläkkeen korotukset 1.1.2020 eivät juurikaan pienentäisi asumistukea. Eläkkeensaajan asumistuen lisäomavastuurajaa korotetaan yksinasuvalla henkilöllä 9 300 euroon vuodessa, avio- tai avoliitossa olevalla 13 341 euroon vuodessa, jos puoliso ei saa asumistukea, sekä 15 183 euroon vuodessa, jos myös puoliso saa asumistukea. Lisäksi lisäomavastuun kerroin suurenee 41,3 prosenttiin aiemmasta 40 prosentista.

2023

Eläkkeensaajan asumistuen normeja korotetaan huomattavasti vuodeksi 2023. Vuonna 2023 lämmityskustannuksia hyväksytään keskimäärin 51 % enemmän vuoden 2022 tasoon verrattuna. Muutos johtuu voimakkaasti kohonneesta energian hinnasta.

2025

1.1.2025 alkaen eläkkeensaajan asumistuen lisäomavastuu on 43,5 % siitä tulojen osasta, joka ylittää tulorajan.

1.1.2025 alkaen eläkkeensaajan asumistuen omaisuusrajat ovat yksin asuvalle henkilölle 15 000 euroa ja avio- tai avopuolisoille yhteensä 24 000 euroa. Omaisuus vaikuttaa eläkkeensaajan asumistueen siten, että osa siitä lasketaan tuloksi, joka pienentää tuen määrää. Tulona otetaan huomioon 15 % omaisuusrajan ylittävästä osuudesta.

Liite 7. Opintoetuuksien kehitys

1 Pääpiirteet

- Kesällä 1969 Opintotukijärjestelmä (valtion takamina korkotukilainoina) luotiin.
- Kesästä 1972 Opintorahaa alettiin maksaa.
- Kesästä 1977 Asumislisää alettiin maksaa.
- Kesästä 1979 Korkeakouluopiskelijoiden ateriatu-
kea alettiin maksaa.
- Kesästä 1980 Korkeavastusta alettiin maksaa.
- Kesästä 1987 Aikuisopintorahaa alettiin maksaa.
- Kesällä 1992 Korkeakouluopiskelijoiden opintotu-
kiuudistus toteutui.
- Kesällä 1994 Uusi opintotukijärjestelmä ulotet-
tiin toisella asteella opiskeleviin ja
opintotuen toimeenpano siirtyi Kelal-
le (1.5.1994).
- 1.7.1997 Koulumatkatukea alettiin maksaa.
- 1.8.2001 Aikuiskoulutustuen lainatakausta
alettiin myöntää.
- 31.12.2002 Aikuisopintoraha lakkasi.
- 1.8.2005 Oikeus opintolainavähennyk-
seen verotuksessa uusille
korkeakouluopiskelijoille.
- 1.8.2014 Oikeus opintolainahyvitykseen
ensimmäiset korkeakouluopintonsa
aloittaville.

- 1.8.2017 Asumislisä lakkasi Suomessa vuokralla
asuvilla opiskelijoilla ja he siirtyivät yleis-
sen asumistuen piiriin.
- 1.1.2018 Opintorahan huoltajakorotusta alettiin
maksaa.
- 1.8.2019 Opintorahan oppimateriaalilisää alettiin
maksaa.

2 Opintotuki

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja
2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2011

- 1.1.2011 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni
1,67 eurosta 1,77 euroon ateriala kohti.
- 1.8.2011 alkaen korkeakouluopintojen opintotuki
muutettiin kaksiportaiseksi uusille opiskelijoille.
Tuki myönnetään ensin alemman tutkinnon suo-
rittamiseen ja vasta sen valmistuttua ylemmän
tutkinnon suorittamiseen.
- 1.8.2011 alkaen opintotukiaikaan on luettu myös
pelkän asumislisän nostaminen.

1.8.2011 lähtien opintolainan valtiontakauksen
on saanut automaattisesti korkeakouluopintoihin
myönnetyn opintorahan yhteydessä.

1.8.2011 alkaen harjoittelupalkka tai oppilaitok-
selta saatu apuraha ei ole estänyt opintorahan
myöntämistä.

1.8.2011 alkaen korkeavastuksen tuloaraja korot-
ettiin 54 %. Lapsettoman hakijan tuloaraja nousi
775 eurosta 1 195 euroon kuukaudessa.

1.8.2011 alkaen korkeakouluopiskelijan opinnoissa
edistymisen seurantaan tehtiin useita seuranta-
yhdennäköisiä täsmennyksiä. Vähimmäissuo-
ritusvaatimus nousi 4,8:sta 5,0 opintopisteeseen
tukikuukautta kohti.

1.8.2011 alkaen yliopistossa suoritettavien jatko-
tutkintojen enimmäistukiaika on yhdeksän
tukikuukautta.

1.8.2011 alkaen itsenäisesti asuvat 18–19-vuotiaat
lukiolaiset ovat voineet saada opintolainan valtion-
takauksen, vaikka opintoraha on eväty vanhem-
pien tulojen perusteella.

1.8.2011 alkaen lainatakausta opintoihin ulkomailla
on 600 euroa kuukaudessa.

2012

1.1.2012 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni
1,77 eurosta 1,84 euroon ateriala kohti.

2013

1.1.2013 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni
1,84 eurosta 1,94 euroon ateriala kohti.

1.8.2013 alkaen aikuislukio-opintoja on voitu tukea,
jos ne suoritetaan yhdistelmä-tutkintona eli amma-
tillisen perustutkinnon yhteydessä.

1.8.2013 tuli voimaan opintotuen enimmäisaika
myös toisen asteen opinnoissa. Säännönmukaisen
opiskeluajan päätyttyä opintotukea voidaan myön-
tää enintään 12 kuukauden ajalle.

2014

1.1.2014 alkaen korkeavastuksen tuloaraja korotetaan
kahden vuoden välein palkkakertoimella. Vuonna
2014 korotus oli 10 %. Korotettuja tuloarajoja käytettiin
ensimmäisen kerran maaliskuussa 2014 eräntynei-
den opintolainojen korkojen korkeavastuksissa.

1.7.2014 alkaen koko opintolainan korko pääomite-
taan opintotukiaikana.

1.8.2014 alkaen opintolainan valtiontakauksen
määriä korotettiin 100 eurolla kuukaudessa.

1.8.2014 alkaen lainatakaus voidaan myöntää myös vanhempansa luona asuvalle 18–19-vuotiaalle toisen asteen oppilaitoksen opiskelijalle vanhempien tulojen vaikuttamatta.

1.8.2014 alkaen lainatakaus voidaan myöntää myös lukiossa opiskelevalle muualla kuin vanhempansa luona asuvalle alle 17-vuotiaalle, jos vanhemman tulot ovat alle 61 000 euroa vuodessa.

1.8.2014 alkaen opintorahan perusmääriä tarkistetaan vuosittain yleisen hintatason muutoksen mukaisesti (kansaneläkeindeksin mukaan).

1.8.2014 tai sen jälkeen ensimmäiset korkeakouluopintonsa aloittavat saavat suuremman opintorahan mutta lyhyemmän enimmäistukiajan tutkintoopintoihin. Edellytyksenä on, että ensimmäinen läsnäoloilmoittautuminen korkeakouluopinnoissa on aikaisintaan syyslukukaudelta 2014 eikä aiempia korkeakouluopintoja ole. Uusilla korkeakouluopiskelijoilla opintorahan perusmäärät ovat noin 11 % vanhoja suuremmat mutta opintotuen tutkintokohtaiset enimmäisajat ovat viisi tukikuukautta vanhoja lyhyemmät. Enimmäistukiaika ei muutu yliopistojen jatkotutkinnoissa eikä korkeakouluopinnoissa, joissa ei suoriteta tutkintoa.

1.8.2014 tai sen jälkeen aloitettuihin korkeakouluopintoihin voi saada opintotukea yhteensä enintään 64 kuukautta.

1.8.2014 tai sen jälkeen ensimmäiset korkeakouluopintonsa aloittaneet voivat saada opintolainahyvityksen. Se on Kelan maksama ylimääräinen opintolainan lyhennys korkeakouluopiskelijalle, joka suorittaa tutkinnon määräajassa ja joka on nostonut opintolainaa korkeakouluopintoihinsa yli 2 500 euroa.

1.8.2014 poliisin peruskoulutuksesta tuli ammatikorkeakoulutasoinen. Kaikki 1.8.2014 tai sen jälkeen poliisiopintonsa aloittavat suorittavat ammattikorkeakoulututkinnon ja voivat saada korkeakouluopiskelijoiden opintotuen.

1.8.2014 alkaen opintotuen voi saada sellaiselta kalenterikuukaudelta, jossa on vähintään 18 opiskeluaikaan kuuluvaa päivää. Lukio-opinnoissa opintotuki voidaan kuitenkin myöntää enintään yhdeksäksi kuukaudeksi lukuvuodessa.

1.8.2014 alkaen opintotuessa on kahdet vanhempien tulorajat. Uudet, korkeammat tulorajat koskevat itsenäisesti asuvia 18–19-vuotiaita.

1.8.2014 alkaen opintotukea voidaan myöntää maahanmuuttajille suunnattuun ammattikorkeakouluopintoihin valmentavaan koulutukseen.

1.8.2014 alkaen opintotukea voidaan myöntää maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävään lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen.

2015

1.8.2015 alkaen osaamispisteet korvaavat opintoviikot ammatillisessa peruskoulutuksessa. Opinnot ovat opintotukeen oikeuttavia päätoimisia opintoja, jos niiden laajuus on vähintään 4,5 osaamispistettä tai 3 opintoviikkoa opiskelukuukautta kohti.

2016

1.1.2016 itsenäisesti asuvan 18–19-vuotiaan opiskelijan vanhempien tulorajaa nostettiin siten, että vanhempien yhteenlasketut vuositulot pienentävät opintorahan määrää, jos ne ovat vähintään 61 010 euroa, ja estävät opintorahan saamisen, jos ne ovat vähintään 80 200 euroa.

1.3.2016 korkoavustuksen tulorajoja nostettiin. Lapsettoman hakijan tuloraja nousi 1 311 eurosta 1 333 euroon kuukaudessa.

1.8.2016 alkaen opintotuen voi saada ulkomailla suoritettaviin opintoihin myös sillä perusteella, että henkilöllä on kiinteä yhteys Suomeen. Opintotuki voidaan myöntää Suomen, EU- tai Eta-maan tai Sveitsin kansalaiselle ja hänen perheenjäsenelleen sillä edellytyksellä, että hänellä on ollut kotikunta Suomessa vähintään kahden vuoden ajan opintojen alkamista edeltäneen viiden vuoden aikana tai että hänellä on muuten kiinteä yhteys Suomeen.

1.8.2016 alkaen opintorahan perusmääriä ei enää tarkisteta vuosittain yleisen hintatason muutoksen mukaisesti (kansaneläkeindeksi).

2017

1.8.2017 alkaen asumislisää ei myönnetä Suomessa vuokralla asuville, vaan he voivat saada yleistä asumistukea. Asumislisä säilyy ulkomailla tai Ahvenanmaalla opiskelevilla (yleensä 210 euroa kuukaudessa) ja Suomessa kansan- tai urheiluo- pistossa opiskelevilla, jotka opiskelevat maksullisella linjalla ja asuvat oppilaitoksen asuntolassa (yleensä 88,87 euroa kuukaudessa).

1.8.2017 korkeakouluopiskelijoiden opintorahan perusmäärät pienennettiin samansuuruisiksi kuin toisen asteen opiskelijoilla. Opintorahan enimmäismäärä on kaikilla opiskelijoilla 250,28 euroa kuukaudessa.

1.8.2017 opintolainan valtioneuvoston kaikkia määriä korotettiin. Lainatakauksen yleisin määrä nousi 400:sta 650 euroon kuukaudessa. Opintolainavähennyksen ja -hyvityksen enimmäismäärät eivät kuitenkaan suurene, vaikka lainatakauksen määriä korotettiin.

1.8.2017 alkaen maksuhäiriö ei estä opintolainan valtioneuvoston myöntämistä.

1.8.2017 alkaen toisen asteen oppilaitoksen opiskelijoiden lukuvuoden opintolainassa on kaksi nostoerää aiemman neljän nostoerän sijasta.

1.8.2017 alkaen tutkintokohtainen enimmäistukiaika lyheni ensimmäiset korkeakouluopintonsa aloittavilla. Enimmäistukiaika on tutkinnon tavoiteajan mukainen tukiaika lisättyinä kolmella tukikuukaudella.

1.8.2017 tai sen jälkeen aloitettuihin korkeakouluopintoihin voi saada opintotukea yhteensä enintään 54 kuukautta. 360 opintopisteen tutkinnossa kokonaistukiaika on kuitenkin 57 kuukautta.

1.8.2017 alkaen Kelan perittävänä olevan opintolainan koron tai pääoman maksamiseen voi saada

maksuvapautuksen, jos lainansaajan tulot eivät ylitä korkoavustuksen tuloajoja ja muut maksuvapautuksen myöntämisehdot täyttyvät.

2018

1.1.2018 alkaen itsenäisesti asuvan 18–19-vuotiaan toisen asteen oppilaitoksen opiskelijan vanhempien tuloja ei enää huomioida opintorahaa myönnettäessä.

1.1.2018 alkaen opintotuen saajan omien tulojen tuloajoja ja takaisinperintärajoja korotetaan joka toinen vuosi ansiotasoindeksiin muutoksen mukaisesti. Tuloajoja korotetaan ensimmäisen kerran tukivuodesta 2018 alkaen.

1.1.2018 alkaen opintotuen saajan omien tulojen tulovalvonnan takaisinperintäkorotus alenee 15:stä 7,5 %:iin. Muutos koskee ensimmäisen kerran tukivuoden 2016 takaisinperintää, joka tehdään vuonna 2018.

1.1.2018 alkaen opintorahan ja asumislisän maksupäivä on kuukauden 1. pankkipäivä aiemman 4. päivän sijasta.

1.1.2018 alkaen Kelan perittävänä olevan opintolainan korko alenee 7:stä 4 %:iin.

1.1.2018 opintotuen ratkaisutoiminta päättyy kaikissa yliopistoissa. Korkeakoulujen lakisääteiset opintotukitehtävät ja opintotukilautakunnat poistetaan. Kaikkien opiskelijoiden kaikki opintotukiasiat ratkaistaan Kelassa.

1.1.2018 alkaen opintorahaa saavalle alle 18-vuotiaan lapsen huoltajalle maksetaan opintorahan huoltajakorotusta 75 euroa kuukaudessa (koko opintoraha on 325,28 euroa kuukaudessa). Lasten lukumäärä ja se, kenen luona lapsi asuu, eivät vaikuta huoltajakorotukseen.

1.1.2018 alkaen korkeakouluopintotutkintoa suorittavalle voidaan myöntää enintään 9 tukikuukauden enimmäistukiajan pidennys, vaikka tutkinnosta puuttuu enemmän kuin 75 opintopistettä.

1.1.2018 alkaen korkeakouluopintojen riittävän edistymisen arvioinnissa huomioidaan opintosuoritukset ja tukikuukaudet kaikista korkeakouluopinnoista koko opiskeluajalta.

1.8.2018 alkaen lukuvuoden opintotukiaika on Suomessa suoritettavissa opinnoissa 9 kuukautta korkeakoulututkinnossa ja 10 kuukautta ammatillisessa perustutkinnossa ja ammatilliseen koulutukseen valmistavassa koulutuksessa. Tuki voidaan hakemuksesta myöntää lyhyemmäksi tai pidemmäksi ajaksi.

1.8.2018 alkaen opintotukea voidaan myöntää aikuisten perusopetukseen.

2019

1.1.2019 alkaen vanhempien tuloina huomioidaan veronalaiset ansio- ja pääomatulot aiemmin käytettyjen puhtaiden tulojen sijaan. Vanhempien tulojen tuloajoja korotetaan 5–6 %.

1.1.2019 alkaen verovapaita apurahoja ei enää huomioida opintotuen saajan vuosituloina.

1.1.2019 alkaen opintorahasta ei enää automaattisesti vähennetä ennakonpidätystä.

1.8.2019 alkaen lukiolaiset ja ammattiin opiskelevat voivat saada opintorahan oppimateriaalilisää 46,80 euroa kuukaudessa, jos vanhempien vuositulot ovat enintään 41 100 euroa. Oppimateriaalilisää

a. Valtion takaamien opintolainojen enimmäismäärät kuukaudessa 1.8.2011 lähtien

Tarkistusajankohta	Suomessa opiskeleva alle 18-vuotias	Suomessa opiskeleva 18 vuotta täyttänyt		Ulkomailla opiskeleva	
		Korkeakouluopiskelija	Muu	Korkeakouluopiskelija	Muu
1.8.2011	160	300	300	600	600
1.8.2014	260	400	400	700	700
1.8.2017	300	650	650	800	800
1.8.2024	400	850	850	1 000	1 000

myönnetään vanhempansa luona asuville alle 20-vuotiaille ja itsenäisesti asuville alle 18-vuotiaille perheettömille opiskelijoille. Myös alle 17-vuotiaat voivat saada oppimateriaalilisää, vaikka he eivät voi lapsilisän vuoksi saada muuta opintorahaa. Jos opiskelijasta maksetaan lapsilisää ja hän asuu vanhempansa luona, hän ei voi saada opintolainan valtiontakausta.

1.8.2019 alkaen vanhempien tulojen vaikutus poistuu itsenäisesti asuvilta alle 18-vuotiailta opintorahan perusmäärästä ja asumislisästä.

1.8.2019 alkaen lukiokoulutuksen ja lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen lukuvuoden opintotukiaika on 10 kuukautta. Tuki voidaan hakemuksesta myöntää lyhyemmäksi tai pidemmäksi ajaksi, jos opiskelija suorittaa oppilaitoksessa lukion oppimäärään sisältyviä opintoja.

2020

1.1.2020 alkaen opintorahan huoltajakorotusta korotetaan 25 euroa kuukaudessa. Huoltajakorotus on 100 euroa kuukaudessa.

1.1.2020 alkaen opintotuen vapaaehtoisten palautusten määräaika aikaistuu kuukaudella huhtikuun loppuun.

1.1.2020 alkaen poistetaan niin sanottujen alhaisen vuokratason maiden ulkomaan asumislisän pienemmät määrät. Ulkomaan asumislisä on kaikissa maissa 210 euroa kuukaudessa.

1.1.2020 alkaen opintolainahyvitykseen oikeutetaan tutkinnon suorittamisaikaan lisätään 3 kuukauden lisäjousto ulkomailla suoritettavissa tutkinnoissa.

1.8.2020 alkaen opintorahan määrät tarkistetaan vuosittain kansaneläkeindeksin mukaisesti.

1.8.2020 alkaen vähennetään 2 opintotukikautta lukuvuoden 2019–2020 opintojen edistymisen seurannassa koronapidemian aiheuttaman poikkeustilanteen vuoksi. Muutos koskee kaikkia opintotukea saaneita korkeakouluopiskelijoita.

2021

1.1.2021 korkeakouluopiskelijan ateriatuki suureni 1,94 eurosta 2,30 euroon ateriala kohti.

1.1.2021 opintolainahyvitykseen tai opintolainavähennykseen oikeuttavaa määräaika voidaan pidentää 0,5 lukuvuodella, jos opiskelija suoritti korkeakoulututkinnon syyslukukaudella 2020 (1.8.–31.12.2020) ja valmistuminen viivästyi koronapidemian takia.

1.1.2021 opintolainahyvityksessä huomioitavan opiskeluajan laskeminen alkaa opiskelijan ensimmäisestä läsnäololukukaudesta, jos opiskelija siirtää opintojensa aloittamista koronaepidemian vuoksi. Ulkomailla suoritettavissa opinnoissa laskeminen alkaa sen lukukauden alusta, jonka aikana opiskelija on aloittanut korkeakouluopintonsa. Muutos koskee opiskelijoita, jotka ovat saaneet ensimmäisen opiskeluoikeutensa korkeakoulussa lukuvuodelle 2020–2021.

b. Opintorahan perusmäärä kuukaudessa 1.8.2017 lähtien

Tarkistusajankohta	Vanhemman luona asuva		Itsenäisesti asuva		Opintorahan huoltajakorotus ¹	Opintorahan oppimateriaalilisa toisen asteen opiskelijalle ²
	Alle 20-vuotias	20 vuotta täyttänyt	Alle 18-vuotias	18 vuotta täyttänyt		
1.8.2017	38,66	81,39	101,74	250,28	.	.
1.1.2018	38,66	81,39	101,74	250,28	75,00	.
1.8.2019	38,66	81,39	101,74	250,28	75,00	46,80
1.1.2020	38,66	81,39	101,74	250,28	100,00	46,80
1.8.2020	39,04	82,20	102,75	252,76	100,99	47,26
1.8.2021	39,19	82,50	103,12	253,69	101,36	47,44
1.8.2022	41,43	87,23	109,04	268,23	107,17	50,16
1.8.2023	43,15	90,85	113,57	279,39	122,05	52,24
1.1.2024	43,15	90,85	113,57	279,39	141,63	52,24
1.1.2025	43,15	90,85	113,57	279,39	141,63	52,24

¹ Suurimman opintorahan lisäksi. Huoltajakorotus 1.1.2023 alkaen 117,17 euroa.

² Vanhemman luona asuva alle 20-vuotias ja itsenäisesti asuva alle 18-vuotias. Jos vanhemmat ovat pienituloiset, 17 vuotta täyttäneet voivat saada oppimateriaalilisan opintorahan lisäksi ja nuoremmat pelkän oppimateriaalilisan.

2022

1.1.2022 alkaen opintotuen tuloaraja korotettiin vuoden 2022 ajaksi neljänneksellä. Opiskelijan vuosituloaraja on 15 630 euroa, jos hän nostaa opintotukea 9 kuukaudelta. Korotetut vuosituloarajat koskevat vain vuodelle 2022 myönnettyä opintotukea.

2023

1.1.2023 alkaen opintotuen vuosituloaraja korotetaan. Vuonna 2023 opiskelijan vuosituloaraja on 18 720 euroa, jos hän nostaa opintotukea 9 kuukaudelta.

1.1.2023 alkaen opintorahan huoltajakorotus nousee 107,17 eurosta 117,17 euroon kuukaudessa ja 1.8.2023 alkaen 122,05 euroon kuukaudessa.

1.1.2023 alkaen korkeakouluopiskelijoiden ateriatukea korotetaan 0,25 eurolla. Korotuksen jälkeen tuki on 2,55 euroa aterialta.

1.1.2023 alkaen opintolainahyvitykseen oikeuttavan tutkinnon suoritusaikaa voidaan pidentää, jos opiskelumaassa on sota. Tällä perusteella tutkinnon suorittamiseen voidaan myöntää yhden lukuvuoden pidennys. Suorittamisen määräaika voidaan pidentää yhdellä lukuvuodella myös muun poikkeuksellisen, vakavuudeltaan sotaan rinnastettavan olosuhteen vuoksi. Tällainen olosuhde voi

olla esimerkiksi vakava suuronnettomuus tai luonnonkatastrofi, laajavaikutteinen aseellinen hyökkäys tai laajalle levinnyt vaarallinen tartuntatauti.

2024

1.1.2024 opintorahaan ei tehdä indeksikorotuksia vuosina 2024–2027.

1.1.2024 alkaen opintorahan huoltajakorotus nousee 122,05 eurosta 141,63 euroon kuukaudessa.

1.2.2024 alkaen opintolainan korkoavustuksen tuloaraja korotetaan. Lapsettoman hakijan tuloaraja nousee 1 589 euroon kuukaudessa.

1.8.2024 alkaen opintolainan valtiontakauksen määrät suurenevät. Yli 18-vuotiaat toisen asteen opiskelijat ja korkeakouluopiskelijat voivat saada opintolainaa 850 euroa kuukaudessa. Alle 18-vuotiaat toisen asteen opiskelijat voivat saada opintolainaa 400 euroa kuukaudessa. Ulkomailla opiskelevalla määrä nousee 800 eurosta 1 000 euroon.

1.8.2024 alkaen opintolainan nostokertojen lukumäärät muuttuvat. Toisen asteen opiskelijoilla nostokertoja on jatkossa lukuvuoden aikana neljä opintojen kestosta riippumatta. Lisäksi jatkossa kaikissa korkeakouluopinnoissa lainan nostokertoja on kaksi. Kokonaan ulkomailla suoritettavissa opinnoissa nostokertojen määrä on edelleen yksi lukuvuoden aikana.

2025

1.1.2025 alkaen opintotuen vuosituloaraja korotetaan. Vuonna 2025 opiskelijan vuosituloaraja on 20 127 euroa, jos hän nostaa opintotukea 9 kuukaudelta.

1.8.2025 alkaen opiskelijat siirtyvät yleisen asumistuen piiristä opintotuen asumislisän saajiksi. Opiskelija voi saada asumislisää, jos hänellä on oikeus opintotukeen ja hän asuu vuokralla tai asumisoikeusasunnossa. Oman tai puolison lapsen kanssa asuvat eivät siirry asumislisän saajiksi, vaan he voivat jatkossakin saada yleistä asumistukea. Asumislisää voi saada vain opiskelukuukausilta. Asumislisän määrä on enintään 80 % kuukausittaisista ja kuntaryhmittäin määräytyvistä enimmäisasumismenosta. Asumislisän enimmäismäärä on 216, 248 tai 296 euroa kuukaudessa. Ulkomaan asumislisä on 210 euroa kuukaudessa, opistoasumislisä 88,87 euroa kuukaudessa ja vanhemmalta vuokratun tai vanhemman omistaman asunnon asumislisä 83 euroa kuukaudessa.

3 Aikuiskoulutustuen lainatakaus

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2011

1.8.2011 alkaen lainatakaus opintoihin ulkomailla on 600 euroa kuukaudessa.

2014

1.8.2014 alkaen lainatakaus on 400 euroa kuukaudessa ja opintoihin ulkomailla 700 euroa kuukaudessa.

2017

1.8.2017 alkaen lainatakaus on 650 euroa kuukaudessa ja opintoihin ulkomailla 800 euroa kuukaudessa.

2019

1.1.2019 alkaen Koulutusrahasto ja Työttömyysvakuutusrahasto yhdistyvät Työllisyysrahastoksi, jonka vastuulle kuuluu aikuiskoulutustuen ja ammattitutkintostipendien toimeenpano.

2020

1.8.2020 alkaen aikuiskoulutusetuuksista annettu laki muuttuu ja se muuttaa aikuiskoulutustuen määräytymisperusteita sekä hakemista ja maksamista.

2024

1.8.2024 alkaen aikuiskoulutustukea ja sen lainatakausta ei myönnetä enää uusiin opintoihin. Tukea on mahdollista saada opintoihin, jotka ovat alkaneet viimeistään 31.7.2024. Tukea pitää alkaa nostaa ennen elokuuta 2024, ja sitä voi saada vuoden 2025 loppuun asti.

4 Opiskeluterveydenhuolto

2021

1.1.2021 alkaen korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisvastuu siirtyy kunnilta Kelalle.

1.1.2021 alkaen opiskeluterveydenhuoltoa ei enää rahoiteta sairausvakuutuksen varoista vaan sosiaaliturvan yleisrahastosta.

2024

1.1.2024 alkaen korkeakouluopiskelijan terveydenhoitomaksun eräpäivät muuttuvat. Kevätlukukauden uusi eräpäivä on 15.3., jos opiskelija ilmoittautuu läsnä olevaksi viimeistään 31.1. Syyslukukauden uusi eräpäivä on 15.11., jos opiskelija ilmoittautuu läsnä olevaksi viimeistään 30.9.

2025

1.1.2025 alkaen korkeakouluopiskelijan terveydenhoitomaksu pienenee ja on jatkossa 71,20 euroa lukuvuodessa eli 35,60 euroa lukukautta kohden. Viivästymismaksu pysyy ennallaan 5,00 eurossa.

5 Koulumatkatuki

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2011

1.8.2011 alkaen luovuttiin 100 kilometrin ylärajasta, kun opiskelija käyttää joukkoliikennettä tai koulutuksen järjestäjän järjestämää kuljetusta.

1.8.2011 lukuvuoden tukikuukausien enimmäismäärän rajoitus yhdeksään kuukauteen poistui.

1.8.2011 alkaen koulumatkatuki on voitu opiskelijan hakemuksesta myöntää itse järjestetyn kulkutavan perusteella, vaikka opiskelija käyttää tai voisi käyttää joukkoliikennettä, jos opiskelijan koulumatka tai kulkutapa vaihtuu useita kertoja lukuvuoden aikana.

1.8.2011 alkaen tuki on voitu myöntää myös näyttötutkintona suoritettavaan ammatilliseen perustutkintoon valmistavaan koulutukseen (myös pelastusalan ja vankeinhoitoalan ammatilliseen tutkintoon johtava koulutus).

2013

1.8.2013 alkaen työssäoppimisesta saatu palkka ei ole vaikuttanut koulumatkatukioikeuteen.

1.8.2013 koulumatkatuen laskenta muuttui. Kalenterikuukausi oikeuttaa koulumatkatukeen, jos siinä on vähintään 18 koulumatkatukeen oikeuttavaan aikaan kuuluvaa päivää. Huomioon otetaan vain sellaiset tukeen oikeuttavat jaksot, jotka kestävät vähintään 18 päivää.

2014

1.8.2014 alkaen koulumatkatukea voidaan myöntää maahanmuuttajille ja vieraskielisille järjestettävään lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen.

1.8.2014 koulumatkatuen tarkistamiseen tuli 18 päivän sääntö. Koulumatkatukioikeus ja tuen määrä tarkistetaan sen kuukauden alusta alkaen, jonka aikana muuttunut olosuhde on voimassa vähintään 18 päivän ajan.

2015

1.8.2015 alkaen koulumatkatukea voidaan myöntää seutuliikenteen (Waltti) perusteella. Seutuliikenteellä tarkoitetaan joukkoliikennettä, jossa on käytössä joukkoliikennelaisissa (869/2009) tarkoitettu toimivaltaisten viranomaisten yhteinen lippu- ja maksujärjestelmä (Waltti). Seutuliikenteessä matkakustannukset määräytyvät sen matkan pituuden mukaan, jonka opiskelija kulkee tätä kuljetusta käyttäen.

2018

1.1.2018 alkaen opiskelijalle itselleen maksettavan koulumatkatuen maksupäivä on kuukauden 1. pankkipäivä aiemman 4. päivän sijasta.

1.8.2018 alkaen koulumatkatukea voidaan myöntää aikuisten perusopetukseen.

2021

1.1.2021 koulumatkatuen myöntämisehdot muuttuvat väliaikaisesti niillä opiskelijoilla, joilla koulumatkojen määrä on vähentynyt koronaepidemiasta

johtuvien opetusjärjestelyiden vuoksi. Opiskelija voi saada koulumatkatukea, jos hän kulkee vähintään 8 koulumatkatukeen oikeuttavaa edestakaista matkaa kalenterikuukaudessa. Muutos on voimassa kevätlukukauden eli 1.1.–31.7.2021.

1.8.2021 alkaen koulumatkatuki muuttui kaikilla opiskelijoilla. Koulumatkatuen määrään vaikuttavat matkapäivien määrä kalenterikuukaudessa, koulumatkan pituus ja kulkutapa. Tuen määrään vaikuttaa myös se, onko opiskelija oikeutettu maksuttomaan koulutukseen. Koulumatkatukea voi saada, vaikka ei olisi päivittäisiä koulumatkoja.

2025

1.8.2025 alkaen koulumatkatukioikeus koskee vain niitä opiskelijoita, jotka ovat oikeutettuja toisen asteen maksuttomaan koulutukseen.

Liite 8. Toimeentulotuen kehitys

1 Pääpiirteet

1.1.2017 Perustoimeentulotuen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelan tehtäväksi

2 Toimeentulotuki

2017

1.1.2017 alkaen perustoimeentulotuen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelan tehtäväksi. Muutos ei koske Ahvenanmaata. Siellä toimeentulotuen hoitaa edelleen kokonaisuudessaan kunta. Kuntien oli mahdollista myöntää perustoimeentulotukea siirtymäajaksi 1.1.–31.3.2017.

2023

1.1.2023 alkaen täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen järjestämismvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille.

2024

1.4.2024 alkaen Kela ei voi hyväksyä perustoimeentulotuen asumismenoja, jotka ylittävät kuntakohtaiset enimmäisrajat, ellei asiakkaalla

ole siihen laissa määriteltyä erityistä perustetta. Jos toimeentulotuen hakijan asumismenot ylittävät kuntakohtaiset enimmäisrajat, Kela kehottaa päätöksessään asiakasta etsimään edullisemman asunnon kolmen kuukauden sisällä. Asiakkaalla on mahdollisuus jäädä asumaan nykyiseen asuntoonsa, mutta tällöin hän maksaa itse todellisten asumismenojen ja kuntakohtaisen enimmäisrajan välisen erotuksen.

2025

1.3.2025 alkaen keliakiasta aiheutuvia ravintomenoja voidaan huomioida Kelan maksamassa toimeentulotuessa 38 eurolla kuukaudessa. Summa on henkilökohtainen ja koskee jokaista keliakiaa sairastavaa perheenjäsentä, joka on täyttänyt 16 vuotta.

Perustoimeentulotuen perusosan euromäärät kuukaudessa vuodesta 2017 lähtien

Tarkistus- ajankohta	Yksin asuva	Yhteis- taloudessa asuva yli 18-vuotias	Yksinhuoltaja	Vanhempiansa tai vanhempansa luona asuva yli 18-vuotias	10–17-vuotias sisarussarjan 1. lapsi	10–17-vuotias sisarussarjan 2. lapsi	10–17-vuotias sisarussarjan 3. lapsi ja kukin sitä seuraava	Alle 10-vuotias sisarussarjan 1. lapsi	Alle 10-vuotias sisarussarjan 2. lapsi	Alle 10-vuotias sisarussarjan 3. lapsi ja kukin sitä seuraava
1.1.2017	487,89	414,71	536,68	356,16	341,52	317,13	292,73	307,37	282,98	258,58
1.1.2018	491,21	417,53	540,33	358,58	343,85	319,29	294,73	309,46	284,90	260,34
1.1.2019	497,29	422,70	547,02	363,02	348,10	323,24	298,37	313,29	288,43	263,56
1.1.2020	502,21	426,88	572,52	366,61	351,55	326,44	301,33	316,39	291,28	266,17
1.1.2021	504,06	428,45	574,63	367,96	352,84	327,64	302,44	317,56	292,35	267,15
1.1.2022	514,82	437,60	586,89	375,82	360,37	334,63	308,89	324,34	298,60	272,85
1.8.2022	532,97	453,02	607,59	389,07	373,08	346,43	319,78	335,77	309,12	282,47
1.1.2023 ¹	555,11	471,84	632,83	405,23	421,88	394,13	366,37	383,03	355,27	327,51
1.1.2024	587,71	499,55	669,99	429,03	411,40	382,01	352,63	370,26	340,87	311,49
1.1.2025	593,55	504,52	676,65	433,29	415,49	385,81	356,13	373,94	344,26	314,58

¹ Vuoden 2023 ajaksi alle 18-vuotiaan perusosaa korotettiin 10 %-lla. Tämän takia lasten perusosat pienenevät vuonna 2024 indeksikorotuksesta huolimatta.

Liite 9. Muiden etuuksien kehitys

1 Pääpiirteet

- 1.1.1994 Sotilasavustuksen toimeenpano siirtyi kunnilta Kelalle.
- 1.10.2003 Maahanmuuttajan erityistukea alettiin maksaa.
- 1.5.2005 Pitkäaikaistyöttömien eläketukea alettiin maksaa.
- 1.1.2008 Uusi kansaneläkelaki tuli voimaan. Se vaikutti myös sotilasavustuslakiin.
- 31.12.2009 Pitkäaikaistyöttömien eläketukea saaneet siirtyivät vanhuuseläkkeelle.
- 1.3.2011 Maahanmuuttajan erityistuen saajat siirtyivät takuueläkkeen saajiksi.
- 1.6.2017 Pitkäaikaistyöttömille alettiin maksaa eläketukea.
- 31.8.2023 Pitkäaikaistyöttömien eläketukea saaneet siirtyivät vanhuuseläkkeelle.

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

2 Sotilasavustus

2022

1.1.2022 alkaen sotilasavustuksessa on 300 euron suojaosa. Tämä tarkoittaa, että palvelusta suoritettava voi ansaita palkka- tai yrittäjätuloja nettona 300 euroa kuukaudessa ilman että se vaikuttaa sotilasavustuksen määrään. Suojaosa ei koske asevelvollisen omaisen tuloja.

Liite 10. Indeksitarkistukset

1 Muutokset indeksitarkistuksiin

Vuotta 2010 edeltäneet muutokset katso vuosikirja 2020 tai sitä vanhemmat vuosikerrat.

Kansaneläkeindeksi (KEL-indeksi) määrätään kalenterivuositain elinkustannusindeksin muutoksen perusteella. Elinkustannusindeksi kehitty samoin kuin kuluttajahintaindeksi. Työeläkeindeksi määrätään kalenterivuositain.

Työansiot korotetaan eläkkeen laskentahetken tasoon palkkakertoimella, jossa palkkojen paino on 80 % ja hintojen 20 %. Palkkakerroin vahvistetaan kullekin kalenterivuodelle. Maksussa oleva eläke tarkistetaan kalenterivuositain työeläkeindeksillä, jossa palkkojen paino on 20 % ja hintojen paino 80 %. Molempien kertoimien perusteina käytetään ansiotaso- ja kuluttajahintaindeksin vuotuisia muutoksia (edellisen vuoden 3. vuosineljänneksellä). Palkkatason muutoksesta vähennetään molemmissa kertoimissa palkansaajan työeläkemaksun muutos.

2010 KEL-indeksinä sovellettiin samaa pistelukua (1502) kuin vuonna 2009. Näin välttyttiin KEL-indeksiin sidottujen etuuksien alentamiselta. Vuonna 2011 KEL-indeksinä sovellettiin pistelukua 1508.

2013 KEL-indeksitarkistuksessa otettiin huomioon arvonlisäverokannan yhden prosenttiyksikön kasvu siten, että normaalin indeksitarkistuksen lisäksi tehtiin 0,7 prosenttiyksikön aikaistettu korotus.

2015 KEL-indeksin pisteluvun laskentakaavaa muutettiin siten, että KEL-indeksiin sidottuihin etuuksiin tuli ennalta päätetty 0,4 %:n korotus.

Vuonna 2017 kansaneläkeindeksiin tehtiin noin 0,86 prosentin leikkaus, jolloin vuoden 2017 pisteluvuksi tuli 1617.

Vuosiksi 2018–2019 pisteluku jäädettiin vuoden 2017 tasolle eli 1617:ään.

Kansaneläkeindeksiin tehtiin inflaation vuoksi ylimääräinen 3,5 prosentin korotus ajalle 1.8.–31.12.2022.

Indeksitarkistusta ei tehdä vuosina 2024–2027 seuraaviin Kelan etuuksiin: työmarkkinatuki ja peruspäiväraha, lastenhoidon tuet ja opintoraha sekä sairauspäivärahan, osasairauspäivärahan, vanhempainpäivärahan, erityishoitorahan, luovutuspäivärahan ja kuntoutusrahan vähimmäismäärät. Myöskään yleisen asumistuen ja eläkkeensaajan asumistuen määräytymisperusteisiin ei tehdä indeksitarkistuksia vuosina 2024–2027.

2 Indeksien pistelukuja vuodesta 2010 lähtien

Vuosi	KEL-indeksi (1957 = 100)	TEL-indeksi (1962 = 100)		Palkka- kerroin (2004 = 1)	Elinkustannus- indeksi ¹ (1951 = 100)	Palkansaajien ansiotaso- indeksi ¹ (1964 = 100)
		Siirtymäajan indeksi	Työeläke- indeksi			
2010	1502	2538	2292	1,231	1751	2781
2011	1508	2578	2323	1,253	1812	2856
2012	1565	2663	2407	1,291	1863	2947
2013	1609	2738	2475	1,327	1890	3009
2014	1630	..	2509	1,350	1910	3052
2015	1637	..	2519	1,363	1906	3095
2016	1631	..	2519	1,373	1913	3123
2017	1617	..	2534	1,389	1927	3130
2018	1617	..	2548	1,391	1948	3183
2019	1617	..	2585	1,417	1968	3250
2020	1633	..	2617	1,446	1974	3313
2021	1639	..	2631	1,465	2017	3393
1.1.2022	1674	..	2691	1,501	2161	3475
1.8.2022	1733	..	2691	1,501	2161	3475
2023	1805	..	2874	1,558	2296	3623
2024	1911	..	3037	1,637	2332	3735*
2025	1930	..	3077	1,673	2341*	3847*

1 Vuosikeskiarvot.

Liite 11. Rahanarvon muuntokertoimet

Vuosikirjan taulukoiden rahamääräiset tiedot on esitetty kunkin vuoden käyvässä rahassa. Rahanarvon muuttumisen vaikutus voidaan tarvittaessa poistaa muuttamalla rahamäärät tietyn ajankohdan arvoon muuntokertoimen avulla. Kerroin lasketaan kuhunkin tapaukseen soveltuvasta indeksistä. Oheisessa taulukossa on esitetty elinkustannus- ja ansiotasoindeksistä laskettujen kertoimien arvot, joilla rahamäärät voidaan muuntaa vuoden 2024 rahaksi.

Vuosikirjan kuvioiden rahamäärät on muunnettu kuvion tuoreimman vuoden rahanarvoon. Kertoimena on käytetty elinkustannusindeksiin perustuva kerrointa.

Rahanarvon muuntokertoimet vuoden 2024 rahaksi 2010–2024

Vuosi	Elinkustannusindeksistä ¹ laskettu kerroin, vuoden päättyessä	Elinkustannusindeksistä ¹ laskettu kerroin, vuoden keskiarvo	Ansiotasoindeksistä ² laskettu kerroin, vuoden keskiarvo
2010	1,313	1,332	1,343
2011	1,276	1,287	1,307
2012	1,247	1,252	1,267
2013	1,227	1,234	1,241
2014	1,221	1,221	1,223
2015	1,224	1,223	1,207
2016	1,212	1,219	1,196
2017	1,206	1,210	1,193
2018	1,192	1,197	1,173
2019	1,181	1,185	1,149
2020	1,178	1,181	1,127
2021	1,139	1,156	1,100
2022	1,043	1,079	1,075
2023	1,007	1,016	1,031
2024	1,000	1,000	1,000

1 Vanha elinkustannusindeksi (VIII 1938-VII 1939 = 100).

2 Palkansaajien ansiotasoindeksi (1938 = 100).

Liite 12. Kelan väestötilasto

Kelan väestötilasto kuvaa vuoden viimeisenä päivänä Suomessa vakituisesti asuvia Suomen ja ulkomaiden kansalaisia.

a. Väestö ikäryhmittäin vuosien 2010–2024 päättyessä

Vuosi	Kaikki	Ikäryhmä								
		0–15	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75–84	85–
2010	5 375 301	951 908	595 642	685 416	663 794	751 948	785 723	505 398	321 354	114 118
2011	5 401 338	950 943	598 649	685 740	660 260	747 255	778 989	535 845	324 589	119 068
2012	5 427 098	952 071	599 855	686 136	657 570	744 636	768 778	565 259	329 242	123 551
2013	5 451 958	953 520	595 950	690 811	656 365	743 531	755 419	592 082	335 302	128 978
2014	5 474 155	956 215	589 513	695 222	659 811	735 546	746 372	615 460	341 891	134 125
2015	5 490 376	954 934	581 773	699 800	664 584	725 802	740 210	642 530	341 444	139 299
2016	5 508 045	952 857	575 676	705 007	672 597	713 790	737 752	650 388	357 036	142 942
2017	5 520 900	948 785	566 231	707 741	685 384	699 703	733 271	677 803	355 731	146 251
2018	5 529 156	941 713	557 977	707 392	701 491	682 909	732 353	693 129	364 458	147 734
2019	5 539 506	932 182	550 893	709 222	711 415	673 395	730 390	707 122	373 731	151 156
2020	5 540 767	921 678	546 407	709 401	714 300	666 761	726 139	708 150	392 913	155 018
2021	5 556 508	914 142	546 197	712 563	717 584	664 627	722 241	702 987	418 435	157 732
2022	5 572 305	902 421	550 282	718 683	723 281	663 015	720 024	693 696	441 755	159 148
2023	5 611 708	895 768	559 535	722 863	738 694	665 262	720 178	682 713	463 676	163 019
2024	5 644 243	885 730	568 282	724 160	751 999	671 550	713 668	675 971	483 364	169 519

Lähde: Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi.

b. Väestö maakunnittain ja ikäryhmittäin vuoden 2024 päättyessä

Maakunta	Kaikki	Ikäryhmä								
		0–15	16–24	25–34	35–44	45–54	55–64	65–74	75–84	85–
Koko maa	5 644 243	885 730	568 282	724 160	751 999	671 550	713 668	675 971	483 364	169 519
Ahvenanmaa	30 715	5 195	2 545	3 288	4 095	3 906	4 163	3 752	2 825	946
Etelä-Karjala	125 234	16 353	12 493	12 952	14 431	14 645	17 562	18 415	13 329	5 054
Etelä-Pohjanmaa	190 055	31 289	18 227	19 729	22 565	21 302	24 884	26 576	18 406	7 077
Etelä-Savo	129 541	16 136	10 300	11 714	13 888	14 093	19 504	22 308	15 704	5 894
Kainuu	69 694	9 658	5 971	6 738	8 012	7 322	10 220	11 687	7 382	2 704
Kanta-Häme	169 718	25 131	15 376	17 202	20 534	20 904	23 899	23 650	16 999	6 023
Keski-Pohjanmaa	67 811	12 775	6 822	7 214	8 345	7 573	8 152	8 412	6 355	2 163
Keski-Suomi	274 414	42 343	30 239	34 240	33 975	31 084	33 963	34 951	24 796	8 823
Kymenlaakso	157 911	20 493	12 978	15 541	18 138	19 169	23 420	23 966	17 823	6 383
Lappi	176 345	26 429	16 012	19 876	21 829	18 890	24 423	26 467	16 286	6 133
Pirkanmaa	546 142	83 679	60 541	77 218	74 029	64 189	64 236	61 005	45 227	16 018
Pohjanmaa	178 809	30 904	19 905	21 813	22 651	20 509	20 756	20 267	15 888	6 116
Pohjois-Karjala	162 250	22 340	16 349	18 368	19 228	16 881	21 714	25 259	16 350	5 761
Pohjois-Pohjanmaa	418 568	77 286	49 296	52 273	53 075	48 064	48 451	47 873	30 945	11 305
Pohjois-Savo	248 939	36 376	24 221	29 009	30 355	26 913	33 773	35 851	23 888	8 553
Päijät-Häme	204 799	29 211	18 483	21 675	24 322	24 252	28 340	29 108	22 114	7 294
Satakunta	211 379	30 639	18 826	22 003	25 321	24 466	29 073	29 937	22 722	8 392
Uusimaa	1 786 637	295 832	178 233	268 739	272 805	228 492	214 851	167 269	121 638	38 778
Varsinais-Suomi	495 282	73 661	51 465	64 568	64 401	58 896	62 284	59 218	44 687	16 102

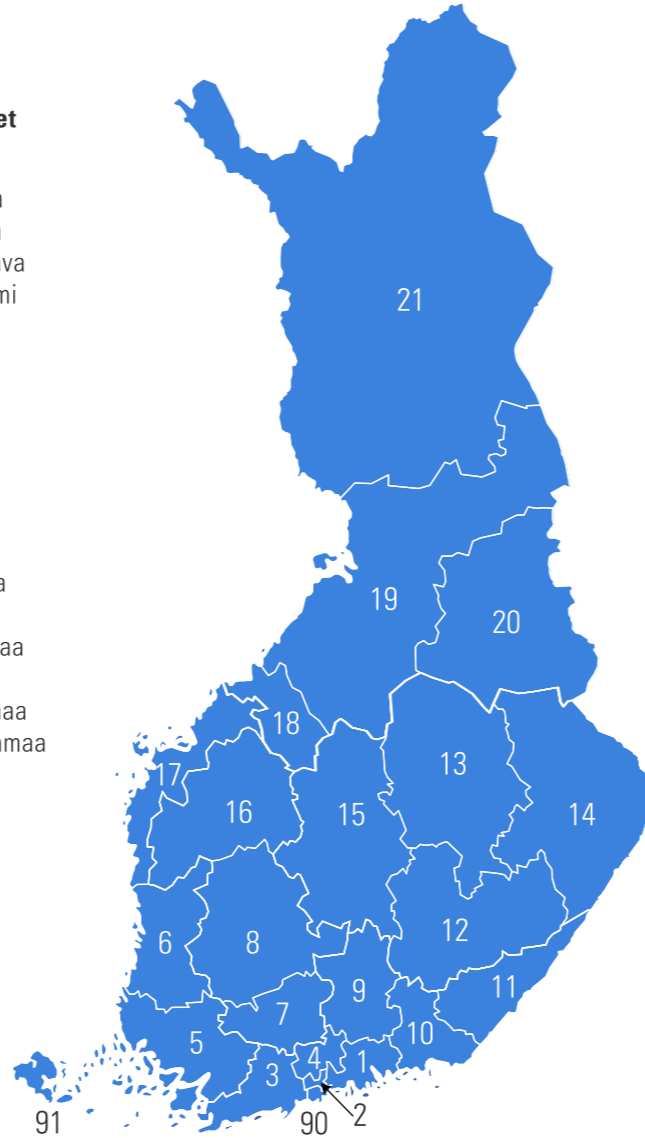
 Lähde: Kela: Kelan väestötilasto www.tietotarjotin.fi.

Liite 13. Aluejako

Hyvinvointialueet vuoden 2024 lopussa

Hyvinvointialueet

1. Itä-Uusimaa
2. Keski-Uusimaa
3. Länsi-Uusimaa
4. Vantaa ja Kerava
5. Varsinais-Suomi
6. Satakunta
7. Kanta-Häme
8. Pirkanmaa
9. Päijät-Häme
10. Kymenlaakso
11. Etelä-Karjala
12. Etelä-Savo
13. Pohjois-Savo
14. Pohjois-Karjala
15. Keski-Suomi
16. Etelä-Pohjanmaa
17. Pohjanmaa
18. Keski-Pohjanmaa
19. Pohjois-Pohjanmaa
20. Kainuu
21. Lappi
90. Helsinki
91. Ahvenanmaa

Maakunnat vuoden 2024 lopussa

Maakunnat

- 01 Uusimaa
- 02 Varsinais-Suomi
- 04 Satakunta
- 05 Kanta-Häme
- 06 Pirkanmaa
- 07 Päijät-Häme
- 08 Kymenlaakso
- 09 Etelä-Karjala
- 10 Etelä-Savo
- 11 Pohjois-Savo
- 12 Pohjois-Karjala
- 13 Keski-Suomi
- 14 Etelä-Pohjanmaa
- 15 Pohjanmaa
- 16 Keski-Pohjanmaa
- 17 Pohjois-Pohjanmaa
- 18 Kainuu
- 19 Lappi
- 21 Ahvenanmaa

